

PLAN URZĄDZENIA LASU

NADLEŚNICTWA JASTROWIE

**Sporządzony na okres od 1 stycznia 2024 roku do 31 grudnia 2033 roku
na podstawie stanu lasu na dzień 1 stycznia 2024 roku**

TOM IB

PROGRAM OCHRONY PRZYRODY

WYKONAŁO:

**Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Szczecinku**

ul. Koszalińska 91B, 78-400 Szczecinek

Szczecinek 2023 r.

Wykonano na zlecenie
Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Pile

Wykonawca

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Szczecinku
ul. Koszalińska 91B, 78-400 Szczecinek
tel. (94) 37 408 05, faks (94) 37 408 05
e-mail: sekretariat@szczecinek.buligl.pl

Opracowanie

Artur Borecki

Kierowanie projektem

Dariusz Ber

Kontrola końcowa

Tomasz Babiak

Spis treści

1. WPROWADZENIE	6
2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA NADLEŚNICTWA	9
2.1. Położenie Nadleśnictwa	9
2.2. Lesistość.....	14
2.3. Charakterystyka kompleksów leśnych.....	14
2.4. Dominujące funkcje lasów.....	15
2.5. Porównanie wybranych cech taksacyjnych drzewostanów	16
3. FORMY OCHRONY PRZYRODY	18
3.1. Istniejące formy ochrony przyrody	18
3.1.1. Rezerwaty przyrody	19
3.1.2. Obszar chronionego krajobrazu	26
3.1.3. Obszary Natura 2000	29
3.1.4. Użytki ekologiczne	39
3.1.5. Pomniki przyrody.....	66
3.1.6. Ochrona gatunkowa	67
4. WALORY PRZYRODNICZO-LEŚNE	86
4.1. Rzeźba terenu i typy gleb.....	86
4.2. Wody.....	88
4.2.1. Wody powierzchniowe	88
4.2.2. Wody podziemne	91
4.3. Ekosystemy wodno-błotne.....	93
4.3.1. Obszary hydrogeniczne.....	93
4.3.2. Źródłiska	93
4.3.3. Program małej retencji	96
4.4. Roślinność.....	97
4.4.1. Potencjalna roślinność naturalna.....	97
4.4.2. Siedliska przyrodnicze Natura 2000	99
4.5. Drzewostany	102
4.5.1. Bogactwo gatunkowe.....	102
4.5.2. Struktura pionowa.....	104
4.5.3. Pochodzenie	105
4.5.4. Zgodność składu gatunkowego drzewostanów z warunkami siedliskowymi.....	106
4.5.5. Formy aktualnego stanu siedliska	108
4.5.6. Formy degeneracji ekosystemu leśnego	110
4.5.7. Drzewostany ponad 100 – letnie.....	115

4.5.8. Ekosystemy referencyjne.....	117
4.5.9. Drewno martwe	118
5. WALORY HISTORYCZNO-KULTUROWE	121
5.1. Zabytki archeologiczne	123
5.2. Cmentarze i miejsca kultu religijnego.....	135
5.3. Miejsce historyczno-architektoniczne.....	136
5.4. Park.....	136
6. ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA	138
6.1. Zagrożenia abiotyczne.....	139
6.1.1. Wiatry	139
6.1.2. Opady i osady atmosferyczne	140
6.1.3. Wyładowania atmosferyczne.....	141
6.1.4. Wahania temperatur.....	141
6.1.5. Zaburzenia gospodarki wodnej.....	141
6.2. Zagrożenia biotyczne.....	142
6.2.1. Szkodniki owadzie.....	142
6.2.2. Grzybowe choroby infekcyjne	145
6.2.3. Zwierzęta roślinożerne	146
6.3. Zagrożenia antropogeniczne.....	148
6.3.1. Stan i zanieczyszczenie powietrza.....	148
6.3.2. Stan i zanieczyszczenie wód	148
6.3.3. Pożary lasu.....	150
6.3.4. Szkodnictwo leśne	151
7. TURYSTYKA I EDUKACJA.....	152
7.1. Opis walorów turystycznych Nadleśnictwa	152
7.2. Turystyka na terenie Nadleśnictwa	153
7.3. Edukacja ekologiczna na terenie Nadleśnictwa	157
7.4. Lasy o zwiększonej funkcji społecznej.....	160
8. PLAN DZIAŁAŃ	164
8.1. Ogólne wytyczne i zalecenia prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej.....	164
8.1.1. Podział na gospodarstwa	164
8.1.2. Wytyczne w zakresie projektowania użytkowania rębego.....	165
8.1.3. Wytyczne w zakresie planowania hodowlanego	167
8.2. Ochrona różnorodności biologicznej.....	167
8.3. Kształtowanie stref ekotonowych	168
8.4. Kształtowanie stosunków wodnych	169

8.5. Postępowanie w obiektach objętych ochroną	170
8.6. Metody ochrony rzadkich i chronionych gatunków	186
8.7. Ochrona siedlisk przyrodniczych.....	189
8.7.1. Chronione siedliska leśne	189
8.7.2. Chronione siedliska nieleśne.....	195
9. ADRESY ORGANÓW, JEDNOSTEK I ORGANIZACJI SPOŁECZNYCH ZAJMUJĄCYCH SIĘ OCHRONĄ PRZYRODY	197
10. MAPY PROGRAMU OCHRONY PRZYRODY.....	199
11. LITERATURA	200
12. ZAŁĄCZNIKI	201
12.1. Zestawienie zadań z zakresu ochrony przyrody	201
12.2. Wykaz lokalizacji neofitów zielnych	214
12.3. Tabela IV – Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących w obszarze PLB300012 Puszcza nad Gwdą.....	226
12.4. Tabela Va – Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu, w obszarze PLB300012 Puszcza nad Gwdą..	232
12.5. Tabela Vb – Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu, w obszarze PLB300012 Puszcza nad Gwdą..	238
12.6. Tabela IV – Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących w obszarze PLH300017 Dolina Rurzycy.....	244
12.7. Tabela Va – Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu, w obszarze PLH300017 Dolina Rurzycy	247
12.8. Tabela Vb – Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu, w obszarze PLH300017 Dolina Rurzycy	250
14. KRONIKA	255

1. WPROWADZENIE

Niniejszy program ochrony przyrody jest trzecim z kolei i stanowi integralną część „Planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Jastrowie na okres od 01.01.2024 r. do 31.12.2033 r.” Poprzednie programy obowiązywały w latach 2004-2013 oraz w latach 2014-2023.

Dane inwentaryzacyjne opracowano według stanu na 1.01.2024 r.

Program sporządzony został w celu:

- zinwentaryzowania i zobrazowania bogactwa przyrodniczego lasów Nadleśnictwa;
- przedstawienia istniejących i potencjalnych zagrożeń lasów oraz środowiska przyrodniczego;
- doskonalenia gospodarki leśnej na podstawach ekologicznych;
- ulepszania i rozwijania metod sprawowania ochrony przyrody;
- umożliwienia w przyszłości porównań i analiz zmian środowiska przyrodniczego;
- wskazania kolejnych obiektów do objęcia ochroną;
- uświadomienia różnym grupom społecznym obecnych i potencjalnych zagrożeń środowiska przyrodniczego;
- ochrony zabytków kultury materialnej w lasach.

Program ochrony przyrody został opracowany zgodnie z wymogami ustawy o lasach z dnia 28 września 1991 r. (tekst jednolity Dz. U. 2023 r., poz. 1356), na podstawie „Instrukcji sporządzania programu ochrony przyrody w nadleśnictwie” z 1996 r. (Załącznik nr 11 do Instrukcji urządzania lasu z 1994 r.) oraz „Instrukcji urządzania lasu” z 2011 r. (Załącznik do Zarządzenia nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 r., skorygowanej Zarządzeniem nr 83 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 23 listopada 2012 r. oraz Zarządzeniem nr 21 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 3 kwietnia 2014 r. i Zarządzeniem nr 75 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 5 grudnia 2019 r.).

W programie uwzględniono ogólne cele i zasady prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej w lasach wielofunkcyjnych, określone w *Uchwale nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 roku w sprawie przyjęcia "Polityki ekologicznej państwa 2030 - strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej"* (MP. 2019, poz. 794) oraz wymogi dotyczące leśnictwa określone w:

- ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. „Prawo ochrony środowiska” (tekst jednolity Dz.U. z 2022 r. poz. 2556, z późn. zm.),
- ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz.U., 2023 r., poz. 1336),

- ustawie z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity Dz. U., 2022, poz. 2409, z 2023 r. poz. 1597, 1688),
  - ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U., 2023, poz. 1094, 1113),
  - ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 840, z późn. zm.),
  - ustawie z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych (tekst jednolity Dz. U. 2023, poz. 1589);
- oraz aktach wykonawczych do wymienionych ustaw, takich jak:
- Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej (Dz. U. 1992, Nr 67, poz. 337),
  - Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu (Dz. U. 2012, poz. 1302),
  - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014, poz. 1409),
  - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. 2014, poz. 1408),
  - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016, poz. 2183),
  - Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 18 grudnia 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2020, poz. 26),
  - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (tekst jednolity Dz. U. 2014, poz. 1713),
  - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2005 r. w sprawie rodzajów, typów i podtypów rezerwatów przyrody (Dz. U. 2005, Nr 60, poz. 533),
  - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. 2011, Nr 25, poz. 133),

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2022 r. w sprawie listy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii i listy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, działań zaradczych oraz środków mających na celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów (Dz. U. 2022, poz. 2649),
- Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019, poz. 1839),
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej (Dz.U. 2023 poz. 672).

Program ochrony przyrody w Nadleśnictwie Jastrowie wykonano zgodnie z ustaleniami Komisji Założeń Planu, przy wykorzystaniu następujących materiałów:

- wyników VI rewizji urządzenia lasu, wykonanej przez BULiGL Oddział w Szczecinku;
- programu ochrony przyrody dla Nadleśnictwa Jastrowie na okres od 1.01.2013 r. do 31.12.2022 r.;
- operatu glebowo-siedliskowego opracowanego przez Biuro Usług Ekologicznych i Urzędzeniowo – Leśnych “OPERAT” S.C. w Toruniu;
- planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Kozie Brody”;
- planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000: PLB300012 Puszcza nad Gwdą, PLH300017 Dolina Rurzyca;
- „Weryfikacji siedlisk przyrodniczych na terenie Nadleśnictwa Jastrowie” wykonanej przez BULiGL Oddział w Szczecinku w 2021 r. (z pominięciem gruntów znajdujących się w zasięgu obszarów Natura 2000);
- informacji uzyskanych od Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu i Szczecinie;
- informacji dostarczonych przez RDLP w Pile;
- informacji dostarczonych przez Nadleśnictwo Jastrowie, w tym m.in. zestawień drzewostanów referencyjnych w ekosystemach leśnych, jako drzewostanów wyłączonych z użytkowania głównego na okres obowiązywania planu u.l. na skutek odpowiednich decyzji zarządzającego;
- innych informacji zebranych na potrzeby „Programu”.

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA NADLEŚNICTWA

2.1. Położenie Nadleśnictwa

Nadleśnictwo Jastrowie podlega Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Pile. Położone jest prawie w całości na terenie województwa wielkopolskiego, w powiecie złotowskim. Jedynie niewielki fragment Nadleśnictwa (13,48 ha) położony jest w województwie zachodniopomorskim, w powiecie wałeckim.

Nadleśnictwo graniczy z następującymi jednostkami Lasów Państwowych:

- 1) RDLP Szczecinek – Borne Sulinowo, Czarnobór;
- 2) RDLP Piła – Okonek, Lipka, Złotów, Płytnica, Wałcz.

Ryc. 1. Położenie Nadleśnictwa w RDLP Piła

Tab. 1. Zestawienie powierzchni Nadleśnictwa Jastrowie wg grup użytków gruntowych

Grupa użytków gruntowych	[ha]
1	2
Grunty leśne zalesione	16999,13
Grunty leśne niezalesione	213,72
Grunty związane z gosp. leśną	577,62
Lasy (razem)	17790,47
Grunty nieleśne	434,67
OGÓLEM	18225,14

Tab. 2. Zestawienie powierzchni Nadleśnictwa Jastrowie wg podziału administracyjnego

Gmina Powiat Województwo	Nadleśnictwo
	[ha]
1	2
Jastrowie obszar wiejski	12989,64
Miasto Jastrowie	4381,49
Okonek obszar wiejski	700,58
Gmina Tarnówka	141,19
Razem powiat złotowski	18212,90
Ogółem województwo wielkopolskie	18212,90
Gmina Wałcz	13,48
Razem powiat walecki	13,48
Ogółem województwo zachodniopomorskie	13,48
	18226,38

Grunty Nadleśnictwa Jastrowie w odniesieniu do ogólnej sieci geograficznej położone są pomiędzy:

- N 53°29'21" - 53°20'44" szerokości geograficznej północnej;
- E 16°29'46" - 16°53'10" długości geograficznej wschodniej.

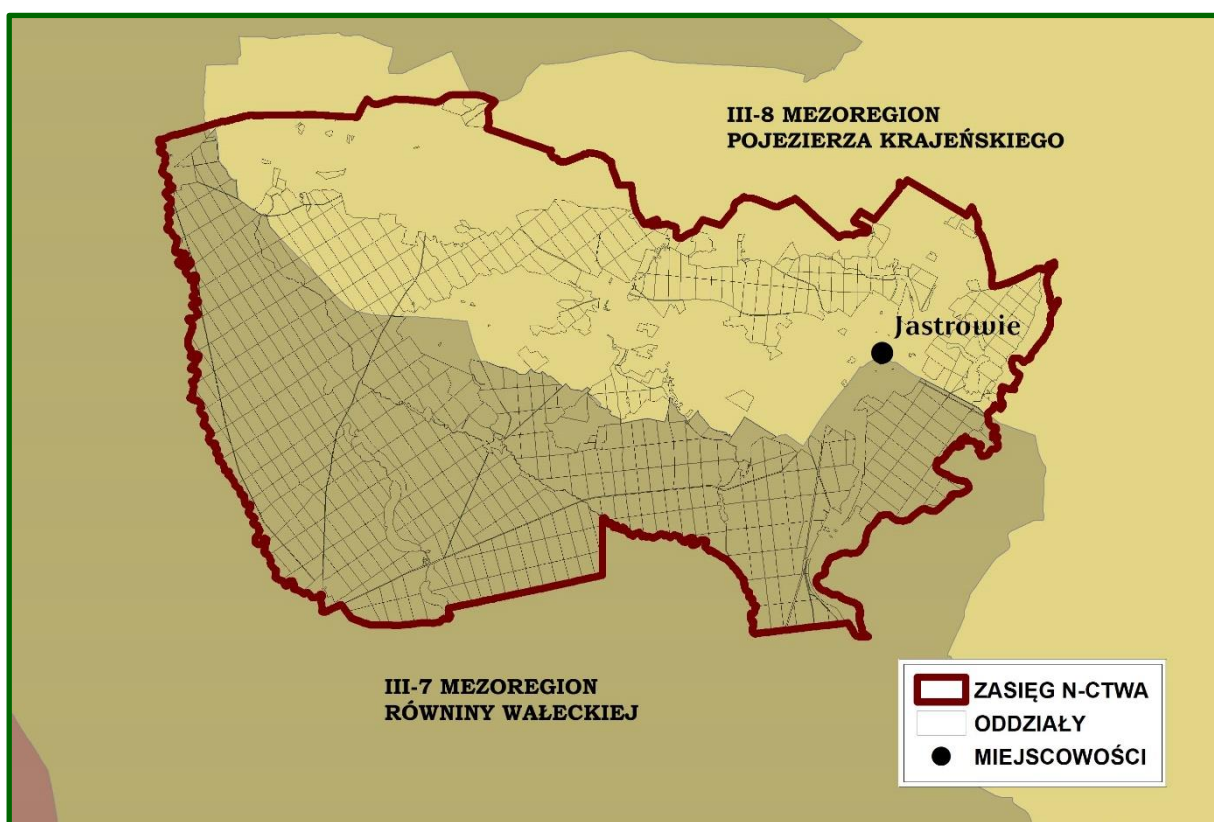
Fot. 1. Siedziba Nadleśnictwa Jastrowie (fot. Nadleśnictwo Jastrowie)

Siedziba Nadleśnictwa znajduje się w miejscowości Jastrowie, oddz.: 292p

- adres: ul. Roosevelta 8, 64-915 Jastrowie,
- tel.: (67) 266 23 61, fax.: (67) 266 33 96,
- e-mail: jastrowie@pila.lasy.gov.pl

Według regionalizacji przyrodniczo - leśnej Polski obszar Nadleśnictwa Jastrowie położony jest w:

- Krainie III – Wielkopolsko-Pomorskiej,
  - Mezuregionie – Równiny Wałeckiej (III-7);
  - Mezuregionie – Pojezierza Krajeńskiego (III-8).

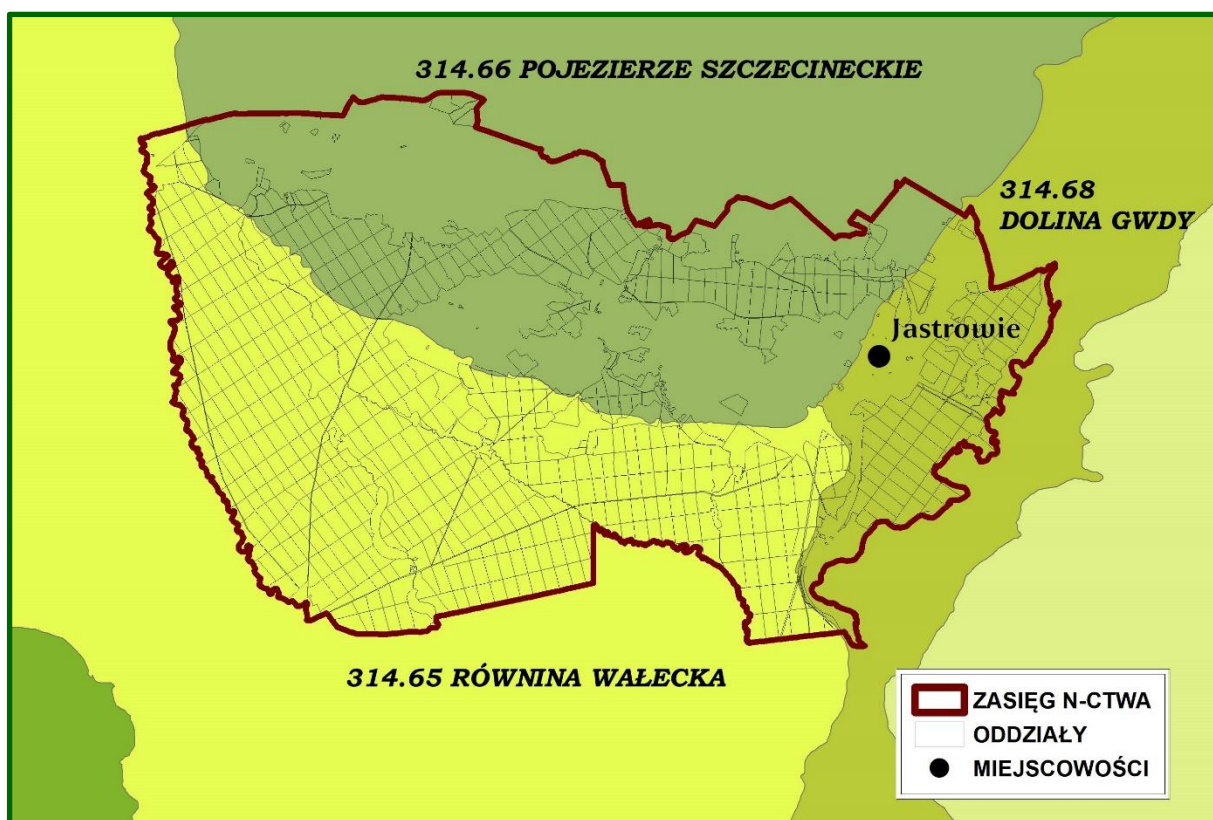
Ryc. 2. Mezuregiony przyrodniczo-leśne w zasięgu Nadleśnictwa Jastrowie

*Źródło: opracowanie własne na podstawie: „Regionalizacja przyrodniczo-leśna Polski 2010”
(Roman Zielony, Anna Kliczkowska)*

Według fizyczno-geograficznego podziału Polski prof. Jerzego Kondrackiego, zmodyfikowanego w 2018 roku, obszar Nadleśnictwa leży w następujących jednostkach:

Tab. 3. Położenie Nadleśnictwa Jastrowie wg podziału na jednostki fizyczno-geograficzne

Obszar	Megaregion	Prowincja	Podprowincja	Makroregion	Mezoregion	Nazwa jednostki fizyczno-geograficznej
1	2	3	4	5	6	7
1						Europa Zachodnia
	924.3					Pozaalpejska Europa Środkowa
		31				Niż Środkowoeuropejski
			314			Pojezierza Południowobałtyckie
				314.6		Pojezierze Południowopomorskie
					314.65	Równina Walecka
					314.66	Pojezierze Szczecińskie
					314.68	Dolina Gwdy

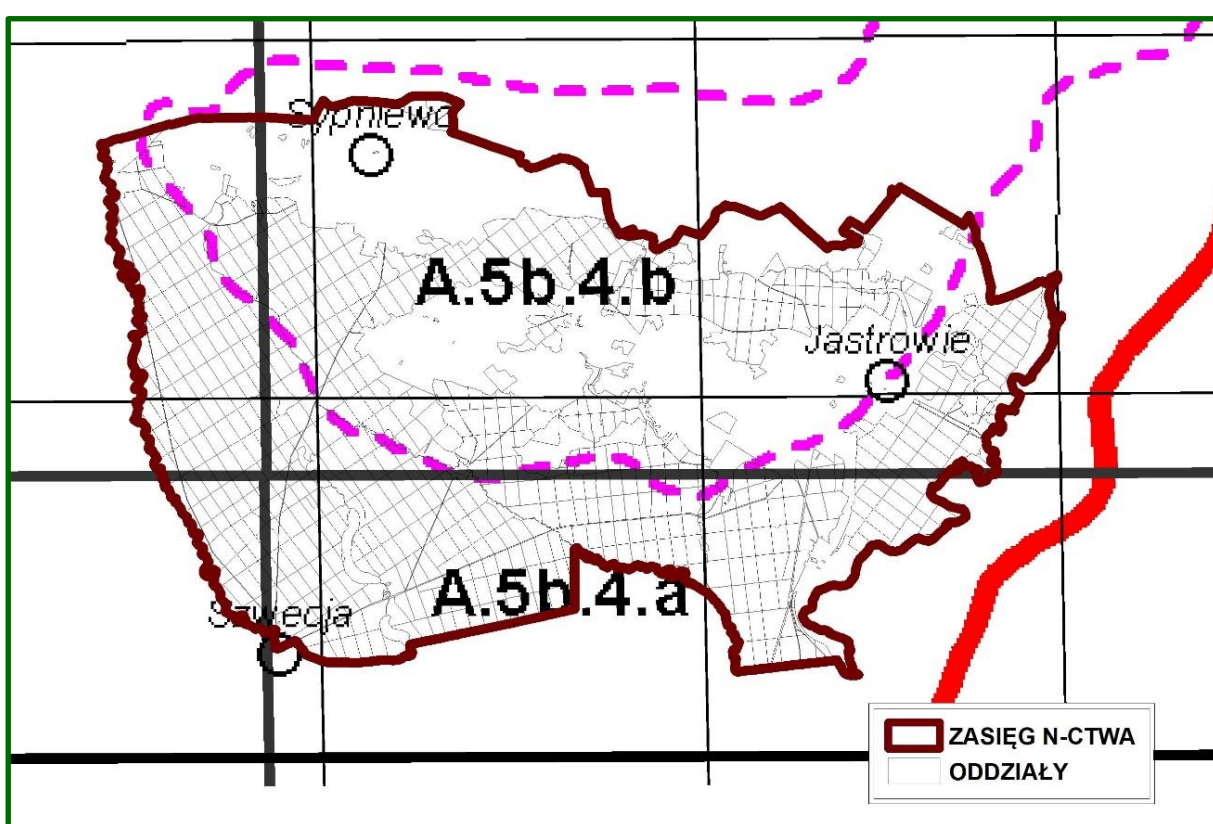
Ryc. 3. Mezoregiony fizyczno-geograficzne w zasięgu Nadleśnictwa Jastrowie

Źródło: opracowanie własne na podstawie: Geoserwis GDOŚ

Nazwy i zasięgi jednostek geobotanicznych w regionalizacji geobotanicznej Polski (Matuszkiewicz 2008) dla Nadleśnictwa przedstawiają tabela i mapa.

Tab. 4. Jednostki geobotaniczne w zasięgu Nadleśnictwa Jastrowie (Matuszkiewicz 2008)

Dział	Kraina i podkraina	Okręg	Podokręg	Nazwy jednostek
Symbol jednostki				
1	2	3	4	5
A				Dział Pomorski
	A.5			Kraina Sandrowych Przedpól Pojezierzy Środkowopomorskich
		A.5b.4	A.5b.4a	Podokręg Pilski
			A.5b.4b	Podokręg Sypniewski

Ryc. 4. Jednostki geobotaniczne w zasięgu Nadleśnictwa Jastrowie
 Źródło: opracowanie własne na podstawie: „Regionalizacja geobotaniczna Polski”
 (Matuszkiewicz 2008)

2.2. Lesistość

Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa Jastrowie wynosi 18226,38 ha, natomiast powierzchnia ogólna jego zasięgu terytorialnego wynosi 28196,00 ha.

Struktura własnościowa lasów przedstawia się następująco:

- Lasy stanowiące własność Skarbu Państwa w zarządzie LP – 17790,47 ha;
  - Lasy stanowiące inną własność – 277,22 ha;
- w tym:
- własność osób fizycznych – 234,79 ha;
  - własność osób prawnych – 42,43 ha.

Łącznie lasy w terytorialnym zasięgu Nadleśnictwa – 18067,69 ha.

Lesistość w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa wynosi 64,1%. Pozostałą powierzchnię terytorialnego zasięgu Nadleśnictwa stanowią głównie użytki rolne oraz w mniejszym stopniu – grunty pod wodami, nieużytki, grunty zadrzewione i zakrzewione, grunty zabudowane i zurbanizowane oraz tereny różne.

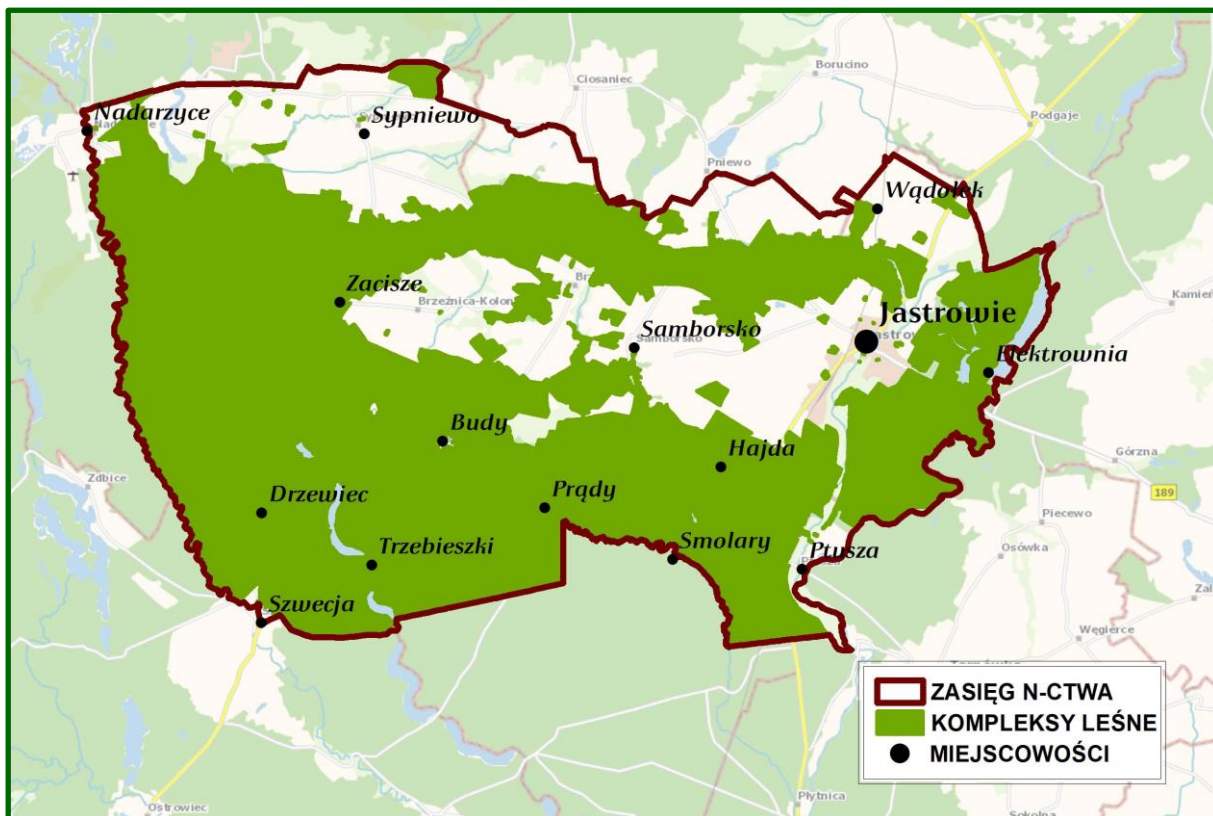
2.3. Charakterystyka kompleksów leśnych

Jako kompleks leśny potraktowano zwarty obszar gruntów leśnych w zarządzie Nadleśnictwa (zalesionych i niezalesionych oraz związanych z gospodarką leśną), niepodzielony obszarami bezleśnymi. Przyjęto również, że elementy liniowe, takie jak rzeki, drogi, linie kolejowe, itp. o szerokości do ok. 50 m, położone między gruntami leśnymi, nie dzielą kompleksów leśnych.

Tab. 5. Zestawienie liczby i wielkości kompleksów leśnych w Nadleśnictwie Jastrowie

Wielkość kompleksów [ha]	Nadleśnictwo		%
	liczba	[ha]	
1	2	3	4
do 1,00	13	4,74	0,03
1,01 – 5,00	7	19,29	0,11
5,01 – 20,00	4	52,25	0,29
20,01 – 100,00	4	193,77	1,09
100,01 – 500,00	-	-	-
500,01 – 2000,00	1	1633,76	9,18
pow. 2000,00	1	15886,66	89,30
OGÓLEM	30	17790,47	100,00

Grunty leśne Nadleśnictwa Jastrowie składają się z 30 kompleksów przy czym zdecydowanie wyróżnia się 1 główny kompleks o powierzchni 15886,66 ha stanowiący 89,30% powierzchni leśnej nadleśnictwa. Na pozostały areal gruntów leśnych składa się jeden kompleks o powierzchni 1633,76 ha (9,18% powierzchni), osiem kompleksów o powierzchni od 5,01 do 100 ha (1,38%) oraz 20 kompleksów małych do 5,00 ha (0,14%).

Ryc. 5. Kompleksy leśne Nadleśnictwa Jastrowie

2.4. Dominujące funkcje lasów

Lasy, z natury wielofunkcyjne, zostały podzielone do celów planowania urządzeniowego na 3 podstawowe (główne) grupy lasów: lasy rezerwatowe, lasy ochronne oraz lasy gospodarcze.

W Nadleśnictwie przyjęto podział lasu na kategorie ochronności zgodnie z nowym wykazem lasów wnioskowanych o uznanie za ochronne, który został przesłany do Ministerstwa Środowiska celem jego zatwierdzenia.

Tab. 6. Zestawienie powierzchni gruntów leśnych Nadleśnictwa Jastrowie wg grup funkcji lasu i kategorii ochronności

Grupa funkcji	Nadleśnictwo	
	[ha]	%
1	2	3
I. LASY REZERWATOWE	306,25	1,8
II. LASY OCHRONNE	5504,90	32,0
A. Lasy ochronne ogólnego przeznaczenia:	1367,17	7,9
Wodochronne	876,27	5,1
Cenne fragmenty przyrody	363,97	2,1
Ostoje zwierząt	5,10	0,0
Cenne fragmenty przyrody, ostoje zwierząt	0,62	0,0
Wodochronne, cenne fragmenty przyrody	121,21	0,7
B. Lasy ochronne specjalnego przeznaczenia:	4137,73	24,0
W miastach i wokół miast	3556,45	20,7
Cenne fragmenty przyrody, w miastach i wokół miast	62,96	0,4
Wodochronne, w miastach i wokół miast	401,81	2,3
Ostoje zwierząt, w miastach i wokół miast	25,32	0,1
Nasienne, w miastach i wokół miast	8,83	0,1
Wodochronne, cenne fragmenty przyrody, w miastach i wokół miast	72,43	0,4
Cenne fragmenty przyrody, ostoje zwierząt, w miastach i wokół miast	2,71	0,0
Wodochronne, nasienne, w miastach i wokół miast	4,02	0,0
Wodochronne, cenne fragmenty przyrody, ostoje zwierząt, w miastach i wokół miast	3,20	0,0
III. LASY GOSPODARCZE	11401,70	66,2
OGÓLEM	17212,85	100,0

Lasy ochronne w stosunku do ogólnej powierzchni gruntów leśnych zalesionych i niezalesionych Nadleśnictwa stanowią 32,0%. Szczegółowy podział na kategorie ochronności wraz z lokalizacją przedstawiony jest w tomie IA opisanego ogólnego.

2.5. Porównanie wybranych cech taksacyjnych drzewostanów

Porównanie wybranych cech taksacyjnych drzewostanów wykonano na podstawie danych uzyskanych z opracowań:

- dla Nadleśnictwa Jastrowie: „Plan urządzenia lasu na okres od 1.01.2024 r. do 31.12.2033 r.”;

- dla RDLP w Piła i PGL LP: „Wyniki aktualizacji stanu powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w Lasach Państwowych na dzień 1 stycznia 2021 r.”.

Tab. 7. Porównanie wybranych cech taksacyjnych drzewostanów w Nadleśnictwie Jastrowie

Obszar	Średni wiek	Przeciętna zasobność [m ³ /ha]	Przeciętny przyrost [m ³ /ha]	Udział % siedlisk borowych	Powierzchniowy udział % gatunków iglastych
1	2	3	4	5	6
Nadleśnictwo (stan na 1.01.2024)	60	280	4,7	74,0	91,9
RDLP Piła (stan na 1.01.2022)	59	261	4,4	77,3	87,8
PGL Lasy Państwowe (stan na 1.01.2022)	64	274	4,3	49,8	75,9
Nadleśnictwo (stan na 1.01.2014)	56	257	4,1	51,0	76,8

Średni wiek drzewostanów Nadleśnictwa wynosi 60 lata i jest wyższy o 1 rok od średniego wieku drzewostanów w RDLP Piła oraz niższy o 4 lata od średniego wieku drzewostanów zarządzanych przez Lasy Państwowe. Przeciętna zasobność drzewostanów Nadleśnictwa jest wyższa o 19,0 m³/ha od przeciętnej zasobności w RDLP oraz wyższa o 6 m³/ha w porównaniu z Lasami Państwowymi. Siedliska borowe w Nadleśnictwie mają niższy o 3,3% udział niż w RDLP oraz wyższy o 24,2% od LP. Udział gatunków iglastych jest wyższy o 4,1% w stosunku do RDLP i wyższy o 16,0% w porównaniu do Lasów Państwowych.

Na przestrzeni ostatnich 10 lat w Nadleśnictwie wzrósł średni wiek o 4 lata, zwiększył się udział siedlisk borowych – o 23,0% oraz wzrósł udział gatunków iglastych – o 15,1%, wzrosła przeciętna zasobność – o 23 m³/ha.

3.1.1. Rezerwaty przyrody

Rezerwat przyrody obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi.

Na gruntach Nadleśnictwa Jastrowie występują 3 rezerwaty przyrody.

Tab. 9. Zestawienie rezerwatów przyrody znajdujących się na gruntach Nadleśnictwa Jastrowie

Lp.	Nazwa rezerwatu	Akt prawny o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu Pozostałe akty prawne	Rok uznania	Powierzchnia rezerwatu [ha]	
				wg obowiązującego aktu prawnego	na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo
1	2	3	4	5	6
1.	„Diabli Skok”	Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 21 października 1961 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody, (M.P 1961, Nr 84, poz. 353) Rozporządzenie Nr 36/2003 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 28 lipca 2003 r. w sprawie rezerwatu przyrody (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego Nr 134, poz. 2511), Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 5 lutego 2016 r. w sprawie rezerwatu przyrody ""Diabli Skok"" (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2016 r. poz. 1270)	1961	20,97	20,97
2.	„Wielkopolska Dolina Rurzyca”	Rozporządzenie Nr 30/08 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 7 listopada 2008 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody, (Dz. Urz. 2008, Nr 206, poz. 3351)	2008	896,06	309,88
3.	„Kozie Brody”	Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 23 października 1965 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M. P. z 1965 r. Nr 65, poz. 372); Obwieszczenie Woj. Wielkopolskiego z dnia 4 października 2001 r. w sprawie ogłoszenia wykazu rezerwatów przyrody utworzonych do dnia 31 grudnia 1998 r. (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2001 r. Nr 123, poz. 2401)	1965	0,72	0,72

➤ Rezerwat przyrody „Diabli Skok”

„Diabli Skok” to jeden z najstarszych i najciekawszych pod względem krajobrazowym i przyrodniczym rezerwatów Wielkopolski. Teren ten był już objęty ochroną od 15 lutego 1935 r., pod nazwą „Teufelsprung”. Po II wojnie światowej formalnego zatwierdzenia rezerwatu dokonano na mocy Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 21 października 1961 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. z 1961 r., Nr 84, poz. 353). Zarządzenie weszło w życie z dniem ogłoszenia, a więc 8 listopada 1961 r. Początkowo rezerwat obejmował obszar 11,62 ha, w oddz. 171a,b,c, według oznaczeń przyjętych w planie urządzenia lasu na okres 1953-1962 dla Nadleśnictwa Trzebieszki.

Rozporządzeniem Wojewody Wielkopolskiego Nr 36/2003 z dnia 28 lipca 2003 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (Dz. Urz. Woj. Wielk. Nr 134, poz. 2511), powiększono powierzchnię rezerwatu do 20,98 ha (oddz.: 188a-k, 187b,c,f,g,h, wg stanu na 01.01.1997 r.) i wyznaczono otulinę o powierzchni 37,28 ha.

Aktualnie obowiązującym aktem prawnym dla rezerwatu jest Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 5 lutego 2016 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Diabli Skok” (Dz. Urz. Woj. Wielk. 2016, poz. 1270). W tym akcie prawnym powierzchnia rezerwatu została ustalona na podstawie planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Jastrowie na lata 2014-2023 i określona na 20,97 ha, natomiast powierzchnia otuliny na 37,27 ha. Rezerwat położony jest w województwie wielkopolskim, w powiecie złotowskim, w gminie Jastrowie.

Zgodnie z aktualnie opracowywanym planem urządzenia lasu, w skład rezerwatu wchodzi grunty położone w leśnictwie Budy, w oddz.: 231, 334c,d,f,g,~b o łącznej powierzchni 20,97 ha, położone w tym:

◆ grunty zalesione i niezalesione	-	19,61 ha,
◆ grunty związane z gospodarką leśną	-	0,42 ha,
◆ grunty nieleśne	-	0,94 ha.

Celem rezerwatu jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych kompleksu ekosystemów leśnych, szuwarowych i źródliskowych, wykształconych na stokach wzniesień morenowych oraz na przyległym do nich brzegu Jeziora Krąpsko Małe.

Rezerwat został określony jako:

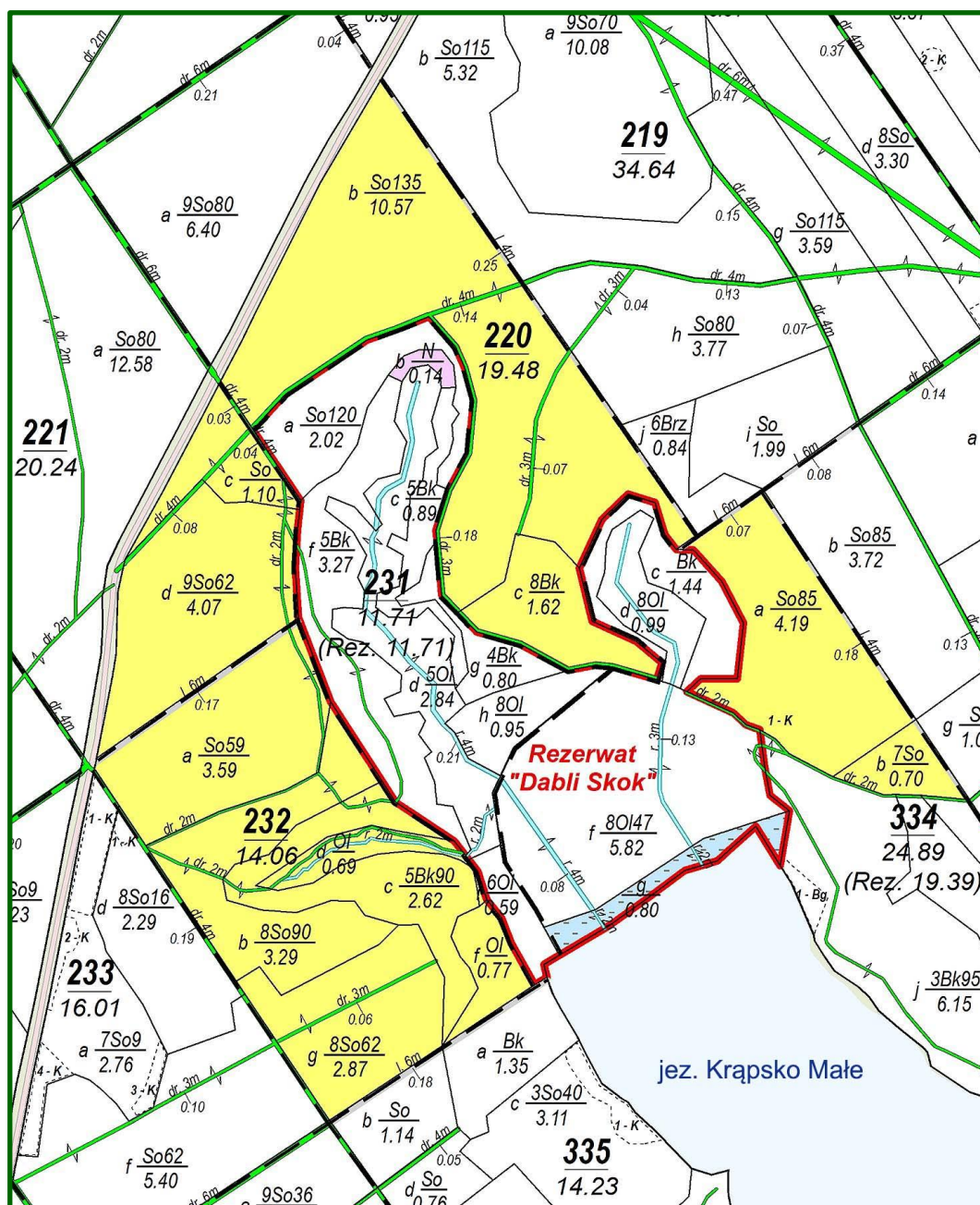
- 1) Rodzaj rezerwatu - leśny (L);
- 2) ze względu na dominujący przedmiot ochrony:
  - typ: rezerwat fitocenotyczny (PFi),
  - podtyp: zbiorowisk leśnych (zl),

3) ze względu na główny typ ekosystemu:

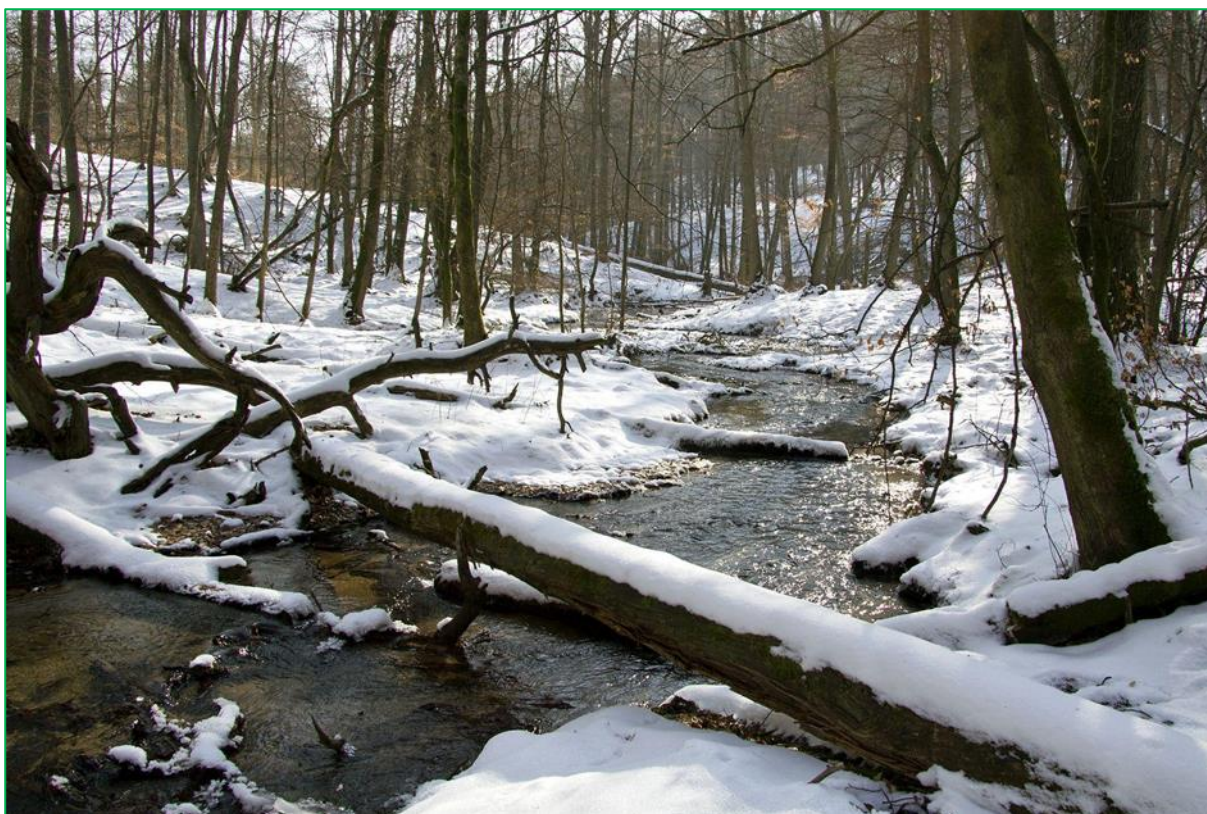
- typ: leśny i borowy (EL),
- podtyp: lasów nizinnych (lni).

Wokół rezerwatu wyznaczono otulinę obejmującą grunty o łącznej powierzchni 37,35 ha, w skład której wchodzi oddz.: 220b,c,~c,~d, 221c,d,~b, 232, 334a,b,~a. Zaistniała różnica w powierzchni otuliny według aktu prawnego z 2016 roku (37,27 ha) a aktualnie przyjętą wynikają z założeń dotyczących sposobu rozliczania powierzchni, a następnie przeniesienia jej do opisów taksacyjnych, po zaokrągleniu do arów.

Rezerwat nie posiada planu ochrony. Nadzór nad rezerwatem sprawuje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu.

Ryc. 6. Mapa poglądowa rezerwatu „Diabli Skok” wraz z otuliną

Fot. 2. „Diabli Skok” – rezerwat przyrody (fot. Nadleśnictwo Jastrowie)

➤ **Rezerwat przyrody „Wielkopolska Dolina Rurzycy”**

Rezerwat „Wielkopolska Dolina Rurzycy” uznany został 12 grudnia 2008 r. na mocy Rozporządzenia Nr 30/08 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 7 listopada 2008 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody, (Dz. Urz. 2008, Nr 206, poz. 3351). Akt ten jest nadal aktualnie obowiązującym dokumentem prawnym.

Rezerwat położony jest w województwie wielkopolskim, w powiatach złotowskim i pilskim, w gminach Jastrowie i Szydłowo, na gruntach Nadleśnictw Jastrowie i Płytnica, jego całkowita powierzchnia wynosi 896,06 ha. Na gruntach Nadleśnictwa Jastrowie rezerwat zajmuje powierzchnie 309,88 ha, położony jest w leśnictwach: Budy, Prądy i Szwecja, w oddz.: 334h-j,~c, 335, 365, 366, 367a,~b, 400, 401, 402c-g,~c,~d, 403f,g,~d,~f, 404l,~c, 436b,c,~a,~d, 437a-f,h,~a-~c, 438, 439, 440a,b,d,f,h,i,k,n,~b,~c, 482, 483, 499c,d,h-l,~c,~f,~g, 500a,b,~c, 627, 628a-d,j-o,r-y,~c, 675a-g,i-k~a-~d, 676a-d, 677a-g,~a. , w tym:

◆ grunty zalesione i niezalesione	-	291,05 ha,
◆ grunty związane z gospodarką leśną	-	3,70 ha,
◆ grunty nieleśne	-	15,13 ha.

Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie cennych zbiorowisk roślinnych, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz unikatowych krajobrazów przyrody wraz z urozmaiconą rzeźbą terenu, tj. naturalnych lasów rosnących na stromych zboczach,

czystych jezior tworzących długie ciągi rynien oraz pagórkowatego terenu z meandrującą rzeką w głębokiej dolinie.

Rezerwat został określony jako:

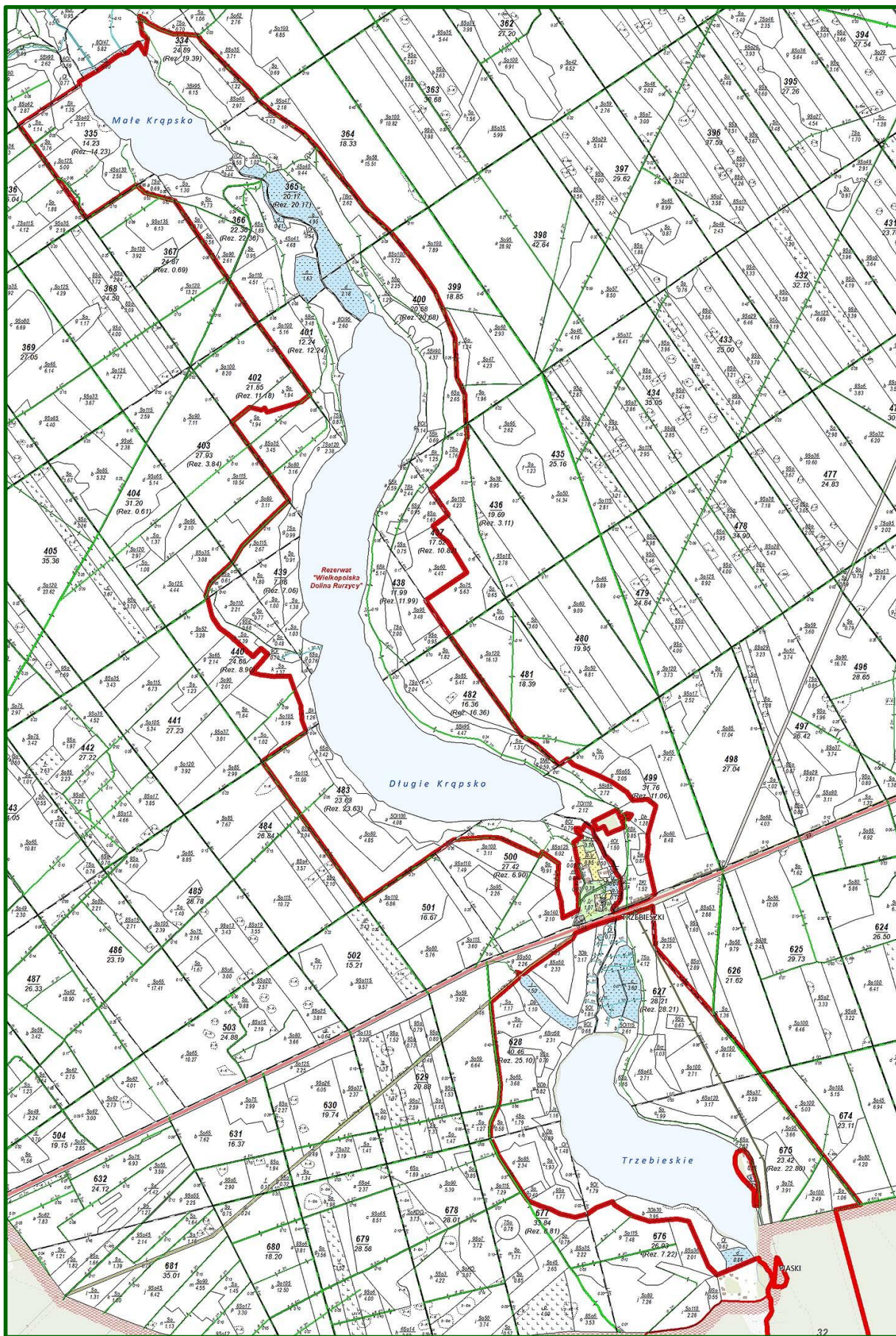
- 1) Rodzaj rezerwatu - krajobrazowy (K);
- 2) ze względu na dominujący przedmiot ochrony:
  - typ: krajobrazów (PKr),
  - podtyp: krajobrazów naturalnych (kn),
- 3) ze względu na główny typ ekosystemu:
  - typ: różnych ekosystemów (EE),
  - podtyp: mozaiki różnych ekosystemów (me).

Rezerwat posiada zadania ochronne ustanowione Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 16 kwietnia 2020 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody "Wielkopolska Dolina Rurzycy", zmienione Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 12 października 2021 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody "Wielkopolska Dolina Rurzycy".

Nadzór nad rezerwatem sprawuje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu.

Fot. 3. Rezerwat „Wielkopolska Dolina Rurzycy” – jez. Krapsko Małe
(*fot. Nadleśnictwo Jastrowie*)

Ryc. 7. Mapa pogładowa rezerwatu „Wielkopolska Dolina Rurzyca”

➤ Rezerwat przyrody „Kozie Brody”

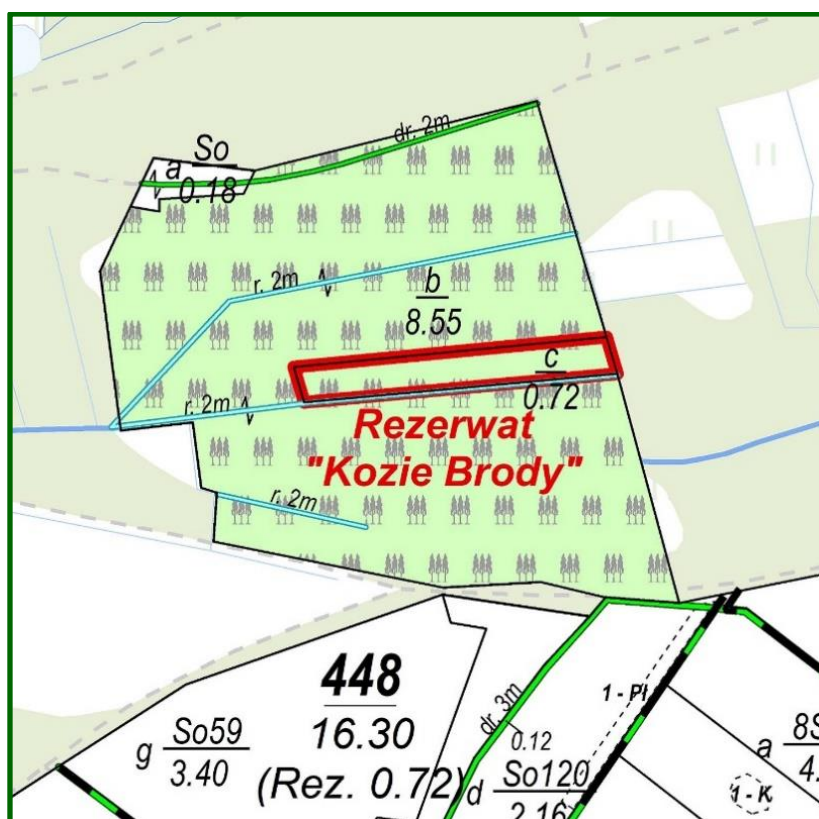
Rezerwat „Kozie Brody” uznany został 8 stycznia 1965 r. na mocy Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 23 października 1965 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody, (M.P. 1965, Nr 65, poz. 372). Aktualnie obowiązującym aktem prawnym dla rezerwatu jest Obwieszczenie Wojewody Wielkopolskiego z dnia 4 października 2001 r., w sprawie ogłoszenia wykazu rezerwatów przyrody utworzonych do dnia 31 grudnia 1998 r. (Dz. Urz. 2001, Nr 123, poz. 2401).

Rezerwat położony jest w województwie wielkopolskim, w powiecie złotowskim, w gminie Jastrowie, obejmuje grunt nieleśny o powierzchni 0,72 ha, położony w leśnictwie Jeziora w oddz. 448c.

Celem utworzenia rezerwatu było zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych torfowiska niskiego z występującą roślinnością reliktową.

W obowiązującym akcie prawnym nie określono dla rezerwatu jego rodzaju, typu i podtypu ochronnego, a także typu i podtypu ekosystemu.

Rezerwat posiada plan ochrony ustanowiony Rozporządzeniem Nr 223/06 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 21 grudnia 2006 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Kozie Brody” (Dz. Urz. 2006, Nr 215, poz. 5426).

Ryc. 8. Mapa pogładowa rezerwatu „Kozie Brody”

Fot. 4. „Kozie Brody” – rezerwat (fot. Nadleśnictwo Jastrowie)

3.1.2. Obszar chronionego krajobrazu

Obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.

W zasięgu Nadleśnictwa Jastrowie zlokalizowany jest jeden Obszar Chronionego Krajobrazu „Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy”.

- Województwo wielkopolskie

Obszar ten utworzono dnia 01.07.1989 r. Uchwałą Nr IX/56/89 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Pile z dnia 31 maja 1989 r. (Dz. Urz. Woj. Pilskiego, Nr 11, poz. 95), potwierdzoną Rozporządzeniem Nr 1/90 Wojewody Pilskiego z dnia 27 grudnia 1990 r. (Dz. Urz. Woj. Pilskiego, Nr 2, poz. 2), następnie Rozporządzeniem Nr 5/98 Wojewody Pilskiego z dnia 15 maja 1998 r. (Dz. Urz. Woj. Pilskiego, Nr 13, poz. 83).

Po zmianach związanych z podziałem administracyjnym kraju, zostało wydane Rozporządzenie Nr 212/06 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 29 listopada 2006 r w sprawie obszaru chronionego krajobrazu „Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy” (Dz. Urz. Woj. Wlk., z 2006 r., Nr 201, poz. 4770). W wyniku błędów proceduralnych, popełnionych w postępowaniu legislacyjnym, przepisy te zostały unieważnione Wyrokiem Wojewódzkiego

Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 27 stycznia 2011 roku (Nr IV SA/Po 709/10). W związku z powyższym, dla tego obszaru nie obowiązują zakazy, o których mowa w art. 24 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (tekst jednolity, Dz. U. 2020 r., poz. 1614).

- Województwo zachodniopomorskie

Po zmianach związanych z podziałem administracyjnym kraju, podjęto Uchwałę Nr VI/76/19 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dn. 25 kwietnia 2019r. (Dz. Urz. Woj. Zach. Nr VI/76/19 poz. 3031).

Obszar obecnie nie posiada wprowadzonych zakazów dotyczących gospodarki leśnej. Nadleśnictwo powinno przestrzegać zapisów wprowadzonych w uchwałach sejmiku właściwego województwa, gdy takie dokumenty zostaną zatwierdzone.

Ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów w zakresie ochrony ekosystemów leśnych odnoszą się do prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej polegającej na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk.

Obszar położony jest na terenie województw wielkopolskiego (58375,00 ha) i zachodniopomorskiego (37127,81 ha), w powiatach: pilskim (gmina Szydłowo), złotowskim (gmina Jastrowie) oraz wałeckim (Miasto Wałcz, gmina Wałcz). Łączna powierzchnia obszaru wynosi 95502,81 ha.

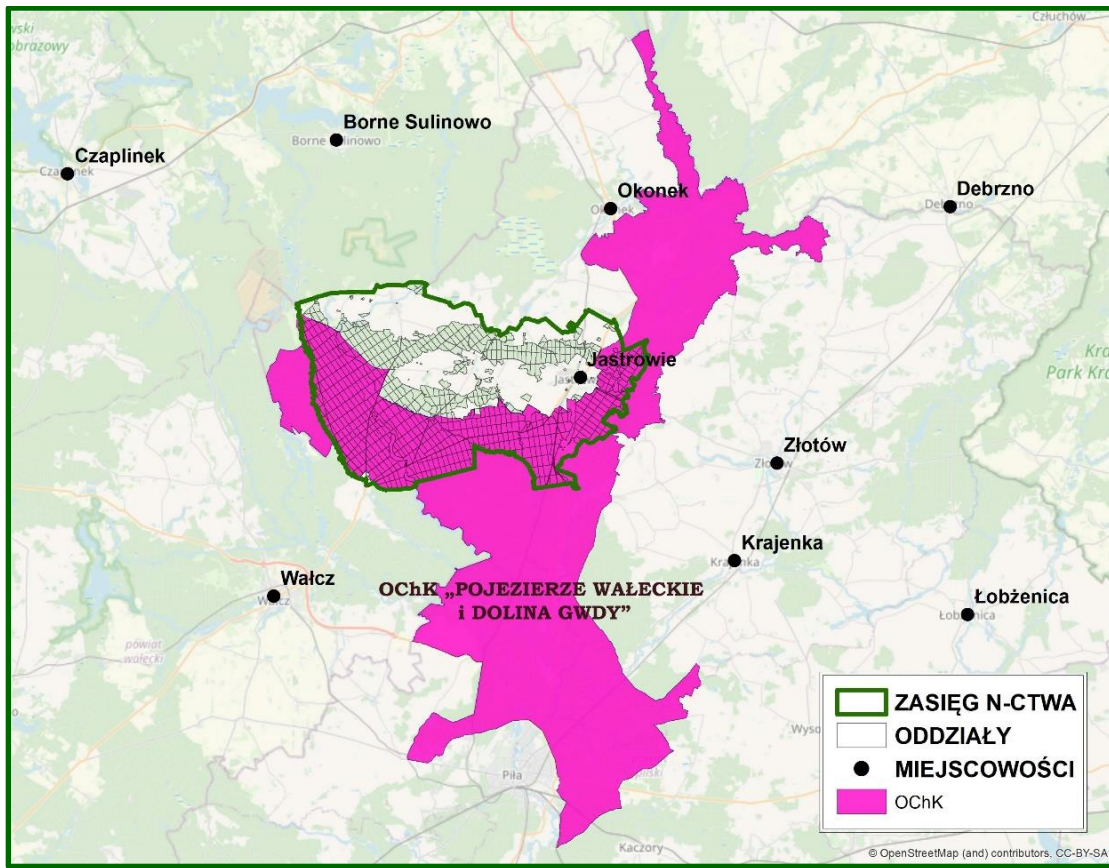
„Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy” jest mozaiką siedlisk biotopów i ekosystemów o bardzo dużych walorach przyrodniczych. Jego krajobraz tworzą doliny rzek, jeziora i torfowiska. Występują tu kwaśne i żyzne buczyny, kwaśne dąbrowy, bory sosnowe, łągi olszowo-jesionowe, bagienne olsy wokół jezior i grądy. Na tym terenie można spotkać cenne gatunki ptaków: bielika, rybołowa, orlika krzykliwego, kanię czarną. Na szczególne podkreślenie zasługuje fakt stałego występowania wolnościowego stada żubrów.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Jastrowie znajduje się 14,3% powierzchni obszaru to jest 13711,18 ha z czego na gruntach Nadleśnictwa – 12518,78 ha, w tym:

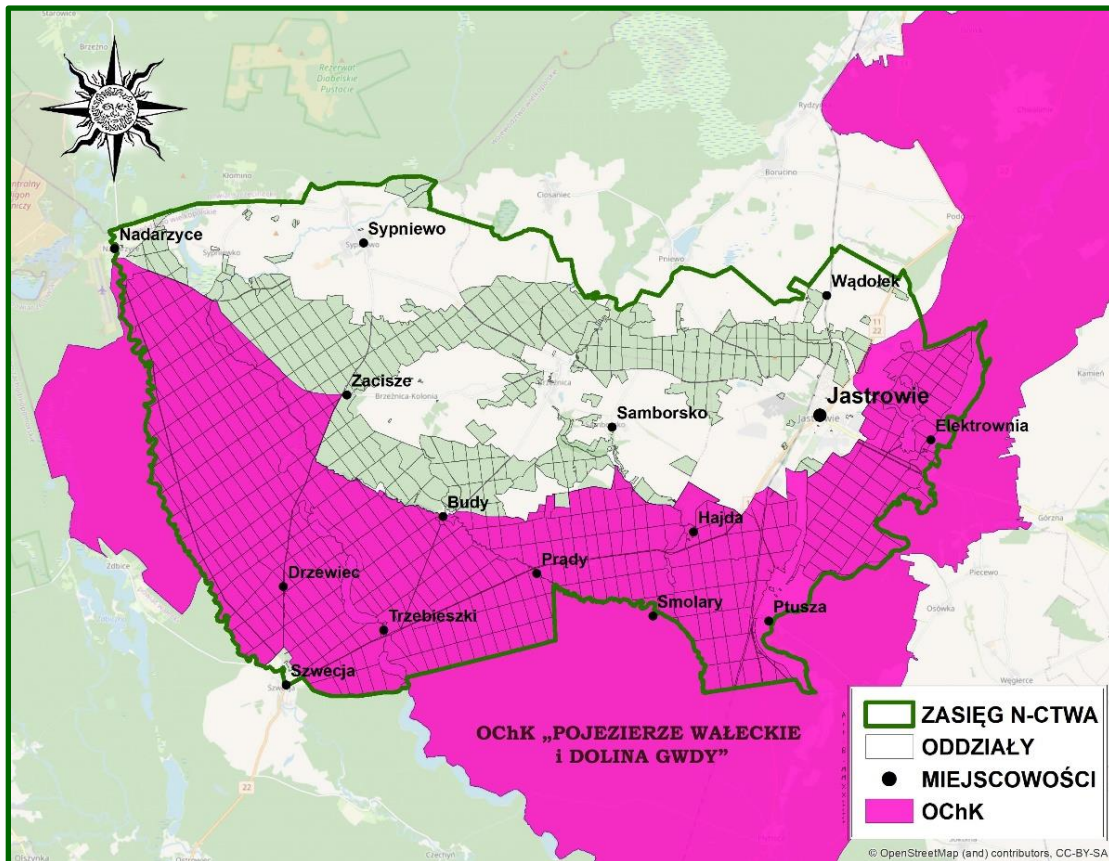
- grunty zalesione i niezalesione - 11840,70 ha,
- grunty związane z gospodarką leśną - 406,55 ha,
- grunty nieleśne - 271,53 ha.

Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo położone są w oddziałach: 7i, 9f, 10b,~c,~12, 15d,f, 16b,c,~b,~c, 17-20, 24-30, 37-44, 50b,j,k,m,~a,~d, 51-59, 67c-j,~a,~b, 68-78, 86-98, 109c-f, h, j-l, ~a-~c, 110-123, 136b-d,~d, 137b-g,~c,~d, 138-152, 162k,~b, 163a-f,~a,~b, 164a-g,~a, 165a-l,~a,~b, 166-177, 190i,j,~b, 191-203, 217-241, 267g,j, 268a,b,k,~b, 330h-j,~c, 331-344, 360c,d,g-j,~c,~d, 361-376, 378f-k,~a, 393-412, 413i, 415-419, 420a-d,~a,~b, 421b-g,~a,

422, 423, 424c-h,~a, 425g-j,~c-~f, 426f-i,~b,~c, 427c-n,~b,~c, 428-444, 445a,~a,~b, 446-449, 452-487, 488a-l,~a,~b, 489-503, 504a-i,~a,~b, 505-511, 512a-l,~a, 513-708.

Ryc. 9. Nadleśnictwo Jastrowie na tle OChK „Pojezierze Waleckie i Dolina Gwdy”

Ryc. 10. OChK „Pojezierze Waleckie i Dolina Gwdy” w zasięgu Nadleśnictwa Jastrowie

3.1.3. Obszary Natura 2000

Obszar Natura 2000 – obszar specjalnej ochrony ptaków, specjalny obszar ochrony siedlisk lub obszar mający znaczenie dla Wspólnoty, utworzony w celu ochrony populacji dziko występujących ptaków lub siedlisk przyrodniczych lub gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty.

Głównym celem funkcjonowania Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 jest zachowanie określonych typów siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin i zwierząt, które uważa się za cenne (znaczące dla zachowania dziedzictwa przyrodniczego Europy) i zagrożone wyginięciem w skali całej Europy. Cel ten ma być realizowany poprzez wyznaczenie i objęcie ochroną obszarów, na których te gatunki i siedliska występują. Działania w zakresie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej flory i fauny mają służyć zachowaniu lub odtworzeniu różnorodności biologicznej Europy, co jest jednym z priorytetów działalności Unii Europejskiej. Dodatkowo państwa członkowskie zobowiązane są do podejmowania w razie potrzeby starań w celu zachowania ekologicznej spójności sieci Natura 2000, w celu utrzymania migracji, rozprzestrzeniania i wymiany genetycznej gatunków.

Podstawą jego funkcjonowania są dwie unijne dyrektywy:

- **Dyrektywa Ptasia** (Dyrektywa 2009/147/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa – wcześniej Dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dziko żyjących ptaków) – określa kryteria do wyznaczania ostoi dla gatunków ptaków zagrożonych wyginięciem;
- **Dyrektywa Siedliskowa** (Dyrektywa 92/43/EWG Rady z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory) – ustala zasady ochrony pozostałych gatunków zwierząt, a także roślin i siedlisk przyrodniczych oraz procedury ochrony obszarów szczególnie wrażliwych przyrodniczo.

W myśl dyrektywy ptasiej oraz dyrektywy siedliskowej każdy kraj członkowski Unii Europejskiej ma obowiązek zapewnić siedliskom przyrodniczym i gatunkom roślin i zwierząt, o których mowa w tych dyrektywach, warunki sprzyjające ochronie lub zadbać o odtworzenie ich dobrego (właściwego) stanu, m.in. poprzez wyznaczenie obszarów specjalnej ochrony ptaków (OSO) oraz specjalnych obszarów ochrony siedlisk (SOO).

Obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO) są wyznaczane do ochrony ptaków zagrożonych wyginięciem (ujętych w Załączniku 1 DP) jak również regularnie występujących ptaków wędrownych (również te niewymienione w Załączniku 1 DP), które w czasie swych

corocznych wędrówek odpoczywają lub zatrzymują się w krajach Unii Europejskiej. OSO wyznaczone są indywidualnie przez każde państwo. Komisja Europejska sprawdza, czy krajowa sieć obszarów realizuje przyjęte przez dane państwo członkowskie kryteria wyboru obszaru oraz czy zapewnia ochronę wszystkich najbardziej odpowiednich terenów dla zachowania gatunków ptaków.

W dyrektywie siedliskowej natomiast jako cele ochrony wymienione zostały wymagające działań ochronnych typy siedlisk przyrodniczych o znaczeniu dla całej Unii Europejskiej (naturalne oraz półnaturalne tereny lądowe i wodne wyróżniające się specyficznymi czynnikami geograficznymi, fizycznymi cechami środowiska i określonymi zbiorowiskami roślinnymi) oraz wybrane cenne gatunki roślin i zwierząt (poza ptakami). Miejsca ich ochrony wyznacza się jako specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO). W przypadku SOO, każde państwo członkowskie opracowuje i przedstawia Komisji Europejskiej listę leżących na jego terytorium obszarów kwalifikujących pod względem przyrodniczym, odpowiadających gatunkowo i siedliskowo wymogom zawartym w dyrektywie siedliskowej. Po przedłożeniu listy obszary są wartościowane i selekcyjonowane. Kluczowym elementem tej procedury jest seminarium biogeograficzne, podczas którego ocenia się kompletność sieci dla każdego z gatunków i siedlisk. Następnie Komisja Europejska zatwierdza te obszary w drodze decyzji jako „obszary mające znaczenie dla Wspólnoty” – OZW. Od tego momentu nabierają one statusu obszarów Natura 2000 i podlegają ochronie w ramach prawa wspólnotowego. Po wyznaczeniu ich odpowiednim aktem prawa krajowego przyjmują nazwę specjalnych obszarów ochrony siedlisk (SOO).

Część wymienionych w dyrektywie siedliskowej gatunków roślin i zwierząt oraz siedlisk przyrodniczych oznaczono jako priorytetowe, czyli takie, za które Europa ponosi szczególną odpowiedzialność z uwagi na fakt, iż większość naturalnego zasięgu ich występowania pozostaje w granicach administracyjnych Unii Europejskiej. Ta kategoria przedmiotów ochrony jest w sposób szczególny brana pod uwagę na etapie wyznaczania obszarów Natura 2000 (każdy obszar istotny dla siedliska lub gatunku priorytetowego powinien bezwzględnie zostać wyznaczony), a także w czasie oceniania ewentualnego zezwolenia na realizację działań negatywnie wpływających na cele ochrony na takim obszarze.

W dyrektywach ptasiej i siedliskowej określono ogólnie gatunki i siedliska, dla ochrony których tworzy się obszary Natura 2000. Jednak o tym, które z nich są przedmiotami ochrony w danym obszarze decydują kryteria wyznaczania, np. wielkość populacji względem populacji krajowej. Każdy obszar Natura 2000 posiada tzw. Standardowy Formularz Danych (SDF), w którym zawarte są wszystkie najważniejsze informacje, w tym dane identyfikujące obszar (nazwa, kod), informacje przyrodnicze o gatunkach i siedliskach występujących na jego terenie, a także ocena znaczenia danego obszaru w odniesieniu do poszczególnych gatunków

i siedlisk, z której wynika, które z nich są przedmiotami ochrony w danym obszarze Natura 2000, czyli:

- w obszarach ptasich – gatunki ptaków wymienione w pkt 3.2 formularza z oceną A, B lub C oraz ptactwo wodno-błotne (jeżeli tak wskazano w pkt. 4.2),
- w obszarach siedliskowych – siedliska przyrodnicze wymienione w pkt 3.1 formularza oraz gatunki zwierząt (**bez ptaków**) i roślin wymienione w pkt. 3.2 z oceną A, B lub C.

Siedliska i gatunki oznaczone w SDF jako D nie są przedmiotem ochrony danego obszaru Natura 2000, a dane ich dotyczące stanowią wartość informacyjną.

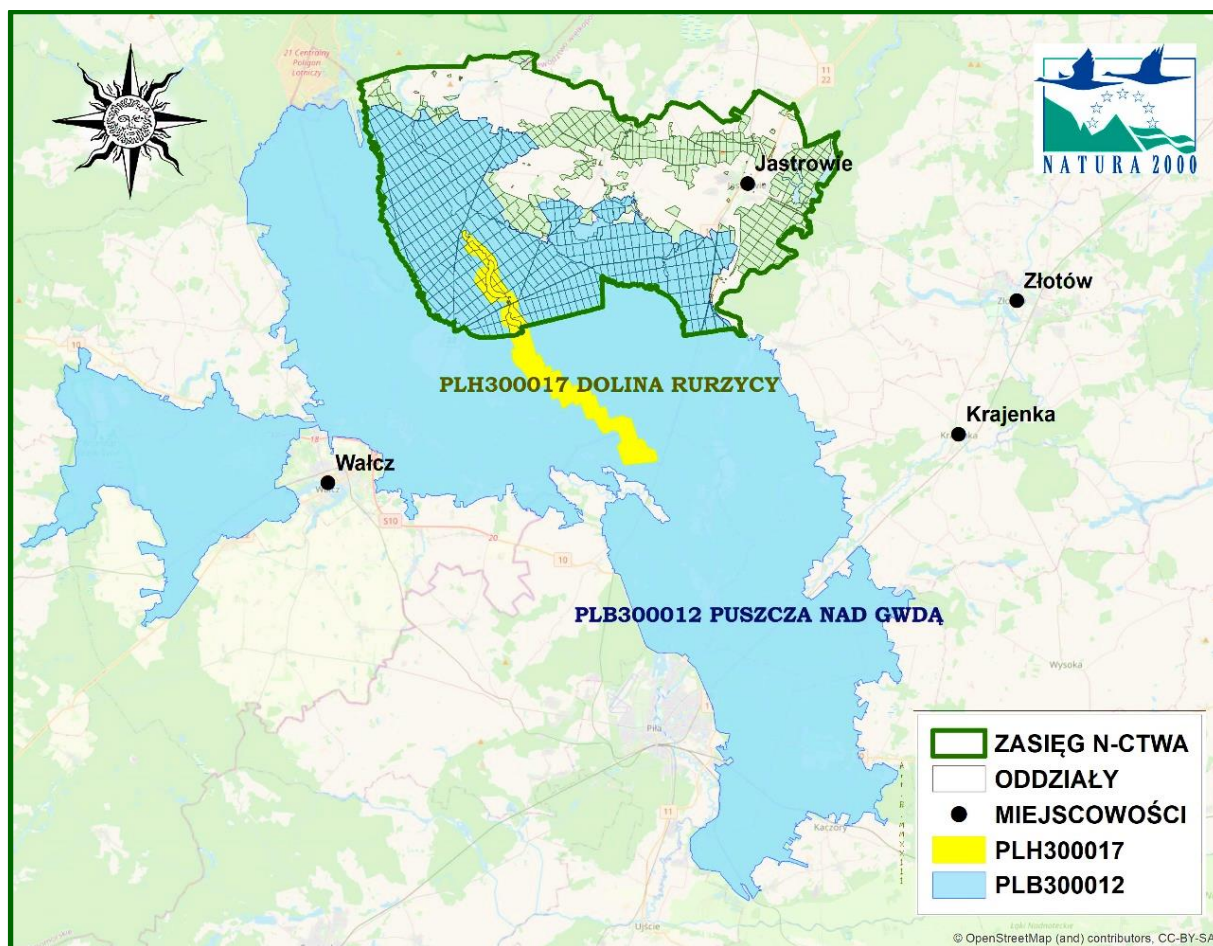
Według stanu na 01.01.2024 r. w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Jastrowie występują następujące obszary Natura 2000:

- obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO):
  - PLB300012 Puszcza nad Gwdą;
- specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO):
  - PLH300017 Dolina Rurzycy.

Charakterystyka obszarów, przedstawiona w dalszej części, opracowana została z wykorzystaniem danych i opisów zawartych w Standardowych Formularzach Danych (SDF) oraz planie zadań ochronnych bądź dokumentacji do planów zadań ochronnych.

Tab. 10. Zestawienie powierzchni obszarów Natura 2000 w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa

Lp.	Kod obszaru	Nazwa obszaru	Pow. całkowita (ha)	Pow. w zasięgu N-ctwa (ha)	Pow. w zarządzie Nadleśnictwa		
					lasy (ha)	grunty nieleśne (ha)	razem (ha)
1	2	3	4	5	6	7	8
OBSZARY SPECJALNEJ OCHRONY PTAKÓW (OSO) NATURA 2000							
1.	PLB300012	Puszcza nad Gwdą	77678,90	13053,75	12387,43	254,75	12642,18
SPECJALNE OBSZARY OCHRONY SIEDLISK (SOO) NATURA 2000							
2.	PLH300017	Dolina Rurzycy	1766,04	581,91	435,16	16,66	451,82

Ryc. 11. Nadleśnictwo Jastrowie na tle obszarów Natura 2000

➤ PLB300012 Puszcza nad Gwdą

Obszar specjalnej ochrony ptaków powołany Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 05.09.2007 r. (Dz. U. Nr 179, poz. 1275, z dnia 28.09.2007 r.). Obecnie obowiązującym aktem wyznaczającym obszar jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. (Dz.U. 2008, Nr 25, poz. 133, z dnia 04.02.2011 r.).

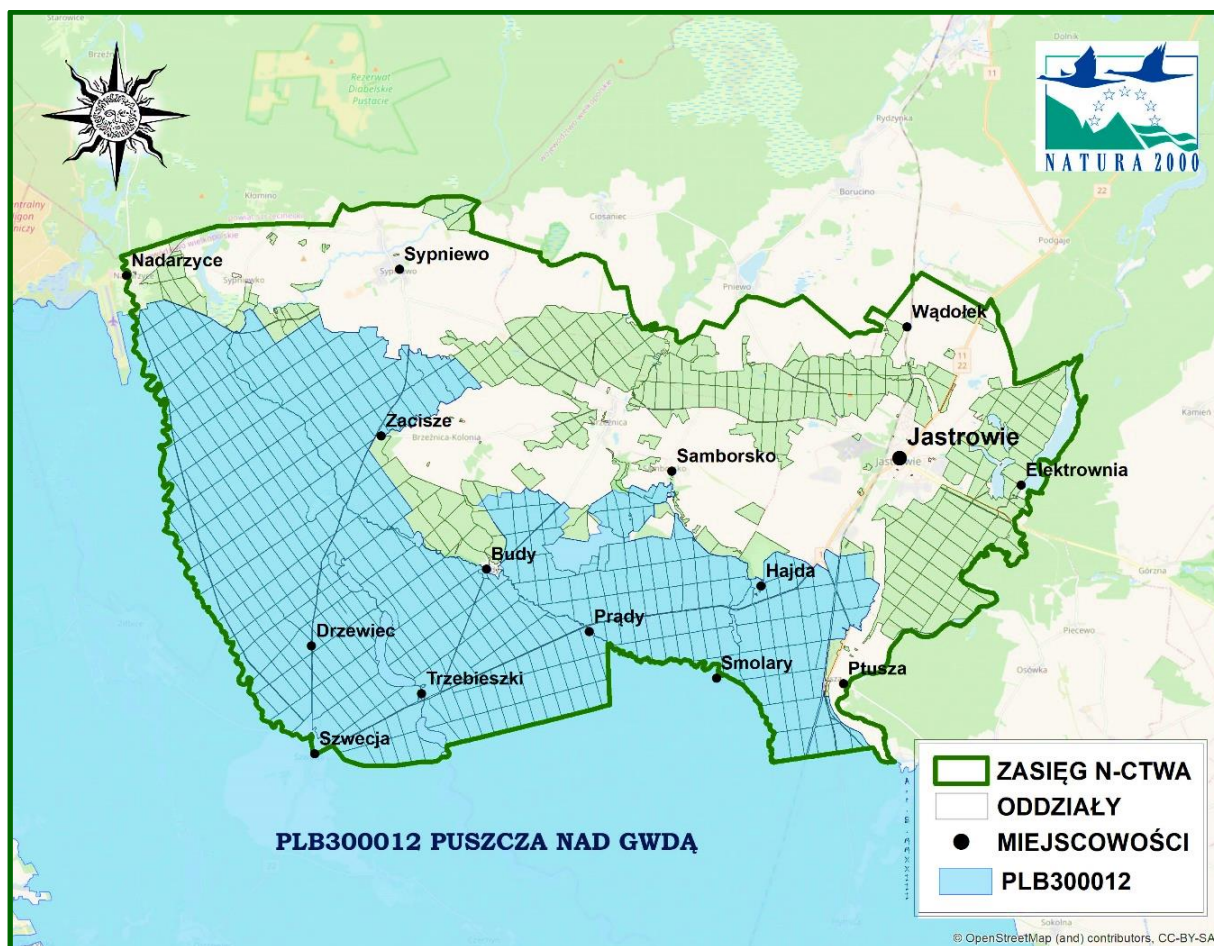
Obszar zajmuje powierzchnię 77678,90 ha. Położony jest w południowowschodniej części Pomorza Zachodniego, na pograniczu dwóch województw: północnej części województwa wielkopolskiego (50 116,40 ha) i południowo-wschodniej części województwa zachodniopomorskiego (27 562,50 ha).

W zasięgu Nadleśnictwa obszar obejmuje powierzchnię 13053,75 ha, czyli 16,8% ogólnej powierzchni OSO, w tym grunty zarządzane przez Nadleśnictwo – 12642,18 ha (98,6% powierzchni Nadleśnictwa), w tym:

- grunty leśne zalesione i niezalesione – 11988,35 ha;
- grunty związane z gospodarką leśną – 399,08 ha;
- grunty nieleśne – 254,75 ha.

W Nadleśnictwie obszar obejmuje oddz.: 9f, 10b,~c,~d, 11, 12a,c-h,~a, 15d,f, 16b,c,~b,~c, 17-20, 22, 24-30, 35-98, 100b-j,~a,~c, 101-123, 128, 129, 130a-t,~a~d, 131-152, 161, 162k,~b, 163-177, 188-203, 214-241, 321, 322, 323a,c-h,~a,~b, 324c-h,~b,~c, 325f-h,~f~h, 326g, 330-344, 345a-l,s-kx,~a, 346a,b,i-o,~a,~b, 347, 348h-m,~a~c, 349, 350, 351b-l,~a~c, 352-355, 360c,d,g-j,~c,~d, 361-376, 378f-k,~a, 380-383, 384a-f,h,~b,~c, 386-389, 393-412, 415-426, 427a-f,h-l,~a~c, 428-447, 453-455, 457-504, 520-577, 597-632, 655-681, 689a-l,~a~g, 690-693, 699-708.

Ryc. 12. PLB300012 Puszcza nad Gwdą w zasięgu Nadleśnictwa Jastrowie

PLB300012 Puszcza nad Gwdą jest ostoją ptaków o znaczeniu międzynarodowym (IBA PL018). Występuje tu co najmniej 31 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, z czego co najmniej 25 gatunków zaliczanych jest do lęgowych lub prawdopodobnie lęgowych. Występuje tu również 10 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt (PCK). Bardzo ważna ostoja lęgowa lelka, lerki i włośchatki. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: gągoł, nurogęś, włośchatka (PCK), kania czarna (PCK), kania ruda (PCK), lelek, lerka, puchacz (PCK), rybołów (PCK), zimorodek.

W Standardowym Formularzu Danych (SDF) wg aktualizacji na marzec 2022 r. wymieniono 31 gatunków ptaków z Załącznika I DP. Przedmiot ochrony stanowi 16 gatunków z oceną B (5) oraz C (11). Gatunki te w tabeli oznaczono przez zacienienie.

Tab. 11. Gatunki z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej występujące na terenie obszaru PLB300012 Puszcza nad Gwdą oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Lp.	Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ocena znaczenia ogólnego
1	2	3	4	5
1.	A021	Bąk	<i>Botaurus stellaris</i>	D
2.	A027	Czapla biała	<i>Egretta alba</i>	D
3.	A030	Bocian czarny	<i>Ciconia nigra</i>	C
4.	A031	Bocian biały	<i>Ciconia ciconia</i>	D
5.	A038	Łabędź krzykliwy	<i>Cygnus cygnus</i>	C
6.	A067	Gągoł	<i>Bucephala clangula</i>	B
7.	A070	Nurogęś	<i>Mergus merganser</i>	C
8.	A072	Trzmielojad	<i>Pernis apivorus</i>	D
9.	A073	Kania czarna	<i>Milvus migrans</i>	C
10.	A074	Kania ruda	<i>Milvus milvus</i>	C
11.	A075	Bielik	<i>Haliaeetus albicilla</i>	C
12.	A081	Błotniak stawowy	<i>Circus aeruginosus</i>	D
13.	A089	Orlik krzykliwy	<i>Aquila pomarina</i>	D
14.	A094	Rybołów zwyczajny	<i>Pandion haliaetus</i>	C
15.	A119	Kropiatka	<i>Porzana porzana</i>	D
16.	A120	Zielonka	<i>Porzana parva</i>	D
17.	A122	Derkacz	<i>Crex crex</i>	D
18.	A127	Żuraw	<i>Grus grus</i>	C
19.	A215	Puchacz	<i>Bubo bubo</i>	C
20.	A217	Sóweczka	<i>Glaucidium passerinum</i>	D
21.	A223	Włochatka	<i>Aegolius funereus</i>	B
22.	A224	Lelek zwyczajny	<i>Caprimulgus europaeus</i>	B
23.	A229	Zimorodek	<i>Alcedo atthis</i>	B
24.	A236	Dzięcioł czarny	<i>Dryocopus martius</i>	C
25.	A238	Dzięcioł średni	<i>Dendrocopos medius</i>	D
26.	A246	Lerka	<i>Lullula arborea</i>	B
27.	A255	Świergotek polny	<i>Anthus campestris</i>	D
28.	A307	Jarzębatka	<i>Sylvia nisoria</i>	D
29.	A320	Muchołówka mała	<i>Ficedula parva</i>	C
30.	A338	Gąsiorek	<i>Lanius collurio</i>	D
31.	A379	Ortolon, trznadel	<i>Emberiza hortulana</i>	D

Drzewostany dojrzałe i ponad 100-letnie

Powierzchnia drzewostanów dojrzałych (rębnych i starszych) w obszarze PLB300012 Puszcza nad Gwdą na gruntach Nadleśnictwa wynosi 3426,26 ha (28,6% powierzchni gruntów zalesionych i niezalesionych), w tym drzewostanów ponad 100-letnich – 1430,24 ha. Głównym gatunkiem panującym jest sosna na 87,4% powierzchni lasów dojrzałych w obszarze.

Tab. 12. Zestawienie powierzchni drzewostanów dojrzałych oraz ponad 100-letnich według gatunków panujących w PLB300012 Puszcza nad Gwdą na gruntach Nadleśnictwa Jastrowie

Gatunek	Wiek dojrzałości d-stanów od lat	Drzewostany dojrzałe			[%]
		<100	>100	Razem	
		[ha]			
1	2	3	4	5	6
So	81	1738,81	1253,57	2992,38	87,4
Św	61	20,23	6,18	26,41	0,8
Bk	81	51,80	66,31	118,11	3,4
Db	121	-	76,44	76,44	2,2
Kl	61	0,17	1,52	1,69	0,0
Gb	61	1,38	-	1,38	0,0
Brz	61	84,61	-	84,61	2,5
Ol	61	98,85	26,22	125,07	3,7
Tp	31	0,17	-	0,17	0,0
Razem		1996,02	1430,24	3426,26	100,0

Plan zadań ochronnych

Obszar PLB300012 Puszcza nad Gwdą posiada plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 21 kwietnia 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza nad Gwdą PLB300012 (Dz. Urz. 2015, poz. 2773), doprecyzowanym Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 9 czerwca 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza nad Gwdą PLB300012 (Dz. Urz. 2017, poz. 4387), w którym w odniesieniu do działań ochronnych wskazano podmioty odpowiedzialne za ich wykonanie oraz Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu i Szczecinie z dnia 27 września 2023 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza nad Gwdą PLB300012 w zakresie załącznika nr 4, określającego cele działań ochronnych.

➤ **PLH300017 Dolina Rurzycy**

Obszar PLH300017 Dolina Rurzycy został zatwierdzony na mocy Decyzji Komisji z dnia 13 lutego 2009 r., przyjmującej na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2008) 8039)(2009/93/WE) (Dz. Urz. U. E. z dnia 13-02-2009, L 43, str.63).

Obszar wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 14 października 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dolina Rurzycy (PLH300017) (Dz. U. 2021, poz. 2109 z dn. 23.11.2021 r.), położony wzdłuż rzeki Rurzycy w województwach zachodniopomorskim i wielkopolskim, powiatach wałęckim, pilskim i złotowskim, w gminach Wałcz, Jastrowie, Szydłowo. Zajmuje powierzchnię 1766,04 ha.

W zasięgu Nadleśnictwa obszar zajmuje powierzchnię 581,91 ha (33,0% ogólnej powierzchni SOO), z czego na gruntach Nadleśnictwa – 451,82 ha, w tym:

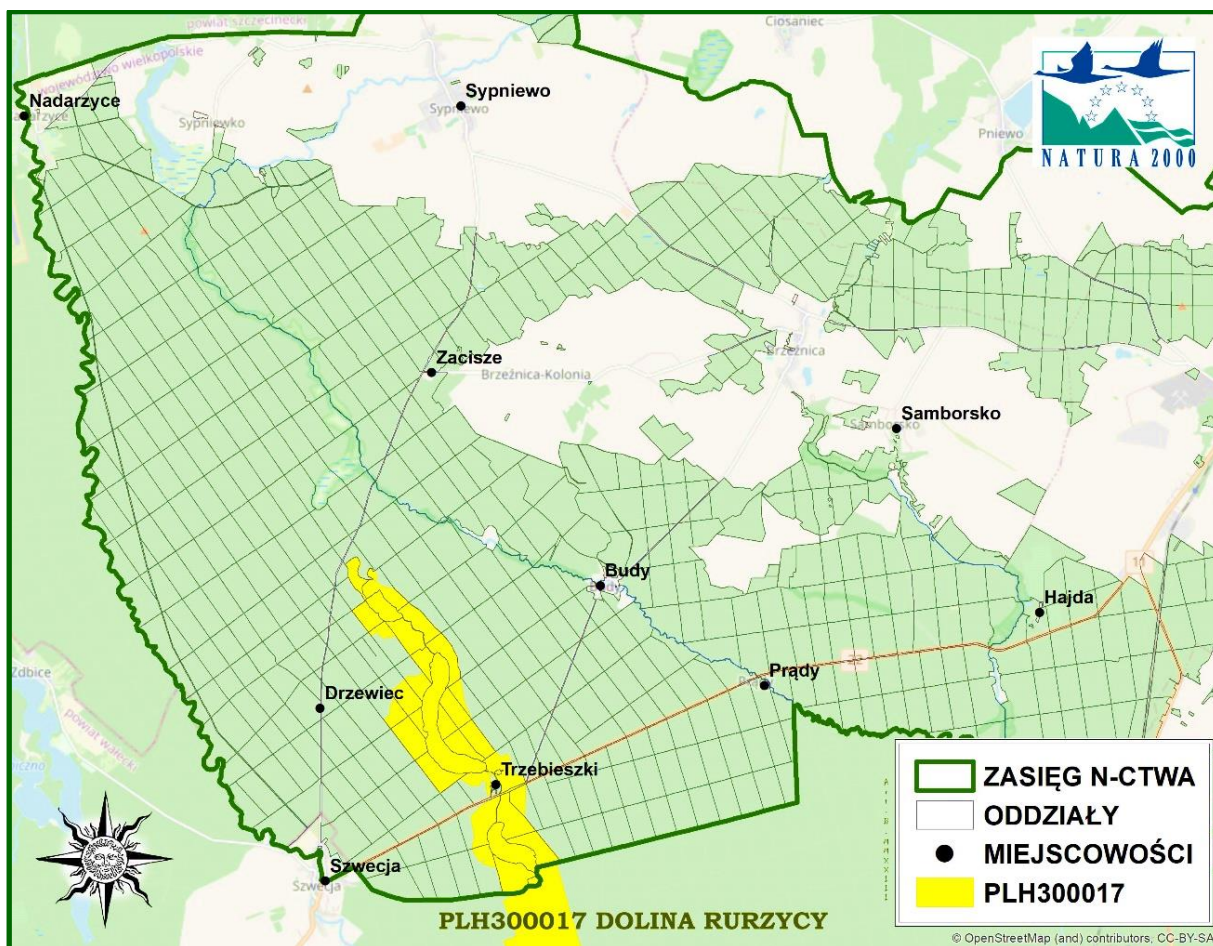
- grunty leśne zalesione i niezalesione – 423,41 ha;
- grunty związane z gospodarką leśną – 11,75 ha;
- grunty nieleśne – 16,66 ha.

Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo położone są w oddz.: 231, 334c-j,~b,~c, 335, 365, 366, 367a,b,~a,~b, 400, 401, 402c-g,~c,~d, 403c-g,~c-~f, 404g,j,k,l,~c,~d, 436b-d,~a,~b,~d, 437-440, 481-483, 499b-l,~b-~g,~i, 500a-c,h,~c, 626a-d,~b, 627, 628a-d,j-o,r-y,~c, 675, 676, 677a-f,~a.

Obszar obejmuje dolinę rzeki Rurzycy, która wypływa z jeziora Krąpsko Małe i płynie malowniczą, głęboko wciętą doliną, po czym wpada do rzeki Gwdy. Jej długość wynosi 25 km. Teren ten jest rynną odpływową dawnych wód lodowcowych, wypełnioną torfami oraz mułami i piaskami jeziornymi, w której znajduje się sześć jezior polodowcowych połączonych rzeką Rurzycą. Obszar w większości porośnięty jest przez lasy iglaste i naturalne lasy mieszane na stromych zboczach doliny oraz źródłiskowe olszyny. Tylko niewielkie fragmenty obszaru zajęte są przez łąki i inne tereny otwarte.

Obszar wyróżnia się kompleksem unikalnych, doskonale zachowanych źródlisk i torfowisk niskich, bogactwem flory i rzadkich fitocenz torfotwórczych.

Nadzór nad obszarem sprawuje Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz w Szczecinie.

Ryc. 13. SOO Dolina Rurzyca w zasięgu Nadleśnictwa Jastrowie

W SDF-ie dla obszaru wg aktualizacji na marzec 2022 r odnotowano 14 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, w tym 11 o znaczeniu ogólnym A, B lub C. Przedmioty ochrony oznaczono w tabelach przez zacieniowanie.

Tab. 13. Ocena znaczenia typów siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru Natura 2000 PLH300017 Dolina Rurzyca oraz na gruntach Nadleśnictwa Jastrowie

Lp.	Kod	Nazwa siedliska	Ocena znaczenia ogólnego wg SDF	Pokrycie w całym obszarze [ha]	Na gruntach Nadleśnictwa	
					Liczba wydzieleń	Pow. wydzieleń [ha]
1	2	3	4	5	6	7
1	3140	Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic	B	311,77	-	-
2	3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne	C	17,50	-	-
3	3260	Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników	C	16,71	-	-
4	4030	Suche wrzosowiska	D	1,43	-	-
5	7110	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	D	0,59	-	-
6	7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	C	14,15	-	-
7	7220	Źródlika wapienne	B	2,34	3	0,69

Lp.	Kod	Nazwa siedliska	Ocena znaczenia ogólnego wg SDF	Pokrycie w całym obszarze [ha]	Na gruntach Nadleśnictwa	
					Liczba wydziałów	Pow. wydziałów [ha]
1	2	3	4	5	6	7
8	7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	A	26,75	7	12,45
9	9110	Kwaśne buczyny	C	90,02	17	39,78
10	9130	Żyzne buczyny	B	5,83	2	5,91
11	9160	Grąd subatlantycki	C	20,89	6	9,56
12	91D0*	Bory i lasy bagienne	D	3,28	-	-
13	91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, olsy źródłiskowe	B	75,20	21	31,83
14	91T0	Śródłądowy bór chrobotkowy	C	64,23	-	-
Razem						100,22

* siedlisko przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym

Na gruntach Nadleśnictwa Jastrowie zinwentaryzowano 6 typów siedlisk przyrodniczych (7220, 7230, 9110, 9130, 9160, 91E0) będących przedmiotem ochrony na łącznej powierzchni 100,22 ha.

W SDF-ie dla obszaru odnotowano również 6 gatunków zwierząt oraz 2 gatunki roślin z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej. Przedmioty ochrony oznaczono w tabeli kolorem.

Tab. 14. Gatunki wymienione w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej występujące na terenie obszaru PLH300017 Dolina Rurzyca oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ocena znaczenia ogólnego	Lokalizacja w zasięgu obszaru
1	2	3	4	5
Płazy				
1188	Kumak nizinny	<i>Bombina bombina</i>	D	Nie stwierdzono na gruntach LP.
Ssaki				
1337	Bóbr europejski	<i>Castor fiber</i>	D	334j, 366b,k, 627b,i, 676b
Bezkręgowce				
1060	Czerwończyk nieparek	<i>Lycaena dispar</i>	D	231d, 344k, 365g, 366d, 400d, 627c
1032	Skójka gruboskorupowa	<i>Unio crassus</i>	D	Nie stwierdzono na gruntach LP.
1014	Poczwarówka zwężona	<i>Vertigo angustior</i>	B	400d, 528d, 604k, 627c, 660p,s
1016	Poczwarówka jajowata	<i>Vertigo moulinsiana</i>	A	400d, 627c
Rośliny				
6216	Sierpowiec błyszczący	<i>Drepanocladus (Hamatocaulis) vernicosus</i>	B	231i
1903	Lipiennik Loesela	<i>Liparis loeseli</i>	A	Nie stwierdzono na gruntach LP.

Drzewostany ponad 100-letnie

Drzewostany ponad 100-letnie w PLH300017 Dolina Rurzycy zlokalizowane na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Jastrowie, zajmują łącznie 171,69 ha, czyli ok. 40,5% powierzchni gruntów leśnych zalesionych i niezalesionych obszaru. Gatunkami panującymi w tych drzewostanach są: So (143,73 ha) oraz Ol (12,78 ha).

Drzewostany ponad 100-letnie z siedliskami przyrodniczymi z Załącznika I DS zajmują 23,92 ha, w tym: 9110 – 6,90 ha, 9130 – 1,44 ha 9160 – 2,80 ha,, 91E0 – 12,78 ha.

Plan zadań ochronnych

Obszar PLH300017 Dolina Rurzycy posiada plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 23 czerwca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Rurzycy PLH300017 (Dz. Urz. 2014, poz. 2698), doprecyzowanym Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 28 marca 2018 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Rurzycy PLH300017 (Dz. Urz. 2018, poz. 1611), gdzie zmieniono działania ochronne dla przedmiotów ochrony.

3.1.4. Użytki ekologiczne

Użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej – naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania.

Na terenie Nadleśnictwa Jastrowie znajduje się 8 użytków ekologicznych o łącznej powierzchni 241,92 ha.

Tab. 15. Wykaz użytków ekologicznych w Nadleśnictwie Jastrowie

Lp.	Nazwa użytku ekologicznego	Akt prawny o utworzeniu	Rok uznania	Powierzchnia [ha]
1	2	3	4	5
1.	„W Dolinie Samborki”	Uchwała Nr 116/2012 Rady Miejskiej w Jastrowiu z dnia 28 czerwca 2012 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego „W Dolinie Samborki” (Dz. Urz. 2012, poz. 3402).	2012	73,60*
2.	„W Dolinie Piławy”	Uchwała Nr 117/2012 Rady Miejskiej w Jastrowiu z dnia 28 czerwca 2012 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego „W Dolinie Piławy” (Dz. Urz. 2012, poz. 3401).	2012	3,76

Lp.	Nazwa użytku ekologicznego	Akt prawny o utworzeniu	Rok uznania	Powierzchnia [ha]
1	2	3	4	5
3.	„Mokradła Brzeźnickie”	Uchwała Nr 118/2012 Rady Miejskiej w Jastrowiu z dnia 28 czerwca 2012 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego „Mokradła Brzeźnickie” (Dz. Urz. 2012, poz. 3400).	2012	7,58
4.	„W Dolinie Płytnicy”	Uchwała Nr 119/2012 Rady Miejskiej w Jastrowiu z dnia 28 czerwca 2012 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego „W Dolinie Płytnicy” (Dz. Urz. 2012, poz. 3399).	2012	129,59
5.	„W Dolinie Oski”	Uchwała Nr 120/2012 Rady Miejskiej w Jastrowiu z dnia 28 czerwca 2012 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego „W Dolinie Oski” (Dz. Urz. 2012, poz. 3404).	2012	2,93
6.	„Nad Jeziorem Busino”	Uchwała Nr 121/2012 Rady Miejskiej w Jastrowiu z dnia 28 czerwca 2012 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego „Nad Jeziorem Busino” (Dz. Urz. 2012, poz. 3398).	2012	6,58
7.	„Uroczysko nad Gwdą”	Uchwała Nr 122/2012 Rady Miejskiej w Jastrowiu z dnia 28 czerwca 2012 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego „Uroczysko nad Gwdą” (Dz. Urz. 2012, poz. 3396).	2012	6,46
8.	„Kozie Bagno”	Uchwała Nr 123/2012 Rady Miejskiej w Jastrowiu z dnia 28 czerwca 2012 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego „Kozie Bagno” (Dz. Urz. 2012, poz. 3397).	2012	11,42
OGÓŁEM				241,92

*wg. pow. ewidencyjnej - 73,59 ha, występująca różnica powierzchniowa wynika z przyjętego sposobu zaokrąglania m² do arów w opisach taksacyjnych.

➤ „W Dolinie Samborki”

Ustanowiony Uchwałą Nr 116/2012 Rady Miejskiej w Jastrowiu z dnia 28 czerwca 2012 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego „W Dolinie Samborki” (Dz. Urz. 2012, poz. 3402), o powierzchni 73,60 ha (ze względu na sposób zaokrąglania powierzchni ewidencyjnej liczonej w m² suma powierzchni wynosi 73,59 ha).

Celem ochrony użytku jest zachowanie zarośli nadrzecznych, łąk świeżych i wilgotnych, torfowisk przejściowych oraz boru bagiennego i łągu olszowego położonych nad rzeką Samborką.

Tab. 16. Wykaz pododdziałów wchodzących w skład użytku ekologicznego „W Dolinie Samborki” na terenie Nadleśnictwa Jastrowie

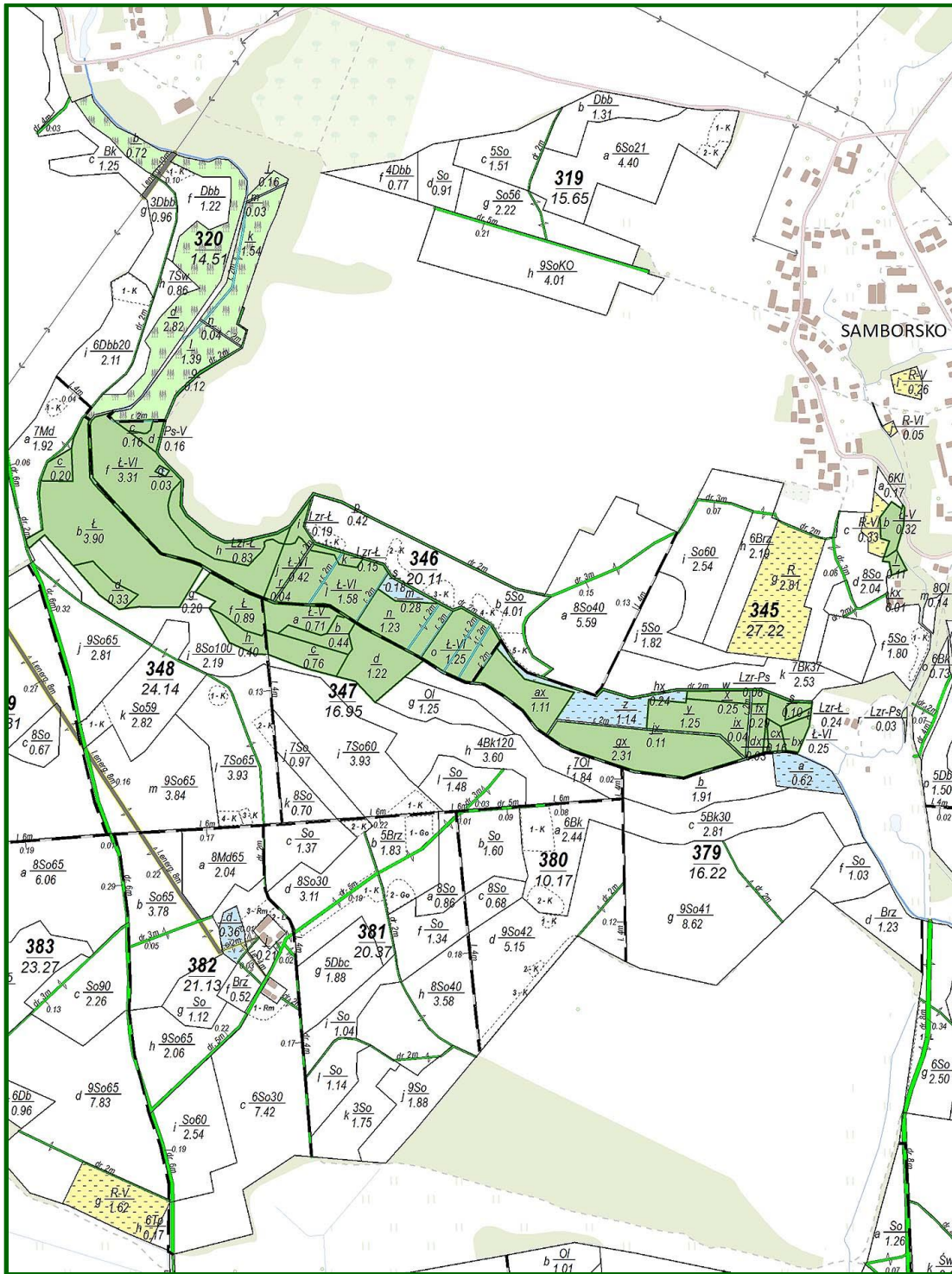
Lp.	Położenie		[ha]	Rodz pow. w SILP	Opis obiektu, walory przyrodnicze
	Oddz. Pododdz.	Gmina Leśnictwo			
1	2	3	4	5	6
1.	06-345 -b -00	Jastrowie obszar wiejski HAJDA	0,32	Ł	zadrzewienia olszy V kl. wieku
2.	06-345 -l -00	Jastrowie obszar wiejski HAJDA	0,11	SZCZ CHR	przestoje olszy i dębu V,VI kl. wieku, podszyt czeremcha, bez cz. na 50%
3.	06-345 -s -00	Jastrowie obszar wiejski HAJDA	0,10	LZ	zadrzewienia olszy II kl. wieku, zakrzewienia czeremchy na 20%

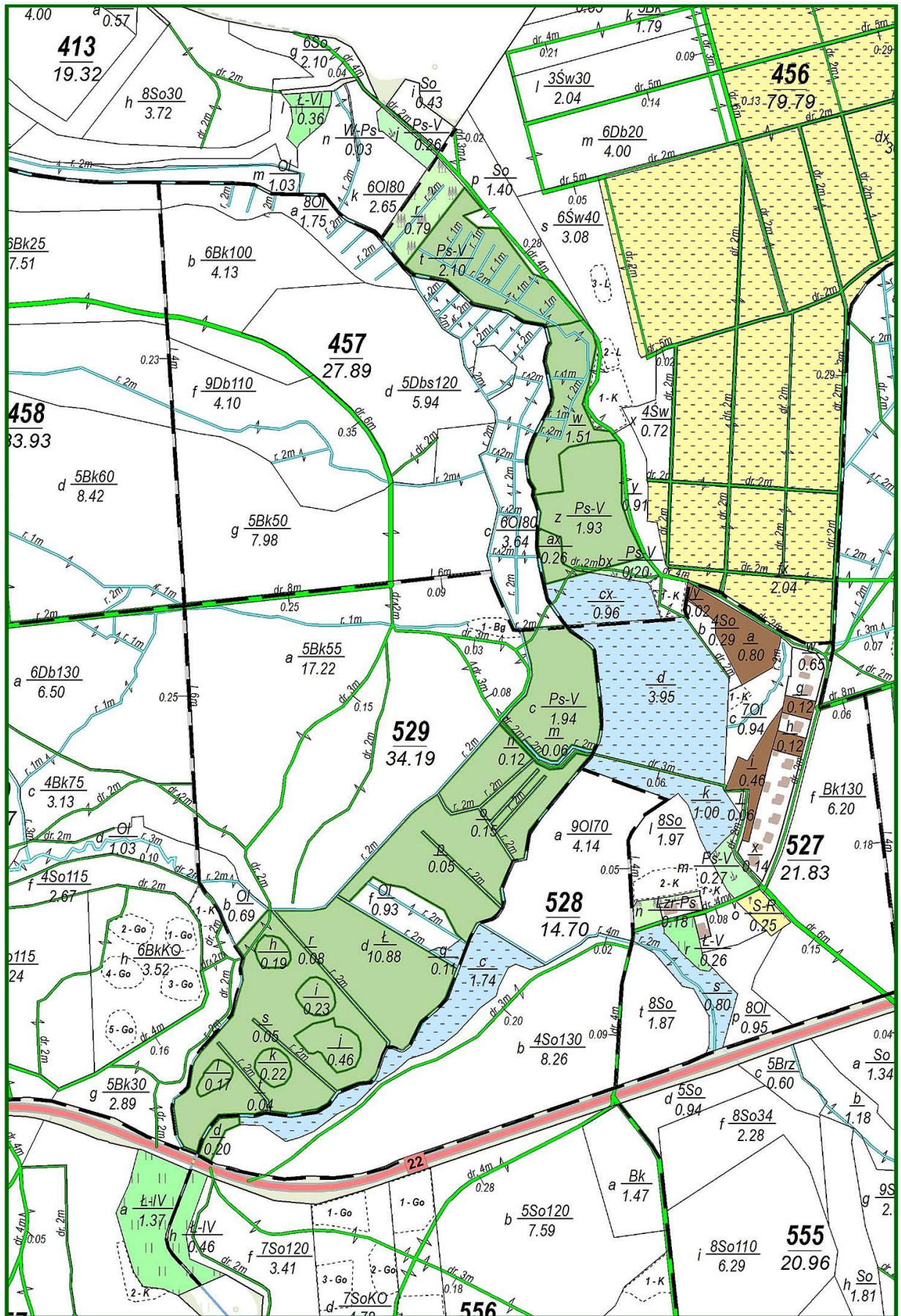
Lp.	Położenie		[ha]	Rodz pow. w SILP	Opis obiektu, walory przyrodnicze
	Oddz. Pododdz.	Gmina Leśnictwo			
1	2	3	4	5	6
4.	06-345 -t -00	Jastrowie obszar wiejski HAJDA	0,24	LZR-Ł	zadrzewienia olszy II kl. wieku, zakrzewienia czeremchy i wierzby na 20%
5.	06-345 -w -00	Jastrowie obszar wiejski HAJDA	0,08	LZR-PS	zadrzewienia olszy II kl. wieku
6.	06-345 -x -00	Jastrowie obszar wiejski HAJDA	0,25	SZCZ CHR	przestoje osiki i dębu II,III kl. wieku
7.	06-345 -y -00	Jastrowie obszar wiejski HAJDA	1,25	LZ	zadrzewienia olszy II kl. wieku, zakrzewienia wierzby na 20%
8.	06-345 -ax -00	Jastrowie obszar wiejski HAJDA	1,11	LZ	zadrzewienia olszy II kl. wieku, zakrzewienia wierzby na 10%
9.	06-345 -bx -00	Jastrowie obszar wiejski HAJDA	0,25	Ł	łąka
10.	06-345 -cx -00	Jastrowie obszar wiejski HAJDA	0,16	BAGNO	bagno
11.	06-345 -dx -00	Jastrowie obszar wiejski HAJDA	0,03	BAGNO	bagno
12.	06-345 -fx -00	Jastrowie obszar wiejski HAJDA	0,29	LZ	zadrzewienia olszy, brzozy II kl. wieku, zakrzewienia wierzby na 10%
13.	06-345 -gx -00	Jastrowie obszar wiejski HAJDA	2,31	LZ	samosiew olszy na 10%
14.	06-346 -c -00	Jastrowie obszar wiejski HAJDA	0,16	SZCZ CHR	przestoje olszy, brzozy II,V kl. wieku, podszyt glóg, bez cz., czeremcha na 40%
15.	06-346 -d -00	Jastrowie obszar wiejski HAJDA	0,16	PS	samosiew osiki na 30%
16.	06-346 -f -00	Jastrowie obszar wiejski HAJDA	3,31	Ł	zadrzewienia dębu, olszy, sosny III-VII kl. wieku, zakrzewienia śliwy t., bzu cz., wierzby na 10%
17.	06-346 -h -00	Jastrowie obszar wiejski HAJDA	0,83	LZR-Ł	zadrzewienia dębu, olszy, sosny, brzozy III-VII kl. wieku, zakrzewienia śliwy t., bzu cz., wierzby, śnieguliczki na 50%
18.	06-346 -i -00	Jastrowie obszar wiejski HAJDA	0,19	LZR-Ł	zakrzewienia śliwy t., bzu cz., wierzby na 80%
19.	06-346 -j -00	Jastrowie obszar wiejski HAJDA	0,42	Ł	zakrzewienia śliwy t., wierzby na 10%
20.	06-346 -k -00	Jastrowie obszar wiejski HAJDA	0,15	LZR-Ł	zadrzewienia olszy, osiki, brzozy III kl. wieku, zakrzewienia śliwy t., wierzby, czeremchy na 20%
21.	06-346 -l -00	Jastrowie obszar wiejski HAJDA	1,58	Ł	zadrzewienia olszy, brzozy III kl. wieku, zakrzewienia śliwy t., wierzby na 10%
22.	06-346 -n -00	Jastrowie obszar wiejski HAJDA	1,23	LZ	zadrzewienia olszy, brzozy, sosny, osiki II kl. wieku, zakrzewienia wierzby, czeremchy na 10%
23.	06-346 -o -00	Jastrowie obszar wiejski HAJDA	1,25	Ł	zadrzewienia olszy, osiki III kl. wieku, zakrzewienia wierzby na 20%
24.	06-347 -a -00	Jastrowie obszar wiejski	0,71	Ł	zakrzewienia wierzby na 10%

Lp.	Położenie		[ha]	Rodz pow. w SILP	Opis obiektu, walory przyrodnicze
	Oddz. Pododdz.	Gmina Leśnictwo			
1	2	3	4	5	6
		HAJDA			
25.	06-347 -b -00	Jastrowie obszar wiejski HAJDA	0,44	BAGNO	zadrzewienia olszy, brzozy II-III kl. wieku, zakrzewienia wierzby, leszczyny, kruszyny na 60%
26.	06-347 -c -00	Jastrowie obszar wiejski HAJDA	0,76	SZCZ CHR	przestoje olszy, brzozy IV-V kl. wieku, podszyt wierzba, czeremcha, leszczyna na 40%
27.	06-347 -d -00	Miasto Jastrowie HAJDA	1,22	LZ	zadrzewienia olszy, brzozy II-IV kl. wieku, zakrzewienia wierzby, czeremchy, leszczyny na 30%
28.	06-348 -b -00	Jastrowie obszar wiejski HAJDA	3,90	Ł	zadrzewienia osiki, olszy, brzozy II-III kl. wieku, zakrzewienia wierzby, bzu cz., głogu na 60%
29.	06-348 -c -00	Jastrowie obszar wiejski HAJDA	0,20	LZ	zadrzewienia olszy III kl. wieku, zakrzewienia bzu cz., czeremchy na 60%
30.	06-348 -d -00	Jastrowie obszar wiejski HAJDA	0,33	SZCZ CHR	przestoje olszy III-IV kl. wieku, podszyt wierzba, czeremcha, bez cz. na 40%
31.	06-348 -f -00	Jastrowie obszar wiejski HAJDA	0,89	Ł	zadrzewienia olszy II kl. wieku
32.	06-348 -h -00	Jastrowie obszar wiejski HAJDA	0,40	SZCZ CHR	przestoje olszy, brzozy III-V kl. wieku, podszyt wierzba, czeremcha, leszczyna na 50%
33.	06-456 -t -00	Jastrowie Miasto HAJDA	2,10	PS	zadrzewienia olszy II-III kl. wieku, zakrzewienia wierzby, bzu cz., czeremchy na 20%, samosiew olszy na 10%
34.	06-456 -w -00	Jastrowie Miasto HAJDA	1,51	SZCZ CHR	przestoje dębu, grabu, olszy, osiki III-VIII kl. wieku, podszyt wierzba, czereśnia p., bez cz. na 40%
35.	06-456 -z -00	Jastrowie Miasto HAJDA	1,93	PS	zadrzewienia olszy, dębu IV kl. wieku
36.	06-456 -ax -00	Jastrowie Miasto HAJDA	0,26	BAGNO	zadrzewienia olszy IV kl. wieku
37.	06-462 -h -00	Jastrowie obszar wiejski HAJDA	0,95	PS	siedlisko N2000-6510, stan: B, zadrzewienia olszy, brzozy, świerka II-V kl. wieku
38.	06-462 -i -00	Jastrowie obszar wiejski HAJDA	0,50	PS	siedlisko N2000-6510, stan: B, zadrzewienia olszy III-V kl. wieku
39.	06-463 -c -00	Jastrowie obszar wiejski HAJDA	0,87	PS	siedlisko N2000-6510, stan: B,
40.	06-463 -d -00	Jastrowie obszar wiejski HAJDA	0,40	PS	siedlisko N2000-6510, stan: B, zadrzewienia brzozy II kl. wieku
41.	06-463 -f -00	Jastrowie obszar wiejski HAJDA	0,08	PS	siedlisko N2000-6510, stan: B, zadrzewienia olszy III kl. wieku
42.	06-464 -c -00	Jastrowie obszar wiejski HAJDA	0,67	PS	siedlisko N2000-6510, stan: B, zadrzewienia olszy III kl. wieku
43.	06-464 -d -00	Jastrowie obszar wiejski HAJDA	0,40	PS	siedlisko N2000-6510, stan: B, zadrzewienia olszy III kl. wieku
44.	06-465 -c -00	Jastrowie	0,66	PS	zadrzewienia brzozy, sosny V kl. wieku, zakrzewienia kruszyny na 30%

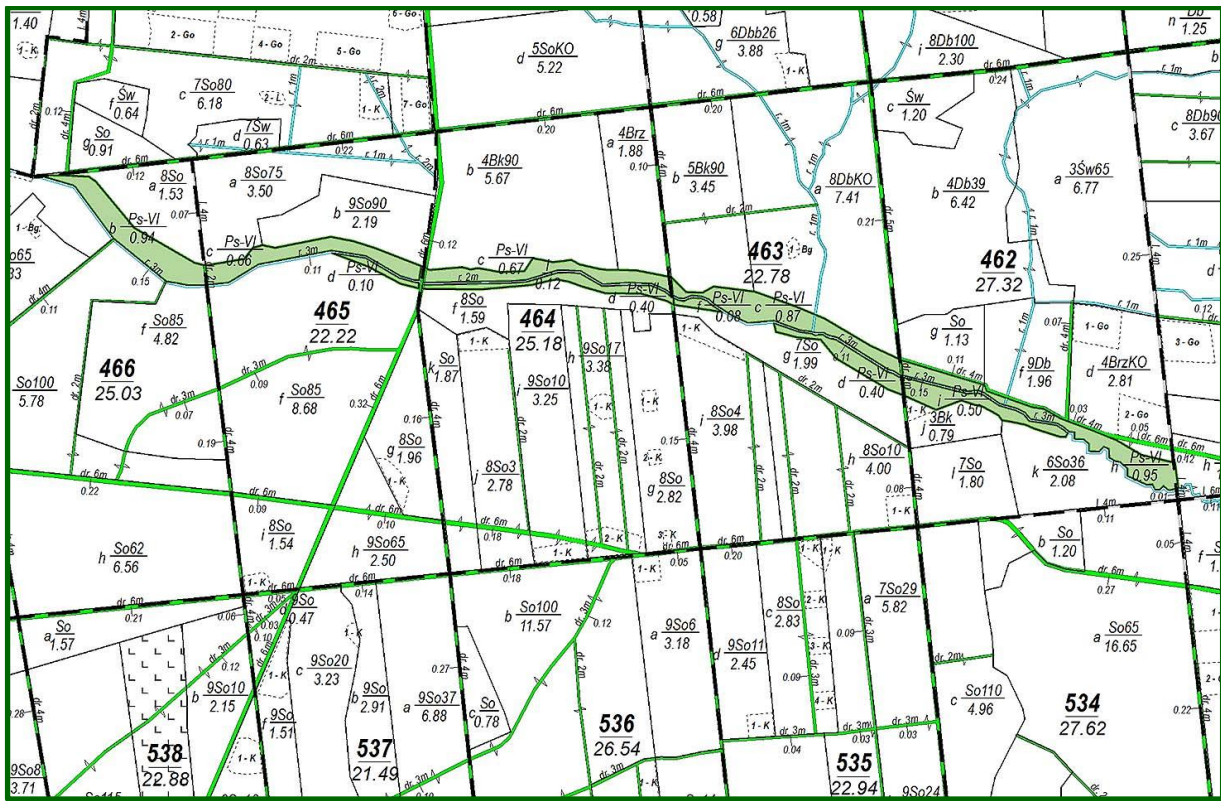
Lp.	Położenie		[ha]	Rodz pow. w SILP	Opis obiektu, walory przyrodnicze
	Oddz. Pododdz.	Gmina Leśnictwo			
1	2	3	4	5	6
		obszar wiejski HAJDA			
45.	06-465 -d -00	Jastrowie obszar wiejski HAJDA	0,10	PS	zadrzewienia sosny II-V kl. wieku, zakrzewienia wierzby, kruszyny na 10%
46.	06-466 -b -00	Jastrowie obszar wiejski HAJDA	0,94	PS	łąka
47.	06-528 -d -00	Jastrowie obszar wiejski HAJDA	0,20	SZCZ CHR	przestoje olszy, sosny II kl. wieku, podszyt czeremcha, śnieguliczka na 50%
48.	06-529 -c -00	Jastrowie obszar wiejski HAJDA	1,94	PS	łąka
49.	06-529 -d -00	Jastrowie obszar wiejski HAJDA	10,88	Ł	zadrzewienia olszy II kl. wieku
50.	06-529 -h -00	Jastrowie obszar wiejski HAJDA	0,19	BAGNO	bagno
51.	06-529 -i -00	Jastrowie obszar wiejski HAJDA	0,23	BAGNO	bagno
52.	06-529 -j -00	Jastrowie obszar wiejski HAJDA	0,46	BAGNO	bagno
53.	06-529 -k -00	Jastrowie obszar wiejski HAJDA	0,22	BAGNO	bagno
54.	06-529 -l -00	Jastrowie obszar wiejski HAJDA	0,17	BAGNO	bagno
55.	09-604 -k -00	Miasto Jastrowie PTUSZA	1,81	D-STAN	d-stan olsza, sosna, brzoza, świerk III-IV kl. wieku, podszyt bzu cz., kruszyny na 30%
56.	09-604 -l -00	Miasto Jastrowie PTUSZA	2,10	D-STAN	d-stan olsza, brzoza IV kl. wieku, podszyt kruszyną, bez cz. na 20%
57.	09-605 -f -00	Miasto Jastrowie PTUSZA	2,31	D-STAN	d-stan olsza, brzoza, świerk III-IV kl. wieku, podszyt czeremcha, kruszyną, bez cz., leszczyna na 20%
58.	09-605 -g -00	Miasto Jastrowie PTUSZA	0,72	D-STAN	d-stan olsza, brzoza, sosna III-VIII kl. wieku, podszyt czeremcha, kruszyną, bez cz., wierzba na 20%
59.	09-660 -n -00	Miasto Jastrowie PTUSZA	0,94	SZCZ CHR	przestoje olszy, brzozy, sosny IV kl. wieku, podszyt kruszyną, wierzba na 20%
60.	09-660 -o -00	Miasto Jastrowie PTUSZA	0,54	BAGNO	zadrzewienia olszy, sosny III kl. wieku, zakrzewienia wierzby na 10%
61.	09-660 -p -00	Miasto Jastrowie PTUSZA	2,63	PS	zadrzewienia brzozy, olszy, sosny, świerka III-IV kl. wieku, samosiew buka na 10%
62.	09-660 -r -00	Miasto Jastrowie PTUSZA	1,46	BAGNO	zadrzewienia olszy, sosny, brzozy, świerka IV kl. wieku, zakrzewienia bzu cz., kruszyny na 40%
63.	09-660 -s -00	Miasto Jastrowie PTUSZA	1,45	BAGNO	zadrzewienia olszy, sosny, świerka III-IV kl. wieku, zakrzewienia wierzby na 20%
64.	09-660 -t -00	Miasto Jastrowie PTUSZA	1,43	PS	zadrzewienia sosny III kl. wieku
65.	09-661 -a -00	Miasto Jastrowie PTUSZA	2,96	BAGNO	zadrzewienia olszy, sosny, brzozy, świerka II-V kl. wieku, zakrzewienia wierzby, kruszyny, czeremchy na 40%
66.	09-661 -f -00	Miasto Jastrowie PTUSZA	1,76	D-STAN	siedlisko N2000-91D0, stan: B, d-stan brzoza, sosna III-IV kl. wieku, podszyt kruszyną, wierzba na 50%
67.	09-661 -k -00	Miasto Jastrowie PTUSZA	2,47	PS	zakrzewienia wierzby na 10%
68.	09-661 -l -00	Miasto Jastrowie PTUSZA	0,73	ZBIORNIK	zbiornik wodny
RAZEM			73,60		

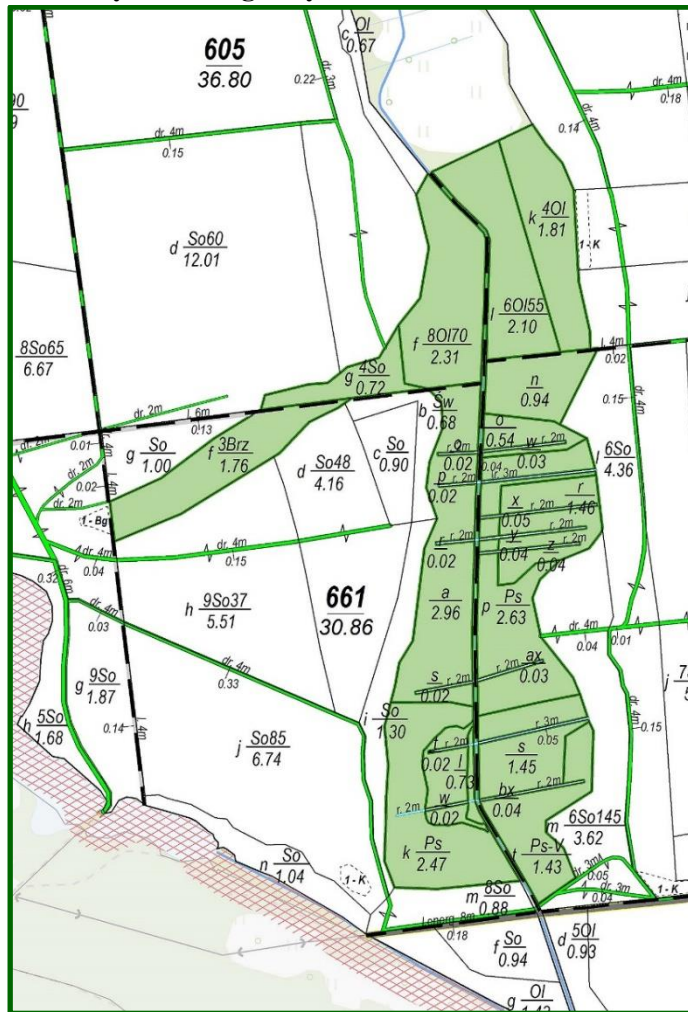
Ryc. 14. Użytek ekologiczny „W Dolinie Samborki” cz.1/4

Ryc. 15. Użytek ekologiczny „W Dolinie Samborki” cz.2/4

Ryc. 16. Użytek ekologiczny „W Dolinie Samborki” cz.3/4

Ryc. 17. Użytek ekologiczny „W Dolinie Samborki” cz.4/4

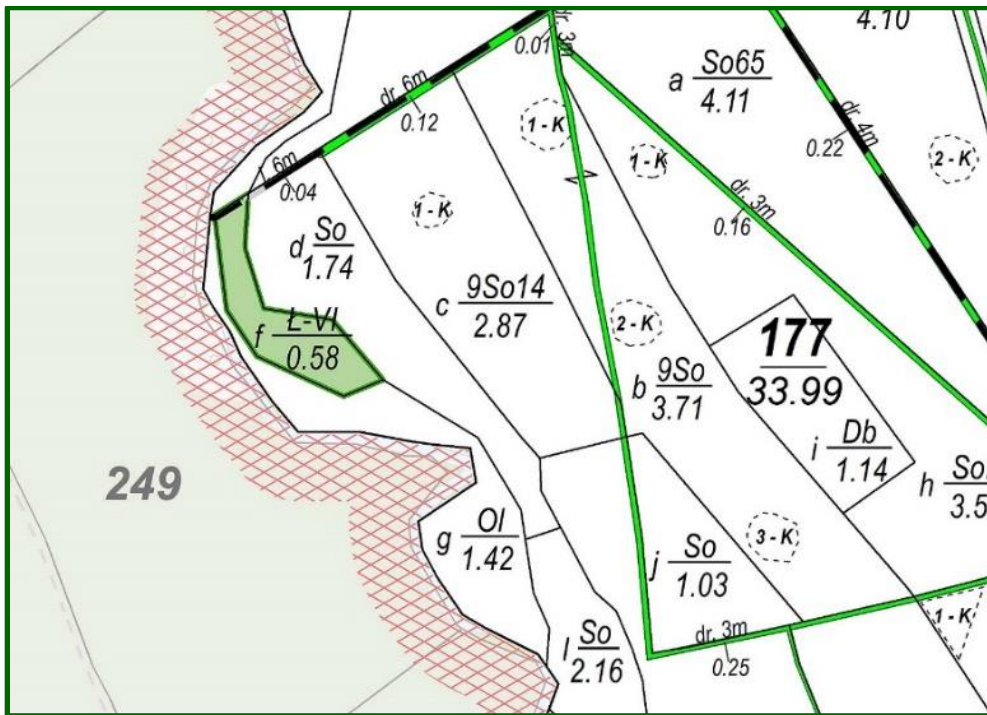
➤ „W Dolinie Piławy”

Ustanowiony Uchwałą Nr 117/2012 Rady Miejskiej w Jastrowiu z dnia 28 czerwca 2012 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego „W Dolinie Piławy” (Dz. Urz. 2012, poz. 3401), o powierzchni 3,76 ha.

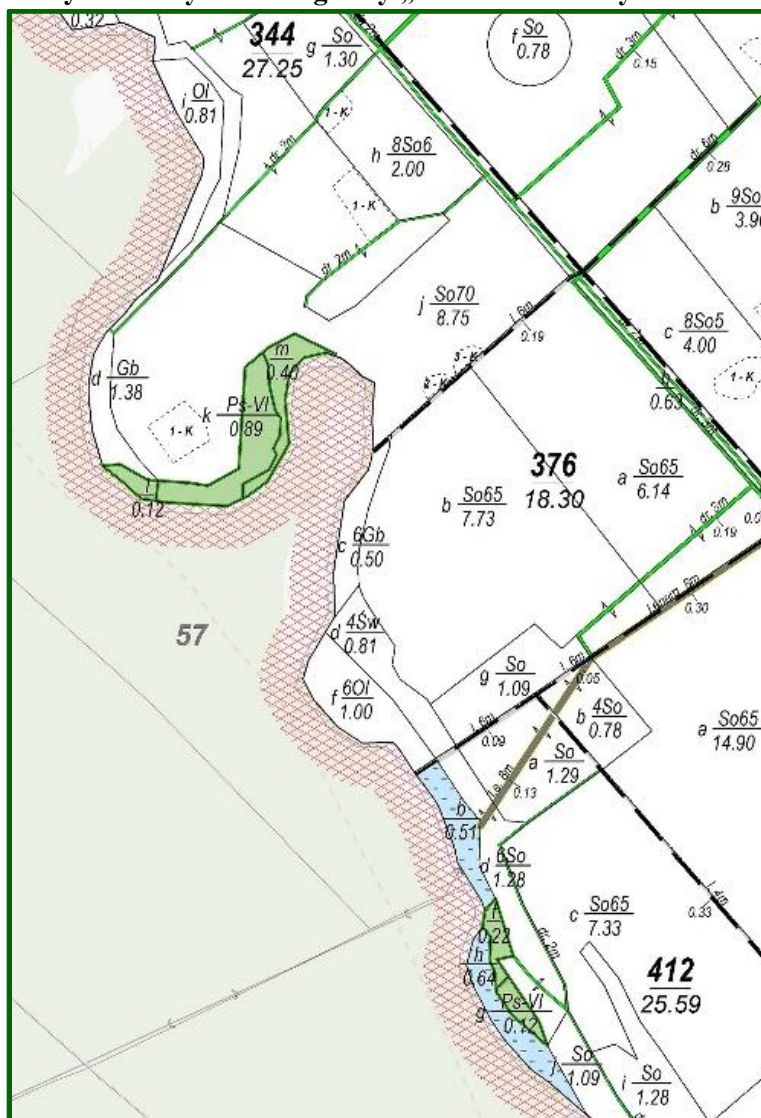
Celem ochrony użytku jest zachowanie siedlisk priorytetowych dla sieci N2000 w szczególności nadrzecznych zarośli oraz ekosystemów łąkowych położonych nad rzeką Piławą.

Tab. 17. Wykaz pododdziałów wchodzących w skład użytku ekologicznego „W Dolinie Piławy” na terenie Nadleśnictwa Jastrowie

Lp.	Położenie		[ha]	Rodz pow. w SILP	Opis obiektu, walory przyrodnicze
	Oddz. Pododdz.	Gmina Leśnictwo			
1	2	3	4	5	6
1.	08-177 -f -00	Jastrowie obszar wiejski DRZEWIEC	0,58	Ł	zadrzewienia olszy, sosny III-V kl. wieku
2.	11-344 -k -00	Jastrowie obszar wiejski SZWECJA	0,89	PS	zadrzewienia olszy w III kl. wieku
3.	11-344 -l -00	Jastrowie obszar wiejski SZWECJA	0,12	SZCZ CHR	przestoje olszy, świerka II-III kl. wieku
4.	11-344 -m -00	Jastrowie obszar wiejski SZWECJA	0,40	SZCZ CHR	przestoje olszy III kl. wieku
5.	11-412 -f -00	Jastrowie obszar wiejski SZWECJA	0,22	SZCZ CHR	przestoje sosny IV kl. wieku
6.	11-412 -g -00	Jastrowie obszar wiejski SZWECJA	0,12	PS	łąka
7.	11-447 -d -00	Jastrowie obszar wiejski SZWECJA	0,07	SZCZ CHR	przestoje olszy III kl. wieku
8.	11-447 -f -00	Jastrowie obszar wiejski SZWECJA	0,45	PS	zadrzewienia olszy, brzozy w II-III kl. wieku
9.	11-447 -g -00	Jastrowie obszar wiejski SZWECJA	0,09	SZCZ CHR	przestoje olszy III kl. wieku
10.	11-447 -l -00	Jastrowie obszar wiejski SZWECJA	0,27	SZCZ CHR	przestoje olszy, klonu, sosny, świerka, brzozy II-IV kl. wieku, podszyt głóg, śliwa t., na 30%
11.	11-447 -m -00	Jastrowie obszar wiejski SZWECJA	0,55	Ł	łąka
RAZEM			3,76		

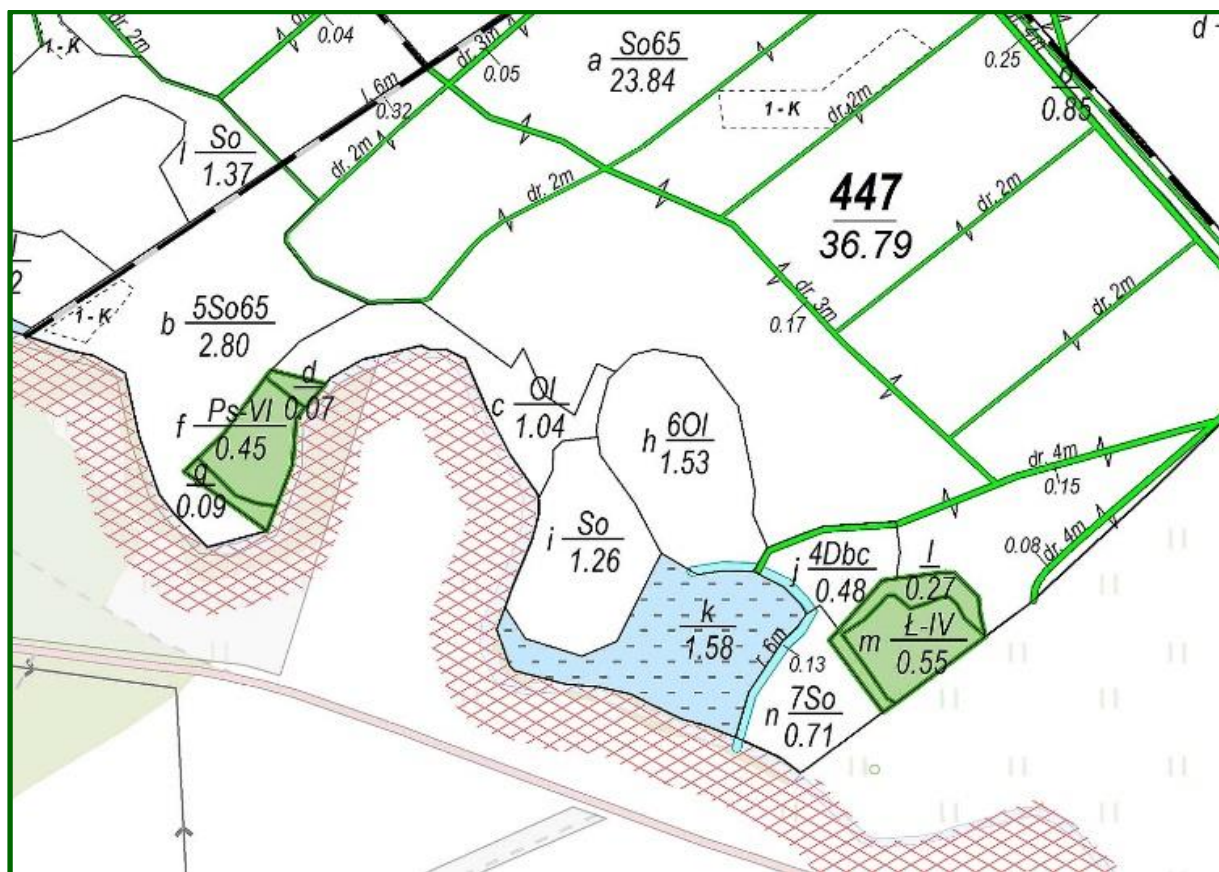

Ryc. 18. Użytek ekologiczny „W Dolinie Pilawy” cz. 1/3

Ryc. 19. Użytek ekologiczny „W Dolinie Pilawy” cz. 2/3

Ryc. 20. Użytek ekologiczny „W Dolinie Pilawy” cz. 3/3

➤ „Mokradła Brzeźnickie”

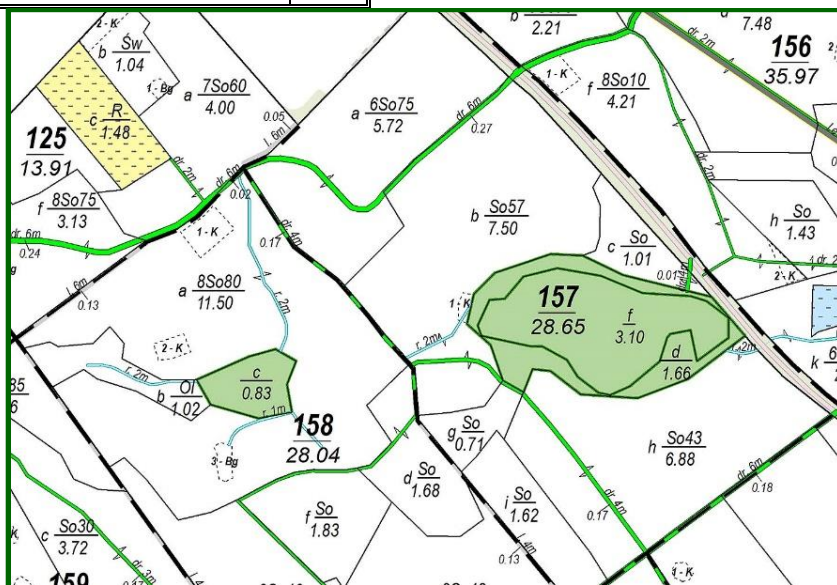
Ustanowiony Uchwałą Nr 118/2012 Rady Miejskiej w Jastrowiu z dnia 28 czerwca 2012 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego „Mokradła Brzeźnickie” (Dz. Urz. 2012, poz. 3400), o powierzchni 7,58 ha.

Celem ochrony użytku jest zachowanie siedlisk będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty w szczególności torfowisk przejściowych, torfowisk wysokich, jezior eutroficznych oraz roślin chronionych.

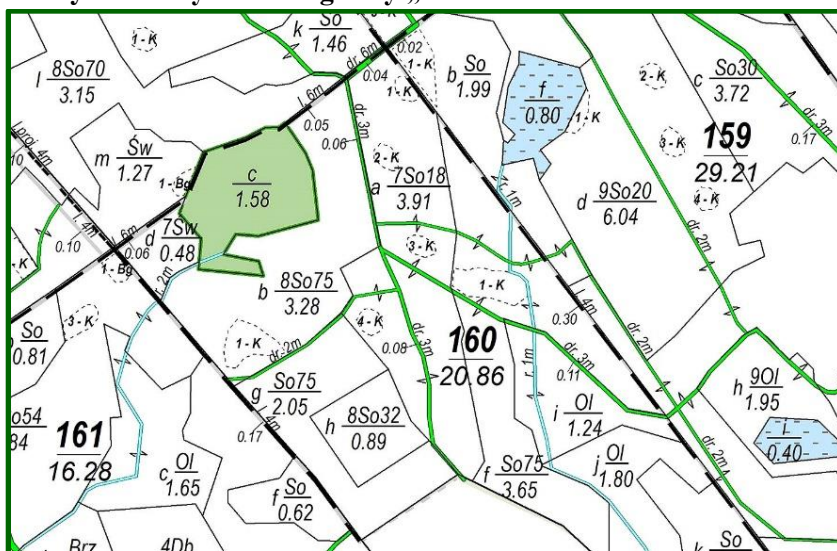
Tab. 18. Wykaz pododdziałów wchodzących w skład użytku ekologicznego „Mokradła Brzeźnickie” na terenie Nadleśnictwa Jastrowie

Lp.	Położenie		[ha]	Rodz pow. w SILP	Opis obiektu, walory przyrodnicze
	Oddz. Pododdz.	Gmina Leśnictwo			
1	2	3	4	5	6
1.	03-157 -d -00	Jastrowie obszar wiejski BRZEŹNICA	1,66	BAGNO	zadrzewienia dębu, świerka, sosny, brzozy II-III kl. wieku, zakrzewienia jałowca, kruszyny, wierzby na 60%, samosiew sosny, brzozy, świerka na 10%
2.	03-157 -f -00	Jastrowie obszar wiejski BRZEŹNICA	3,10	ZBIORNIK	siedlisko N2000-3150, stan: C, zadrzewienia samosiew sosny na 10%
3.	03-158 -c -00	Jastrowie obszar wiejski BRZEŹNICA	0,83	BAGNO	zadrzewienia brzozy II kl. wieku, zakrzewienia wierzby na 30%,

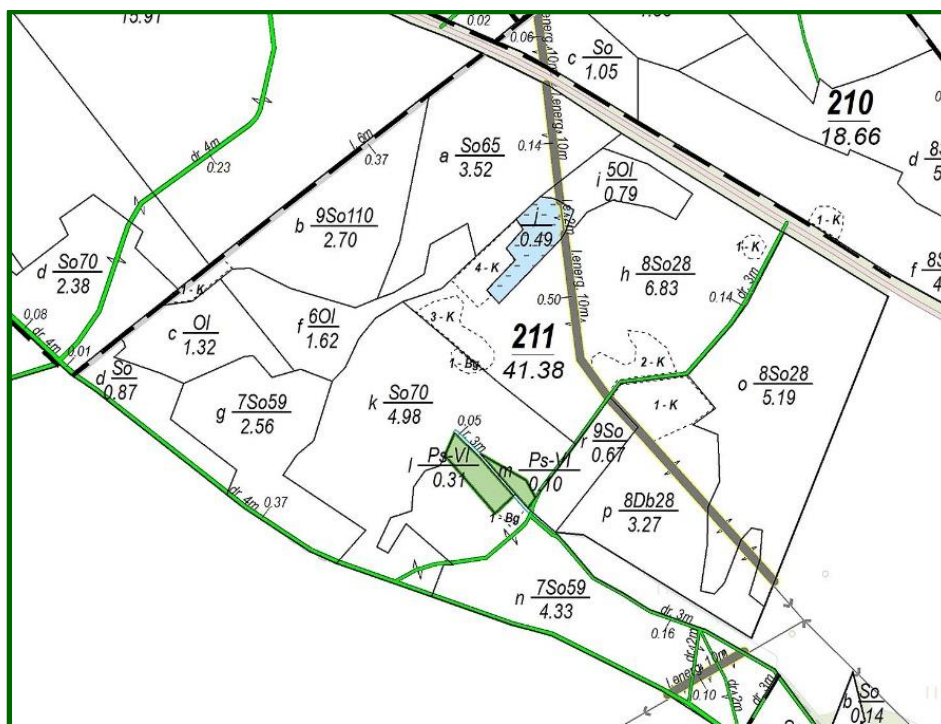
Lp.	Położenie		[ha]	Rodz pow. w SILP	Opis obiektu, walory przyrodnicze
	Oddz. Pododdz.	Gmina Leśnictwo			
1	2	3	4	5	6
4.	03-160 -c -00	Jastrowie obszar wiejski BRZEŹNICA	1,58	BAGNO	siedlisko N2000-7110, stan: B, zadrzewienia osiki, sosny, brzozy II-III kl. wieku, zakrzewienia wierzby na 20%, samosiew sosny, brzozy na 10%
5.	03-211 -l -00	Jastrowie obszar wiejski BRZEŹNICA	0,31	PS	zadrzewienia olszy IV kl. wieku
6.	03-211 -m -00	Jastrowie obszar wiejski BRZEŹNICA	0,10	PS	zadrzewienia sosny w IV kl. wieku
RAZEM			7,58		

Ryc. 21. Użytek ekologiczny „Mokradła Brzeźnickie” cz. 1/3

Ryc. 22. Użytek ekologiczny „Mokradła Brzeźnickie” cz. 2/3

Ryc. 23. Użytek ekologiczny „Mokradła Brzeźnickie” cz. 3/3

➤ „W Dolinie Płytnicy”

Ustanowiony Uchwałą Nr 119/2012 Rady Miejskiej w Jastrowiu z dnia 28 czerwca 2012 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego „W Dolinie Płytnicy” (Dz. Urz. 2012, poz. 3399), o powierzchni 129,59 ha.

Celem ochrony użytku jest zachowanie siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty. W szczególności łąk świeżych, ziołorośli nadrzecznych, jezior eutroficznych położonych nad rzeką Płytnicą.

Tab. 19. Wykaz pododdziałów wchodzących w skład użytku ekologicznego „W Dolinie Płytnicy” na terenie Nadleśnictwa Jastrowie

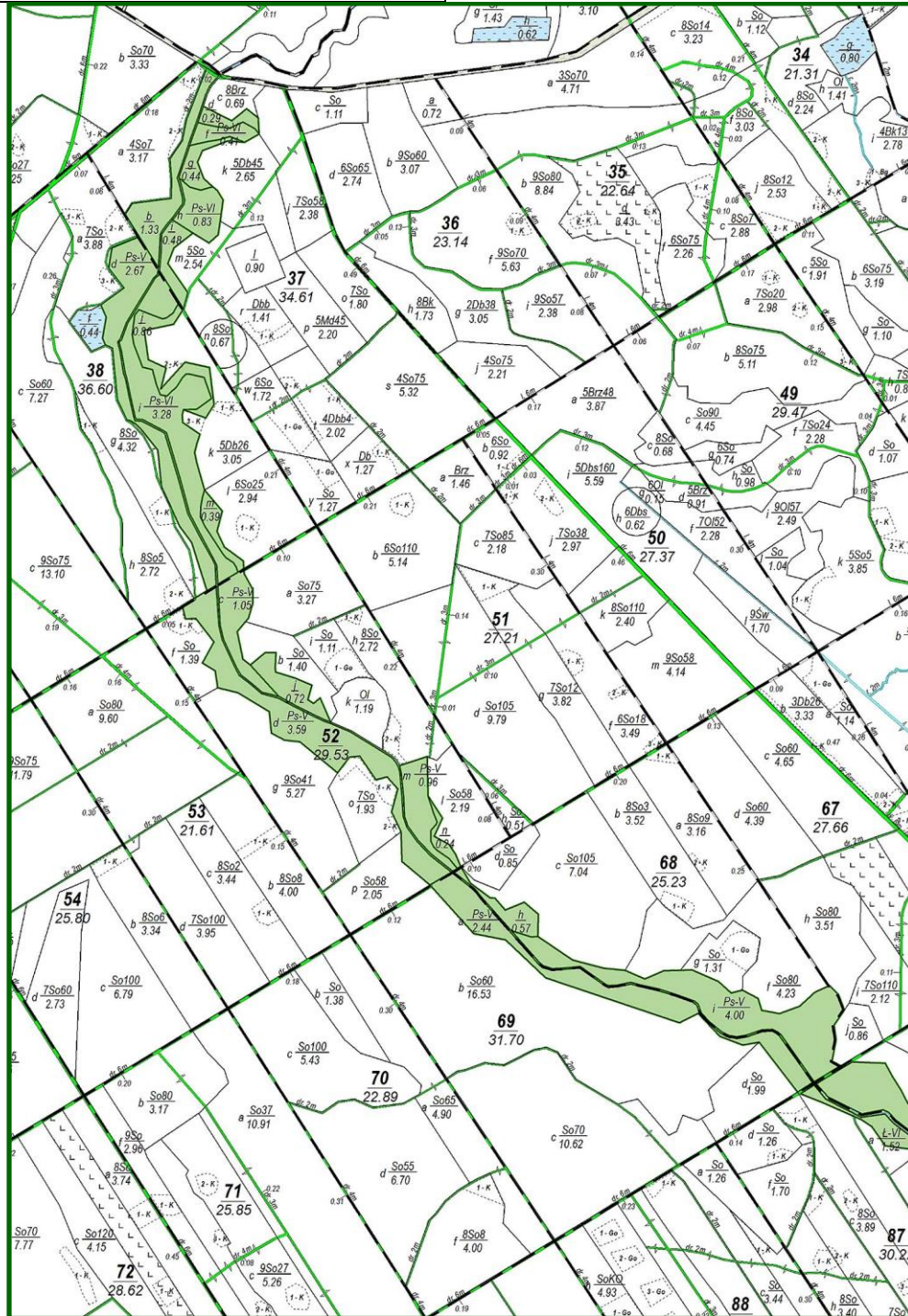
Lp.	Położenie		[ha]	Rodz pow. w SILP	Opis obiektu, walory przyrodnicze
	Oddz. Pododdz.	Gmina Leśnictwo			
1	2	3	4	5	6
1.	05-37 -b -00	Jastrowie obszar wiejski SYPNIEWO	1,33	SZCZ CHR	przestoje olszy, brzozy IV kl. wieku
2.	05-37 -d -00	Jastrowie obszar wiejski SYPNIEWO	0,29	SZCZ CHR	przestoje olszy IV kl. wieku
3.	05-37 -f -00	Jastrowie obszar wiejski SYPNIEWO	0,41	PS	zadrzewienia olszy, brzozy III-VI kl. wieku
4.	05-37 -g -00	Jastrowie obszar wiejski SYPNIEWO	0,44	SZCZ CHR	zadrzewienia olszy, brzozy, dębu III-VI kl. wieku
5.	05-37 -h -00	Jastrowie obszar wiejski SYPNIEWO	0,83	PS	zadrzewienia olszy, brzozy III-VI kl. wieku

Lp.	Położenie		[ha]	Rodz pow. w SILP	Opis obiektu, walory przyrodnicze
	Oddz. Pododdz.	Gmina Leśnictwo			
1	2	3	4	5	6
6.	05-37 -i -00	Jastrowie obszar wiejski SYPNIEWO	0,48	SZCZ CHR	przestoje olszy, sosny, dębu III-VII kl. wieku
7.	05-38 -d -00	Jastrowie obszar wiejski SYPNIEWO	2,67	PS	zadrzewienia olszy V kl. wieku
8.	05-38 -i -00	Jastrowie obszar wiejski SYPNIEWO	3,28	PS	zadrzewienia olszy, sosny III-VII kl. wieku
9.	05-38 -j -00	Jastrowie obszar wiejski SYPNIEWO	0,86	SZCZ CHR	przestoje olszy, sosny, brzozy III-VIII kl. wieku
10.	05-38 -m -00	Jastrowie obszar wiejski SYPNIEWO	0,39	SZCZ CHR	przestoje olszy, sosny, brzozy, dębu, buka III-VIII kl. wieku
11.	05-52 -c -00	Jastrowie obszar wiejski SYPNIEWO	1,05	PS	zadrzewienia olszy, brzozy III-V kl. wieku
12.	05-52 -d -00	Jastrowie obszar wiejski SYPNIEWO	3,59	PS	zadrzewienia olszy, brzozy, sosny, grabu IV-VI kl. wieku
13.	05-52 -j -00	Jastrowie obszar wiejski SYPNIEWO	0,72	SZCZ CHR	przestoje olszy III-IV kl. wieku
14.	05-52 -m -00	Jastrowie obszar wiejski SYPNIEWO	0,96	PS	zadrzewienia sosny, dębu V-VII kl. wieku
15.	05-52 -n -00	Jastrowie obszar wiejski SYPNIEWO	0,24	SZCZ CHR	przestoje sosny, brzozy, buka III-VI kl. wieku
16.	04-68 -h -00	Jastrowie obszar wiejski ZACISZE	0,57	SZCZ CHR	przestoje olszy, sosny, brzozy, buka II-VI kl. wieku, podszyt czeremcha, jałowiec na 10%
17.	04-68 -i -00	Jastrowie obszar wiejski ZACISZE	4,00	PS	zadrzewienia olszy, brzozy, sosny III-VI kl. wieku, zakrzewienia czeremchy na 10%
18.	05-69 -a -00	Jastrowie obszar wiejski SYPNIEWO	2,44	PS	łąka
19.	04-86 -c -00	Jastrowie obszar wiejski ZACISZE	10,80	Ł	siedlisko N2000-6510, stan: C, zadrzewienia olszy, brzozy, osiki, sosny III-IV kl. wieku, zakrzewienia wierzby na 10%
20.	04-87 -a -00	Jastrowie obszar wiejski ZACISZE	1,52	Ł	zadrzewienia olszy V kl. wieku
21.	04-87 -l -00	Jastrowie obszar wiejski ZACISZE	0,62	SZCZ CHR	przestoje brzozy, olszy, świerka IV-VI kl. wieku
22.	04-110 -a -00	Jastrowie obszar wiejski ZACISZE	1,50	Ł	zadrzewienia brzozy IV kl. wieku
23.	04-110 -c -00	Jastrowie obszar wiejski ZACISZE	0,27	SZCZ CHR	przestoje sosny, brzozy, buka III-VI kl. wieku

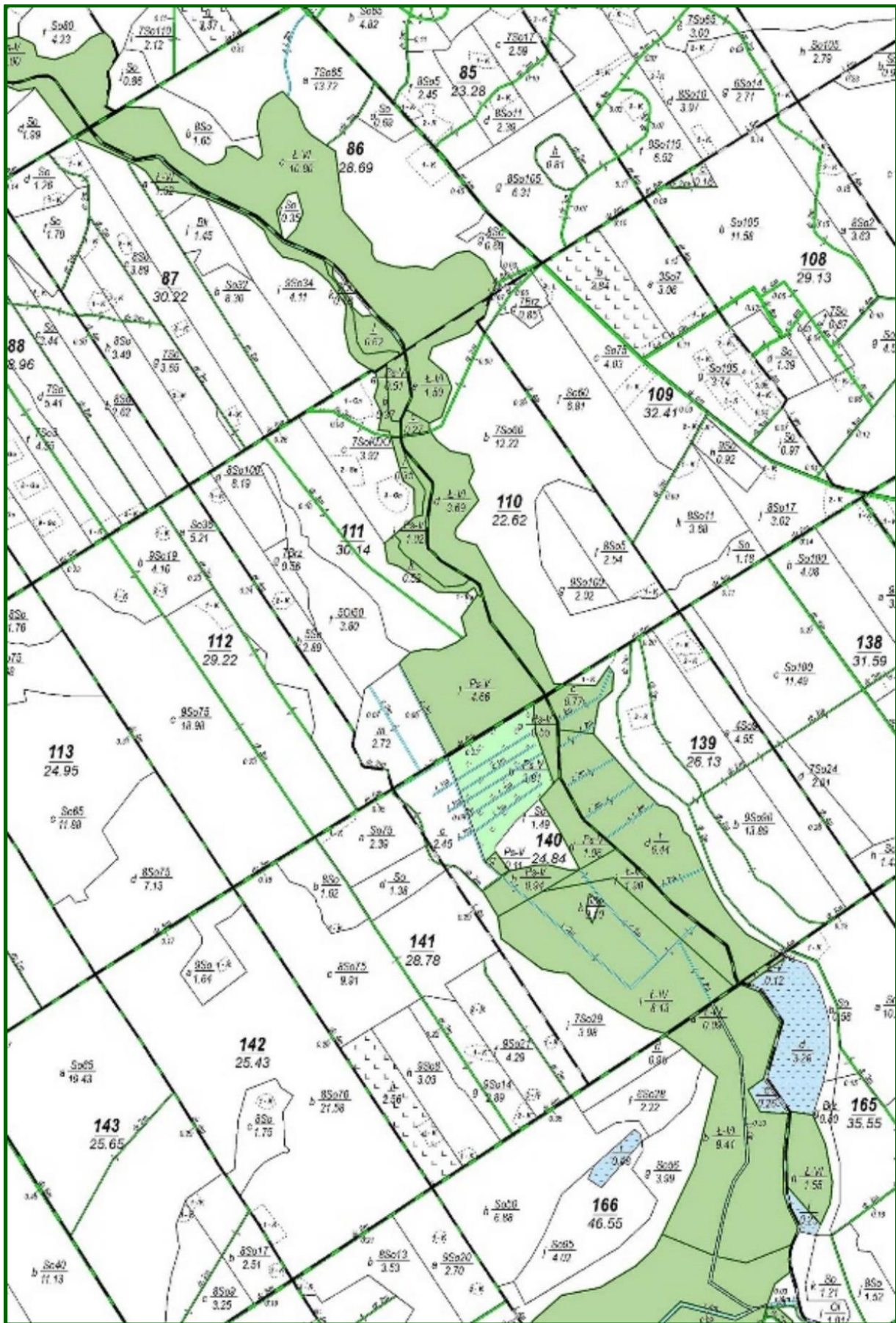
Lp.	Położenie		[ha]	Rodz pow. w SILP	Opis obiektu, walory przyrodnicze
	Oddz. Pododdz.	Gmina Leśnictwo			
1	2	3	4	5	6
24.	04-110 -d -00	Jastrowie obszar wiejski ZACISZE	3,69	Ł	zadrzewienia olszy, brzozy III-VI kl. wieku
25.	04-111 -a -00	Jastrowie obszar wiejski ZACISZE	0,51	PS	łąka
26.	04-111 -b -00	Jastrowie obszar wiejski ZACISZE	0,37	SZCZ CHR	przestoje sosny, brzozy, świerka, buka III-V kl. wieku
27.	04-111 -i -00	Jastrowie obszar wiejski ZACISZE	0,35	SZCZ CHR	przestoje sosny, brzozy, świerka, buka III-V kl. wieku
28.	04-111 -j -00	Jastrowie obszar wiejski ZACISZE	1,02	PS	łąka
29.	04-111 -k -00	Jastrowie obszar wiejski ZACISZE	0,52	SZCZ CHR	przestoje brzozy, świerka, olszy III-V kl. wieku
30.	04-111 -l -00	Jastrowie obszar wiejski ZACISZE	4,66	PS	zadrzewienia olszy IV kl. wieku, samosiew olszy na 10%
31.	04-139 -c -00	Jastrowie obszar wiejski ZACISZE	0,77	SZCZ CHR	przestoje brzozy, olszy II-V kl. wieku
32.	04-139 -d -00	Jastrowie obszar wiejski ZACISZE	6,44	Ł	zadrzewienia olszy III kl. wieku
33.	04-140 -a -00	Jastrowie obszar wiejski ZACISZE	0,55	PS	zadrzewienia olszy II kl. wieku
34.	04-140 -d -00	Jastrowie obszar wiejski ZACISZE	1,06	PS	łąka
35.	04-140 -g -00	Jastrowie obszar wiejski ZACISZE	0,11	PS	łąka
36.	04-140 -h -00	Jastrowie obszar wiejski ZACISZE	0,94	PS	zadrzewienia olszy IV-V kl. wieku
37.	04-140 -j -00	Jastrowie obszar wiejski ZACISZE	1,90	Ł	łąka
38.	04-140 -l -00	Jastrowie obszar wiejski ZACISZE	8,13	Ł	zadrzewienia olszy II-V kl. wieku
39.	04-165 -c -00	Jastrowie obszar wiejski ZACISZE	0,12	Ł	łąka
40.	04-165 -h -00	Jastrowie obszar wiejski ZACISZE	1,55	Ł	łąka
41.	04-166 -a -00	Jastrowie obszar wiejski ZACISZE	0,09	Ł	łąka
42.	04-166 -b -00	Jastrowie obszar wiejski	9,41	Ł	łąka

Lp.	Położenie		[ha]	Rodz pow. w SILP	Opis obiektu, walory przyrodnicze
	Oddz. Pododdz.	Gmina Leśnictwo			
1	2	3	4	5	6
		ZACISZE			
43.	04-166 -k -00	Jastrowie obszar wiejski ZACISZE	12,15	BAGNO	bagno
44.	04-166 -m -00	Jastrowie obszar wiejski ZACISZE	0,85	Ł	łąka
45.	08-167 -g -00	Jastrowie obszar wiejski DRZEWIEC	17,30	BAGNO	zadrzewienia olszy II-IV kl. wieku
46.	04-190 -h -00	Jastrowie obszar wiejski ZACISZE	1,37	PS	łąka
47.	04-190 -j -00	Jastrowie obszar wiejski ZACISZE	0,30	PS	zakrzewienia wierzby na 10%
48.	04-191 -b -00	Jastrowie obszar wiejski ZACISZE	0,60	Ł	łąka
49.	04-191 -h -00	Jastrowie obszar wiejski ZACISZE	0,26	PS	zadrzewienia olszy, buka III-VII kl. wieku
50.	04-191 -k -00	Jastrowie obszar wiejski ZACISZE	0,34	Ł	łąka
51.	07-216 -g -00	Jastrowie obszar wiejski BUDY	1,64	PS	łąka
52.	07-216 -h -00	Jastrowie obszar wiejski BUDY	0,50	ZBIORNIK	zbiornik wodny
53.	07-217 -a -00	Jastrowie obszar wiejski BUDY	0,34	Ł	łąka
54.	07-217 -d -00	Jastrowie obszar wiejski BUDY	0,50	PS	zadrzewienia olszy IV kl.
55.	07-330 -h -00	Jastrowie obszar wiejski BUDY	1,31	Ł	zadrzewienia olszy, brzozy, sosny II-IV kl. wieku
56.	07-359 -i -00	Jastrowie obszar wiejski BUDY	0,64	Ł	zadrzewienia olszy IV kl. wieku, samosiew olszy na 10%
57.	07-360 -c -00	Jastrowie obszar wiejski BUDY	3,33	Ł	zadrzewienia olszy, brzozy II-IV kl. wieku
58.	07-392 -b -00	Jastrowie obszar wiejski BUDY	4,71	Ł	zadrzewienia olszy IV kl.
59.	07-472 -d -00	Jastrowie obszar wiejski BUDY	0,42	PS	zadrzewienia olszy, brzozy II-VI kl. wieku
60.	10-489 -c -00	Jastrowie obszar wiejski PRĄDY	0,20	PS	zadrzewienia olszy V kl.

Lp.	Położenie		[ha]	Rodz pow. w SILP	Opis obiektu, walory przyrodnicze
	Oddz. Pododdz.	Gmina Leśnictwo			
1	2	3	4	5	6
61.	10-568 -a -00	Jastrowie obszar wiejski PRĄDY	0,72	LZR-PS	zadrzewienia olszy, brzozy, III-IV kl. wieku, zakrzewienia wierzby, czeremchy na 30%
62.	10-568 -b -00	Jastrowie obszar wiejski PRĄDY	0,66	PS	zadrzewienia sosny, brzozy, III-IV kl. wieku, zakrzewienia czeremchy na 10%
RAZEM			129,59		

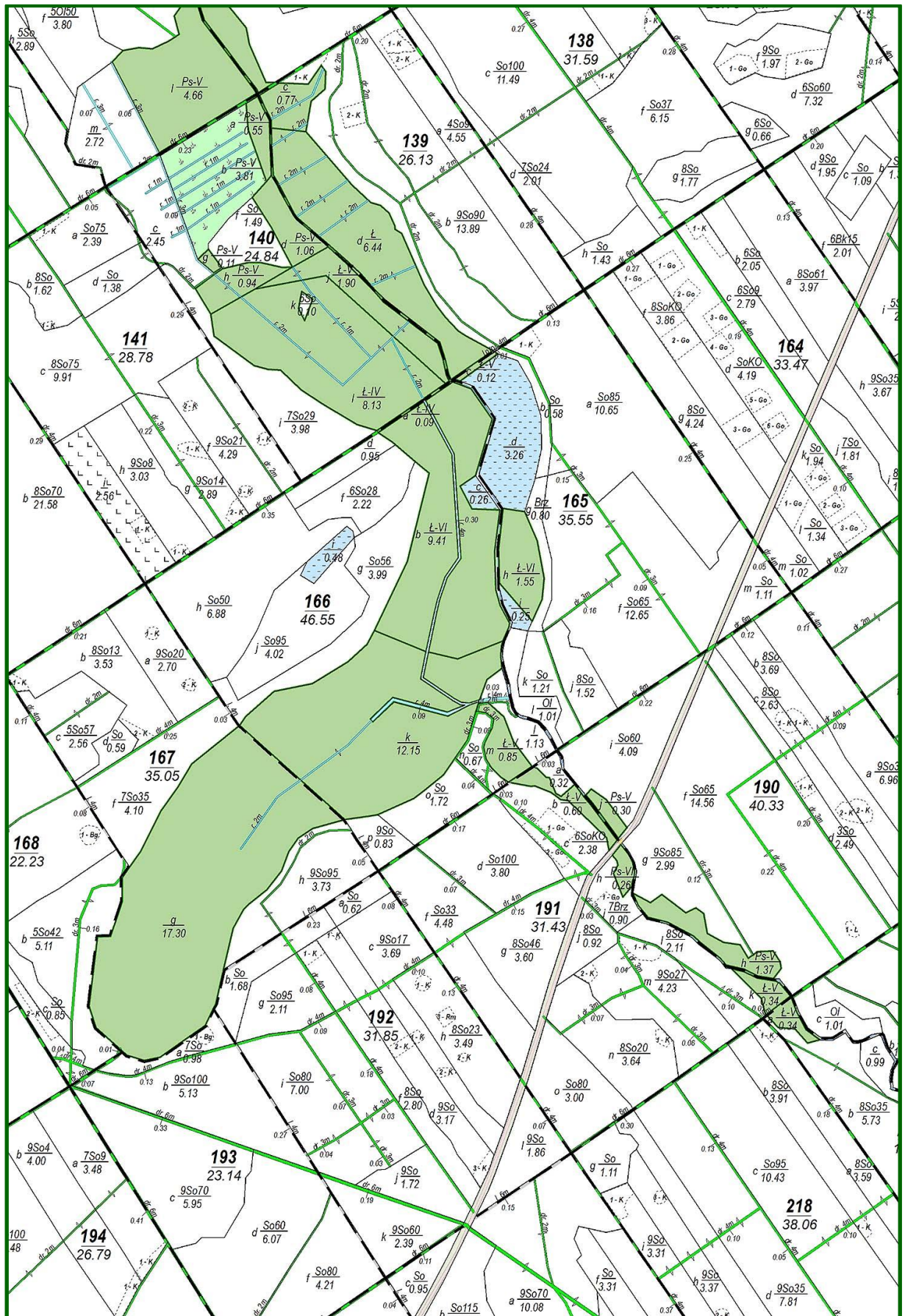

Ryc. 24. Użytek ekologiczny „W Dolinie Płytnicy” cz. 1/7

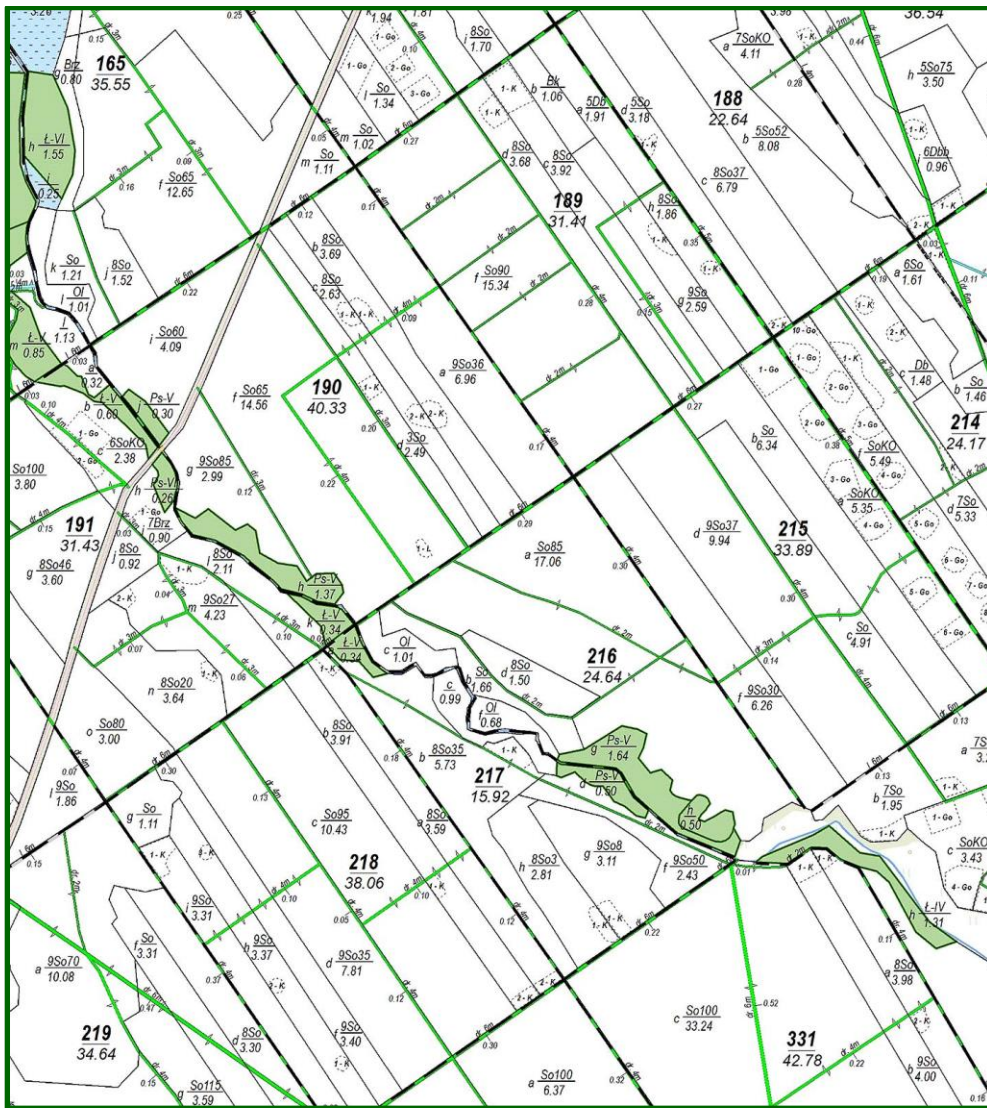

Ryc. 25. Użytek ekologiczny „W Dolinie Płytnicy” cz. 2/7

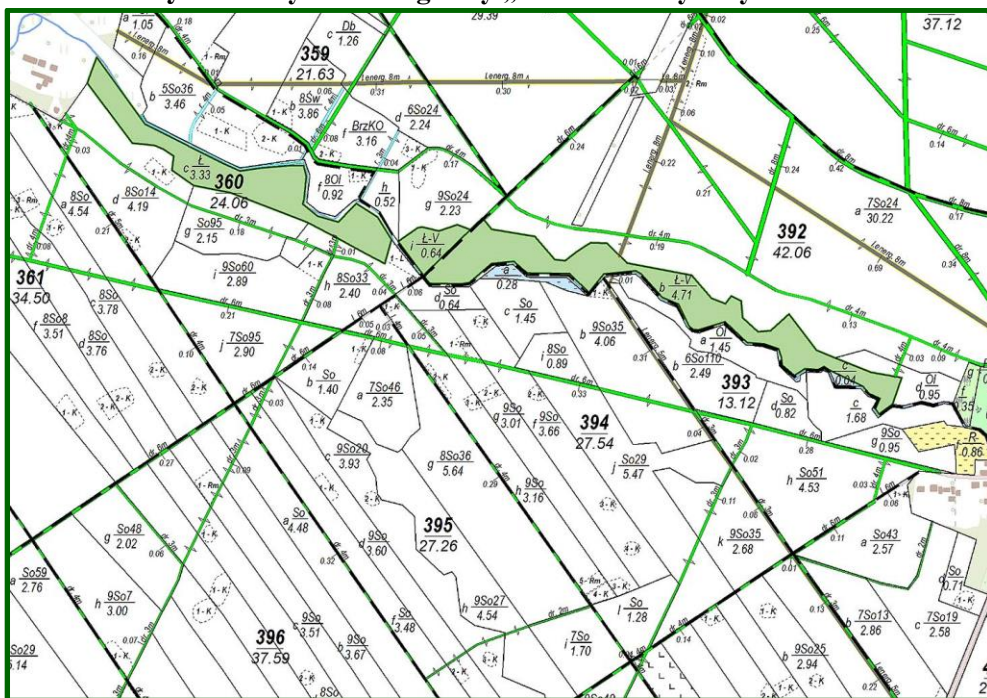

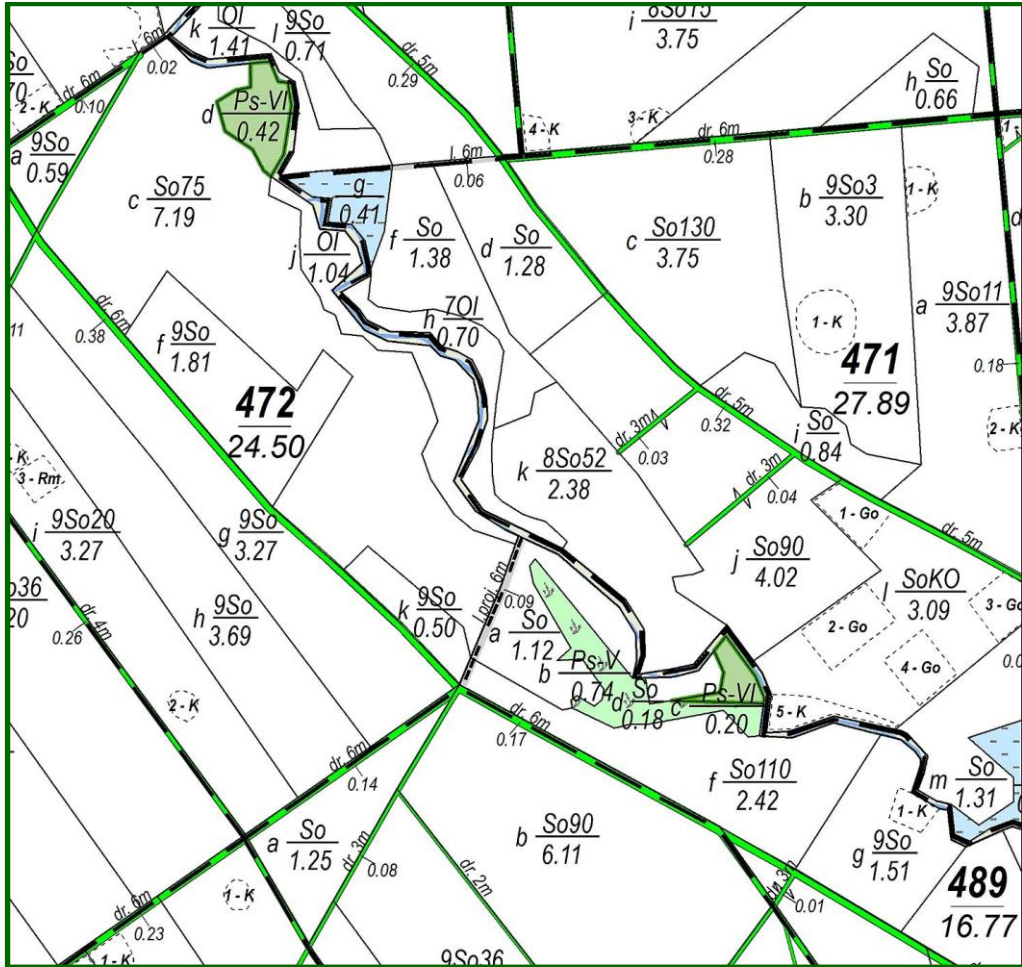
Ryc. 26. Użytek ekologiczny „W Dolinie Płynnicy” cz. 3/7

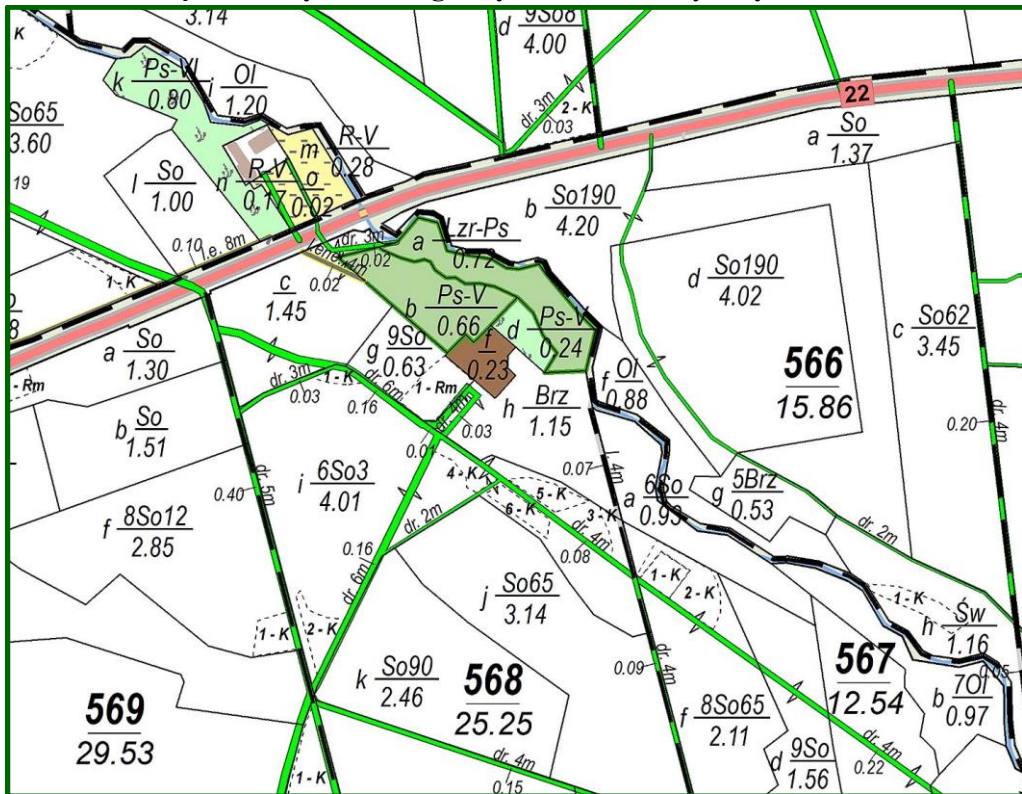
Ryc. 27. Użytek ekologiczny „W Dolinie Płytnicy” cz. 4/7

Ryc. 29. Użytek ekologiczny „W Dolinie Płytnicy” cz. 5/7

Ryc. 28. Użytek ekologiczny „W Dolinie Płytnicy” cz. 6/7

Ryc. 30. Użytek ekologiczny „W Dolinie Płytnicy” cz. 7/7

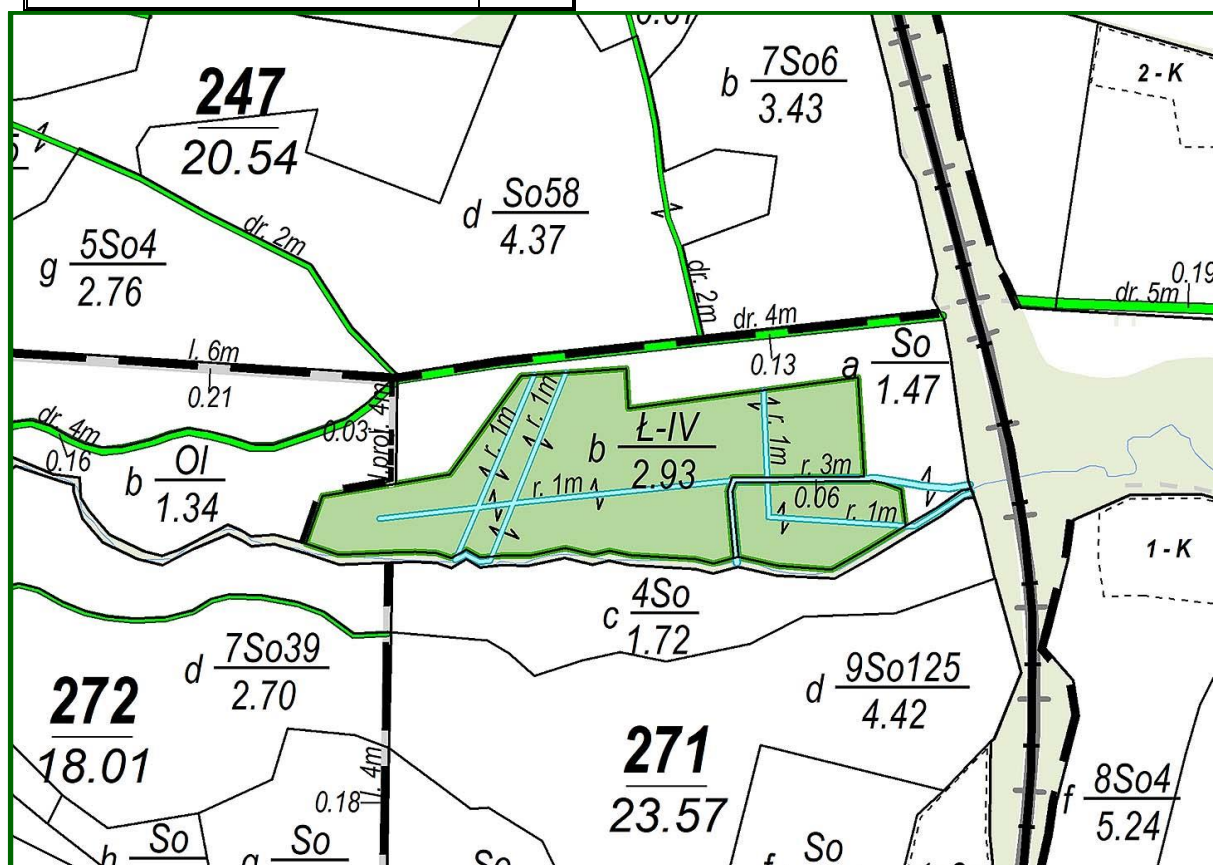
➤ „W Dolinie Oski”

Ustanowiony Uchwałą Nr 120/2012 Rady Miejskiej w Jastrowiu z dnia 28 czerwca 2012 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego „W Dolinie Oski” (Dz. Urz. 2012, poz. 3404), o powierzchni 2,93 ha.

Celem ochrony użytku jest zachowanie siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, w szczególności łąk świeżych i roślin objętych ochroną gatunkową, położonych nad rzeką Oską.

Tab. 20. Wykaz pododdziałów wchodzących w skład użytku ekologicznego „W Dolinie Oski” na terenie Nadleśnictwa Jastrowie

Lp.	Położenie		[ha]	Rodz pow. w SILP	Opis obiektu, walory przyrodnicze
	Oddz. Pododdz.	Gmina Leśnictwo			
1	2	3	4	5	6
1.	02-271 -b -00	Jastrowie Miasto WADOLEK	2,93	Ł	siedlisko N2000-6510, stan: C, zadrzewienia olszy III-IV kl. wieku, samosiew olszy na 10%
RAZEM			2,93		

Ryc. 31. Użytek ekologiczny „W Dolinie Oski”

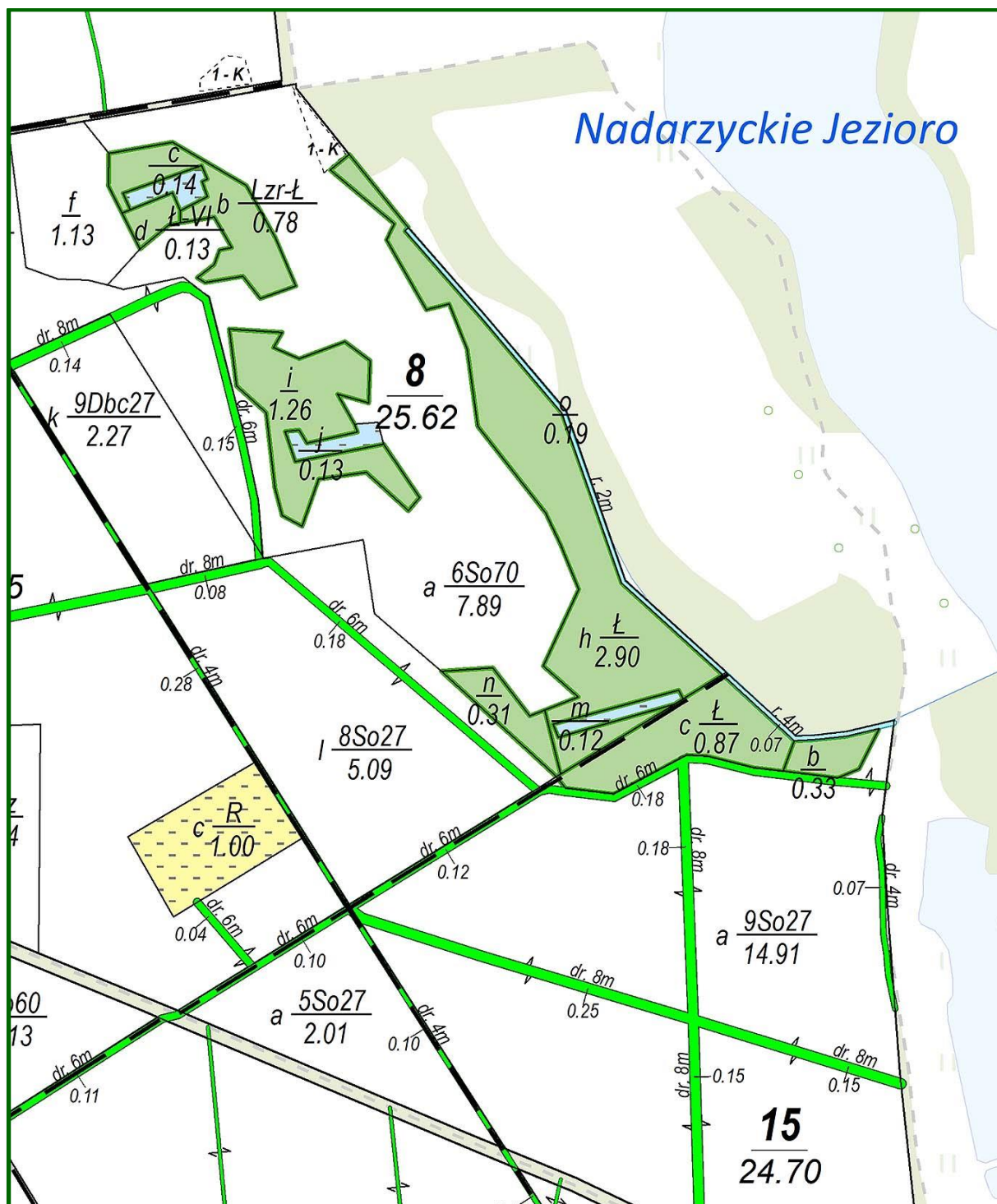
➤ **”Nad Jeziorem Busino”**

Ustanowiony Uchwałą Nr 121/2012 Rady Miejskiej w Jastrowiu z dnia 28 czerwca 2012 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego „Nad Jeziorem Busino” (Dz. Urz. 2012, poz. 3398), o powierzchni 6,58 ha.

Celem ochrony użytku jest zachowanie ekosystemów łąkowych w pobliżu jeziora Busino.

Tab. 21. Wykaz pododdziałów wchodzących w skład użytku ekologicznego „Nad Jeziorem Busino” na terenie Nadleśnictwa Jastrowie

Lp.	Położenie		[ha]	Rodz. pow. w SILP	Opis obiektu, walory przyrodnicze
	Oddz. Pododdz.	Gmina Leśnictwo			
1	2	3	4	5	6
1.	05-8 -b -00	Jastrowie obszar wiejski SYPNIEWO	0,78	LZR-Ł	zadrzewienia olszy, osiki III-IV kl. wieku, zakrzewienia wierzby na 70%
2.	05-8 -d -00	Jastrowie obszar wiejski SYPNIEWO	0,13	Ł	łąka
3.	05-8 -h -00	Jastrowie obszar wiejski SYPNIEWO	2,90	Ł	zadrzewienia brzozy II kl. wieku
4.	05-8 -i -00	Jastrowie obszar wiejski SYPNIEWO	1,26	SZCZ CHR	przestoje brzozy III kl. wieku, podszyt wierzba, czeremcha na 70%
5.	05-8 -n -00	Jastrowie obszar wiejski SYPNIEWO	0,31	SZCZ CHR	zadrzewienia brzozy I kl. wieku, zakrzewienia wierzby na 10%
6.	05-15 -b -00	Jastrowie obszar wiejski SYPNIEWO	0,33	SZCZ CHR	przestoje osiki II-III kl. wieku
7.	05-15 -c -00	Jastrowie obszar wiejski SYPNIEWO	0,87	Ł	zadrzewienia brzozy II kl. wieku, zakrzewienia wierzby, czeremchy na 10%
RAZEM			6,58		

Ryc. 32. Użytek ekologiczny „Nad Jeziorem Busino”

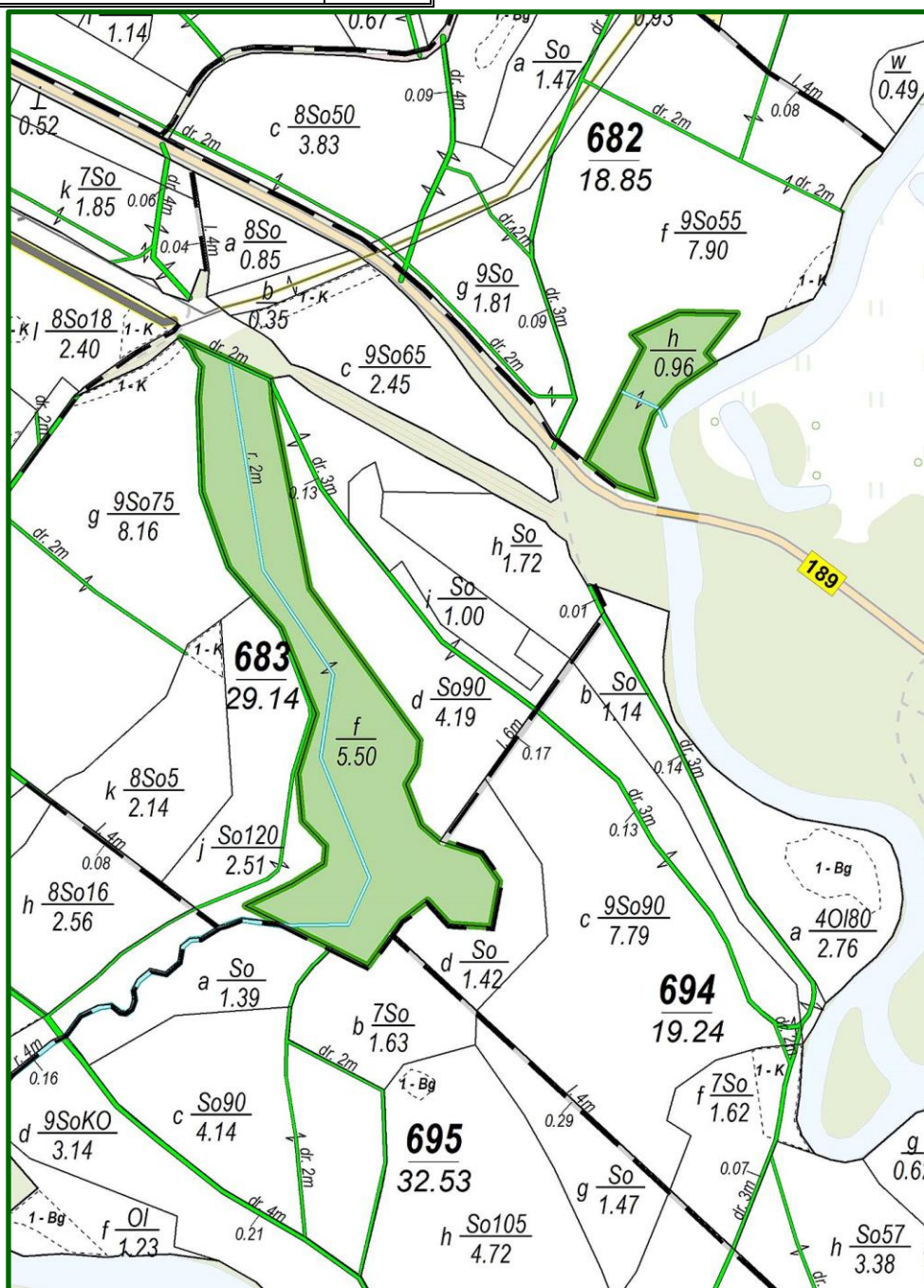
➤ ”Uroczysko nad Gwdą”

Ustanowiony Uchwałą Nr 122/2012 Rady Miejskiej w Jastrowiu z dnia 28 czerwca 2012 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego „Uroczysko nad Gwdą” (Dz. Urz. 2012, poz. 3396), o powierzchni 6,46 ha.

Celem ochrony użytku jest zachowanie ziółorośli nadrzecznych nad rzeką Gwdą.

Tab. 22. Wykaz pododdziałów wchodzących w skład użytku ekologicznego „Uroczysko nad Gwdą” na terenie Nadleśnictwa Jastrowie

Lp.	Położenie		[ha]	Rodz pow. w SILP	Opis obiektu, walory przyrodnicze
	Oddz. Pododdz.	Gmina Leśnictwo			
1	2	3	4	5	6
1.	01-682 -h -00	Miasto Jastrowie JEZIORA	0,96	BAGNO	zadrzewienia brzozy IV kl. wieku, samosiew olszy na 20%
2.	01-683 -f -00	Miasto Jastrowie JEZIORA	5,50	BAGNO	zadrzewienia brzozy I kl. wieku, zakrzewienia wierzby na 10%
RAZEM			6,46		

Ryc. 33. Użytek ekologiczny „Uroczysko nad Gwdą”

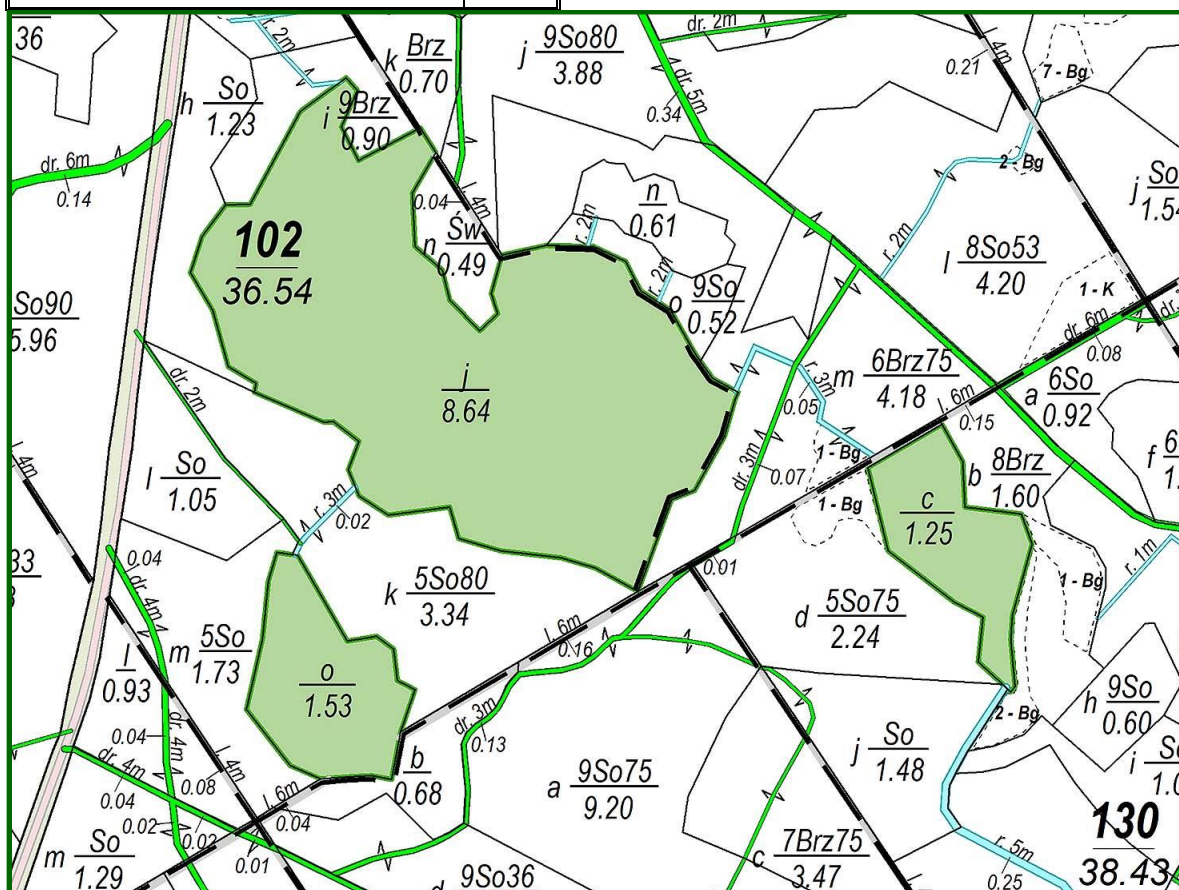
➤ "Kozie Bagno"

Ustanowiony Uchwałą Nr 123/2012 Rady Miejskiej w Jastrowiu z dnia 28 czerwca 2012 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego „Kozie Bagno” (Dz. Urz. 2012, poz. 3397), o powierzchni 11,42 ha.

Celem ochrony użytku jest ochrona siedlisk o znaczeniu priorytetowym jak i będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty. W szczególności torfowiska wysokie i przejściowe oraz jeziora eutroficzne.

Tab. 23. Wykaz pododdziałów wchodzących w skład użytku ekologicznego „Kozie Bagno” na terenie Nadleśnictwa Jastrowie

Lp.	Położenie		[ha]	Rodz pow. w SILP	Opis obiektu, walory przyrodnicze
	Oddz. Pododdz.	Gmina Leśnictwo			
1	2	3	4	5	6
1.	04-102 -j -00	Jastrowie Obszar wiejski ZACISZE	8,64	BAGNO	zadrzewienia osłzy, brzozy II-III kl. wieku, zakrzewienia wierzby, kruszyny na 20%, samosiew sosny, brzozy na 40%
2.	04-102 -o -00	Jastrowie Obszar wiejski ZACISZE	1,53	BAGNO	zadrzewienia sosny, brzozy II kl. wieku, zakrzewienia wierzby, kruszyny na 60%, samosiew brzozy na 20%
3.	04-130 -c -00	Jastrowie Obszar wiejski ZACISZE	1,25	BAGNO	zadrzewienia sosny, brzozy IV kl. wieku, zakrzewienia wierzby, kruszyny na 90%
RAZEM			11,42		

Ryc. 344. Użytek ekologiczny „Kozie Bagno”

Fot. 5. „Mokradla Brzeźnickie- użytek ekologiczny (fot. Nadleśnictwo Jastrowie)

Fot. 6. „W Dolinie Płytnicy” – użytek ekologiczny (fot. Nadleśnictwo Jastrowie)

3.1.5. Pomniki przyrody

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, glazy narzutowe oraz jaskinie.

Na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Jastrowie występują 4 obiekty uznane za pomniki przyrody ożywionej – pojedyncze drzewa.

Tab. 24. Wykaz pomników przyrody na gruntach Nadleśnictwa Jastrowie

Lp	Podstawa prawna	POŁOŻENIE		OPIS OBIEKTU				
		oddz. Pododdz.	Leśnictwo Gmina	gatunek	wiek	obwód [cm]	wysokość [m]	stan zdrowotny*
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Zarządzenie Wojewody Piłskiego Nr 42 z dnia 28.12.1985r.	218i	Budy Jastrowie	Sosna pospolita „Gruba Kaśka”	200	251	27	2
2.	Rozporządzenie Wojewody Piłskiego Nr 6/92 z dnia 31.12.1992r.	365b	Budy Jastrowie	Buk zwyczajny „Bogdan”	150	454	31	2
3.	Orzeczenie Prezydium WRN w Koszalinie Nr 23 z 1956r.	532d	Hajda Jastrowie	Dąb Szypułkowy „Hubert” (obumarły)	250	675	20	5
4.	Zarządzenie Wojewody Piłskiego Nr 42 z dnia 28.12.1985r.	532d	Hajda Jastrowie	Buk zwyczajny	170	365	34	2

* Stan zdrowotny pomników przyrody ożywionej przedstawiony jest liczbowo wg uproszczonej skali Pacyniaka i Smólskiego:

- 1 – oznacza drzewo zdrowe, bez ubytków i obecności szkodników;
- 2 – oznacza drzewo z częściowo obumierającymi cieńszymi gałęziami w wierzchołkowej partii korony, z pojedynczymi szkodnikami;
- 3 – drzewo mające w 50% obumarłą koronę lub pień, w znacznym stopniu zaatakowane przez szkodniki;
- 4 – drzewo mające w 70% obumarłą koronę lub pień, z dużymi ubytkami tkanki drzewnej;
- 5 – drzewo mające w ponad 70% obumarłą koronę lub pień, z licznymi dziuplami oraz martwe.

**Fot. 7. Sosna „Gruba Kaśka”
– pomnik przyrody**
(fot. Nadleśnictwo Jastrowie)

Fot. 8. Dąb „Hubert” – pomnik przyrody
(fot. Nadleśnictwo Jastrowie)

3.1.6. Ochrona gatunkowa

- 1. Ochrona gatunkowa obejmuje okazy gatunków oraz siedliska i ostoje roślin, zwierząt i grzybów.*
- 2. Ochrona gatunkowa ma na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony dziko występujących na terenie kraju lub innych państw członkowskich Unii Europejskiej rzadkich, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem oraz objętych ochroną na podstawie przepisów umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną, gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk i ostoi, a także zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej.*

Pełna lista gatunków chronionych, występujących na terenie Nadleśnictwa Jastrowie nie jest znana, ze względu na brak specjalistycznych opracowań florystycznych i faunistycznych, obejmujących powierzchnię w zarządzie Nadleśnictwa.

Dane przedstawione w dalszej części są wynikiem m.in. obserwacji dokonanych przez pracowników BULiGL w trakcie terenowych prac urządzeniowych, jak również na podstawie dokumentacji do PZO i całorocznego monitoringu prowadzonego w terenie przez pracowników Nadleśnictwa oraz list zamieszczonych w waloryzacjach gmin z terenu Nadleśnictwa.

Tab. 25. Zestawienie gatunków podlegających ochronie na gruntach Nadleśnictwa Jastrowie

Grupa organizmów	Gatunki objęte ochroną ścisłą	Gatunki objęte ochroną częściową	Razem	Gatunki wymienione w załącznikach Dyrektywy EU*
1	2	3	4	5
Porosty		1	1	
Grzyby		1	1	
Widłaki		1	1	
Mchy	1	11	12	1
Rośliny naczyniowe	7	13	20	1
Owady	3	3	6	3
Pijawki		1	1	
Ślimaki	2	1	3	2
Plazy	6	5	11	11
Gady		5	5	2
Ptaki	106	5	111	32
Ssaki	7	15	22	8

*Gatunki z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej i z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej

a) Rośliny i grzyby chronione

Na gruntach Nadleśnictwa Jastrowie stwierdzono stanowiska **35** gatunków roślin i grzybów, w tym: **1** gatunek porostu oraz **1** gatunek grzyba, **1** gatunek widłaka, **12** gatunków mchów oraz **20** gatunków roślin naczyniowych, w tym: **8** – objętych ochroną ścisłą, **27** – objętych ochroną częściową.

Tab. 26. Gatunki roślin i grzybów chronionych występujące na gruntach Nadleśnictwa

Lp.	Nazwa polska <i>Nazwa łacińska</i>	Lokalizacja: oddział, pododdział	Liczba wydz.	Status ochrony
1	2	3	4	5
POROSTY				
1.	Brodaczka kępkowa <i>Usnea hirta</i>	Rezerwat „Wielkopolska Dolina Rurzycy”	1	PL – cz CLP – VU
GRZYBY				

Lp.	Nazwa polska Nazwa łacińska	Lokalizacja: oddział, pododdział	Liczba wydz.	Status ochrony
1	2	3	4	5
1.	Soplówka bukowa <i>Hericium coralloides</i>	231c	1	PL – cz PCL – VU
WIDLAKI				
1.	Widłak jałowcowaty <i>Lycopodium annotinum</i>	44l, 48g, 49b, 50h,k, 51b,d, 63b,c, 64a, 65b,c,l, 66b,g, 80j, 102k, 123d,h, 152a,h, 163i, 177l, 198f, 227f,g, 301g, 344d,i, 353d, 375b,c, 377b, 402a, 403c, 406f, 414d, 417d, 418g, 419g, 420d, 421b, 456d, 459c, 461d, 462b,j, 463a, 464b, 467b, 469g, 501a, 677o, 679a,b,c,f, 695d	58	PL – cz CL – NT
MSZAKI				
1.	Bielistka siwa <i>Leucobryum glaucum</i>	509g, 587j	2	PL – cz
2.	Brodawkowiec czysty <i>Pseudoscleropodium purum</i>	Brak szczegółowych danych. Potencjalnie może występować w d-stanach na Bśw i BMśw, z pokrywą mszystą, najczęściej w III i starszych klasach wieku.		PL – cz
3.	Drabik drzewkowaty <i>Climacium dendroides</i>	510c,f, 647g	3	PL – cz
4.	Gajnik lśniący <i>Hylocomnium splendens</i>	Brak szczegółowych danych. Potencjalnie może występować w d-stanach na Bśw i BMśw, z pokrywą mszystą, najczęściej w III i starszych klasach wieku.		PL – cz
5.	Haczykowiec błyszczący (Sierpowiec błyszczący) <i>Hamatocaulis vernicosus</i>	231i	1	PL – s DS.- zał. II
6.	Płonnik cienki <i>Polytrichum strictum</i>	160c, 270i	2	PL – cz
7.	Płonnik pospolity <i>Polytrichum commune</i>	160c, 270i	2	PL – cz
8.	Rokietnik pospolity <i>Pleurozium schreberi</i>	Brak szczegółowych danych. Potencjalnie może występować w d-stanach na Bśw i BMśw, z pokrywą mszystą, najczęściej w III i starszych klasach wieku.		PL – cz
9.	Torfowiec błotny <i>Sphagnum palustre</i>	102j,o, 130c, 157d, 159f, 279f, 448b, 508k, 661f	9	PL – cz
10.	Torfowiec kończysty <i>Sphagnum fallax</i>	159f, 160c, 270i, 508k	4	PL – cz
11.	Widłoząb kędzierzawy <i>Dicranum polysetum</i>	Brak szczegółowych danych. Może występować w d-stanach na Bśw i BMśw, z pokrywą mszystą, najczęściej w III i starszych klasach wieku.		PL – cz
12.	Widłoząb miotłowy <i>Dicranum scoparium</i>	Brak szczegółowych danych. Może występować w d-stanach na Bśw i BMśw, z pokrywą mszystą, najczęściej w III i starszych klasach wieku.		PL – cz
ROŚLINY NACZYNIOWE				
1.	Bagnica torfowa <i>Scheuchzeria palustris</i>	160c	1	PL – s PCL – VU
2.	Bagno zwyczajne <i>Ledum palustre</i>	102j,k, 130c, 131b, 157d, 160c, 661f	7	PL – cz
3.	Bobrek trójlistkowy	102j,k, 130c, 157d, 158c, 231d,i	7	PL – cz

Lp.	Nazwa polska Nazwa łacińska	Lokalizacja: oddział, pododdział	Liczba wydz.	Status ochrony
1	2	3	4	5
	<i>Menyanthes trifoliata</i>			
4.	Cis pospolity <i>Taxus baccata</i>	419c,g, 459b, 463a	4	PL – cz
5.	Grzybień białe <i>Nymphaea alba</i>	102j,o	2	PL – cz
6.	Jarząb brekinia <i>Sorbus torminalis</i>	260c, 447c, 456f,g, 531b, 703a	6	PL – s
7.	Kocanki piaskowe <i>Helichrysum arenarium</i>	212b,c, 256h, 327c, 328a, 357f, 358a, 359a, 360c,d,f,391a, 392a, 456h	14	PL – cz
8.	Kruszczyk błotny <i>Epipactis palustris</i>	448b	1	PL – s PCL – NT
9.	Kruszczyk szerokolistny <i>Epipactis helleborine</i>	419g, 448b, 458c	3	PL – cz
10.	Kukulka krwista <i>Dactylorhiza incarnata</i>	166k, 448b,c, 660p	4	PL – cz
11.	Kukulka szerokolistna <i>Dactylorhiza majalis</i>	166k, 448b, 554i,b, 660p	5	PL – cz
12.	Lilia złotogłów <i>Lilium martagon</i>	557b	1	PL – s
13.	Lipiennik Loesela <i>Liparis loeselii</i>	102j	1	PL – s DS – zał. II PCL – VU
14.	Listera jajowata <i>Listera ovata</i>	104g, 448b	2	PL – cz
15.	Modrzewnica zwyczajna <i>Andromeda polifolia</i>	160c	1	PL – cz
16.	Pływacz drobny <i>Utricularia minor</i>	231i	1	PL – s PCL – NT
17.	Podkolan biały <i>Platanthera bifolia</i>	454i, 527f	2	PL – cz
18.	Rosiczka okrągłolistna <i>Drosera rotundifolia</i>	102j,o, 130c, 157d, 159f, 448b, 508k	7	PL – s PCL – NT
19.	Wawrzynek wilczelyko <i>Daphne mezereum</i>	22b, 36h, 37o,s,t, 47h, 48f, 50a,f,g,h-l, 59f,m,n, 66b,c, 77f, 78a-c, 87k, 111a, 231d,f,i, 232c,d, 334d,f,g,h,j, 335a,c,g, 365b,c,d,g, 366a-f, 400c,d,g, 401a,b,d, 402g, 403g, 413k, 437a, 438a, 439c,f,g, 440i,n, 482c, 483a,b, 500b, 507i, 599c, 600g, 627j, 628g, 660b, 679a, 688d	76	PL – cz
20.	Wiciokrzew pomorski <i>Lonicera periclymenum</i>	231f, 685g	2	PL – cz

Objaśnienia:

PL – Prawo krajowe:

– dla porostów – Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. 2014, Nr 1408); s – gatunek objęty ochroną ścisłą, cz – gatunek objęty ochroną częściową;

– dla widłaków, mszaków i roślin naczyniowych – Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014, Nr 1409); s – gatunek objęty ochroną ścisłą, cz – gatunek objęty ochroną częściową; (1) – gatunki wymagające ochrony czynnej; (2) – gatunki, których dotyczy zakaz transportu okazów gatunków dziko żyjących, zgodnie z §6 ust. 1 pkt 6 Rozporządzenia oraz nie dotyczy odstępstwo, o którym mowa w § 8 ust. pkt 3; (3) – gatunki, których nie dotyczy odstępstwo, o którym mowa w § 8 pkt 1;

PCL – Polska Czerwona Lista paprotników i roślin kwiatowych (IOP, 2016). Stosowane skróty kategorii zagrożenia: CR – gatunki krytycznie zagrożone, EN – gatunki zagrożone, VU – gatunki narażone na wyginięcie, NT – gatunki bliskie zagrożenia, DD – gatunki, których stopień zagrożenia nie może być określony z powodu braku danych;

CLP – Czerwona Lista Porostów w Polsce (2006). Stosowane skróty kategorii zagrożenia: CR – gatunki krytycznie zagrożone, EN – gatunki wymierające, VU – gatunki narażone, NT – gatunki bliskie zagrożenia.

Z uwagi, że nie wszystkie gatunki z rodzajów chrobotków podlegają ochronie nie zamieszono ich w tabeli gatunków chronionych. Chrobotki bez rozpoznania konkretnego gatunku występują licznie (264 wydzieleń), głównie na siedlisku Bśw, a w szczególności na siedlisku borów chrobotkowych (91T0) w oddz.: 398a,b,c, 473g, 477a.

Występowanie roślin chronionych uwidocznione zostało w opisach taksacyjnych i na odpowiednich mapach tematycznych. Pospolite gatunki mszaków (m.in.: brodawkowiec czysty, gajnik lśniący, rokitnik pospolity, widłoząb kędzierzawy, widłoząb miotłowy) oraz chrobotki, które nie były szczegółowo zinwentaryzowane, nie zostały oznaczone na mapach.

Na terenie Nadleśnictwa Jastrowie znajdują się stanowiska jarzębu brekinii, które zostały wprowadzone w ramach programów mających na celu ochronę in situ i ex situ tych gatunków: *Regionalnego programu ochrony i restytucji jarzębu brekinii (Sorbus torminalis)* na obszarze działania Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Pile w latach 2010-2013.

b) Zwierzęta chronione

Na terenie Nadleśnictwa Jastrowie stwierdzono występowanie **159** gatunków zwierząt objętych prawną ochroną, w tym: **6 owadów, 1 pijawka, 3 ślimaki, 11 płazów, 5 gadów, 111 ptaków i 22 ssaki.**

Dane odnośnie szczegółowej lokalizacji części gatunków zaewidencjonowanych (w tabeli wyszczególnionych kolorem) wprowadzono do opisów taksacyjnych i naniesiono na odpowiednią mapę tematyczną. Pozostałe gatunki ujęto w tabeli na podstawie obserwacji prowadzonych w systemie ciągłym. Dla gatunków nie występujących powszechnie na terenie Nadleśnictwa określono optymalne biotopy.

Tab. 27. Gatunki zwierząt chronionych na gruntach Nadleśnictwa Jastrowie

Lp.	Nazwa polska Nazwa łacińska	Miejsca występowania na gruntach Nadleśnictwa, uwagi	Status ochrony
1	2	3	4
BEZKRĘGOWCE			
OWADY			
1.	Biegacz gładki <i>Carabus glabratus</i>	Gatunek spotykany na większości gruntów Nadleśnictwa.	PL – cz
3	Biegacz skórzasty <i>Carabus coriaceus</i>	Gatunek spotykany na większości gruntów Nadleśnictwa.	PL – cz
3.	Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i>	Występuje na terenach podmokłych – wilgotne łąki, torfowiska niskie. Rośliną żywicielską gąsienic jest rdest wężownik. Oddz.: 231d, 344k, 365g, 366d, 400d, 419a, 447k, 448b,c, 627c, 660t, 661a	PL – s, (1) PCZK - LC DS – zał. II i IV Czerwona lista IUCN - EN
4.	Trzepla zielona <i>Ophiogomphus cecilia</i>	Zasiedla nizinne i podgórskie ciekі różnej wielkości, od strumieni po duże rzeki. Występuje najczęściej na odcinkach cieków położonych wśród bogatej strukturalnie roślinności, np. śródleśne lub w otoczeniu łąk z nadbrzeżnymi zaroślami, drzewami. Wskazane jest duże nasłonecznienie przynajmniej fragmentów obrzeży. Oddz.: 527d, 703d, 706d	PL – s, (1) DS – zał. II i IV Czerwona lista IUCN - LC
5.	Trzmieł leśny <i>Bombus pratorum</i>	Gatunek spotykany w świetlistych drzewostanach, głównie przy otwartych poboczach dróg leśnych.	PL – cz
6.	Zalotka większa <i>Leucorrhinia pectoralis</i>	Zasiedla jeziora dystroficzne otoczone torfowiskami. Oddz.: 157d, 159f, 166k, 167g, 204b, 703a.	PL – s, (1) DS – zał. II i IV Czerwona lista IUCN - LC
PIJAWKI			
1.	Pijawka lekarska <i>Hirudo medicinalis</i>	Gatunek spotykany w rzekach, jeziorach i stawach na terenie Nadleśnictwa.	PL – cz, (4) Czerwona lista IUCN - NT
ŚLIMAKI			
1.	Poczwarówka jajowata <i>Vertigo an moulinsiana</i>	Jest to gatunek wilgociolubny, żyjący wśród roślinności szuwarowej, w tym na łąkach trzcin, turzyc i manny mielec, na terenach o podłożu wapiennym i z odpowiednio wysokim poziomem wód gruntowych. Przebywa na podmokłych łąkach, bagnach i mokradłach, brzegach rzek i jezior. Oddz.: 528c, 627c, 660o,p,r	PL – s, (1) DS – zał. II Czerwona lista IUCN - VU
2.	Poczwarówka zwężona <i>Vertigo angustior</i>	Zamieszkuje niewielkimi koloniami tereny podmokłe. preferuje wilgotne łąki, często na pograniczu z trzcinowiskami czy turzycowiskami. Występuje również na obrzeżach bagien i zbiorników wodnych. Oddz.: 400d, 528d, 604k, 627c, 660p,s	PL – s, (1) DS – zał. II Czerwona lista IUCN - NT

Lp.	Nazwa polska Nazwa łacińska	Miejsca występowania na gruntach Nadleśnictwa, uwagi	Status ochrony
1	2	3	4
3.	Ślimak winniczek <i>Helix pomatia</i>	Gatunek spotykany na większości mocno wilgotnych gruntów Nadleśnictwa.	PL – cz, (4) Czerwona lista IUCN - LC
KRĘGOWCE			
PŁAZY			
1.	Grzebiuszka ziemna <i>Pelobates fuscus</i>	Gatunek rzadki. Preferuje wody stojące, okresowo zalewane łąki, głębsze rowy melioracyjne, doły po wydobyciu piasku i żwiru.	PL – s, (1) DS – zał. IV Czerwona lista IUCN - LC
2.	Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	Spotykany głównie na płytkich wodach stojących, szczególnie mocno nasłonecznionych w okresie odbywania godów (IV – VII). Oddz.: 166k, 167g, 204b, 205a, 290b	PL – s, (1) DS – zał. II i IV Czerwona lista IUCN - LC
3.	Ropucha paskówka <i>Epidalea calamita</i> (<i>Bufo calamita</i>)	Preferuje wilgotne drzewostany w średnim i starszym wieku. Niezbędna obecność choć niewielkich akwenów o wodzie stojącej, najchętniej niezarybionych.	PL – s, (1) DS – zał. IV Czerwona lista IUCN - LC
4.	Ropucha szara <i>Bufo bufo</i>	Gatunek częsty. Preferuje wilgotne drzewostany w średnim i starszym wieku. Niezbędna obecność choć niewielkich akwenów o wodzie stojącej, najchętniej niezarybionych.	PL – cz, (1) DS – zał. IV Czerwona lista IUCN - LC
5.	Ropucha zielona <i>Pseudepidalea viridis</i> (<i>Bufo viridis</i>)	Gatunek częsty. Preferuje wilgotne drzewostany w średnim i starszym wieku. Niezbędna obecność choć niewielkich akwenów o wodzie stojącej, najchętniej niezarybionych.	PL – s, (1) DS – zał. IV Czerwona lista IUCN - LC
6.	Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>	Gatunek rzadki. Spotyka się ją głównie w bezrybnych małych akwenach wód stojących, często śródleśnych lub częściowo ocienionych drzewami. Oddz. 204b	PL – s, (1) DS – zał. IV Czerwona lista IUCN - LC
7.	Żaba jeziorkowa <i>Pelophylax lessonae</i> (<i>Rana lessonae</i>)	Gatunek preferuje wody stojące i wolno płynące, także na terenach zalesionych.	PL – cz, (1), (4) DS – zał. IV Czerwona lista IUCN - LC
8.	Żaba moczarowa <i>Rana arvalis</i>	Występuje na łąkach, śródleśnych polanach. Wytrzymała na brak wody. Kanał Sokoleński, strumień Ruda, rezerwat „Kuźnik”	PL – s, (1) DS – zał. IV Czerwona lista IUCN - LC
9.	Żaba śmieszka <i>Pelophylax ridibundus</i> (<i>Rana ridibunda</i>)	Gatunek najczęściej spotykany nad dużymi zbiornikami wodnymi: jeziora, stawy, rozlewiska rzeczne, lecz również w śródleśnych stawach.	PL – cz, (1), (4) DS – zał. V Czerwona lista IUCN - LC
10.	Żaba trawna <i>Rana temporaria</i>	Gatunek preferuje tereny podmokłe i akweny wód stojących i wolno płynących, również wilgotne i podmokłe lasy.	PL – cz, (1) DS – zał. V Czerwona lista IUCN - LC
11.	Żaba wodna <i>Pelophylax esculentus</i>	Preferuje wody stojące i wolno płynące.	PL – cz, (1), (4) DS – zał. V

Lp.	Nazwa polska Nazwa łacińska	Miejsca występowania na gruntach Nadleśnictwa, uwagi	Status ochrony
1	2	3	4
	(<i>Rana esculenta</i>)		Czerwona lista IUCN - LC
GADY			
1.	Jaszczurka zwinka <i>Lacerta agilis</i>	Występuje na skraju lasu, przy stawach, w nasłonecznionych miejscach.	PL – cz, (1) DS – zał. IV Czerwona lista IUCN - LC
2.	Jaszczurka żyworodna <i>Zootoca vivipara</i>	Występuje w pobliżu torfowisk, na skraju lasu. Zamieszkuje wilgotne siedliska leśne.	PL – cz, (1) Czerwona lista IUCN - LC
3.	Padalec zwyczajny <i>Anguis fragilis</i>	Liczny w wilgotnych lasach, przy obrzeżach drzewostanów.	PL – cz, (1)
4.	Zaskroniec zwyczajny <i>Natrix natrix</i>	Występuje zwykle w sąsiedztwie wód. Ściśle związany z obecnością płazów (pokarm).	PL – cz, (1) DS – zał. IV Czerwona lista IUCN – LR/LC
5.	Żmija zygzakowata <i>Vipera berus</i>	Spotykana na obrzeżach lasów, podmokłych łąkach i polanach leśnych. Oddz. 359b, 647g	PL – cz, (1), (4) Czerwona lista IUCN - LC
PTAKI			
1.	Bąk (2) <i>Botaurus stellaris</i>	Zbiorniki wodne z szerokimi szuwarami: naturalne jeziora, glinianki, starorzecza, podmokłe trzcinowiska. Oddz. 166k, 167g	PL – s DP – zał. I Czerwona lista IUCN – LC
2.	Bekas kszyk <i>Gallinago gallinago</i>	Prowadzi skryty tryb życia, przemieszczając się wśród gęstej roślinności szuwarowej.	PL – s Czerwona lista IUCN – LC
3.	Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i>	Może występować na terenach leśnych, w sąsiedztwie zbiorników wodnych.	PL – s, o, (2), (3) DP – zał. I Czerwona lista IUCN – LC
4.	Błotniak stawowy <i>Circus aeruginosus</i>	Szuwary nadwodne wód płynących i stojących. Żeruje głównie na terenach otwartych.	PL – s*, (2), (3) DP – zał. I Czerwona lista IUCN – LC
5.	Błotniak zbożowy <i>Circus cyaneus</i>	Otwarte tereny na nizinach, przede wszystkim na łąkach, torfowiskach, użytkach rolnych i obszarach podmokłych w dolinach większych rzek z niską roślinnością.	PL – s*, (2), (3) DP – zał. I Czerwona lista IUCN – LC
6.	Bocian biały <i>Ciconia ciconia</i>	W pobliżu osad, na łąkach i terenach otwartych.	PL – s*, (2) DP – zał. I Czerwona lista IUCN – LC
7.	Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i>	Stare drzewostany, raczej w terenach mało uczęszczanych.	PL – s*, o, (2), (3) DP – zał. I Czerwona lista IUCN – LC
8.	Bogatka <i>Parus major</i>	Głównie zadrzewienia, parki, przerzedzone lasy.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
9.	Cyraneczka <i>Anas crecca</i>	Gęsto zarośnięte zbiorniki wodne, niewielkie stawy, a nawet rowy melioracyjne. Oddz. 495c.	PL – cz, (2) Czerwona lista IUCN – LC
10.	Cyranka <i>Anas querquedula</i>	Gęsto zarośnięte zbiorniki wodne, niewielkie stawy, a nawet rowy melioracyjne.	PL – s*, (2) Czerwona lista IUCN – LC

Lp.	Nazwa polska Nazwa łacińska	Miejsca występowania na gruntach Nadleśnictwa, uwagi	Status ochrony
1	2	3	4
		Oddz. 74f, 75b, 495c, 659d,f.	
11.	Cierniówka <i>Curruca communis</i>	Uprawy leśne, kępy niskich krzewów w strefie ekotonu.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
12.	Czajka <i>Vanellus vanellus</i>	Wilgotne i podmokłe łąki i pastwiska, zastoiska śródpolne. Oddz.: 289, 290, 258-260.	PL – s*, (2) Czerwona lista IUCN – LC
13.	Czapla siwa <i>Ardea cinerea</i>	Występuje w pobliżu zbiorników wodnych jezior i stawów rybnych. Widywana na terenie całego Nadleśnictwa.	PL – cz, (2) DP – zał. I Czerwona lista IUCN – LC
14.	Czarnogłówka <i>Poecile montanus</i>	Związana z podmokłymi zadrzewieniami, łozowiskami i zakrzewieniami liściastymi (zwłaszcza łęgowymi) oraz z suchymi, młodymi, niskimi lasami sosnowymi i sosnowo-świerkowymi.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
15.	Czubatka <i>Lophophanes cristatus</i>	Bory sosnowe i świerkowe, lasy mieszane. Częściej spotykana w głębi zwartych kompleksów leśnych niż na ich obrzeżach.	PL – s, (2) DP – zał. I Czerwona lista IUCN – LC
16.	Derkacz <i>Crex crex</i>	Wilgotne łąki z wysoką roślinnością zielną i kępami krzewów, pola uprawne oraz suchsze miejsca na bagnach.	PL – s*, (2) DP – zał. I Czerwona lista IUCN – LC
17.	Drozd śpiewak <i>Turdus philomelos</i>	Drzewostany świerkowe, lasy łęgowe, o gęstym podszyciu, w pobliżu otwartych przestrzeni.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
18.	Dzięcioł czarny <i>Dryocopus martius</i>	Drzewostany powyżej 80 lat.	PL – s*, (2) DP – zał. I Czerwona lista IUCN – LC
19.	Dzięcioł duży <i>Dendrocopos major</i>	Drzewostany powyżej 40 lat.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
20.	Dzięcioł średni <i>Dendrocopos medius</i>	Drzewostany liściaste, zwłaszcza z udziałem dębu, szczególnie powyżej 90 lat.	PL – s*, (2) DP – zał. I Czerwona lista IUCN – LC
21.	Dzięcioł zielony <i>Picus viridis</i>	Skraje drzewostanów liściastych, zadrzewienia w pobliżu osad ludzkich.	PL – s* Czerwona lista IUCN – LC
22.	Dzięciołek <i>Dendrocopos minor</i>	Rzadkie, stare lasy liściaste i mieszane (rzadziej) oraz ich obrzeża, zwłaszcza preferuje obszary, gdzie obecne są cieki wodne i wody stojące.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
23.	Dzwoniec <i>Chloris chloris</i>	Strefa ekotonu, zadrzewienia śródpolne.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
24.	Gągoł <i>Bucephala clangul</i>	Zasiedla stare dziuplaste drzewa w pobliżu rzek i zbiorników wodnych. Oddz.: 205a	PL – s, (2) DP – zał. I Czerwona lista IUCN – LC
25.	Gąsiorek <i>Lanius collurio</i>	Uprawy leśne, kępy niskich krzewów w strefie ekotonu, wrzosowiska.	PL – s DP – zał. I Czerwona lista IUCN – LC

Lp.	Nazwa polska Nazwa łacińska	Miejsca występowania na gruntach Nadleśnictwa, uwagi	Status ochrony
1	2	3	4
26.	Gil <i>Pyrrhula pyrrhula</i>	Wilgotne, gęste lasy iglaste i mieszane, bory świerkowe z gęstym poszyciem.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
27.	Grubodziób <i>Coccothraustes coccothraustes</i>	Prześwietlone lasy liściaste i mieszane z udziałem grabu lub buka, w pobliżu zbiorników wodnych.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
28.	Jarzębatka <i>Sylvia nisoria</i>	Niewielkie skupiska krzewów i bujnej roślinności zielnej na terenach półotwartych, zadrzewienia rzeczne, jeziorne o wielowarstwowej strukturze z zaroślami, często kolczaste zakrzaczenia, młode uprawy leśne.	PL – s, (2) DP – zał. I Czerwona lista IUCN – LC
29.	Jastrząb <i>Accipiter gentilis</i>	Drzewostany starszych klas wieku, zwłaszcza wilgotne i podmokłe.	PL – s, (2), (3) Czerwona lista IUCN – LC
30.	Kania czarna <i>Milvus migrans</i>	Stare drzewostany, w pobliżu terenów otwartych z udziałem zbiorników wodnych i łąk.	PL – s*, o, (2), (3) DP – zał. I Czerwona lista IUCN – LC
31.	Kania ruda <i>Milvus milvus</i>	Stare drzewostany, w pobliżu terenów otwartych z udziałem zbiorników wodnych i łąk.	PL – s*, o, (2), (3) DP – zał. I Czerwona lista IUCN – LC
32.	Kapturek <i>Sylvia atricapilla</i>	Zadrzewienia, parki, przerzedzone lasy liściaste i mieszane.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
33.	Kobuz <i>Falco subbuteo</i>	Starsze drzewostany, zwłaszcza z gniazdami kruka, w których odbywa lęgi.	PL – s*, (2), (3) Czerwona lista IUCN – LC
34.	Kokoszka <i>Gallinula chloropus</i>	Zbiorniki wodne o zróżnicowanej wielkości z gęstą roślinnością podwodną oraz nadwodną	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
35.	Kormoran <i>Phalacrocorax carbo</i>	Płytke zbiorniki wodne.	PL – cz Czerwona lista IUCN – LC
36.	Kos <i>Turdus merula</i>	Zadrzewienia i lasy liściaste i mieszane, w borach rzadko.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
37.	Kowalik <i>Sitta europaea</i>	Luźne starodrzewy liściaste i mieszane. Preferuje drzewostany z udziałem gatunków ciężkonasiennych, np. dębu i buka. Unika wnętrza lasów i suchych borów iglastych.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
38.	Krakwa <i>Mareca strepera</i>	Bogato zarośnięte, nizinne zbiorniki stojącej wody o rozległej toni wodnej jak jeziora i stawy.	PL – s, (2) DP – zał. I Czerwona lista IUCN – LC
39.	Krogulec <i>Accipiter nisus</i>	Głównie młodniki i dragowiny.	PL – s, (2), (3) Czerwona lista IUCN – LC
40.	Kropiatka <i>Porzana porzana</i>	Płytke, gęsto zarośnięte zbiorniki wodne otoczone podmokłymi łąkami.	PL – s, (2) DP – zał. I Czerwona lista IUCN – LC
41.	Kruk <i>Corvus corax</i>	Drzewostany i zadrzewienia liściaste i iglaste.	PL – cz, (2) Czerwona lista IUCN – LC
42.	Kszyk <i>Gallinago gallinago</i>	Podmokłe łąki i zastoiska (również bobrowe), z niewysoką roślinnością zielną.	PL – s, (2), (3) Czerwona lista IUCN – LC
43.	Kukułka <i>Cuculus canorus</i>	Zadrzewienia liściaste i mieszane.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC

Lp.	Nazwa polska Nazwa łacińska	Miejsca występowania na gruntach Nadleśnictwa, uwagi	Status ochrony
1	2	3	4
44.	Kulczyk <i>Serinus serinus</i>	Zadrzewienia, aleje śródpolne.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
45.	Kwiczół <i>Turdus pilaris</i>	Lasy łęgowe, olsy, lasy sosnowo-brzozowe i luźne zadrzewienia w rzecznych dolinach.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
46.	Lelek <i>Caprimulgus europaeus</i>	Suche, świetliste bory sosnowe w pobliżu łąk, zrębów, młodników. Spotkać go można na wrzosowiskach.	PL – s, (2) DP – zał. I Czerwona lista IUCN – LC
47.	Lerka <i>Lullula arborea</i>	Otwarte tereny (zręby, uprawy) przy ścianie sosnowych, prześwietlonych borów.	PL – s, (2) DP – zał. I Czerwona lista IUCN – LC
48.	Łabędź krzykliwy <i>Cygnus cygnus</i>	Spotykany na polach uprawnych, szczególnie w okresie wiosennym w dolinach rzek. Dość powszechnie obserwowany na przelotach.	PL – s, (2) DP – zał. I Czerwona lista IUCN – LC
49.	Łabędź niemy <i>Cygnus olor</i>	Akweny wód stojących i płynących, również z niewielkim szuwarem.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
50.	Makolągwa <i>Linaria cannabina</i>	Na obrzeżach lasów liściastych, parki, zadrzewienia.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
51.	Mazurek <i>Passer montanus</i>	Otwarte tereny, zakrzewienia, wrzosowiska.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
52.	Modraszka <i>Cyanistes caeruleus</i>	Zasiedla słoneczne lasy liściaste i mieszane, w dolinach rzek. Preferuje lasy olszowe z domieszką dębów.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
53.	Mucholówka szara <i>Muscicapa striata</i>	Obrzeża prześwietlonych lasów. Głównie stare, przerzedzone drzewostany, zwłaszcza nadrzeczne.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
54.	Mucholówka mała <i>Ficedula parva</i>	Stare liściaste i mieszane lasy o bogatym podszycie. Wymaga ponad 80–100 letnich drzewostanów, cienistych, próchniejących i z liczną entomofauną, która zapewni mu pokarm. Preferuje miejsca wilgotne i zacienione, np. zalewiska.	PL – s, (2) DP – zał. I Czerwona lista IUCN – LC
55.	Mucholówka żałobna <i>Ficedula hypoleuca</i>	Starsze drzewostany liściaste i iglaste.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
56.	Mysikrólik <i>Regulus regulus</i>	Zwarte bory iglaste i mieszane (z przewagą drzew iglastych, najlepiej luźno stojących świerków) z licznymi podrostami.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
57.	Myszołów <i>Buteo buteo</i>	Lasy liściaste i mieszane.	PL – s, (2), (3) Czerwona lista IUCN – LC
58.	Nurogęs <i>Mergus merganser</i>	Biejące lub stojące wody o zadrzewionych brzegach. Preferuje lasy liściaste i mieszane, ale korzysta też z kęp i samotnych drzew. Poza okresem lęgowym przebywa nad wszelkimi płytkimi zbiornikami.	PL – s, (2) DP – zał. I Czerwona lista IUCN – LC
59.	Orlik krzykliwy <i>Aquila pomarina</i>	Zwarte, stare i rozległe lasy, przeważnie mieszane i liściaste, w pobliżu pól uprawnych, dolin rzecznych, łąk i pastwisk, na obszarach obfitujących w tereny podmokłe i jeziora. Stwierdzono występowanie na terenie leśnictwa Hajda.	PL – s, o, (2), (3) DP – zał. I Czerwona lista IUCN – LC

Lp.	Nazwa polska Nazwa łacińska	Miejsca występowania na gruntach Nadleśnictwa, uwagi	Status ochrony
1	2	3	4
60.	Ortolan <i>Emberiza hortulana</i>	Zadrzewienia, kępy i pasy drzew przy drogach, skraje większych lasów w otwartym krajobrazie rolniczym.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
61.	Orzechówka <i>Nucifraga caryocatactes</i>	Rozległe drzewostany iglaste, bory głównie świerkowe (również sosnowe i mieszane).	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
62.	Pełzacz leśny <i>Certhia familiaris</i>	Starsze drzewostany liściaste i iglaste.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
63.	Piecuszek <i>Phylloscopus trochilus</i>	Młodniki i dragowiny, szczególnie w strefie ekotonu na skraju lasu.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
64.	Perkoz dwuczuby <i>Podiceps cristatus</i>	Większe akwenty wód stojących (ponad 2 ha), z wykształconą roślinnością wodną.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
65.	Perkoz rdzawoszyi <i>Podiceps grisegena</i>	Płytkie, częściowo zarośnięte zbiorniki słodkowodne, starorzecza.	PL – s, (2) DP – zał. I Czerwona lista IUCN – LC
66.	Perkoz zausznik <i>Podiceps nigricollis</i>	Małe zbiorniki wodne na bagnach oraz płytkie stawy i jeziora o bujnej roślinności zanurzonej i z obszarami roślinności wystającej ponad lustro wody.	PL – s, (2) DP – zał. I Czerwona lista IUCN – LC
67.	Perkozek <i>Tachybaptus ruficollis</i>	Małe, śródlądowe, zarośnięte zbiorniki wodne.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
68.	Pieczęta <i>Currura curruca</i>	Strefa ekotonu, zadrzewienia śródpolne.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
69.	Pierwiosnek <i>Phylloscopus collybita</i>	Prześwietlone lasy liściaste i mieszane o umiarkowanej wilgotności z bujnym runem i podszytem, młodniki, doliny rzek. Unika zwartych, jednolitych drzewostanów i dlatego preferuje ich skraje.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
70.	Pleszka <i>Phoenicurus phoenicurus</i>	Przerzedzone fragmenty różnorodnych lasów iglastych, mieszanych i liściastych, prześwietlone sośniny, a zwłaszcza wiatrolomy, skraje lasu.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
71.	Pliszka siwa <i>Motacilla alba</i>	Sąsiedztwo wód płynących i stojących, w miejscach niepokrytych roślinnością.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
72.	Pokląskwa <i>Saxicola rubetra</i>	Trwałe użytki zielone (łąki, pastwiska), przesuszony torfowiska.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
73.	Pokrzywnica <i>Prunella modularis</i>	Młodniki i dragowiny, szczególnie w strefie ekotonu na skraju lasu.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
74.	Potrzos <i>Emberiza schoeniclus</i>	Tereny wilgotne i podmokłe – trzcinowiska, turzycowiska, bagna, wilgotne łąki.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
75.	Puchacz <i>Bubo bubo</i>	Stare drzewostany w pobliżu terenów otwartych (zbiorniki wodne).	PL – s*, (2), (3) DP – zał. I Czerwona lista IUCN – LC
76.	Pustułka <i>Falco tinnunculus</i>	W pobliżu osiedli ludzkich, zadrzewienia śródpolne.	PL – s*, (2) Czerwona lista IUCN – LC
77.	Puszczyk <i>Strix aluco</i>	Dziuple w starszych lasach liściastych i mieszanych.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC

Lp.	Nazwa polska Nazwa łacińska	Miejsca występowania na gruntach Nadleśnictwa, uwagi	Status ochrony
1	2	3	4
78.	Raniuszek <i>Aegithalos caudatus</i>	Lasy liściaste i mieszane, bory, młodniki, skraje lasów, zadrzewienia śródpolne.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
79.	Remiz <i>Remiz pendulinus</i>	Łęgi, brzegi mniej uczęszczanych, zaniedbanych jezior i rzek, zarosłych trzcinami, krzewami i drzewami.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
80.	Rokitniczka <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	Najczęściej widuje się w podmokłych dolinach rzek.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
81.	Rudzik <i>Erithacus rubecula</i>	Wilgotne cieniste starsze lasy z obfitym podszytem.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
82.	Rybołów <i>Pandion haliaetus</i>	Preferuje skraje starych borów sosnowych, zadrzewione brzegi rzek i jezior oraz różnego typu rozlewiska i mokradła. Lęgnię się na obrzeżach drzewostanów w pobliżu jezior i stawów hodowlanych. Wymogiem jest obecność wysokich sosen o płaskich koronach, dogodnych do założenia gniazda.	PL – s*, o, (1), (3) DP – zał. I Czerwona lista IUCN – LC
83.	Samotnik <i>Tringa ochropus</i>	Na łągowiska wybiera głównie olsy i łągi, zarosnięte torfowiska na brzegach śródleśnych jezior, otwarte muliste podłoża i rowy. Poza okresem łągowym otwarte tereny podmokłe i brzegi zbiorników wodnych. Oddz.: 166k, 167g	PL – s*, (2), (3) Czerwona lista IUCN – LC
84.	Sikora uboga <i>Poecile palustris</i>	Lasy liściaste i mieszane.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
85.	Sosnowka <i>Periparus ater</i>	W głębi zwartych starych borów sosnowych i świerkowych, rzadko w lasach liściastych.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
86.	Sowa uszata <i>Asio otus</i>	Lasy, zadrzewienia śródpolne, parki o gęstym zadrzewieniu.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
87.	Sójka <i>Garrulus glandarius</i>	Występuje licznie w lasach liściastych i mieszanych o bogatej strukturze (zwłaszcza z dębami). Unika obszarów bezleśnych i mocno prześwietlonych lasów.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
88.	Sóweczka <i>Glaucidium passerinum</i>	Spotykana w lasach z udziałem świerka, szczególnie przy dużym udziale w podszytcie.	PL – s*, o, (2), (3) DP – zał. I Czerwona lista IUCN – LC
89.	Sroka <i>Pica pica</i>	Nadrzeczne zarośla, szczególnie kolczaste zakrzewienia głogu, obrzeża lasów i młode drzewostany z domieszką olchy, wierzby, osiki i brzozy. Unika zwartych lasów, rozległych otwartych terenów bez krzewów i drzew.	PL – cz, (2) Czerwona lista IUCN – LC
90.	Srokosz <i>Lanius excubitor</i>	Strefa ekotonu, zadrzewienia śródpolne.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC

Lp.	Nazwa polska Nazwa łacińska	Miejsca występowania na gruntach Nadleśnictwa, uwagi	Status ochrony
1	2	3	4
91.	Strumieniówka <i>Locustella fluviatilis</i>	Porośnięte tereny wzdłuż rzek i strumieni z dużą ilością leśnej roślinności zielonej i krzewiastej, nad jeziorami i starorzeczami.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
92.	Strzyżyk <i>Troglodytes troglodytes</i>	Lasy i bory z bujnym podszytem, szczególnie w pobliżu cieków wodnych, terenów podmokłych.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
93.	Szczygieł <i>Carduelis carduelis</i>	Unika zwartych kompleksów leśnych. Lęgnie się na obrzeżach lasów liściastych i mieszanych, nadrzeczne łęgi.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
94.	Szpak <i>Sturnus vulgaris</i>	Lasy i różne skupiska drzew z dziuplami. Różnorodne środowiska, od wrzosowisk po mokradła.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
95.	Świergotek drzewny <i>Anthus trivialis</i>	Uprawy i młodniki, dobrze nasłonecznione, suche drzewostany iglaste bądź mieszane, zadrzewienia śródpolne.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
96.	Świergotek polny <i>Anthus campestris</i>	Tereny dobrze nasłonecznione, suche, piaszczyste, obrzeża borów, zręby i duże uprawy leśne.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
97.	Świerszczak <i>Locustella naevia</i>	Spotykany na większości gruntów Nadleśnictwa, lasy liściaste o gęstym poszyciu, zakrzewione, wilgotne podmokłe łąki.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
98.	Świstunka leśna <i>Phylloscopus sibilatrix</i>	Dojrzałe lasy liściaste i mieszane.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
99.	Trzciniak <i>Acrocephalus arundinaceus</i>	Bagienne doliny rzek, obficie zarośnięte jeziora i kompleksy stawów hodowlanych.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
100.	Trzmielojad <i>Pernis apivorus</i>	Preferuje stare, świetliste drzewostany liściaste i mieszane, zwłaszcza przylegające do terenów otwartych, np. polan, łąk, pól lub poprzecinane zrębami, rzadziej bory.	PL – s, (2), (3) Czerwona lista IUCN – LC
101.	Trznadel zwyczajny <i>Emberiza citrinella</i>	Preferuje miejsca dobrze nasłonecznione, będące mozaiką zadrzewień, krzewów i terenów otwartych, np. obrzeża widnych lasów liściastych i borów. Spotkać go można w pobliżu rzek. Nie występuje też w zwartych drzewostanach.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
102.	Wilga <i>Oriolus oriolus</i>	Drzewostany liściaste i mieszane, zadrzewienia śródpolne.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
103.	Włochatka <i>Aegolius funereus</i>	Spotykana w lasach z udziałem świerka, często w pobliżu terenów otwartych (zrębów, upraw, bagien). Do gniazdowania często wykorzystuje dziuple dzięcioła czarnego.	PL – s*, o, (2), (3) DP – zał. I Czerwona lista IUCN – LC
104.	Wodnik <i>Rallus aquaticus</i>	Różnorodne zbiorniki wodne od dużych jezior i bagien po brzegi stawów i starorzeczy, rowy melioracyjne. Wymaga środowisk, w których płytką wodę porasta gęsta roślinność, głównie trzciny. Oddz.: 166k, 167g	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
105.	Wrona siwa <i>Corvus cornix</i>	Dawniej prawie wyłącznie doliny rzek, obrzeża jezior. Obecnie także obrzeża wszelkich lasów i zadrzewień śródpolnych, otwarte tereny z	PL – cz, (2) Czerwona lista IUCN – LC

Lp.	Nazwa polska Nazwa łacińska	Miejsca występowania na gruntach Nadleśnictwa, uwagi	Status ochrony
1	2	3	4
		mozaiką śródpolnych lasów. Nie unika większych drzewostanów, choć lęgnie się tylko na ich skraju (w zwartych kompleksach nie występuje).	
106.	Zaganiacz <i>Hippolais icterina</i>	Wilgotne obrzeża świetlistych lasów liściastych oraz mieszanych z dobrze rozwiniętym i niepełnym zwarcim koron drzew. Unika ciernistych krzewów, trzymając się wyłącznie górnych partii krzewów i drzew.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
107.	Zielonka <i>Porzana parva</i>	Zbiorniki z gęstym pasem trzciny, sitowia i inną roślinnością bagienną na brzegach wód stojących. Preferuje styk niewielkich obszarów wolnego lustra wody z pasem roślin lub zwałowiska trzciny.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
108.	Zięba <i>Fringilla coelebs</i>	Widne lasy liściaste, mieszane i iglaste, z ubogą warstwą podszytu, zadrzewienia śródpolne.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
109.	Zimorodek <i>Alcedo atthis</i>	Drzewostany w najbliższym sąsiedztwie wód płynących, strome piaszczyste brzegi.	PL – s, (2) DP – zał. I Czerwona lista IUCN – LC
110.	Zniczek <i>Regulus ignicapilla</i>	Gnieździ się w lasach mieszanych i liściastych, jeżeli tylko posiadają domieszkę świerka. Preferuje obrzeża drzewostanów.	PL – s, (2) Czerwona lista IUCN – LC
111.	Żuraw <i>Grus grus</i>	Wilgotne, zabagnione tereny leśne, zwykle w oddaleniu od siedzib ludzkich; żeruje na łąkach i polach uprawnych. Oddz.: 157d, 158c, 159f,i, 160c,j, 166k, 204b	PL – s, (2) DP – zał. I Czerwona lista IUCN – LC
SSAKI			
1.	Badyłarka pospolita <i>Micromys minutus</i>	Wilgotne łąki, o wysokiej trawie, gęsto porośnięte brzegi rzek i jezior, zarośla.	PL – cz, (1) Czerwona lista IUCN – LC
2.	Bóbr europejski <i>Castor fiber</i>	Występuje dość licznie w Nadleśnictwie. Stwierdzono ślady działalności widoczne w 145 pododdziałach. Są to głównie miejsca położone przy rzekach, rowach, zbiornikach wodnych.	PL – cz, (1) DS – zał. II, IV Czerwona lista IUCN – LC
3.	Gacek brunatny (gacek wielkouch) <i>Plecotus auritus</i>	W nieużywanych obiektach wojskowych, oddz.: 84, 85, 108, 109.	PL – s*, (1), (3) Czerwona lista IUCN – LC
4.	Gronostaj <i>Mustela erminea</i>	Lasy przy zbiornikach wodnych i bagnach.	PL – cz, (1) Czerwona lista IUCN – LC
5.	Jeż wschodni <i>Erinaceus roumanicus</i>	Obrzeża borów i lasów.	PL – cz, (1) Czerwona lista IUCN – LC
6.	Karczownik ziemnowodny <i>Arvicola amphibius</i>	Ochronie podlegają osobniki poza terenem ogrodów, szkółek leśnych, itp. Starorzecza, bagna, nad wodami.	PL – cz, (1) Czerwona lista IUCN – LC
7.	Kret <i>Talpa europaea</i>	Występuje w luźnych drzewostanach, zwłaszcza liściastych.	PL – cz, (1) Czerwona lista IUCN – LC
8.	Łasica <i>Mustela nivalis</i>	Lasy i zadrzewienia.	PL – cz, (1)

Lp.	Nazwa polska Nazwa łacińska	Miejsca występowania na gruntach Nadleśnictwa, uwagi	Status ochrony
1	2	3	4
9.	Mopek zachodni <i>Barbastella barbastellus</i>	W nieużywanym obiektach wojskowych, oddz.: 84, 85, 108, 109.	PL – s*, (1), (3) DS – Zał. II, IV Czerwona lista IUCN – NT
10.	Mroczek późny <i>Eptesicus serotinus</i>	Występuje na obrzeżach lasów, zwłaszcza w pobliżu wód.	PL – s*, (1), (3) DS – zał. IV Czerwona lista IUCN – LC
11.	Mysz zaroślowa <i>Apodemus sylvaticus</i>	Zarośla na obrzeżach lasów.	PL – cz Czerwona lista IUCN – LC
12.	Nocek Bechsteina <i>Myotis bechsteinii</i>	W nieużywanym obiektach wojskowych, oddz.: 84, 85, 108, 109.	PL – s*, (1), (3) DS – zał. II, IV Czerwona lista IUCN – LC
13.	Nocek duży <i>Myotis myotis</i>	W nieużywanym obiektach wojskowych, oddz.: 85h	PL – s*, (1), (3) DS – zał. II, IV Czerwona lista IUCN – LC
14.	Nocek rudy <i>Myotis daubentonii</i>	W nieużywanym obiektach wojskowych, oddz.: 84, 85, 108, 109.	PL – s*, (1), (3) DS – zał. IV Czerwona lista IUCN – LC
15.	Ryjówka aksamitna <i>Sorex araneus</i>	W lasach liściastych i mieszanych.	PL – cz, (1) Czerwona lista IUCN – LC
16.	Ryjówka malutka <i>Sorex minutus</i>	Obrzeża podmokłych lasów, wilgotne łąki, kępy na bagnach.	PL – cz, (1) Czerwona lista IUCN – LC
17.	Rzęsorek mniejszy <i>Neomys anomalus</i>	Okolice zbiorników wodnych.	PL – cz, (1) Czerwona lista IUCN – LC
18.	Rzęsorek rzeczek <i>Neomys fodiens</i>	Nad rzekami i strumieniami o czystym nurcie i żwirowatym dnie.	PL – cz, (1) Czerwona lista IUCN – LC
20.	Wiewiórka <i>Sciurus vulgaris</i>	Dziuple w drzewostanach liściastych i mieszanych.	PL – cz, (1) Czerwona lista IUCN – LC
21.	Wilk <i>Canis lupus</i>	Związany z dużymi kompleksami leśnymi. W ostatnich latach coraz częściej obserwowany na terenie Nadleśnictwa, widziany nieopodal oddz. 418,	PL – s*, o, (1) DS – zał. II, IV Czerwona lista IUCN – LC
22.	Wydra <i>Lutra lutra</i>	W bezpośrednim sąsiedztwie wody. Spotykana w większości cieków w Nadleśnictwie. Oddz.: 123b, 345fx, 456r, 471g, 528a.	PL – cz, (1) DS – zał. II, IV Czerwona lista IUCN – NT

Objaśnienia:

PL – Prawo krajowe (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. Nr 2183); s – gatunek objęty ochroną ścisłą, s* – gatunki zwierząt wymagające ochrony czynnej, cz – gatunek objęty ochroną częściową; o – gatunek wymagający ustalenia strefy ochrony jego ostoi lub stanowiska; (1) – gatunek, którego dotyczy zakaz, o którym mowa w §6 ust. 2 Rozporządzenia MŚ z dnia 16.12.2016 r., (2) – gatunek, którego dotyczy zakaz, o którym mowa w §6 ust. 3 Rozporządzenia MŚ z dnia 16.12.2016 r., (3) – gatunek, którego dotyczy zakaz, o którym mowa w § 6 ust. 4 Rozporządzenia MŚ z dnia 16.12.2016 r., (4) – gatunek, którego dotyczy odstępstwo, o którym mowa w §9 pkt 6 Rozporządzenia MŚ z dnia 16.12.2016 r.;

PCzL / PCzK – Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce (Głowaciński, 2002) / Polska Czerwona Księga Zwierząt. Kręgowce – (Głowaciński, 2001). Stosowane skróty kategorii zagrożenia: CR – gatunki skrajnie zagrożone, EN – gatunki bardzo wysokiego ryzyka, silnie zagrożone, VU – gatunki wysokiego ryzyka, narażone na wyginięcie, NT – gatunki niższego ryzyka, ale bliskie zagrożenia, LC – gatunki na razie nie zagrożone, DD – o statusie słabo rozpoznanym i zagrożeniu, ale bliżej nieokreślonym;

DS – Dyrektywa Siedliskowa – Dyrektywa 92/43/EWG Rady z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory); Załącznik II – gatunki roślin i zwierząt ważne dla Wspólnoty, których ochrona wymaga wyznaczenia specjalnych obszarów ochrony, Załącznik IV – gatunki roślin i zwierząt ważnych dla Wspólnoty, które wymagają ścisłej ochrony;

DP – Dyrektywa Ptasia - Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa - wcześniej dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa; Załącznik I – gatunki objęte szczególną ochroną;

Czerwona Lista IUCN (IUCN *Red List of Threatened Species*). Version 2013.2. Stosowane skróty kategorii zagrożenia: NT – gatunki bliskie zagrożenia, LC – gatunki najmniejszej troski;

Nazwy łacińskie ptaków podane wg listy awifauny krajowej wg stanu na 31.12.2020.

c) Strefa ochrony

W celu ochrony ostoi i stanowisk roślin lub grzybów objętych ochroną gatunkową lub ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt objętych ochroną gatunkową mogą być ustalane strefy ochrony.

Podstawy prawne ochrony strefowej zawiera Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (tekst jednolity Dz. U. 2023 poz. 1336 z późn. zm.) oraz rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt z dnia 16 grudnia 2016 r. (Dz. U. 2016, poz. 2183 z późn. zm.). W załączniku nr 4 do ww. rozporządzenia wymieniono gatunki dziko występujących zwierząt, wymagające ustalenia stref ochrony, miejsc rozrodu i regularnego przebywania oraz wielkości stref ochrony. Informacje o stwierdzonych przypadkach gniazdowania zgłaszają leśnicy, ornitolodzy oraz służby konserwatorskie do właściwego RDOŚ. Wyznaczanie granic miejsc rozrodu i regularnego przebywania oraz prowadzenie wykazu gatunków chronionych strefowo leży w gestii regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

Strefy zatwierdza i likwiduje Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska. Granice stref ochrony oznacza się tablicami z napisem: „ostoja zwierząt” i informacją: „osobom nieupoważnionym wstęp wzbroniony”. Liczba i powierzchnia stref ulegają częstym zmianom, co związane jest z zakładaniem nowych lub opuszczaniem starych gniazd, a także w rezultacie wystąpienia przypadków losowych np. zniszczenia gniazda w wyniku huraganu, gwałtownej burzy lub uderzenia pioruna. Strefa może zostać zlikwidowana przez Dyrektora RDOŚ na wniosek nadleśnictwa. Zwyczajowo jednak decyzja taka może być wydana w przypadku nie zasiedlania przez ptaki konkretnego gniazda w ciągu kilku lat z rzędu (najczęściej trzech lub pięciu, w zależności od gatunku ptaka objętego tą formą ochrony). W związku z tym zaleca się, aby gromadzić informacje na temat stanu obiektu, poprzez obserwacje całoroczne, szczególnie

w okresie lęgowym, które należy potwierdzić sporządzeniem notatki służbowej przez leśniczego na koniec roku (Instrukcja Ochrony Lasu, 2012). Osoby kontrolujące gniazda muszą posiadać pisemne upoważnienie od dyrektora RDOŚ oraz powiadomić nadleśnictwo o prowadzeniu obserwacji w obrębie stref.

Strefa ochrony całorocznej ma na celu ochronę istniejących stanowisk lęgowych ptaków. Miejsce lęgu obejmuje drzewo gniazdowe oraz cały drzewostan (lub obszar) w jego otoczeniu. Strefa stwarza ptakom możliwość odpoczynku, pilnowania lęgu, obserwacji czy noclegu, a także zbudowania nowego gniazda w przypadku utraty dotychczasowego. Obowiązują tu zakazy: „przebywania osób, z wyjątkiem właściciela nieruchomości objętej strefą ochrony oraz osób sprawujących zarząd i nadzór nad obszarami objętymi strefą ochronną, oraz osób wykonujących prace na podstawie umowy zawartej z właścicielem lub zarządcą; wycinania drzew lub krzewów; dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli nie jest to związane z potrzebą ochrony poszczególnych gatunków; wznoszenia obiektów, urządzeń i instalacji”. Odstępstwo od tych zakazów możliwe jest po uzyskaniu zgody Dyrektora RDOŚ, który rozpatruje każdy przypadek indywidualnie (art. 60 Ustawy o ochronie przyrody).

Strefa ochrony okresowej powinna zapewniać ptakom spokój i bezpieczeństwo podczas wyprowadzania lęgów. W strefie okresowej obowiązują takie same zasady jak w strefie ścisłej, ale tylko w terminach określonych dla każdego gatunku indywidualnie .

Na terenie Nadleśnictwa Jastrowie aktualnie znajduje się 8 stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego ich przebywania obejmujących ochroną miejsca lęgowe, w tym 7 włochatek oraz 1 sóweczki.

Podstawą prawną wyznaczenia granic stref ochronnych były decyzje Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu wydanych w latach 2021-2022 na podstawie wniosków o ustanowienie stref ochrony ostoi.

Tab. 28. Gatunki ptaków dla których w Nadleśnictwie Jastrowie ustalono strefy ochrony

Lp.	Nazwa polska Nazwa łacińska	Strefa wyznaczona na podstawie prawnej	Lokalizacja: leśnictwo	Strefa ochrony całorocznej	Strefa ochrony okresowej	Okresowy termin ochrony
				[ha]		
1	2	3	4	5	6	7
1.	Sóweczka <i>Glaucidium passerinum</i>	Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 4.01.2022 r. nr WPN-I.6442.18.2021.MM	Drzewiec	0,80	nie wyznacza się	nie dotyczy
2.	Włochatka <i>Aegolius funereus</i>	Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 4.01.2022 r. nr WPN-I.6442.17.2021.MM	Sypniewo	0,67		

Lp.	Nazwa polska Nazwa łacińska	Strefa wyznaczona na podstawie prawnej	Lokalizacja: leśnictwo	Strefa ochrony całorocznej	Strefa ochrony okresowej	Okresowy termin ochrony
				[ha]		
1	2	3	4	5	6	7
3.	Włochatka <i>Aegolius funereus</i>	Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 24.05.2021 r. nr WPN-I.6442.41.2020.MK	Sypniewo	0,77		
4.	Włochatka <i>Aegolius funereus</i>	Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 24.05.2021 r. nr WPN-I.6442.14.2020.KL	Drzewiec	0,78		
5.	Włochatka <i>Aegolius funereus</i>	Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 25.05.2021 r. nr WPN-I.6442.13.2020.KL	Drzewiec	0,71		
6.	Włochatka <i>Aegolius funereus</i>	Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 25.05.2021 r. nr WPN-I.6442.43.2020.MK	Prądy	0,78		
7.	Włochatka <i>Aegolius funereus</i>	Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 15.12.2022 r. nr WPN-I.6442.39.2022.MM	Drzewiec	0,60		
8.	Włochatka <i>Aegolius funereus</i>	Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 15.12.2022 r. nr WPN-I.6442.38.2022.MM	Szwecja	0,78		

W przypadku stwierdzenia gniazdowania gatunków wymagających ustalenia stref ochronnych, należy natychmiast zaprzestać prac gospodarczych, w odległości zgodnej z załącznikiem nr 4 rozporządzenia w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016, poz. 2183 z późn. zm.) oraz podjąć odpowiednią procedurę zgłoszenia stanowiska do RDOŚ.

Na podstawie porozumienia między RDLP w Pile a Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Poznaniu i Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Szczecinie, w zasięgu obszaru Puszcza nad Gwdą PLB30001 możliwość stworzenia stref ochrony całorocznej dla włochatki i sóweczki ograniczono do przypadków, w których stwierdzono pewne gniazdowanie tych gatunków. Jednocześnie zobligowano nadleśnictwa do wyznaczania drzewostanów istotnych dla przetrwania i rozwoju obu gatunków. W wytypowanych drzewostanach nadleśnictwo przyjmuje harmonogram prac leśnych zakazujący wykonywania zabiegów trzebieżowych i cięć rębnych w okresie od lutego do sierpnia.

4. WALORY PRZYRODNICZO-LEŚNE

4.1. Rzeźba terenu i typy gleb

Ukształtowanie terenu Nadleśnictwa Jastrowie oraz pokrywy geologicznej jest wynikiem działalności mas lądolodowych zlodowacenia bałtyckiego, głównie stadiału poznańskiego i pomorskiego. Rzeźbę polodowcową urozmaica współczesna holocenska działalność erozyjna i akumulacyjna rzek i jezior (aluwia rzeczne, osady jeziorne, torfy i mursze), oraz niewielka działalność eoliczna i deluwialna. Północne tereny nad miastem Jastrowie oraz miejscowością Samborsko i Brzeźnica to pofalowane a miejscami pagórkowate wzniesienia morenowe. Pozostała część Nadleśnictwa ma charakter równiny z lokalnymi zagłębieniami i wzniesieniami. Różnica wzniesień na obszarze Nadleśnictwa Jastrowie wynosi 86,4 m. Najniższym położonym obszarem jest jezioro Trzebieszki – 83,2 m n.p.m., najwyższe punkty to wzniesienie w leśnictwie Zacisze w oddz. 107a – 169,6 m n.p.m., oraz „Sosnowa Góra” zlokalizowana przy mieście Jastrowie – 169,3 m n.p.m.

Na terenie Nadleśnictwa Jastrowie wyróżniono następujące jednostki geologiczno-glebowe:

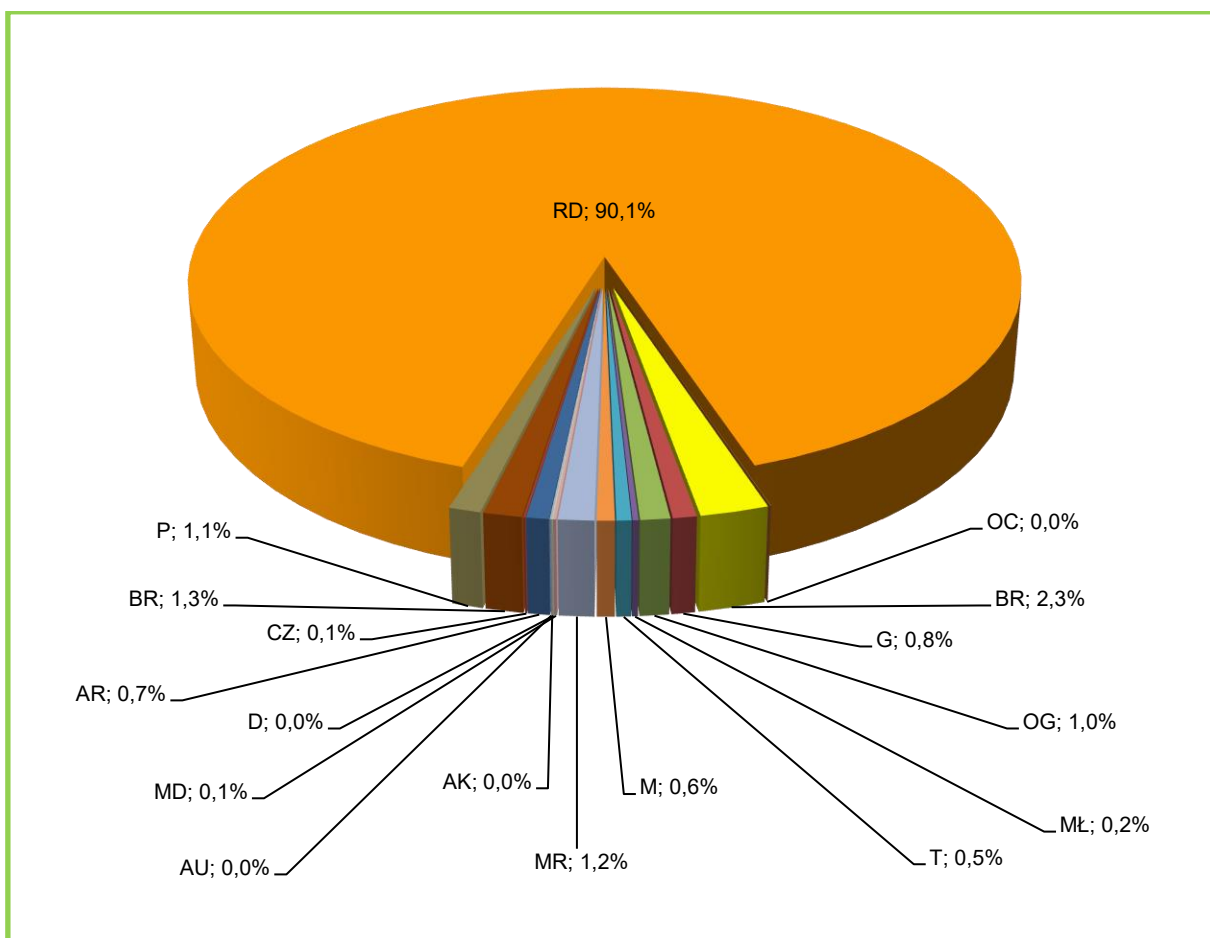
- utwory wodnolodowcowe (piaski sandrowe, piaski jeziorne, utwory pyłowe);
- formy morenowe (piaski zwałowe, gliny zwałowe);
- utwory akumulacji rzecznej (piaski starych tarasów rzecznych, piaski rzeczne);
- utwory bagienne (torfy, mursze);
- utwory eoliczne (zwymnienienia występujące wyspowo wśród sandrów).

Nadleśnictwo posiada operat glebowo-siedliskowy opracowany w 2003 roku przez Biuro Usług Ekologicznych i Urzędzeniowo – Leśnych „OPERAT” S.C. w Toruniu. Gleby opisano i skartowano według „Klasyfikacji gleb leśnych Polski” (CLIP 2000). Wyróżniono 17 typów gleb.

Tab. 29. Zestawienie powierzchni typów gleb w Nadleśnictwie Jastrowie

Lp.	Typy gleb	Nadleśnictwo	
		[ha]	%
1	2	3	4
1.	Arenosole (AR)	120,18	0,7
2.	Czarne ziemie (CZ)	24,91	0,1
3.	Brunatne (BR)	233,5	1,4
4.	Płowe (P)	187,08	1,1
5.	Rdzawe (RD)	15479,24	89,9
6.	Orchowe (OC)	2,78	0,0

Lp.	Typy gleb	Nadleśnictwo	
		[ha]	%
1	2	3	4
7.	Bielicowe (B)	391,69	2,3
8.	Gruntowoglejowe (G)	127,22	0,7
9.	Opadowoglejowe (OG)	179,98	1,0
10.	Mułowe (MŁ)	29,66	0,2
11.	Torfowe (T)	93,08	0,5
12.	Murszowe (M)	99,09	0,6
13.	Murszowate (MR)	213,15	1,2
14.	Mady rzeczne (MD)	14,21	0,1
15.	Deluwialne (D)	7,41	0,0
16.	Kulturoziemne (AK)	7,66	0,1
17.	Industro- i urbanoziemne (AU)	2,01	0,1
Razem		17212,85	100,0

Wykres 1. Udział typów gleb w Nadleśnictwie

W Nadleśnictwie Jastrowie zdecydowanie dominującym typem gleby są gleby rdzawe, zajmujące 89,9% powierzchni gruntów leśnych zalesionych i niezalesionych. Wykazują one zróżnicowanie cech morfologicznych i zdolności produkcyjnych, w zależności od substratu glebowego i kierunku rozwoju procesów glebotwórczych. Wyróżniono trzy podtypy gleb rdzawych: rdzawe właściwe, rdzawe brunatne i rdzawe bielcowe. Powstały one głównie na piaskach sandrowych, tworząc przeważnie siedliska Bśw, BMśw oraz mniej żyznego LMśw.

Pozostałe typy gleb nie odgrywają w warunkach Nadleśnictwa większego znaczenia. Gleby porolne na gruntach leśnych wyodrębniono na 8308,49 ha, to jest na 48,3% powierzchni gruntów leśnych zalesionych i niezalesionych Nadleśnictwa.

4.2. Wody

4.2.1. Wody powierzchniowe

Cały obszar Nadleśnictwa Jastrowie położony jest w dorzeczu Odry na obszarze zlewni rzeki Gwdy.

Rzeki

Sieć rzeczna w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa stanowią dopływy Gwdy. Przez obszar Nadleśnictwa przepływa 14 rzek.

Tab. 30. Wykaz rzek w zasięgu Nadleśnictwa Jastrowie

Lp.	Nr zlewni	Nazwa ciek	Lokalizacja na terenie Nadleśnictwa
1	2	3	5
1	1	DORZECZE ODRY	-
2	18	WARTA	-
3	188	NOTEĆ	-
4	1886	GWDA	Wschodnia granica N-ctwa
5	18865172	Dopływ z Radawnicy	Pn-Wsch część N-ctwa, prawy dopływ rzeki Gwdy
6	1886552	Dopływ z Kamienia	Pn-Wsch część N-ctwa, prawy dopływ rzeki Gwdy
7	188656	Młynówka	Przy oddz.: 578, 448, 268, 451, 597, 595, 654, 699
8	1886562	Dopływ z Borucina	Pn-Wsch granica N-ctwa, przy oddz.: 242
9	1886564	Oska	Przy oddz.: 256, 282, 281, 255, 249, 270, 269
10	1886566	Trzęsa	Przy oddz.: 528, 555, 600, 598
11	188658	Płytnica (<i>Plitnica</i>)	Przy oddz.: 1, 13, 38, 110, 330, 393, 489, 567, 662, 708
12	1886584	Kanał Sypniewski	Przy oddz.: 31
13	1886586	Kamionka	Przy oddz.: 326, 392
14	1886588	Samborka	Przy oddz.: 259, 309, 320, 378, 458, 528

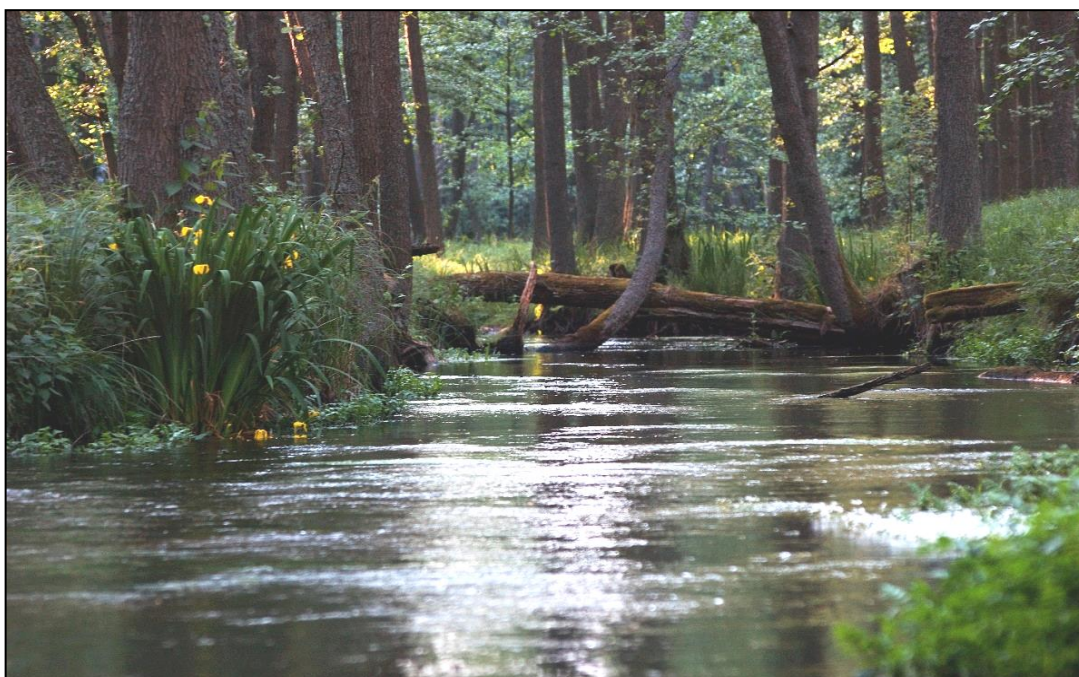

Lp.	Nr zlewni	Nazwa ciek	Lokalizacja na terenie Nadleśnictwa
1	2	3	5
15	18865882	Dopływ z Trzebieskich Lasów	Przy oddz.: 317, 385, 417, 460, 530
16	1886592	Rurzyca	Przy oddz.: 231, 366, 401, 500, 675
17	18866	Piława	Zachodnia Granica N-ctwa

Źródła: <https://danepubliczne.gov.pl/dataset/komputerowa-mapa-podzialu-hydrograficznego-polski>;
https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gmap=gpSIGW

Fot. 9. Rzeka Gwda (fot. Nadleśnictwo Jastrowie)

Fot. 10. Rzeka Plytnica (fot. Nadleśnictwo Jastrowie)

Jeziora

Obszar Nadleśnictwa Jastrowie jest ubogi w jeziora. W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa występuje 7 jezior i 2 zbiorniki wodne.

Tab. 31. Wykaz jezior i zbiorników wody w zasięgu Nadleśnictwa Jastrowie

Lp	Nr zlewni	Nazwa jeziora	[ha]	Lokalizacja na terenie Nadleśnictwa
1	2	3	4	5
1	188655179	Zbiornik Jastrowie (Zalew Jastrowski)	120,22	Przy oddz.: 633-640
2	18865519	Małe (Jastrowskie Małe, Damsa)	16,75	Przy oddz.: 507, 508, 583, 584
3	18865519	Środkowe	5,84	Przy oddz.: 584, 585
4	18865519	Duże (Jastrowskie Wielkie)	27,43	Przy oddz.: 585, 639-642
5	1886557	Zbiornik Ptusza (Zalew Ptuszowski)	82,79	Przy oddz.: 684, 685, 696-698, 688, 652, 653
6	1886585	Busino (Businowskie, Sypniewko)	42,94	Przy oddz.: 5, 6, 8, 15
7	1886592	Krąpsko Małe (Krąpsko Górne)	15,30	Przy oddz.: 334, 335, 365, 366
8	1886592	Krąpsko Długie	67,63	Przy oddz.: 400, 401, 438, 439, 482, 483, 499, 500
9	1886592	Trzebieszki	30,28	Przy oddz.: 627, 628, 675, 676
Razem			409,18	

Źródła: <https://danepubliczne.gov.pl/dataset/komputerowa-mapa-podzialu-hydrograficznego-polski>;
https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gmap=gpSIGW

W stanie posiadania Nadleśnictwa Jastrowie jest 6 zbiorników wodnych, których łączna powierzchnia wynosi 5,48 ha.

Tab. 32. Wykaz jezior i zbiorników wody w stanie posiadania Nadleśnictwa Jastrowie

Lp	Oddział poddz.	Nazwa jeziora, zbiornika wodnego, stawu rybnego	[ha]	Rodzaj powierzchni	
				SILP	Ewidencja gruntów
1	2	3	4	5	6
1.	157 f	użytek eko. „Mokradła Brzeźnickie”	3,10	ZBIORNIK	Ws
2.	216 h	użytek eko. „W Dolinie Płytnicy”	0,50	ZBIORNIK	Ws
3.	312 j		0,73	ZBIORNIK	Ws
4.	392 l		0,32	ZBIORNIK	Ws
5.	641l		0,10	ZBIORNIK	Ws
6.	661l	użytek eko. „W Dolinie Samborki”	0,73	ZBIORNIK	Ws
Razem			5,48		

Ponadto w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa występują inne, mniejsze zbiorniki wodne, najczęściej bez nazw. Są to małe oczka wytopiskowe, powstałe po bryłach „martwego lodu”, niewielkie stawy rozlokowane w obrębie lasów i pól oraz jeziora i nieduże zbiorniki wodne wypełnione wodą lub też w daleko posuniętym procesie tworzenia się torfowiska.

Fot. 11. Jezioro Trzebieszki (fot. Nadleśnictwo Jastrowie)

4.2.2. Wody podziemne

Stosunki wodne na obszarze Nadleśnictwa kształtowane są głównie przez opady atmosferyczne i zależą od ich intensywności. Wpływ wody gruntowej na siedliska leśne obrazują warianty uwilgotnienia siedlisk.

Tab. 33. Wpływ wody gruntowej na siedliska leśne w Nadleśnictwie Jastrowie

Wpływ wody gruntowej, opadowej lub zalewowej na siedlisko	TSL i wariant uwilgotnienia	Nadleśnictwo	
		[ha]	[%]
1	2	3	4
bardzo słaby (bez wyraźnego wpływu)	Bśw 1, BMśw 1, LMśw 1, Lśw 1	15153,25	88,1
słaby	BMśw 2, LMśw 2, Lśw 2	1192,02	6,9
umiarkowany	LMw 1, Lw 1	3,01	0,0
dość silny	Lw 2	581,47	3,4
dość silny wskutek odwodnienia	OI 1	41,22	0,2
silny	BMb 2, OI 2	121,26	0,7

Wpływ wody gruntowej, opadowej lub zalewowej na siedlisko	TSL i wariant uwilgotnienia	Nadleśnictwo	
		[ha]	[%]
1	2	3	4
bardzo silny	BMb3, OI3	43,8	0,3
umiarkowany skutek braku zalewu	OLJ , LŁ	23,54	0,1
silny - okresowy	OLJ 1	45,6	0,3
bardzo silny – okresowy (zabagnienia)	OLJ 2	7,68	0,0
RAZEM		17212,85	100,0

W Nadleśnictwie siedliska bez wyraźnego wpływu wód gruntowych, tj. takie na których dominującą rolę odgrywa woda opadowa, zajmują 88,1% powierzchni gruntów leśnych. Są to bory świeże, bory mieszane świeże, lasy mieszane świeże i lasy świeże w pierwszym wariantcie uwilgotnienia. Siedliska świeże w drugim wariantcie uwilgotnienia, czyli znajdujące się pod słabym wpływem wody gruntowej, zajmują 6,9%, siedliska wilgotne różnej żyzności, o umiarkowanym i dość silnym wpływie wód gruntowych 3,4%. Siedliska związane z wodą gruntową, czyli siedliska bagienne olsy i łągi zajmują 1,6%.

W zasięgu Nadleśnictwa zlokalizowany jest fragment Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) „Zbiornik Szczecinek” nr 126, jest to trzeciorzędowy, międzymorenowy zbiornik o powierzchni całkowitej 1345,50 km² oraz zasobności dyspozycyjnej 99000 m³/dobę, o średniej głębokości ujęć 90 m.

Ryc. 24. GZWP w zasięgu Nadleśnictwa Jastrowie

(źródło: <https://www.pgi.gov.pl/>)

4.3. Ekosystemy wodno-błotne

Ekosystemy wodno-błotne to wszelkiego rodzaju mokradła, na których występuje roślinność wilgociolubna (higrofilna) lub utwory powierzchniowe, akumulowane w efekcie oddziaływania wody (torfy, muły, namuły). Integralną częścią mokradeł są cieki i zbiorniki wodne.

Ekosystemy wodno-błotne odgrywają szczególną rolę w kształtowaniu środowiska przyrodniczego, polegającą np. na:

- regulowaniu stosunków wodnych;
- retencjonowaniu wód;
- ograniczaniu pożarów;
- magazynowaniu dużej ilości węgla i azotu, ograniczając przez to np. skutki efektu cieplarnianego;
- uczestniczeniu w obiegu pierwiastków, dzięki czemu poprawiają również jakość wód;
- zwiększaniu różnorodności biologicznej,
- zwiększaniu zróżnicowania siedlisk istotnych dla wielu zagrożonych gatunków.

4.3.1. Obszary hydrogeniczne

Tab, 34. Zestawienie obszarów hydrogeniczných w Nadleśnictwie Jastrowie

Rodzaj powierzchni	Nadleśnictwo	
	liczba	[ha]
1	2	3
Bagna nie stanowiące wyłączeń (PNSW)	127	12,72
Bagna stanowiące pododdziały	99	122,83
Siedliska bagienne (BMb, LMb)	8	10,09
Siedliska olsowe (LI, OI, OIJ)	209	273,01
Jeziora, zbiorniki wody, stawy rybne	6	5,48
Razem	449	424,13

4.3.2. Źródłiska

Ważną rolę w biocenozach mokradłowych odgrywają również źródłiska. Przyjmują one różną postać: od niewidocznych, podziemnych wypływów, przez wolno sączące się wysięki, po żywe, obficie bijące źródła i rozmyte wodami siedliska olsowe. Źródła stanowią unikalne biotopy, charakteryzujące się stabilnością temperatury w okresie rocznym i występowaniem

specyficznych organizmów roślinnych i zwierzęcych. Ze względu na szczególną rolę ekosystemy źródłiskowe zasługują na ochronę.

Na gruntach Nadleśnictwa źródliska wyszczególniono w 70 pododdziałach.

Tab. 35. Źródliska w Nadleśnictwie Jastrowie

Lp	Adres leśny	[ha]	Rodzaj czynności
1	2	3	4
1.	08-03-1-05-13 -d -00	0,83	BRAK WSK
2.	08-03-1-05-13 -f -00	0,78	BRAK WSK
3.	08-03-1-04-65 -h -00	3,08	BRAK WSK
4.	08-03-1-04-65 -i -00	0,85	BRAK WSK
5.	08-03-1-04-65 -k -00	1,91	BRAK WSK
6.	08-03-1-04-66 -b -00	7,24	IIIB
7.	08-03-1-04-66 -h -00	1,77	BRAK WSK
8.	08-03-1-04-135 -b -00	2,05	BRAK WSK
9.	08-03-1-07-231 -c -00	0,89	BRAK WSK
10.	08-03-1-07-231 -d -00	2,84	BRAK WSK
11.	08-03-1-07-231 -f -00	3,27	BRAK WSK
12.	08-03-1-11-232 -c -00	2,62	BRAK WSK
13.	08-03-1-11-232 -d -00	0,69	BRAK WSK
14.	08-03-1-11-232 -f -00	0,77	BRAK WSK
15.	08-03-1-03-260 -c -00	1,66	CP
16.	08-03-1-03-260 -d -00	0,75	TP
17.	08-03-1-02-290 -f -00	0,47	TW
18.	08-03-1-02-309 -l -00	0,88	BRAK WSK
19.	08-03-1-07-334 -c -00	1,44	BRAK WSK
20.	08-03-1-07-334 -d -00	0,99	BRAK WSK
21.	08-03-1-07-334 -j -00	6,15	BRAK WSK
22.	08-03-1-11-335 -c -00	3,11	BRAK WSK
23.	08-03-1-11-335 -g -00	2,58	BRAK WSK
24.	08-03-1-07-365 -b -00	9,44	BRAK WSK
25.	08-03-1-07-365 -d -00	0,55	BRAK WSK
26.	08-03-1-07-366 -d -00	0,41	BRAK WSK
27.	08-03-1-07-366 -n -00	1,63	BRAK WSK
28.	08-03-1-07-400 -f -00	4,37	BRAK WSK
29.	08-03-1-07-400 -g -00	3,14	BRAK WSK
30.	08-03-1-11-401 -a -00	2,6	BRAK WSK
31.	08-03-1-11-401 -b -00	3,48	BRAK WSK
32.	08-03-1-07-437 -a -00	0,59	BRAK WSK
33.	08-03-1-07-437 -b -00	2,44	BRAK WSK
34.	08-03-1-07-438 -a -00	5,14	BRAK WSK
35.	08-03-1-11-439 -g -00	0,76	BRAK WSK
36.	08-03-1-11-440 -i -00	0,7	BRAK WSK

Lp	Adres leśny	[ha]	Rodzaj czynności
1	2	3	4
37.	08-03-1-06-457 -a -00	1,75	BRAK WSK
38.	08-03-1-06-457 -c -00	3,64	BRAK WSK
39.	08-03-1-06-458 -b -00	7,51	TW
40.	08-03-1-06-470 -k -00	1,3	BRAK WSK
41.	08-03-1-11-483 -a -00	4,08	BRAK WSK
42.	08-03-1-11-483 -b -00	3,42	BRAK WSK
43.	08-03-1-10-499 -h -00	1,28	BRAK WSK
44.	08-03-1-11-500 -b -00	6,02	BRAK WSK
45.	08-03-1-06-566 -b -00	4,2	BRAK WSK
46.	08-03-1-01-595 -b -00	0,75	BRAK WSK
47.	08-03-1-09-597 -b -00	3,47	BRAK WSK
48.	08-03-1-09-605 -c -00	0,67	BRAK WSK
49.	08-03-1-06-612 -f -00	2,3	BRAK WSK
50.	08-03-1-10-627 -b -00	2,61	BRAK WSK
51.	08-03-1-10-628 -a -00	0,77	BRAK WSK
52.	08-03-1-10-628 -b -00	1,81	BRAK WSK
53.	08-03-1-10-628 -n -00	2,31	BRAK WSK
54.	08-03-1-10-628 -r -00	1,16	BRAK WSK
55.	08-03-1-01-652 -l -00	1,57	BRAK WSK
56.	08-03-1-10-675 -d -00	2,62	BRAK WSK
57.	08-03-1-10-676 -a -00	1,79	BRAK WSK
58.	08-03-1-10-676 -b -00	3,95	BRAK WSK
59.	08-03-1-10-676 -h -00	0,55	BRAK WSK
60.	08-03-1-10-677 -a -00	1,48	BRAK WSK
61.	08-03-1-10-677 -b -00	0,89	BRAK WSK
62.	08-03-1-10-677 -f -00	1,77	BRAK WSK
63.	08-03-1-01-684 -l -00	5,27	BRAK WSK
64.	08-03-1-01-685 -b -00	2,17	BRAK WSK
65.	08-03-1-01-685 -d -00	1,55	BRAK WSK
66.	08-03-1-01-685 -f -00	2,63	BRAK WSK
67.	08-03-1-09-693 -d -00	0,93	BRAK WSK
68.	08-03-1-01-696 -a -00	0,85	BRAK WSK
69.	08-03-1-09-702 -f -00	0,88	BRAK WSK
70.	08-03-1-09-702 -l -00	0,76	BRAK WSK
Razem		161,58	

Należy pamiętać aby w sąsiedztwie źródłiska pozostawić bez użytkowania rębny pasy drzewostanów (strefę buforową) o szerokości 25 metrów.

4.3.3. Program małej retencji

W Nadleśnictwie Jastrowie początki działań związanych z retencjonowaniem wody zapoczątkowano w latach 80-tych XX wieku, kiedy to powstały dwa obiekty:

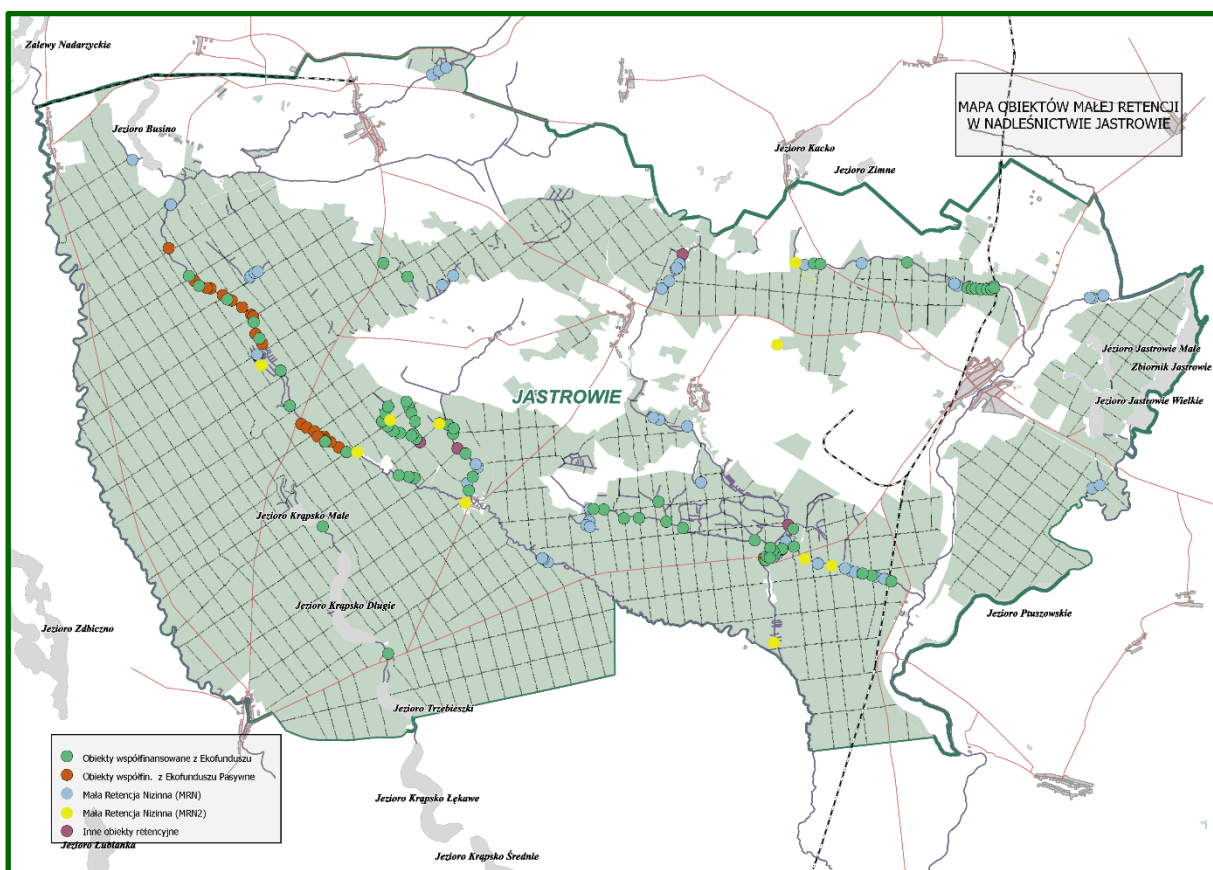
- zastawka na rzece Płynica,
- piętrzenie na Samborcie związane ze szkółką Hajda.

W następnych latach Nadleśnictwo uczestniczyło w czterech edycjach różnych projektów, w których zrealizowano 169 obiektów oraz działań związanych z małą retencją i retencjonowano ok. 300 tys. m³ wody, w tym:

- w latach 2007-2010 w ramach 2 etapów programu „Kompleksowa ochrona mokradeł i małej retencji w Borach Krajeńskich” współfinansowanych ze środków EKOFUNDUSZU, zrealizowano 100 różnych obiektów i działań, m.in.: zastawki proste, zastawki wzmocnione, zastawki drewniano-kamienne, progi kamienne, stopnie wodne, niecki wodne, bród, remont istniejącej kładki, remont istniejącego jazu, zasypywanie rów melioracyjnych, usuwanie murszu, inicjowanie procesów torfowiskotwórczych;
- w roku 2013 w ramach projektu (MRN 1) pn. „Zwiększanie możliwości retencyjnych oraz przeciwdziałanie powodzi i suszy w ekosystemach leśnych na terenach nizinnych” realizowano 59 obiektów, m.in.: zastawki, przelewy drewniano-kamienne, brody, przepusty;
- w latach 2020-21 w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020 POIS.02.01.00-00-0005/16-00 (MRN 2) pt. „Kompleksowy projektu adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach nizinnych” zrealizowano 10 obiektów: 5 zbiorników retencyjnych i 5 obszarów mokradłowych.

W ramach prac nad projektem PUL na lata 2024 – 2033 na gruntach Nadleśnictwa opisano grunty przeznaczone do małej retencji wodnej. Są zlokalizowane w oddz.: 111m, 140c, 258f, 289k, 290a,g, 309j, 326f, 327d, 357a, 379b, 542a,c, 555b, 599d (15 wyłączeń o łącznej powierzchni 21,06 ha.

Ryc. 25. Lokalizacja obiektów małej retencji wykonanych w latach 2007-2021 w zasięgu Nadleśnictwa Jastrowie

(źródło: Nadleśnictwo Jastrowie)

4.4. Roślinność

4.4.1. Potencjalna roślinność naturalna

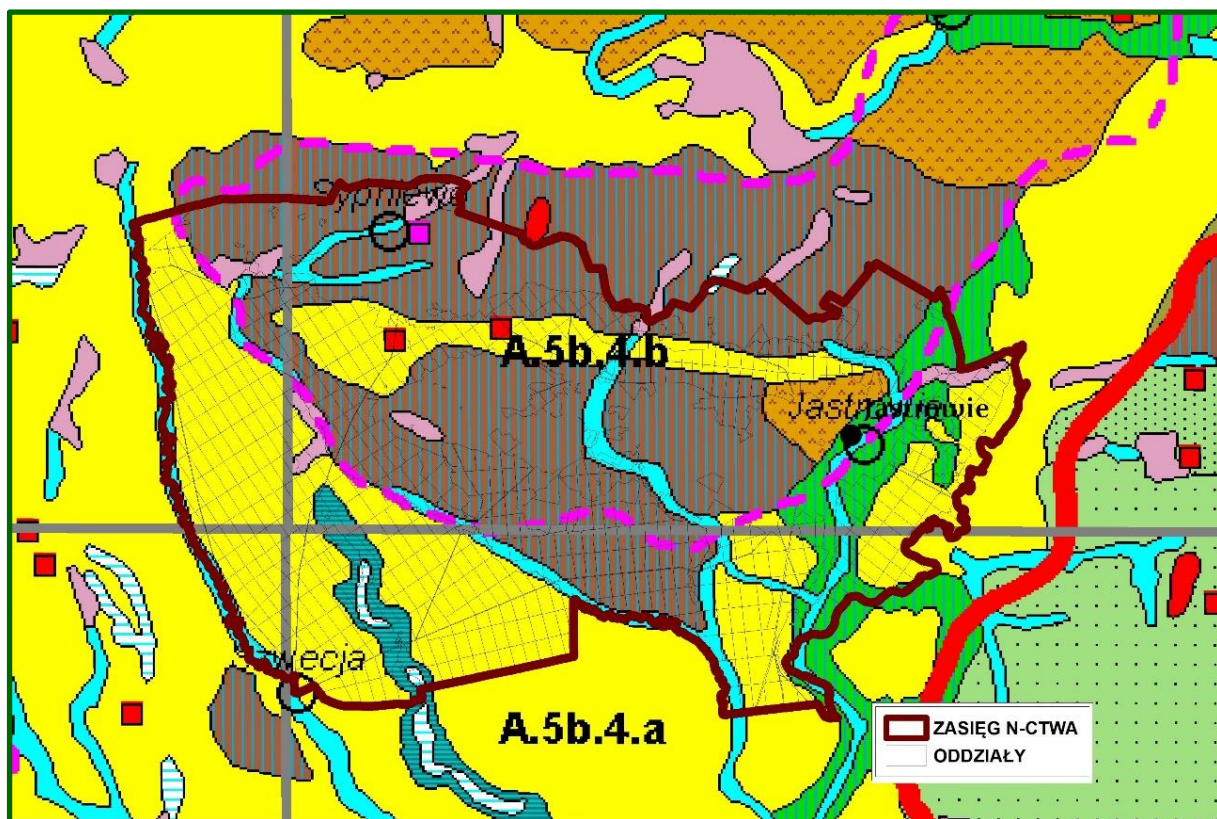
Potencjalna roślinność naturalna (wg Tüxena) jest hipotetycznym stanem roślinności, opisanym fitosocjologicznymi jednostkami zbiorowisk roślinnych, który zostałby osiągnięty, gdyby tendencje rozwojowe aktualnie istniejącej roślinności mogły się zrealizować natychmiast i bez ograniczeń. Stan ten wystąpiłby jedynie w przypadku, gdyby działalność człowieka oddziaływująca na roślinność całkowicie ustała, a także gdyby nie zachodziły inne zakłócenia zewnętrzne.

Mapa potencjalnej roślinności naturalnej nie jest więc mapą rekonstruującą roślinność pierwotną ani mapą prognostyczną, lecz mapą dzisiejszego potencjału ekologicznego środowiska fizycznogeograficznego. Potencjalna roślinność naturalna wyraża stan graniczny tendencji sukcesyjnych roślinności zgodnych z obecnymi warunkami środowiska fizycznogeograficznego i pośrednio informuje o jego potencjale ekologicznym.

W wyniku wieloletnich prac zespołu geobotaników polskich powstała mapa potencjalnej roślinności naturalnej. Druk mapy (w skali 1:300 000) pod kierownictwem Jana

Marka Matuszkiewicza zrealizowano w 1995 roku, w ramach projektu finansowanego przez Komitet Badań Naukowych. W 2008 r. mapa źródłowa (12 wydrukowanych arkuszy) została, na drodze szeregu działań, przetworzona do postaci plików rastrowych. Opracowano nową legendę barwną oraz nowy podział arkuszowy (16 arkuszy).

Zamieszczonej mapy potencjalnej roślinności naturalnej nie można traktować jako źródła informacji o występowaniu siedlisk przyrodniczych, a co najwyżej jako bardzo ogólne źródło orientacji co do typów siedlisk w ogóle mogących występować na terenie nadleśnictwa.

Ryc. 35. Układ potencjalnej roślinności naturalnej w zasięgu Nadleśnictwa Jastrowie
(źródło: J. M. Matuszkiewicz, „Potencjalna roślinność naturalna Polski, IGiPZ PAN, Warszawa, 2008)

Tab. 36. Legenda mapy potencjalnej roślinności naturalnej

Lp.	Symbol	Kod	Nazwa polska typu zbiorowiska potencjalnego	Nazwa łacińska
1	2	3	4	5
1.		01	Olsy środkowoeuropejskie	<i>Carici elongatae-Alnetum</i>
2.		05	Niżowy łąg jesionowo-olszowy	<i>Fraxino-Alnetum (Circaeo-Alnetum)</i>
3.		09	Grąd subatlantycki, seria żyzna	<i>Stellario-Carpinetum, rich</i>
4.		29	Żyzna buczyna niżowa	<i>Galio odorati-Fagetum (Melico-Fagetum)</i>
5.		44	Acydofilny pomorski las bukowo-dębowy	<i>Fago-Quercetum petraeae</i>
7.		47	Kontynentalne bory mieszane sosnowo-dębowe	<i>Pino-Quercetum (Querco-Pinetum + Serratulo-Pinetum)</i>
8.		49	Suboceaniczny bór sosnowy	<i>Leucobryo-Pinetum</i>

Lp.	Symbol	Kod	Nazwa polska typu zbiorowiska potencjalnego	Nazwa łacińska
1	2	3	4	5
9.	 	53	Kontynentalny bór bagienny	<i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i>

4.4.2. Siedliska przyrodnicze Natura 2000

Siedlisko przyrodnicze to obszar lądowy lub wodny, naturalny, półnaturalny lub antropogeniczny, wyodrębniony w oparciu o cechy geograficzne, abiotyczne i biotyczne.

Na podstawie Art. 13 ust. 1 *Ustawy o lasach* wydane zostało *Zarządzenie nr 31 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 19 lipca 2006 r. w sprawie ustalenia systemu okresowej powszechnej inwentaryzacji gatunków roślin, zwierząt, innych organizmów i siedlisk przyrodniczych, mających znaczenie wskaźnikowe przy ocenie stanu lasów oraz prognozowania zmian w ekosystemach leśnych* (znak: ZO-732-2-18/2006). Następnie 25 lipca 2006 roku Dyrektor Generalny Lasów Państwowych wydał *Decyzję nr 61 w sprawie przeprowadzenia w roku 2006 – 2007 powszechnej inwentaryzacji siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory* (znak: ZO-732-2-19/2006) a 7 sierpnia 2006 r. *Decyzję nr 63* wprowadzającą jednolity tekst *Decyzji 61*.

Celem inwentaryzacji było uzyskanie możliwie wiarygodnych danych o występowaniu na całym terenie Lasów Państwowych siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej i oszacowanie ich stanu.

Metodyka przyjęta podczas inwentaryzacji dopuszczała dwojaki sposób przedstawiania wyników:

- powierzchniowy, gdy siedlisko dominuje w wyłączeniu (zajmuje więcej niż 50% jego powierzchni),
- punktowy, gdy siedlisko zajmuje mniej niż 50% powierzchni w wyłączeniu.

Taki sposób inwentaryzacji dopuszczał występowanie w pododdziale (wyłączeniu) więcej niż jednego siedliska.

Wyniki uzyskane w 2007 r. były kilkakrotnie korygowane. Korekty konturów, lokalizacji oraz poprawności określenia typów siedlisk, głównie na gruntach leśnych, dokonano również podczas planowania urzędzeniowego.

Aktualny obraz występowania siedlisk przyrodniczych na gruntach Nadleśnictwa jest wynikiem weryfikacji siedlisk przyrodniczych Natura 2000 dokonanej przez BULiGL w Szczecinku, w 2021 roku, z uwzględnieniem weryfikacji siedlisk na terenie obszaru

PLH300017 Dolina Rurzyca przeprowadzonej przez ekspertów przyrodniczych na zlecenie RDOŚ w Poznaniu.

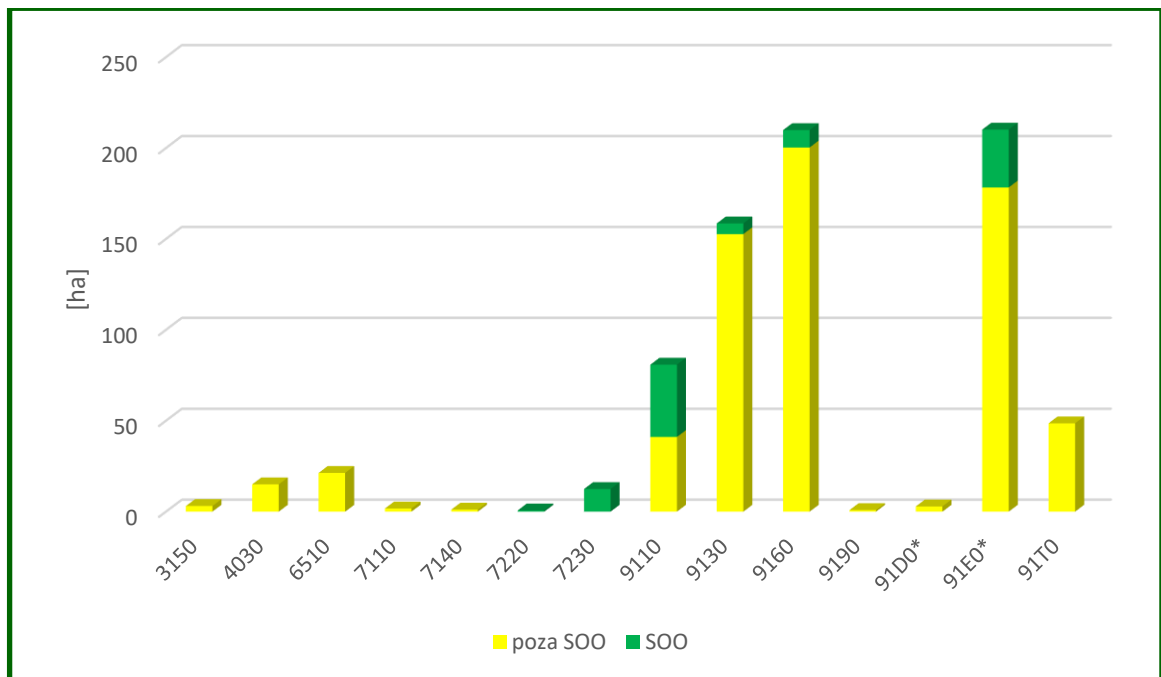
Lokalizacja siedlisk przyrodniczych została odnotowana w opisach taksacyjnych oraz przedstawiona na „Mapie siedlisk przyrodniczych i obszarów Natura 2000”.

W nadleśnictwie wyróżnia się 14 typów siedlisk przyrodniczych.

Tab. 37. Typy siedlisk przyrodniczych w Nadleśnictwie Jastrowie

Lp.	Siedlisko		Wyłączenia z siedliskiem poza granicami obszarów siedliskowych		Wyłączenia z siedliskiem w granicach obszarów siedliskowych		Łącznie	
	Kod	Nazwa	Liczba wydz.	[ha]	Liczba wydz.	[ha]	Liczba wydz.	[ha]
1	2	3	4	5	6	7	8	9
SIEDLISKA NIELEŚNE								
1.	3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne	1	3,10	-	-	1	3,10
2.	4030	Suche wrzosowiska	13	15,03	-	-	13	15,03
3.	6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	12	21,33	-	-	12	21,33
4.	7110*	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą	2	1,74	-	-	2	1,74
5.	7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	2	1,14	-	-	2	1,14
6.	7220*	Źródlika wapienne ze zbiorowiskami <i>Cratoneurion commutati</i>	-	-	3	0,69	3	0,69
7.	7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	-	-	7	11,90	7	11,90
RAZEM SIEDLISKA NIELEŚNE			30	42,34	10	12,59	40	54,93
SIEDLISKA LEŚNE								
1.	9110	Kwaśne buczyny	13	41,08	17	39,78	30	80,86
2.	9130	Żyzne buczyny	31	152,64	2	5,91	33	158,55
3.	9160	Grąd subatlantycki	57	200,3	6	9,56	63	209,86
4.	9190	Kwaśne dąbrowy	1	0,85	-	-	1	0,85
5.	91D0*	Bory i lasy bagienne	2	2,86	-	-	2	2,86
6.	91E0*	Łęgi olszowe i jesionowe	133	178,32	22	32,38	155	210,70
7.	91T0	Bory chrobotkowe	5	48,59	-	-	5	48,59
RAZEM SIEDLISKA LEŚNE			242	624,64	47	87,63	289	712,27
OGÓLEM NADLEŚNICTWO			272	666,98	57	100,22	329	767,20

*siedlisko przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym

Wykres 2. Zestawienie typów siedlisk przyrodniczych występujących na terenie Nadleśnictwa Jastrowie

Dominującymi siedliskami przyrodniczymi w Nadleśnictwie są łągi olszowe i jesionowe (91E0) występujące na 210,15 ha – 27,4% wszystkich siedlisk, grąd subatlantycki (9160) na 209,86 ha – 20,7% oraz żyzne buczyny (9130) na 158,55 ha – 20,7%. Znaczącą powierzchnię zajmują jeszcze kwaśne buczyny (9110), które stanowią 11,6% siedlisk Natura 2000 oraz bory chrobotkowe (91T0) zajmujące 6,3%. Pozostałe siedliska występują na niewielkiej powierzchni. W obszarze siedliskowym SOO zlokalizowanych jest 7,2% powierzchni wszystkich siedlisk przyrodniczych Natura 2000 zdiagnozowanych na gruntach Nadleśnictwa Jastrowie. Lokalizacja siedlisk zamieszczona jest w załączniku nr 12.1.

W obszarze siedliskowym N2000 „Dolina Rurzycy” na gruntach Nadleśnictwa rozpoznane zostało siedlisko – źródlika wapienne ze zbiorowiskami *Cratoneurion commutati* (7220), które występuje w drobnych płatach lub punktowo, w powyższej tabeli 35 zestawiona jest sumaryczna powierzchnia fragmentów tego siedliska, nie stanowią one osobnych wyłączeń. Podobna sytuacja tyczy się siedliska – górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230), które w jednym wyłączeniu występuje jako płat nie stanowiąc osobnego wydzielenia.

4.5. Drzewostany

Drzewostany są najważniejszym elementem ekosystemu leśnego, dlatego też w programie poświęcono im stosunkowo dużo uwagi. Tradycyjne charakterystyki i opisy poszczególnych elementów taksacyjnych drzewostanów Nadleśnictwa znajdują się w opisie ogólnym.

W „Programie” podjęto próbę ich oceny i interpretacji pod kątem:

- bogactwa gatunkowego,
- struktury pionowej,
- pochodzenia,
- zgodności składu gatunkowego z warunkami siedliskowymi,
- form aktualnego stanu siedliska,
- form degeneracji ekosystemu leśnego.

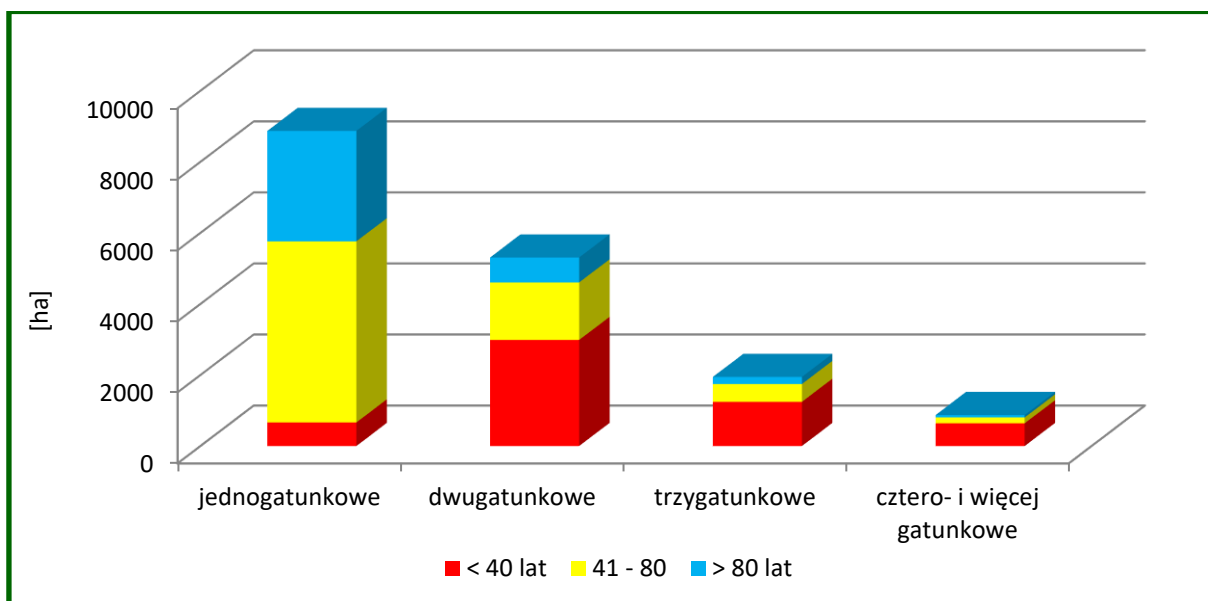
Fot. 12. Drzewostan (fot. Nadleśnictwo Jastrowie)

4.5.1. Bogactwo gatunkowe

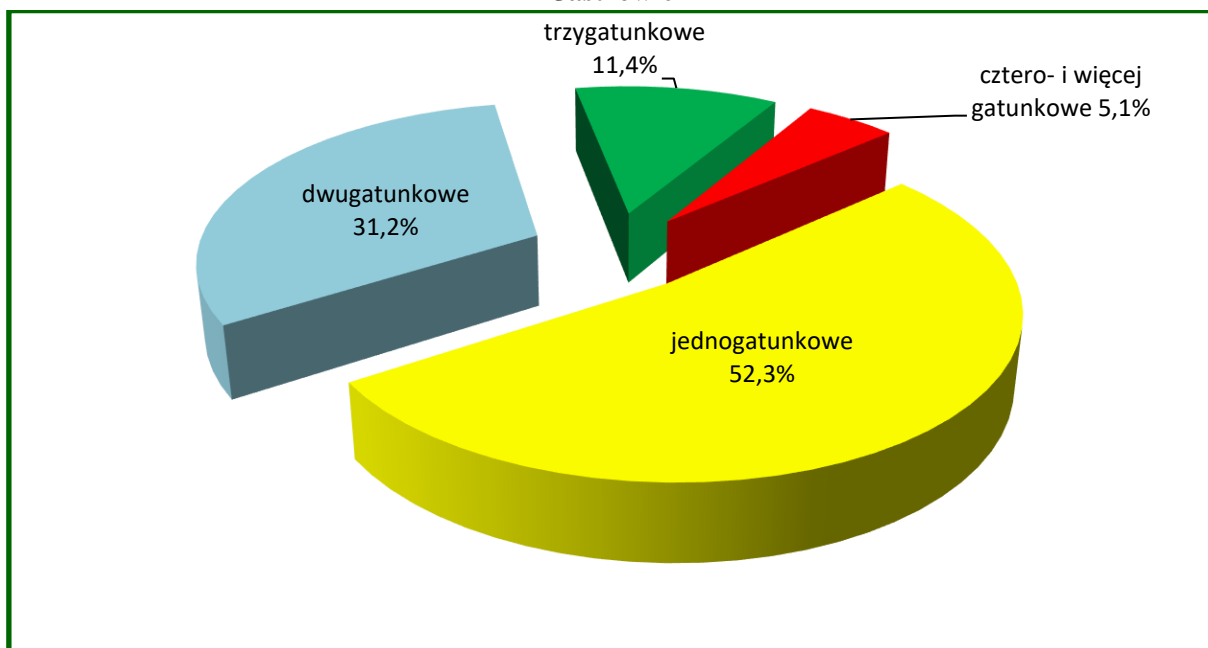
W analizie uwzględniono tylko gatunki występujące w górnej warstwie drzew, określone w opisach taksacyjnych jako skład I piętra.

Tab. 38. Zestawienie powierzchni drzewostanów wg grup wiekowych i bogactwa gatunkowego w Nadleśnictwie Jastrowie

Bogactwo gatunkowe, drzewostany	Wiek			Ogółem	Ogółem
	< 40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
	[ha]				[%]
1	2	3	4	5	6
jednogatunkowe	657,14	5097,99	3130,41	8885,54	52,3
dwugatunkowe	2977,25	1619,57	701,17	5297,99	31,2
trzygatunkowe	1242,63	501,94	197,64	1942,21	11,4
cztero- i więcej gatunkowe	641,17	164,76	67,46	873,39	5,1
OGÓŁEM	5518,19	7384,26	4096,68	16999,13	100,0

Wykres 3. Charakterystyka bogactwa gatunkowego wg grup wiekowych w Nadleśnictwie Jastrowie

Wykres 4. Charakterystyka bogactwa gatunkowego w Nadleśnictwie Jastrowie

Drzewostany Nadleśnictwa są średnio zróżnicowane pod względem składów gatunkowych. Przeważają drzewostany jednogatunkowe – 52,3% i dwugatunkowe – 31,2%. Najwięcej drzewostanów jedno- i dwugatunkowych znajduje się w grupie wiekowej „41-80 lat”. Następne pod względem zajmowanych powierzchni są drzewostany trzygatunkowe (11,4%) oraz drzewostany cztero- i więcej gatunkowe zajmują 5,1% powierzchni gruntów zalesionych.

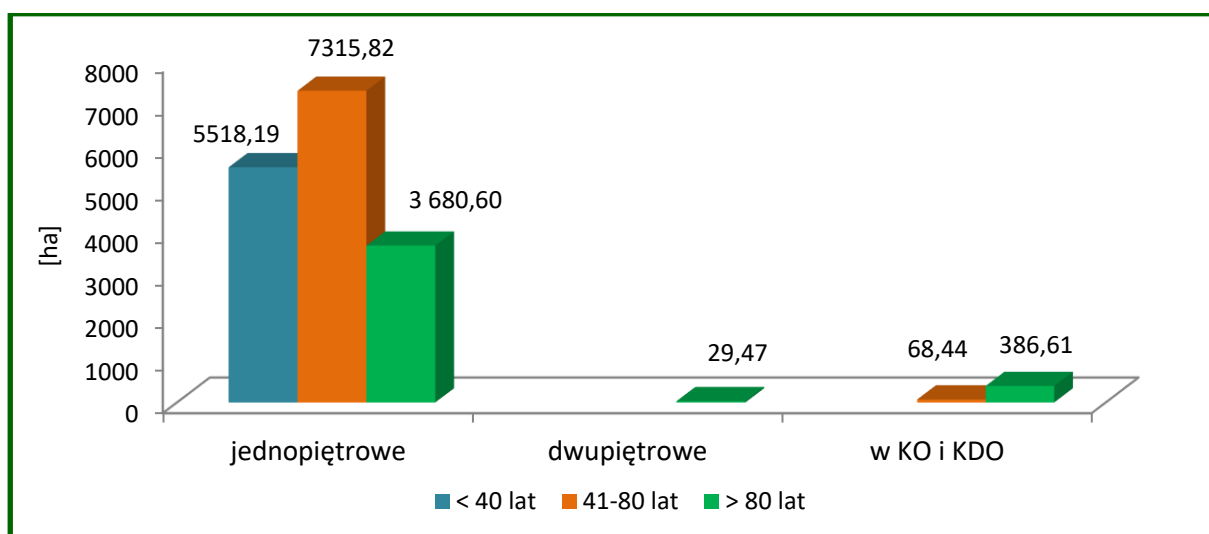
W porównaniu z poprzednim planem urządzenia lasu zwiększył się udział drzewostanów jednogatunkowych o 2,2%, dwugatunkowych o 3,9%, zmniejszył się udział drzewostanów trzygatunkowych o 3,8% oraz cztero- i więcej gatunkowych o 2,3%.

4.5.2. Struktura pionowa

W Nadleśnictwie stwierdzono wyłącznie drzewostany jednopiętrowe, zajmujące 96,6% powierzchni. Drzewostany dwupiętrowe, trzypiętrowe i o budowie przerębowej nie występują. Resztę to jest 3,4% stanowią drzewostany w KO i KDO.

Tab. 39. Zestawienie powierzchni drzewostanów wg grup wiekowych i struktury pionowej w Nadleśnictwie Jastrowie

Struktura drzewostanów, drzewostany	W i e k			Ogółem	Ogółem
	< 40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
	[ha]				[%]
1	2	3	4	5	6
jednopiętrowe	5518,19	7315,82	3680,60	16514,61	97,1
dwupiętrowe	-	-	29,47	29,47	0,2
w KO i KDO	-	68,44	386,61	455,05	2,7
OGÓŁEM	5518,19	7384,26	4096,68	16999,13	100,0

Wykres 5. Struktura pionowa drzewostanów w Nadleśnictwie Jastrowie

W trakcie prac taksacyjnych zaewidencjonowano (o różnym stopniu pokrycia) 18,92 ha drzewostanów z nalotami, 178,48 ha z podsadzeniami oraz 2340,57 ha drzewostanów z podrostami i podrostami o charakterze dolnego piętra. W przyszłości część tych drzewostanów zostanie zapewne opisana jako drzewostany dwupiętrowe.

W porównaniu z poprzednim planem u.l. zmniejszył się udział drzewostanów jednopiętrowych o 0,4%, wzrósł udział drzewostanów w KO i KDO o 0,5%.

4.5.3. Pochodzenie

Dla większości drzewostanów Nadleśnictwa, z uwagi na brak informacji, trudno jednoznacznie określić ich pochodzenie. Można jedynie przypuszczać, że drzewostany iglaste pochodzą głównie z odnowień sztucznych, a liściaste oprócz sadzenia bądź siewu odnawiano również sposobem naturalnym przez samosiew lub odrośla. Jednakże wszystkie te drzewostany przy ocenie pochodzenia zaliczono do grupy „z odnowienia sztucznego + brak informacji”. Grupę drzewostanów pochodzących z odnowienia naturalnego stanowią więc drzewostany młodsze, powstałe najczęściej po rębni częściowej oraz samosiewy brzozy, olszowe, bukowe, dębowe, sosnowe i akacjowe, co do których nie było wątpliwości o ich naturalnym pochodzeniu.

Tab. 40. Zestawienie powierzchni drzewostanów wg ich pochodzenia i grup wiekowych w Nadleśnictwie Jastrowie

Pochodzenie drzewostanów	W i e k			Ogółem	Ogółem
	< 40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
	[ha]			[%]	
1	2	3	4	5	6
odroślowe	-	-	-	-	-
z samosiewu	95,07	24,97	18,90	138,94	0,8
z odnowienia sztucznego + brak informacji	5423,12	7359,29	4077,78	16860,19	99,2
OGÓŁEM	5518,19	7384,26	4096,68	16999,13	100
w tym z panującym gatunkiem obcym (dąb czerwony, daglezia zielona, świerk srebrny)	14,25	0,00	0,00	14,25	0,0

W lasach Nadleśnictwa, oprócz drzewostanów występujących od setek lat na gruntach leśnych, są także takie, które powstały w wyniku zalesienia gruntów będących okresowo w użytkowaniu rolniczym. W całym Nadleśnictwie zainwentaryzowano 6985,98 ha zalesień porolnych, co stanowi 40,6% powierzchni gruntów leśnych zalesionych. Porolność zalesień wyszczególniona jest w opisach taksacyjnych drzewostanów oraz uwidoczniła na mapie przeglądowej ochrony lasu.

4.5.4. Zgodność składu gatunkowego drzewostanów z warunkami siedliskowymi

Ocena zgodności składu gatunkowego drzewostanów z typami drzewostanów (o kierunku gospodarczym lub ochronnym) jest jednym z ważniejszych wskaźników wykorzystania zdolności produkcyjnych siedlisk leśnych. Pozwala ona na formułowanie wielu wniosków w zakresie hodowli lasu. Jest to także interesujący wskaźnik bogactwa przyrodniczego, a głównie stopnia naturalności ekosystemów leśnych.

Stopnie zgodności przyjęto wg „Instrukcji urządzania lasu” z 2011 r. (§40, pkt. 1-5).

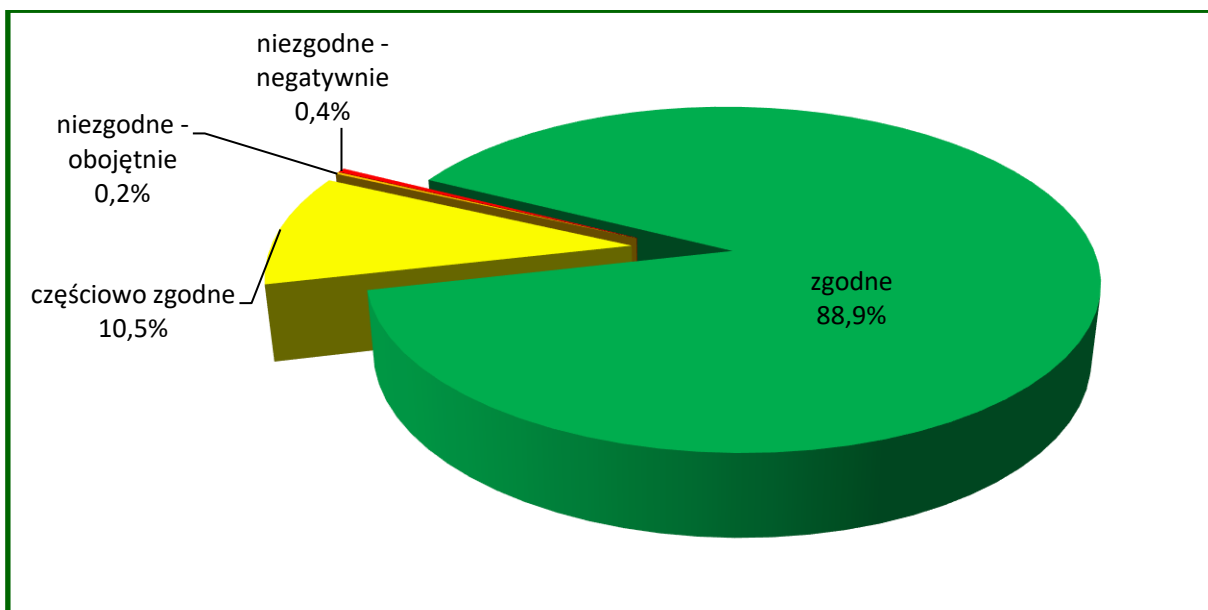
W grupie drzewostanów o składzie niezgodnym wyróżniono dodatkowo:

- niezgodność obojętną - *gdy zamiast zalecanego gatunku liściastego występuje inny gatunek liściasty,*
- niezgodność negatywną - *gdy zalecany gatunek liściasty zastąpiony jest przez sosnę lub świerka.*

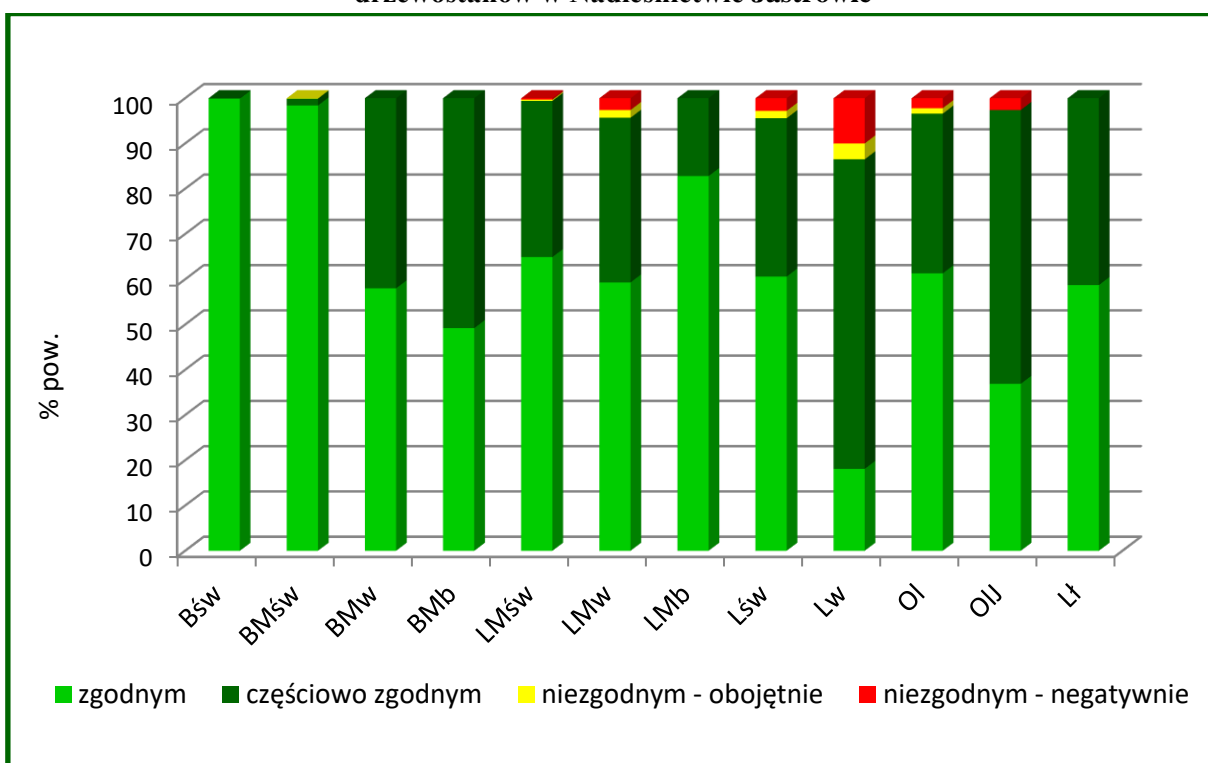
Otrzymane wyniki przedstawiono w tabeli i na diagramach.

Tab.41. Zestawienie powierzchni drzewostanów wg zgodności składu gatunkowego z typami drzewostanu w Nadleśnictwie Jastrowie

TSL	Drzewostany o składzie :								Razem
	zgodnym		częściowo zgodnym		niezgodnym - obojętnie		niezgodnym -negatywnie		
	[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Bśw	3 813,44	99,9	2,07	0,1					3 815,51
BMśw	8 550,36	98,4	134,54	1,5	7,04	0,1			8 691,94
BMw	41,78	58,0	30,25	42,0					72,03
BMb	1,76	49,2	1,82	50,8					3,58
LMśw	1 982,39	64,9	1 053,61	34,5	7,93	0,3	11,40	0,4	3 055,33
LMw	161,01	59,3	98,67	36,4	4,67	1,7	7,03	2,6	271,38
LMb	4,33	82,8	0,90	17,2					5,23
Lśw	376,18	60,6	217,28	35,0	10,00	1,6	17,38	2,8	620,84
Lw	39,03	18,1	147,86	68,4	7,48	3,5	21,73	10,1	216,10
OI	106,85	61,3	61,59	35,3	2,11	1,2	3,88	2,2	174,43
OIJ	25,38	36,9	41,66	60,5			1,80	2,6	68,84
LŁ	2,30	58,7	1,62	41,3					3,92
OGÓLEM	15 104,81	88,9	1 791,87	10,5	39,23	0,2	63,22	0,4	16 999,13

Wykres 6. Charakterystyka zgodności składu gatunkowego drzewostanów z typami drzewostanów w Nadleśnictwie Jastrowie

Wykres 7. Udział stopni zgodności składu gatunkowego drzewostanów w typach siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Jastrowie

Generalnie można stwierdzić, że :

- łączna powierzchnia drzewostanów o składzie gatunkowym niezgodnym z typem drzewostanu wynosi 99,27 ha, czyli 0,6% powierzchni gruntów zalesionych, w tym 63,22 ha wykazuje niezgodność negatywną;
- zakładane w ubiegłym okresie uprawy na powierzchniach otwartych są w 99,6% zgodne w 0,4% częściowo zgodne z typem drzewostanu.

Porównanie aktualnych stopni zgodności drzewostanów ze stopniami w poprzednim planie u.l. jest niemożliwe gdyż obecna Instrukcja u.l. nie kwalifikuje niezgodnych z TD zalesień porolnych do grupy niezgodnych z siedliskiem (tak było w poprzednim planie u.l.).

Gatunkami panującymi w drzewostanach niezgodnych z siedliskiem są:

So	na powierzchni	-	17,05 ha	16,6%,
Św	- „ -	-	49,35 ha	48,2%,
Dbc	- „ -	-	0,48 ha	0,5%,
Brz	- „ -	-	34,53 ha	33,7%,
Ol	- „ -	-	1,04 ha	1,0%,

Do przebudowy zakwalifikowano 940,19 ha drzewostanów w tym:

- do pilnej przebudowy pełnej (A) - 141,12 ha;
- do przebudowy częściowej (C) - 799,07 ha.

Dostosowywanie składu gatunkowego do warunków siedliskowych powinno się ponadto odbywać poprzez:

- szeroko rozumianą przebudowę drzewostanów niezgodnych z siedliskiem,
- odnawianie i zalesianie gatunkami zgodnymi z typem drzewostanu,
- preferowanie w poprawkach i uzupełnieniach gatunków będących w niedoborze w stosunku do typu drzewostanu,
- wykonywanie czyszczeń i trzebieży ukierunkowanych na eliminację gatunków niezgodnych z siedliskiem i poprawienie warunków wzrostu gatunkom zgodnym.

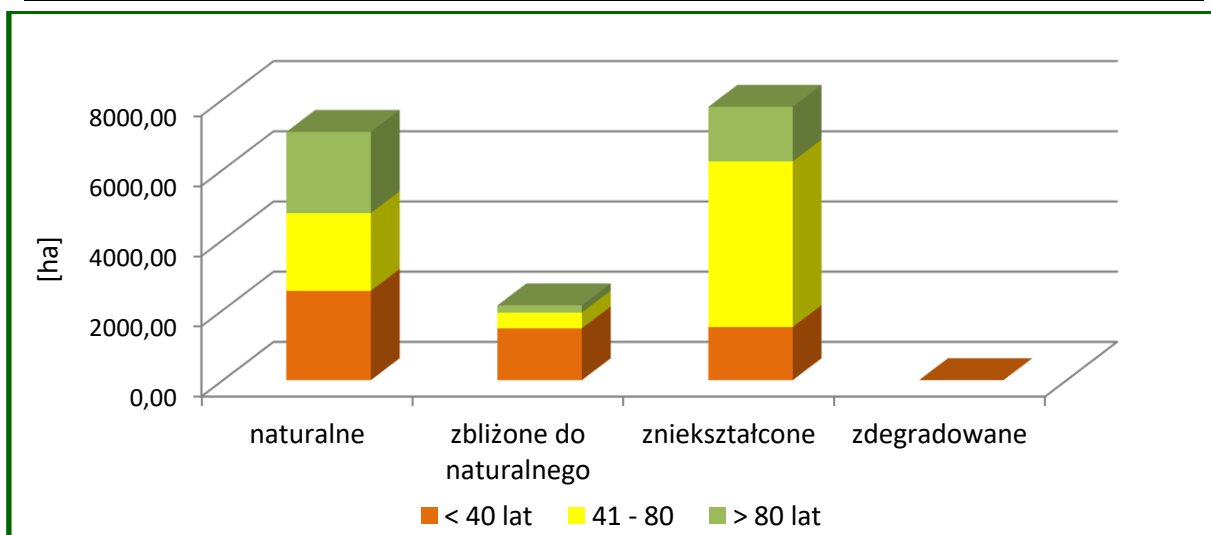
4.5.5. Formy aktualnego stanu siedliska

Opisu aktualnego stanu siedlisk dokonano na podstawie zapisów w operacie siedliskowym

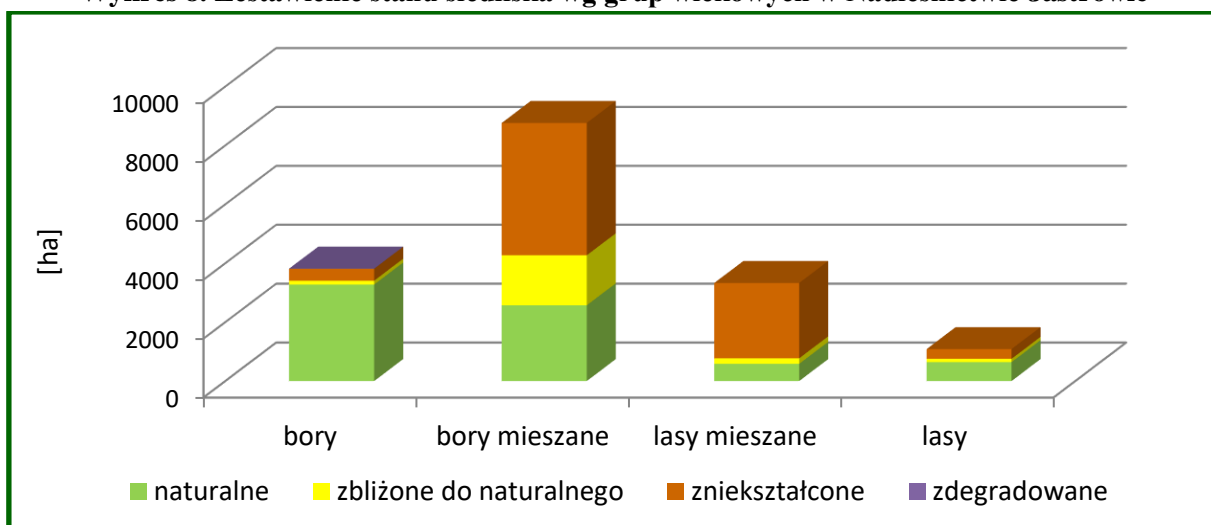
Tab. 42. Zestawienie powierzchni drzewostanów wg grup typów siedliskowych lasu, stanu siedliska i grup wiekowych w Nadleśnictwie Jastrowie

Grupa siedlisk	Forma stanu siedliska	W i e k			Ogółem	Ogółem
		< 40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
		[ha]				[%]
1	2	3	4	5	6	7
bory	naturalne	1323,00	1111,00	852,96	3286,96	86,1
	zbliżone do naturalnego	130,86		2,21	133,07	3,5
	zniekształcone	45,61	212,78	135,02	393,41	10,3
	zdegradowane	2,07			2,07	0,1
bory mieszane	naturalne	954,66	1209,47	1099,37	3263,50	37,2
	zbliżone do naturalnego	1211,65	373,46	158,20	1743,31	19,9

Grupa siedlisk	Forma stanu siedliska	W i e k			Ogółem	Ogółem
		< 40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
		[ha]				[%]
1	2	3	4	5	6	7
	znikształcone	796,79	2000,00	963,95	3760,74	42,9
	zdegradowane		8,37		8,37	0,0
las mieszane	naturalne	185,47	171,06	241,80	598,33	18,0
	zbliżone do naturalnego	101,71	59,18	30,58	191,47	5,7
	znikształcone	517,38	1824,26	200,50	2542,14	76,3
las	naturalne	98,62	210,71	333,91	643,24	59,3
	zbliżone do naturalnego	24,23	65,08	47,38	136,69	12,6
	znikształcone	126,14	147,26	30,80	304,20	28,1
Ogółem N-ctwo	naturalne	2561,75	2702,24	2528,04	7792,03	45,8
	zbliżone do naturalnego	1468,45	497,72	238,37	2204,54	13,0
	znikształcone	1485,92	4175,93	1330,27	6992,12	41,1
	zdegradowane	2,07	8,37		10,44	0,1

Wykres 8. Zestawienie stanu siedliska wg grup wiekowych w Nadleśnictwie Jastrowie

Wykres 9. Charakterystyka siedlisk wg ich stanu w Nadleśnictwie Jastrowie

Zauważyć można, że na gruntach zalesionych:

- 58,8% siedlisk jest w stanie naturalnym i zbliżonym do naturalnego (9996,57 ha);
- siedliska zniekształcone zajmują w Nadleśnictwie na gruntach zalesionych 41,2% (7002,56 ha);
- największy udział siedlisk zniekształconych jest w grupie borów mieszanych – 42,9% (3760,74 ha) i lasów mieszanych – 76,3% (2542,14 ha).

Regeneracja siedlisk Nadleśnictwa powinna dokonywać się głównie poprzez wykonywanie prac hodowlanych, prowadzących do polepszenia stopnia zgodności składów gatunkowych drzewostanów z warunkami siedliskowymi.

4.5.6. Formy degeneracji ekosystemu leśnego

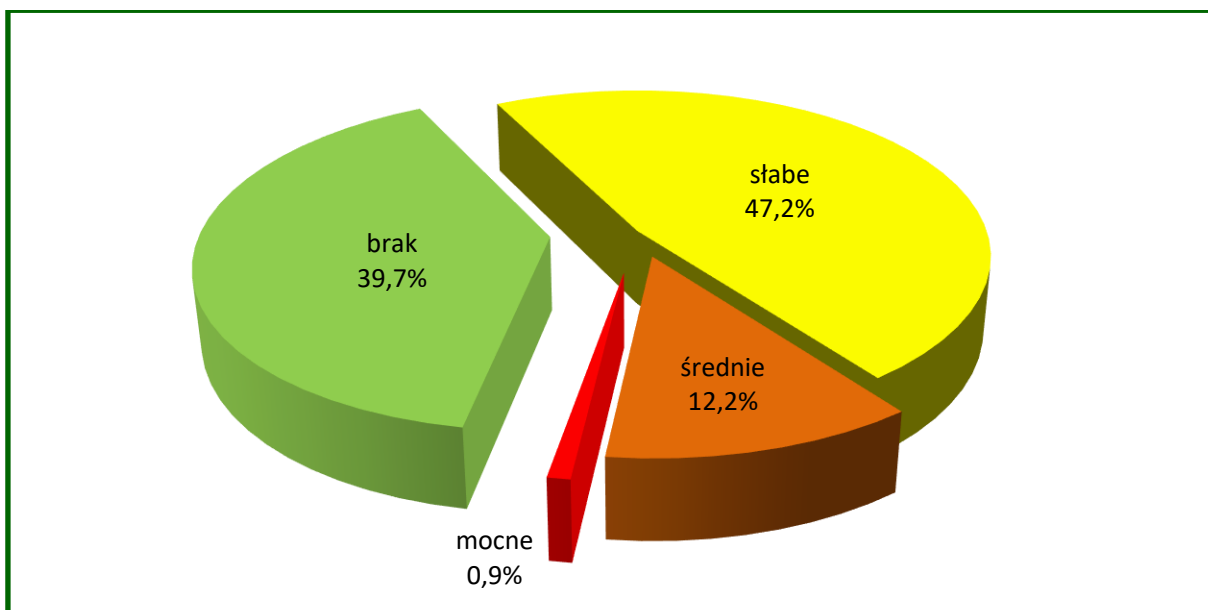
1. Borowacenie (pinetyzacja)

W zależności od udziału So lub Św (Jd i Md traktowane są jako gatunki właściwe dla siedlisk żyznych) w górnej warstwie drzew wyróżnia się borowacenia:

- słabe - jeżeli udział sosny lub świerka w składzie gatunkowym drzewostanu na siedliskach borów mieszanych wynosi ponad 80% powierzchni, 50-80% na siedliskach lasów mieszanych i do 30% na siedliskach lasowych,
- średnie - jeśli udział sosny lub świerka w składzie gatunkowym przekracza 80% na siedliskach lasów mieszanych i wynosi 30-60% na siedliskach lasowych,
- mocne - jeśli udział sosny lub świerka w składzie gatunkowym na siedliskach lasowych wynosi ponad 60%.

Tab. 43. Zestawienie powierzchni wg form degeneracji lasu – borowacenie w Nadleśnictwie Jastrowie

Stopień borowacenia	W i e k			Ogółem	Ogółem
	< 40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
	[ha]			[%]	
1	2	3	4	5	6
brak	3587,64	1827,76	1334,62	6750,02	39,7
słabe	1639,31	3932,51	2452,24	8024,06	47,2
średnie	274,08	1531,67	269,71	2075,46	12,2
mocne	17,16	92,32	40,11	149,59	0,9

Wykres 10. Zestawienie stopni borowacenia Nadleśnictwa Jastrowie

Ogólnie można stwierdzić, że :

- borowacenie występuje na powierzchni 10249,11 ha, czyli w 60,3% drzewostanów, przy czym przeważa borowacenie słabe (8024,06 ha); wskazuje to na niedostateczną ilość liściastych gatunków domieszkowych w składach drzewostanów;
- borowacenie średnie występuje na powierzchni 2075,46 ha (12,2 %),
- borowacenie mocne obejmuje powierzchnię 40,11 ha, co stanowi 0,9% powierzchni gruntów zalesionych.

Stopień borowacenia jest ściśle związany z udziałem w drzewostanach sosny i świerka, w związku z tym powierzchnia drzewostanów objętych borowaceniem powinna maleć wraz z postępem dostosowywania do siedlisk składów gatunkowych drzewostanów, głównie w wyniku prac odnowieniowych i zalesieniowych.

2. Monotypizacja (ujednoczenie składu gatunkowego i wiekowego)

Jedną z form degeneracji ekosystemów leśnych jest monotypizacja. Wyróżnia się ją wówczas, gdy udział drzewostanów jednego gatunku i jednej klasy wieku wynosi 50-80% powierzchni kompleksu leśnego (*monotypizacja częściowa*) lub ponad 80% (*monotypizacja pełna*). Biorąc pod uwagę te kryteria, należy stwierdzić, że w warunkach Nadleśnictwa Jastrowie monotypizacja nie występuje.

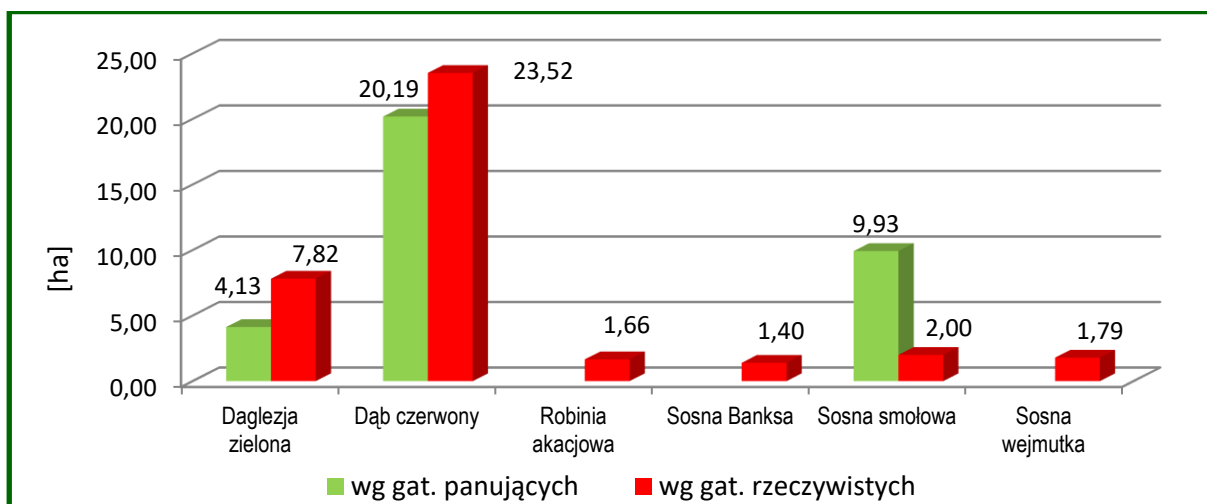
3. Neofityzacja

Neofityzacja jest formą degeneracji fitocenozy leśnej polegającą na występowaniu gatunków obcego pochodzenia (tzw. neofitów) w zbiorowiskach leśnych, wskutek ich

samoistnego wnikania (synantropizacji) lub celowego wprowadzania ze względów gospodarczych.

Tab. 44. Powierzchnia drzewostanów z gatunkami obcego pochodzenia w Nadleśnictwie Jastrowie

Lp.	Gatunek obcego pochodzenia	Wg gatunków panujących		Wg rzeczywistego udziału gatunków	
		Liczba wydz.	[ha]	Liczba wydz.	[ha]
1	2	3	4	5	6
1.	Daglezja zielona	2	4,13	15	7,82
2.	Dąb czerwony	7	20,19	34	23,52
3.	Robinia akacyjowa	-	-	4	1,66
4.	Sosna Banksa	-	-	3	1,40
5.	Sosna smołowa	1	9,93	1	2,00
6.	Sosna wejmutka	-	-	5	1,79
RAZEM NADLEŚNICTWO		10	34,25	62	38,19

Wykres 11. Występowanie gatunków obcego pochodzenia w drzewostanie na terenie Nadleśnictwa Jastrowie

Tab. 45. Zestawienie liczby wyłączeń wg form występowania gatunków obcego pochodzenia w Nadleśnictwie Jastrowie

Lp.	Gatunek obcego pochodzenia	Forma występowania				
		ponad 5% w składzie d-stanu (od 1 w udziale)	do 5% w składzie d-stanu (poj. mjsc.)	w warstwie nalotu, podrostu, podsadzeń	w warstwie podszytu, samosiewu i zakrzewień	w warstwie przestoi i zadrzewień
		Liczba wydzieli				
1	2	3	4	5	6	7
1.	Berberys pospolity				6	
2.	Cyprysik groszkowy		1			
3.	Cyprysik Lawsona		2			
4.	Czeremcha amerykańska		4		970	

Lp.	Gatunek obcego pochodzenia	Forma występowania				
		ponad 5% w składzie d-stanu (od 1 w udziale)	do 5% w składzie d-stanu (poj. mjsc.)	w warstwie nalołu, podrostu, podsadzeń	w warstwie podszytu, samosiewu i zakrzewień	w warstwie przestoi i zadrzewień
		Liczba wydzieli				
1	2	3	4	5	6	7
5.	Daglezja zielona	15	55	3		8
6.	Dąb czerwony	34	166	5	15	7
7.	Jodła koreańska				1	
8.	Kasztanowiec biały		15			4
9.	Klon jesionolistny		5		6	2
10.	Ligustr pospolity				1	
11.	Orzech czarny					3
12.	Robinia akacyjowa	4	64		24	6
13.	Sosna Banksa	3	2			
14.	Sosna czarna		1			2
15.	Sosna smołowa	1	1			
16.	Sosna wejmutka	5	30		1	1
17.	Śnieguliczka biała				18	
18.	Świerk kaukaski				1	
19.	Świdośliwa kanadyjska				13	
20.	Żywotnik zachodni		2			3
Razem		62	348	8	1056	36

W Nadleśnictwie zagadnienie neofityzacji ma niewielkie znaczenie. Wyróżniono: - 10 drzewostanów (34,25 ha) z panującym gatunkiem obcym, tj. 7 z dębem czerwonym, 2 z daglezią zieloną oraz 1 z sosną smołową, - 62 drzewostany, gdzie gatunki obce: daglezja zielona, dąb czerwony, robinia akacyjowa, sosna Banksa, sosna smołowa i sosna wejmutka są gatunkami domieszkowymi. W sumie gatunki obce według rzeczywistego udziału zajmują 34,25 ha, co w skali Nadleśnictwa stanowi 0,2% powierzchni gruntów zalesionych.

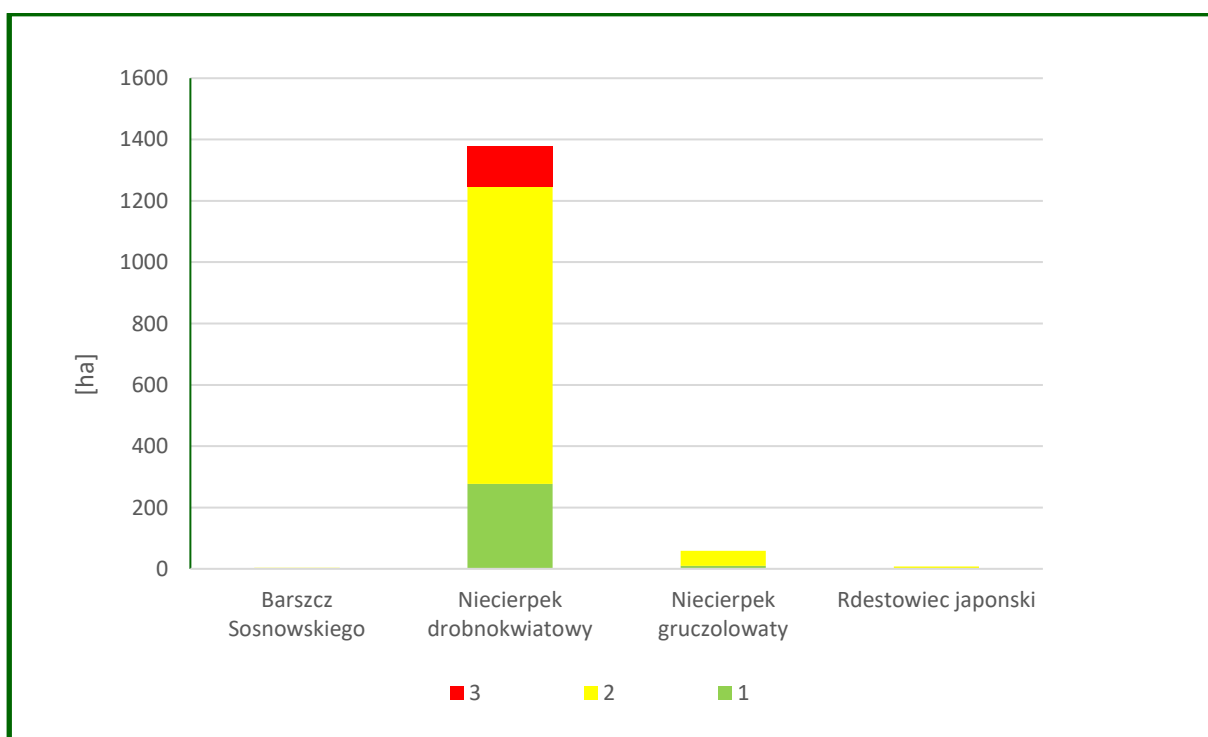
Zainwentaryzowano również 348 wyłączeń, w których gatunki obce występują pojedynczo lub miejscami oraz 1100 wyłączeń, gdzie gatunki obce wyróżniono w warstwach: podszytu, samosiewu, zakrzewień, przestoi i zadrzewień. Głównym gatunkiem inwazyjnym obcego pochodzenia występującym w podszytu jest czeremcha amerykańska.

Zgodnie z zapisami w protokole KZP w programie ochrony przyrody należy przedstawić zaewidencjonowane stanowiska ekspansywnych neofitów, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym.

W wyniku prac terenowych przeprowadzonych przez pracowników nadleśnictwa powstała lista gatunków wraz z określeniem ich stopnia pokrycia i stopnia ekspansywności. Lokalizacja roślin obcego pochodzenia zestawiona została w tabeli załącznika 12.2.

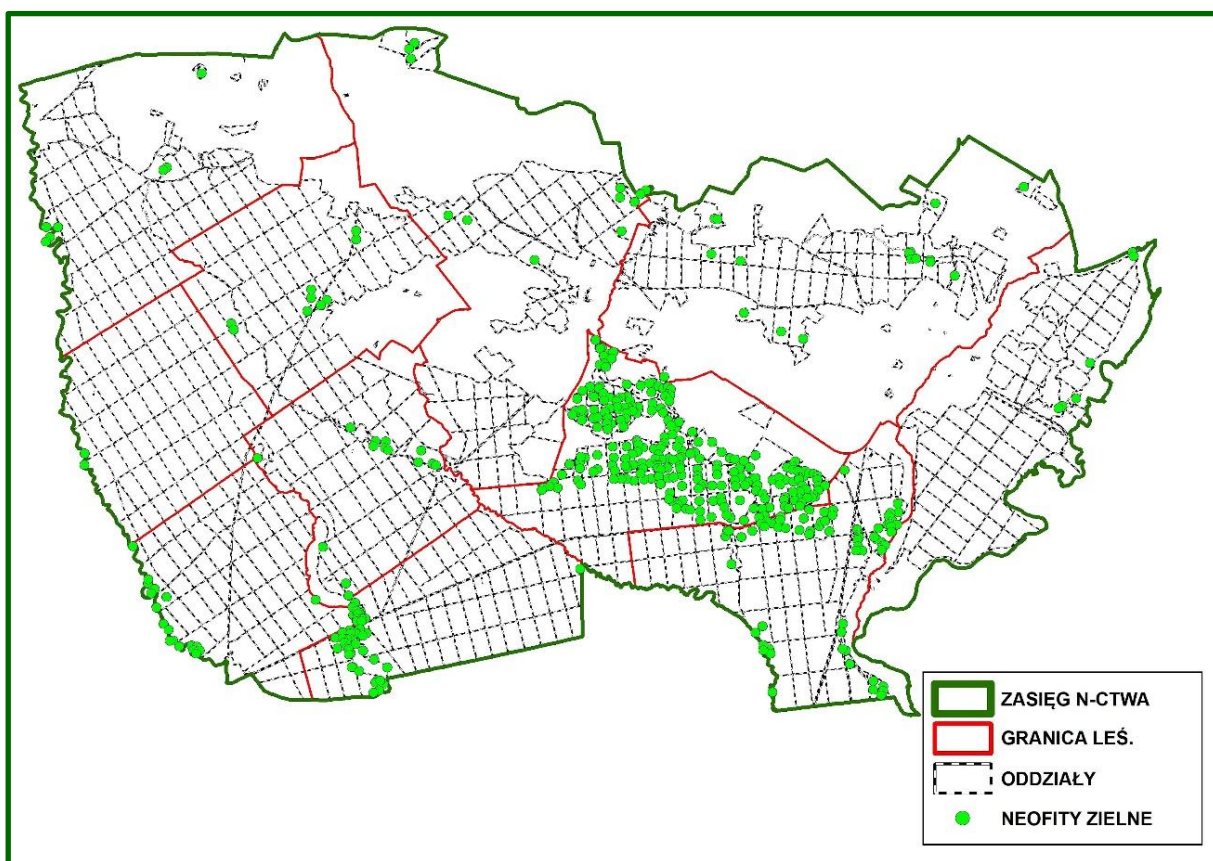
Tab. 46. Stopień ekspansywności roślin zielnych obcego pochodzenia na gruntach Nadleśnictwa Jastrowie

Lp.	Etykiety wierszy	Stopień ekspansywności [ha]			Ogółem [ha]
		1 populacja rośnie	2 populacja stabilna	3 populacja maleje	
1	2	3	4	5	6
1.	Barszcz Sosnowskiego		3,32		3,32
2.	Niecierpek drobnokwiatowy	277,26	968,78	130,96	1377
3.	Niecierpek gruczołowaty	9,91	48,59		58,50
4.	Rdestowiec japoński	2,93	4,95		7,88
Razem		290,10	1025,64	130,96	1446,70

Wykres 12. Stopień ekspansywności roślin zielnych obcego pochodzenia na terenie Nadleśnictwa Jastrowie

Neofity roślin zielnych występują w Nadleśnictwie na powierzchni 1446,70 ha, dominującym gatunkiem ekspansywnym obcego pochodzenia jest niecierpek drobnokwiatowy. Rozmieszczenie występowania roślin zielnych obcego pochodzenia na tle Nadleśnictwa przedstawia poniższa mapa.

Ryc.36. Rozmieszczenie występowania roślin zielnych obcego pochodzenia na tle Nadleśnictwa Jastrowie

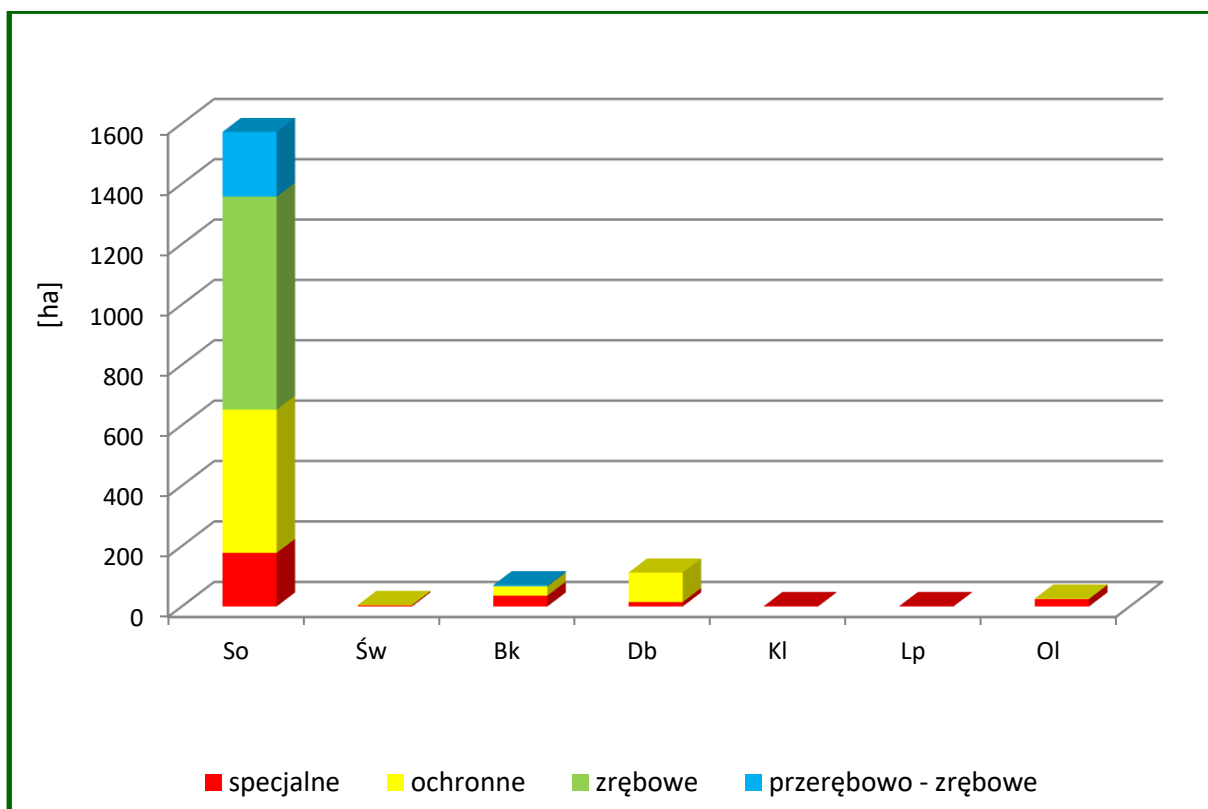
4.5.7. Drzewostany ponad 100 – letnie

W Nadleśnictwie drzewostany ponad 100-letnie zajmują łącznie 1788,55 ha, co stanowi 10,5 % powierzchni gruntów zalesionych.

Tab. 47. Zestawienie powierzchni drzewostanów ponad 100-letnich wg gospodarstw i gatunków panujących w Nadleśnictwie Jastrowie

Gospodarstwo	Gatunek panujący	NADLEŚNICTWO	
		[ha]	[%]
1	2	3	4
Specjalne (S)	So	177,52	14,5
	Św	3,80	
	Bk	35,88	
	Db	14,62	
	Kl	1,52	
	Lp	1,34	
	Ol	24,68	
RAZEM		259,36	
Ochronne (O)	So	473,91	33,8
	Św	1,14	

Gospodarstwo	Gatunek panujący	NADLEŚNICTWO	
		[ha]	[%]
1	2	3	4
	Bk	30,87	
	Db	97,64	
	Ol	1,54	
RAZEM		605,10	
Zrębowe (GZ)	So	706,11	39,5
RAZEM		706,11	
Przerębowo-zrębowe (GPZ)	So	214,46	12,2
	Bk	3,52	
RAZEM		217,98	
Ogółem	So	1572,00	87,8
	Św	4,94	0,3
	Bk	70,27	3,9
	Db	112,26	6,3
	Kl	1,52	0,1
	Lp	1,34	0,1
	Ol	26,22	1,5
RAZEM		1788,55	

Wykres 13. Powierzchnia gatunków panujących w drzewostanach ponad 100-letnich wg gospodarstw w Nadleśnictwie Jastrowie

Głównym gatunkiem panującym w drzewostanach ponad 100-letnich jest sosna zwyczajna (87,8%). Ważnymi z uwagi na stopień naturalności i wysoki wskaźnik różnorodności biologicznej są także drzewostany z panującym bukiem (3,9%) oraz dębami (6,3%), mogą one być potencjalnym siedliskiem gatunków cennych, wymienionych w Załącznikach II i IV do Dyrektywy Siedliskowej. 73,3% powierzchni drzewostanów ponad 100-letnich znajduje się w gospodarstwie zrębowych i ochronnym.

4.5.8. Ekosystemy referencyjne

W lasach Nadleśnictwa Jastrowie wytypowano 28 pododdziały (77,88 ha) lasów reprezentatywnych wyznaczonych zgodnie z Zarządzeniem nr 10 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Pile z dnia 12 maja 2015 r., w sprawie wprowadzenia zasad wyznaczania, ustanawiania i funkcjonowania ekosystemów referencyjnych w nadleśnictwach nadzorowanych przez Regionalną Dyrekcję Lasów Państwowych w Pile. Wyznaczone po konsultacjach społecznych wyłączenia są przykładami istniejących ekosystemów zachowanych w stanie naturalnym lub maksymalnie do niego zbliżone. Powierzchnie te zostały wyłączone z produkcji, są przeznaczone do obserwacji naturalnych procesów zachodzących w środowisku przyrodniczym, a w efekcie dążą do naturalnego rozpadu i sukcesji.

Lokalizację, powierzchnię oraz udział siedlisk w ekosystemach przedstawia tabela.

Tab. 48. Ekosystemy referencyjne w Nadleśnictwie Jastrowie

Lp	Adres leśny	Rodzaj pow.	TSL	Siedlisko N2000	[ha]
1	2	3	4	5	6
1.	08-03-1-05-50 -f -00	D-STAN	LW		2,28
2.	08-03-1-05-50 -l -00	D-STAN	LW		1,7
3.	08-03-1-04-102 -i -00	D-STAN	LMB		0,9
4.	08-03-1-04-102 -k -00	D-STAN	LMW		3,34
5.	08-03-1-07-231 -a -00	D-STAN	LMŚW		2,02
6.	08-03-1-07-231 -d -00	D-STAN	OL	91E0	2,84
7.	08-03-1-07-231 -f -00	D-STAN	LŚW	9110	3,27
8.	08-03-1-02-248 -j -00	D-STAN	OLJ	91E0	0,72
9.	08-03-1-07-334 -c -00	D-STAN	LŚW	9130	1,44
10.	08-03-1-11-335 -c -00	D-STAN	LMŚW		3,11
11.	08-03-1-11-335 -g -00	D-STAN	LMŚW		2,58
12.	08-03-1-06-347 -h -00	D-STAN	LŚW		3,6
13.	08-03-1-11-366 -g -00	D-STAN	BMŚW		1,73
14.	08-03-1-07-398 -b -00	D-STAN	BŚW	91T0	8,5
15.	08-03-1-07-400 -a -00	D-STAN	BMŚW		3,72

Lp	Adres leśny	Rodzaj pow.	TSL	Siedlisko N2000	[ha]
1	2	3	4	5	6
16.	08-03-1-07-400 -g -00	D-STAN	OLJ	91E0	3,14
17.	08-03-1-11-401 -b -00	D-STAN	LŚW		3,48
18.	08-03-1-07-429 -a -00	D-STAN	BŚW		2,57
19.	08-03-1-11-483 -a -00	D-STAN	LW		4,08
20.	08-03-1-11-483 -b -00	D-STAN	LŚW		3,42
21.	08-03-1-06-525 -f -00	D-STAN	LŚW	9160	1,11
22.	08-03-1-06-531 -c -00	D-STAN	LW	9160	1,07
23.	08-03-1-10-545 -b -00	D-STAN	BŚW		8,18
24.	08-03-1-09-599 -c -00	D-STAN	OL		2,11
25.	08-03-1-01-653 -g -00	D-STAN	LMŚW	9160	0,94
26.	08-03-1-10-677 -a -00	D-STAN	LW	91E0	1,48
27.	08-03-1-09-693 -i -00	D-STAN	LMW	91E0	4,03
28.	08-03-1-09-693 -l -00	D-STAN	LMW		0,52
RAZEM					77,88

Ekosystemy referencyjne mają tworzyć sieć drzewostanów w stanie możliwie zbliżonym do naturalnego, przewidzianych do obserwacji lokalnych trendów rozwojowych bez ingerencji człowieka. Utworzenie takich miejsc powinno pozytywnie wpłynąć m.in. na rozwój populacji organizmów związanych ekologicznie z obecnością rozkładającego się drewna w ekosystemach leśnych oraz poprawić stan siedlisk chronionych na podstawie Dyrektywy Siedliskowej.

4.5.9. Drewno martwe

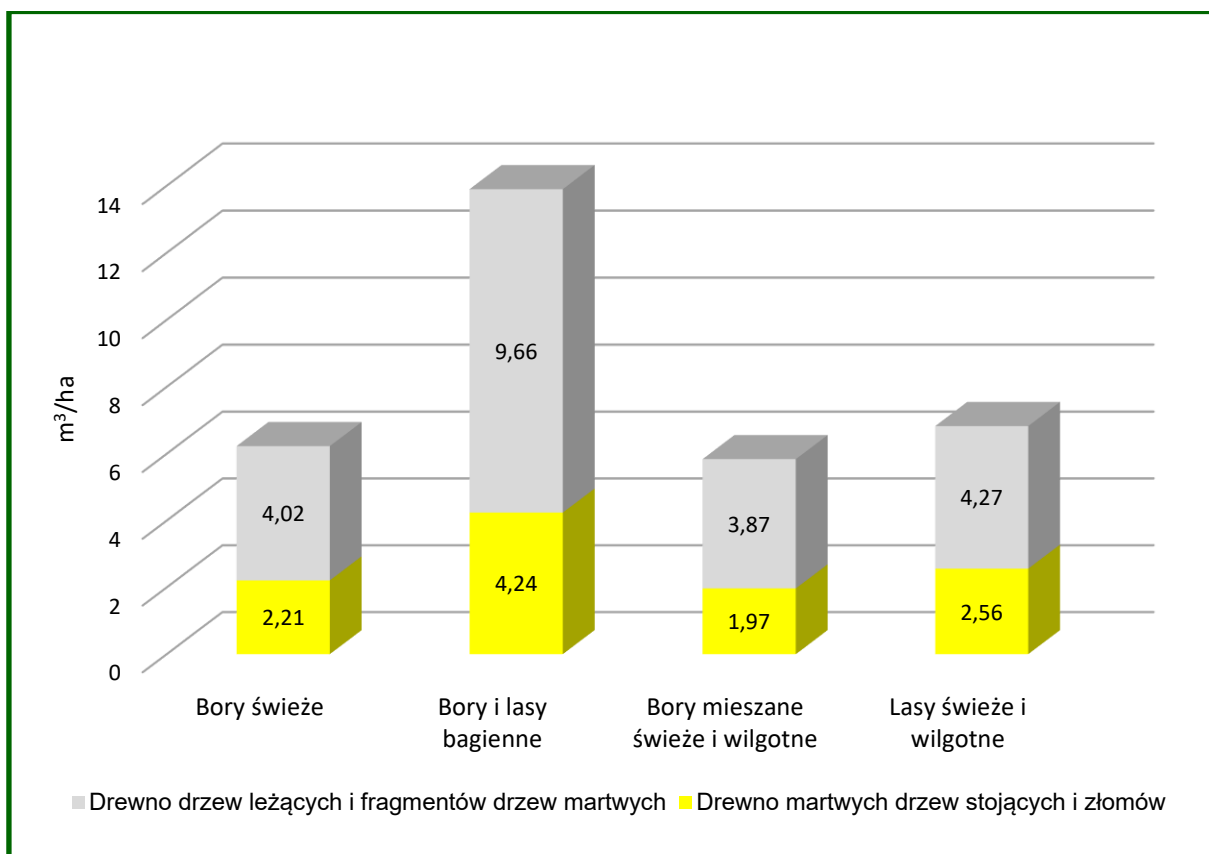
Martwe drewno w lesie jest środowiskiem życia wielu gatunków organizmów, zwłaszcza saprotroficznych grzybów i saproksylicznych owadów oraz gniazdujących w dziuplach ptaków. Zawarte w martwym drewnie substancje odżywcze wracają powoli do obiegu dzięki działalności reducentów i powiązanych z nimi zależnościami pokarmowymi innych organizmów.

W Nadleśnictwie Jastrowie zgodnie z ustaleniami Komisji Założeń Planu, wykonano dodatkowy pomiar drewna martwego na wybranych powierzchniach próbnych, w oparciu o § 62 IUL, tj. na co dziesiątej powierzchni próbnej zakładanej do celów inwentaryzacji miąższości metodą reprezentacyjną w każdej warstwie gatunkowo-wiekowej,

Miąższość drewna martwego określono z podziałem na drewno: martwych drzew stojących i złomów; drzew ściętych i wyrwconych oraz stanowiące fragmenty drzew martwych. Wyniki pomiaru przedstawia tabela.

Tab. 49. Zestawienie miąższości drewna martwego w Nadleśnictwie Jastrowie

Grupy typów siedliskowych lasu	[ha]	Miąższość drewna martwego					
		Drewno martwych drzew stojących i złomów		Drewno drzew leżących i fragmentów drzew martwych		Razem	
		[m ³ /ha]	[m ³]	[m ³ /ha]	[m ³]	[m ³ /ha]	[m ³]
1	2	3	4	5	6	7	8
Bory świeże	2965,40	2,21	6540,73	4,02	11917,47	6,23	18458,19
Bory i lasy bagienne	256,00	4,24	1085,76	9,66	2472,55	13,90	3558,30
Bory mieszane świeże i wilgotne	7394,84	1,97	14540,44	3,87	28585,02	5,83	43125,46
Lasy świeże i wilgotne	3919,09	2,56	10034,82	4,27	16749,63	6,83	26784,45
Ogółem N-ctwo	14535,33	2,22	32201,74	4,11	59724,66	6,33	91926,40

Wykres 14. Zestawienie miąższości drewna martwego w m³/ha według drzew stojących i martwych i grup TSL w Nadleśnictwie Jastrowie (na podstawie pomiarów na pow. próbnych)

Łącznie w Nadleśnictwie zainwentaryzowano 91926,40 m³ drewna martwego, w tym martwych drzew stojących i złomów – 32201,74 m³, drzew leżących i fragmentów drzew martwych – 59724,66 m³. W przeliczeniu na 1 ha daje to odpowiednio: w Nadleśnictwie 6,33 m³/ha, w tym drzew stojących – 2,22 m³/ha, drzew leżących – 4,11 m³/ha.

Na posiedzeniu KZP dla Nadleśnictwa Jastrowie ustalono, że zachodzi potrzeba, szacunkowego określenia ilości martwego drewna na obszarach, które nie zostały objęte pomiarem na powierzchniach próbnych kołowych. W związku z powyższym wykonano dodatkowe czynności, podczas prac taksacyjnych, związane z pomiarem drewna martwego na tzw. kępach ekologicznych oraz na powierzchniach upraw i młodników I klasy wieku. W wyniku tych czynności zinwentaryzowano 934 m³ martwego drewna.

W sumie na gruntach leśnych zalesionych w Nadleśnictwie zinwentaryzowano 92860,40 m³ martwego drewna (5,5 m³/ha).

5. WALORY HISTORYCZNO-KULTUROWE

Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity Dz. U. 2022 r., poz. 840, 2023 r. poz.951, 1688, 1904) określa przedmiot, zakres i formy ochrony zabytków oraz opieki nad nimi. Formami ochrony zabytków są m.in.: wpis do rejestru zabytków oraz ustalenie ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Wpisu do rejestru dokonuje wojewódzki konserwator zabytków. Decyzje o wpisie do rejestru zabytków przechowywane są we właściwych terenowo wojewódzkich urzędach ochrony zabytków.

Formą ochrony jest także prowadzenie ewidencji zabytków, która jest podstawą do sporządzania programów opieki nad zabytkami przez województwa, powiaty i gminy.

Ewidencja to uporządkowany zbiór wykonanych według jednolitych wzorów opracowań, zawierających podstawowe informacje o obiektach zabytkowych. Ewidencja zawiera: dane administracyjne i adresowe, rys historyczny, opis obiektu, fotografie i plany. Ewidencja obejmuje pojedyncze obiekty architektoniczne, zespoły budowlane (np. folwarki), zespoły urbanistyczne i ruralistyczne, stanowiska archeologiczne oraz zabytkowe parki i cmentarze.

Krajową i wojewódzką ewidencję zabytków archeologicznych tworzy zasób dokumentacji programu Archeologicznego Zdjęcia Polski (AZP). Jest to program badawczo-ewidencyjny, wdrożony do realizacji w 1978 r. Jego celem jest rozpoznanie, metodą badań powierzchniowych i poprzez kwerendę źródłową, stanowisk archeologicznych na terenie całego kraju oraz budowa informacji o stanowiskach archeologicznych rozpoznanych tą metodą. Dokumentacja AZP służy prowadzeniu wszelkich działań konserwatorskich w tym zakresie.

W ustawie z 23 lipca 2003 roku wprowadzono również pojęcie Gminnej Ewidencji Zabytków (GEZ), która jest w zasadzie powieleniem ewidencji wojewódzkiej na szczeblu poszczególnych gmin. Z uwagi na wysokie koszty stworzenia nie wszystkie jednostki samorządu posiadają to opracowanie.

Na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Jastrowie wykonano inwentaryzację obiektów dziedzictwa kulturowego. Inwentaryzację przeprowadził w 2021 r. archeolog dr Jarosław Rola, zgodnie z wytycznymi wypracowanymi przez Zespół zadaniowy ds. inwentaryzacji archeologicznej gruntów zarządzanych przez Nadleśnictwa wchodzące w skład RDLP w Pile.

Inwentaryzację wykonano w oparciu o informacje o obiektach dziedzictwa kulturowego korzystając z następujących źródeł:

- informacji o obiektach nieruchomych i stanowiskach archeologicznych ujętych w ewidencjach zabytków, przekazanych przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Poznaniu, Delegatura w Pile;
- analizie numerycznego modelu terenu obejmującego grunty zarządzane przez Nadleśnictwo;
- wypełnionych ankiet przekazanych przez leśniczych poszczególnych leśnictw;
- weryfikacji otrzymanych informacji w terenie z wykorzystaniem numerycznego modelu terenu.

Uzyskano w ten sposób listę 1042 obiektów, w tym ujętych w ewidencjach konserwatorskich (np. cmentarze, stanowiska archeologiczne), pozostałości różnorodnej zabudowy (mieszkalnej bądź gospodarczej) oraz obejmujące różnorodne formy terenowe, takie jak mielerze i domniemane miejsca produkcji potażu. W trakcie lustracji terenowych zweryfikowano niektóre obiekty negatywnie – jako formy naturalne. Te obiekty pozostały w danych źródłowych i nie będą przedstawione w Programie Ochrony Przyrody.

W zależności od sytuacji prawnej obiektów przyjęto następujący podział na kategorie:

- Kategoria 1: obiekty ujęte w ewidencji zabytków;
- Kategoria 2: obiekty zgłoszone lub zaproponowane do ujęcia w ewidencji zabytków;
- Kategoria 3: obiekty nieujęte w ewidencji zabytków o potencjalnych walorach historycznych.

Każdy z obiektów objętych inwentaryzacją po zakończeniu prac i analizie danych otrzymał status określający zalecane sposoby prowadzenia zabiegów gospodarczych według podziału:

- Status 1: bez działań gospodarczych w obrębie stanowiska;
- Status 2: działania gospodarcze z ograniczeniami;
- Status 3: działania gospodarcze bez ograniczeń.

W trakcie lustracji terenowych zweryfikowano negatywnie – jako formy naturalne – szereg obiektów zaobserwowanych na mapach lidarowych. Celowo nie zostały potem usunięte z zestawienia. W przeciwnym wypadku w przyszłości ponownie mogłyby być rejestrowane i poddawane – zbędnym już – weryfikacjom.

Tab. 50. Wyniki inwentaryzacji dziedzictwa kulturowego – grupy obiektów zidentyfikowanych na gruntach Nadleśnictwa Jastrowie

Lp.	Kategoria	Status	Opis grupy obiektów	Liczba obiektów
1	2	3	4	5
1.	1	1	Obiekty archeologiczne objęte ochroną archeologiczno-konserwatorską	42
2.	3	1	Kurhany, potencjalne grodzisko, kapliczka, stary cmentarz ewangelicki, obelisk z tabliczką	35
3.	1	2	Magazyn amunicji atomowej, objęty ochroną archeologiczno-konserwatorską	1
4.	3	2	Mielerze, kamienie przydrożne, pozostałości pól uprawnych ze średniowiecza lub starszych	812
5.	3	3	Stara zabudowa, kopce, strzelnice	152
Łączna liczba obiektów				1042

Na potrzeby prezentacji danych w Programie Ochrony Przyrody dane o obiektach zestawiono w rozbiciu na zabytki archeologiczne i zabytki nieruchome, w tym: cmentarze i miejsca upamiętniające wydarzenia historyczne oraz parki..

5.1. Zabytki archeologiczne

Zgodnie z użytą definicją w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2003 Nr 162, poz. 1568 z późniejszymi zmianami) zabytek archeologiczny to zabytek nieruchomy, będący powierzchniową, podziemną lub podwodną pozostałością egzystencji i działalności człowieka, złożoną z nawarstwień kulturowych i znajdujących się w nich wytworów bądź ich śladów albo zabytek ruchomy, będący tym wytworem.

Na gruntach Nadleśnictwa Jastrowie występują 22 stanowiska archeologiczne, wpisane do rejestru zabytków (2 obiekty - grodziska), bądź ujęte w ewidencji Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Poznaniu, Delegatura w Pile (głównie cmentarzyska kurhanowe bądź pojedyncze kurhany).

Na uwagę zasługuje stanowisko o nr AZP 31-24/5, jakim jest wprowadzony do ewidencji magazyn amunicji atomowej. Powstał w końcu lat 60. XX wieku, jako jeden z trzech tego typu, w ramach przedsięwzięcia o kryptonimie „Wisła”. Zlokalizowany jest w pobliżu miejscowości Sypniewo (Brzeźnicy-Kolonii) koło Jastrowia (obiekt o kryptonimie 3002). W świetle umów zawartych pomiędzy ZSRR i PRL w tym miejscu przechowywano taktyczną broń jądrową.

Tab. 51. Wykaz obiektów archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków na gruntach Nadleśnictwa Jastrowie

Lp.	Adres leśny	Pow. [ha]	AZP/Nr	Status obiektu - uzgodnione sposoby prowadzenia zabiegów gospodarczych	Nr rejestru zabytku, data uznania
1	2	3	4	5	6
1.	08-03-1-06-378 -d -00	1,98	31-26/20	Wszelkie działania wyłącznie w uzgodnieniu z WUOZ w Poznaniu, Delegatura w Pile	Samborsko, st. 2, grodzisko średniowieczne, Nr rej. zab. 793 z 1970-03-16, 211/Wlkp/C z 2008-03-03
2.	08-03-1-02-272 -d -00	2,70	30-27/51	Wszelkie działania wyłącznie w uzgodnieniu z WUOZ w Poznaniu, Delegatura w Pile	Jastrowie, st. 44, grodzisko średniowieczne, Nr rej. zab. A-744 z 1993-06-14, 209/Wlkp/C z 2008-03-03
Razem status 1 – rejestr zabytków		4,68			

Tab. 52. Wykaz obiektów archeologicznych objętych ochroną archeologiczno-konserwatorską na gruntach Nadleśnictwa Jastrowie

Lp.	Adres leśny	Pow. [ha]	Status obiektu	AZP/Nr	Opis obiektu, chronologia
1	2	3	4	5	6
1.	08-03-1-05-31 -g -00	1,58	1	30-24/51	stan. arch. nr 37 w m. Sypniewo, lokalizacja przybliżona
2.	08-03-1-04-109 -c -00	4,03	1	31-24/1	stan. arch. nr 7 w m. Budy, lokalizacja przybliżona
3.	08-03-1-04-162 -d -00	1,97	1	31-24/8	stan. arch. nr 8 w m. Budy, lokalizacja przybliżona
4.	08-03-1-08-177 -n -00	2,31	1	31-24/4	stan. arch. nr 10 w m. Budy, lokalizacja przybliżona
5.	08-03-1-04-190 -g -00	2,99	1	31-24/3	stan. arch. nr 9 w m. Budy, lokalizacja przybliżona
6.	08-03-1-02-256 -f -00	1,32	1	30-26/6	stan. arch. nr 6 w m. Pniewo, lokalizacja przybliżona
7.	08-03-1-02-257 -g -00	3,32	1	30-26/2	stan. arch. nr 2 w m. Pniewo, lokalizacja przybliżona
8.	08-03-1-03-325 -b -00	5,55	1	31-25/19	stan. arch. nr 2 w m. Budy, lokalizacja przybliżona
9.	08-03-1-03-325 -c -00	3,27	1	31-25/9	stan. arch. nr 3 w m. Brzeźnica Kol., lokalizacja przybliżona
31-25/10				stan. arch. nr 4 w m. Brzeźnica Kol., lokalizacja przybliżona	
11.	08-03-1-03-326 -c -00	17,50	1	31-25/20	stan. arch. nr 3 w m. Budy, lokalizacja przybliżona
12.	08-03-1-06-378 -f -00	6,65	1	31-26/36	stan. arch. nr 18 w m. Samborsko, 3 kurhany
13.	08-03-1-06-378 -k -00	2,17	1	31-26/39	stan. arch. nr 22 w m. Samborsko, 2 kurhany
14.	08-03-1-06-458 -b -00	7,51	1	31-26/37	stan. arch. nr 20 w m. Samborsko, 16 kurhanów
15.	08-03-1-06-460 -c -00	1,83	1	31-26/38	stan. arch. nr 6 w m. Jastrowie, lokalizacja przybliżona, kopiec, około 15 m średnicy
16.	08-03-1-01-517 -f -00	14,47	1	31-26/6	stan. arch. nr 6 w m. Jastrowie; lokalizacja przybliżona
17.	08-03-1-06-530 -i -00	5,24	1	32-26/11	stan. nr 19 w m. Samborsko, 3 kurhany, 2 kręgi kamienne
	08-03-1-06-530 -j -00	4,23			

Lp.	Adres leśny	Pow. [ha]	Status obiektu	AZP/Nr	Opis obiektu, chronologia
1	2	3	4	5	6
18.	08-03-1-09-598 -o -00	4,81	1	32-26/1	stan. arch. nr 1 w m. Ptusza, lokalizacja przybliżona
19.	08-03-1-10-615 -f -00	9,17	1	32-25/2	stan. arch. nr 12 w m. Budy, lokalizacja przybliżona, zaznaczono lokalizację z mapy AZP; lokalizacja na karcie jest przesunięta na S poza granice Nadleśnictwa
Razem status 1 - obiekty ujęte w ewidencji zabytków		99,92			
20.	08-03-1-04-108 -b -00	11,58	2	31-24/5	magazyn amunicji atomowej, Obiekt 3002; stan. arch. nr 11 w m. Budy, rozległy, wieloelementowy kompleks z lat 1969-1990
Razem status 2 - obiekty ujęte w ewidencji zabytków		11,58			
Ogółem kategoria 1 - obiekty ujęte w ewidencji zabytków		111,50			

W przypadku obiektów i stanowisk ewidencyjnych/rejestrowych wszelkie działania gospodarcze należy prowadzić wyłącznie w uzgodnieniu z urzędami konserwatorskimi. W sytuacji, kiedy zajmują one niewielkie powierzchnie (a tak jest z reguły) wartym rozważenia jest wyłączenie z działalności gospodarczej choćby przez pozostawianie biogrup – w takich przypadkach zasadnym byłoby zwrócenie się do służb konserwatorskich z prośbą o wskazanie dokładnej lokalizacji miejsc odkryć. Jeśli jest to z różnych powodów niemożliwe, w pismach uzgadniających do urzędów konserwatorskich ważnym argumentem będzie deklarowanie zrębu nasiębiernego, a przy odnowieniach minimalizowanie ingerencji w glebę mineralną.

Osobnym zagadnieniem jest „Magazyn amunicji atomowej, Obiekt 3002”. Powierzchnia w granicach wkreślonych na karcie rejestracji stanowiska jest dość znaczna i uniemożliwia wyłączenie z prowadzenia działań gospodarczych. W tym przypadku celowym wydaje się przyjęcie zasady o prowadzeniu gospodarki leśnej w sposób nie destrukcyjny dla poszczególnych obiektów (zgodnie z propozycją: zachować formę – status 2).

Dzięki zastosowaniu najnowszych zdobyczy techniki archeologia zyskała wiele nowych możliwości poznawczych. Dotyczy to głównie laserowego skaningu lotniczego (ALS), który pozwala na rejestrację rzeźby terenu z dokładnością do 15 cm, a tym samym stał się doskonałym narzędziem do rejestracji stanowisk archeologicznych o własnej manifestacji terenowej.

W wyniku inwentaryzacji obiektów dziedzictwa kulturowego uzyskano nowe dane odnośnie miejsc o „oczywistej” wartości archeologicznej, które mogą być stanowiskami

archeologicznymi. Wykaz pododdziałów, w których znajdują się te obiekty wraz z opisem i sposobem prowadzenia zabiegów gospodarczych zamieszczono w tabeli.

Tab. 53. Wykaz obiektów zgłoszonych lub zaproponowanych do ujęcia w ewidencji zabytków na gruntach Nadleśnictwa Jastrowie – status 1

Lp.	Adres leśny	Pow. [ha]	Status obiektu	Opis obiektu, chronologia
1	2	3	4	5
1.	08-03-1-05-48 -b -00	3,19	1	kurhan z nasypem ziemnym, część cmentarzyska o układzie liniowym, wys. ok. 0,5 m; kurhan z nasypem ziemnym, część cmentarzyska o układzie liniowym, wys. ok. 0,7 m
2.	08-03-1-05-77 -c -00	4,47	1	7 kurhanów z nasypem ziemnym, część cmentarzyska o układzie liniowym, wys. ok. 0,5 m
3.	08-03-1-05-77 -f -00	3,19	1	4 kurhany z nasypem ziemnym, część cmentarzyska o układzie liniowym, wys. ok. 0,5 m
4.	08-03-1-07-216 -c -00	1,01	1	grodzisko (?), forma elipsowata o wymiarach około 45x30 m, dookólna fosa (?), wys. do ok. 1,5 m
5.	08-03-1-11-374 -c -00	2,89	1	kurhan (?) z nasypem ziemnym, wysokość około 0,5-0,6 m, od W uszkodzony przez drogę, przeorany
6.	08-03-1-06-377 -a -00	9,93	1	kurhan z nasypem ziemnym, przeorany, wys. ok. 0,5 m
7.	08-03-1-06-416 -a -00	6,31	1	kurhan z nasypem ziemnym i elementami konstrukcji kamiennych (?), wysokość do ok. 1 m
8.	08-03-1-06-416 -i -00	1,87	1	6 kurhanów z nasypem ziemnym, około 10 m średnicy, wysokość do 0,5 m
9.	08-03-1-06-460 -a -00	8,10	1	kurhan z nasypem ziemnym, średnica około 15 m, wysokość do ok. 0,5 m kurhan z nasypem ziemnym, około 13 m średnicy, wysokość do 0,5 m
10.	08-03-1-06-460 -c -00	1,83	1	4 kurhany z nasypem ziemnym, około 10 m średnicy, wysokość do 0,5 m
11.	08-03-1-06-460 -f -00	14,03	1	kurhan (?) z nasypem ziemnym, wysokość ok. 0,5 m, pojedyncze kamienie
12.	08-03-1-09-657 -d -00	3,05	1	kurhan z nasypem ziemnym, wysokość około 0,7 m
	Razem	59,87		

W wyniku inwentaryzacji obiektów dziedzictwa kulturowego wyróżniono także inne cenne obiekty (812 szt.) występujące w 310 pododdziałach na powierzchni 1849,36 ha, które wymagają szczególnej uwagi podczas prowadzenia prac gospodarczych i którym nadano status 2. Są to w większości mielerze (259 wydz.), kopce o różnej średnicy (22 wydz.), kamienie przydrożne i kierunkowe (15 wydz.) oraz pozostałości pól uprawnych ze średniowiecza lub starszych (14 wydz.).

Tab. 54. Wykaz obiektów nieujętych w ewidencji zabytków o potencjalnych walorach historycznych na gruntach Nadleśnictwa Jastrowie – status 2

Lp.	Adres leśny	[ha]	Status obiektu	Opis obiektu
1	2	3	4	5
1.	08-03-1-05-37 -a -00	3,17	2	mielerze
2.	08-03-1-05-37 -m -00	2,54	2	mielerze
3.	08-03-1-05-37 -n -00	0,67	2	mielerze
4.	08-03-1-05-37 -p -00	2,20	2	mielerze
5.	08-03-1-05-37 -t -00	2,02	2	mielerze
6.	08-03-1-05-37 -w -00	1,72	2	mielerze
7.	08-03-1-05-37 -y -00	1,27	2	mielerze
8.	08-03-1-05-38 -a -00	3,88	2	mielerze
9.	08-03-1-05-38 -b -00	3,75	2	kamień przydrożny kierunkowy
10.	08-03-1-05-38 -c -00	7,27	2	mielerze
11.	08-03-1-05-38 -g -00	4,32	2	mielerze
12.	08-03-1-05-38 -h -00	2,72	2	mielerze
13.	08-03-1-05-38 -l -00	2,94	2	mielerze
14.	08-03-1-05-45 -d -00	5,75	2	mielerze
15.	08-03-1-05-50 -j -00	2,97	2	mielerze
16.	08-03-1-05-50 -k -00	2,40	2	mielerze
17.	08-03-1-05-51 -b -00	5,14	2	mielerze
18.	08-03-1-05-51 -c -00	2,18	2	mielerze
19.	08-03-1-05-51 -d -00	9,79	2	mielerze
20.	08-03-1-05-51 -f -00	3,49	2	mielerze
21.	08-03-1-05-52 -h -00	2,72	2	mielerze
22.	08-03-1-05-52 -p -00	2,05	2	mielerze
23.	08-03-1-05-53 -b -00	4,00	2	mielerze
24.	08-03-1-05-53 -c -00	3,44	2	mielerze
25.	08-03-1-05-54 -a -00	11,79	2	mielerze
26.	08-03-1-05-54 -f -00	0,65	2	mielerze
27.	08-03-1-05-55 -b -00	1,00	2	mielerze
28.	08-03-1-05-55 -c -00	2,44	2	mielerze
29.	08-03-1-05-55 -d -00	7,85	2	mielerze
30.	08-03-1-05-55 -f -00	5,89	2	mielerze
31.	08-03-1-05-56 -g -00	6,03	2	mielerze
32.	08-03-1-05-56 -h -00	5,07	2	kamień przydrożny kierunkowy
33.	08-03-1-05-57 -d -00	8,75	2	mielerze
34.	08-03-1-05-58 -g -00	4,93	2	mielerze
35.	08-03-1-04-67 -c -00	4,65	2	mielerze
36.	08-03-1-04-67 -d -00	4,39	2	mielerze
37.	08-03-1-04-67 -g -00	3,37	2	mielerze
38.	08-03-1-04-67 -i -00	2,12	2	mielerze
39.	08-03-1-04-68 -a -00	3,16	2	mielerze
40.	08-03-1-04-68 -b -00	3,52	2	mielerze
41.	08-03-1-04-68 -d -00	0,85	2	mielerze

Lp.	Adres leśny	[ha]	Status obiektu	Opis obiektu
1	2	3	4	5
42.	08-03-1-04-68 -f -00	4,23	2	mielerze
43.	08-03-1-05-69 -b -00	16,53	2	mielerze
44.	08-03-1-05-69 -c -00	10,62	2	mielerze
45.	08-03-1-05-69 -d -00	1,99	2	mielerze
46.	08-03-1-05-73 -a -00	8,10	2	mielerze
47.	08-03-1-05-73 -c -00	3,37	2	mielerze
48.	08-03-1-05-73 -d -00	3,38	2	mielerze
49.	08-03-1-05-73 -f -00	7,57	2	mielerze
50.	08-03-1-05-73 -g -00	5,18	2	mielerze
51.	08-03-1-05-74 -b -00	1,89	2	mielerze
52.	08-03-1-05-74 -c -00	3,23	2	mielerze
53.	08-03-1-05-74 -d -00	18,76	2	mielerze
54.	08-03-1-05-75 -a -00	2,97	2	mielerze
55.	08-03-1-05-75 -c -00	3,20	2	mielerze
56.	08-03-1-05-75 -d -00	2,85	2	mielerze
57.	08-03-1-05-75 -g -00	11,06	2	mielerze
58.	08-03-1-05-76 -b -00	12,95	2	mielerze
59.	08-03-1-05-76 -c -00	4,20	2	mielerze
60.	08-03-1-05-76 -f -00	3,85	2	mielerze
61.	08-03-1-05-77 -b -00	20,53	2	mielerze
62.	08-03-1-04-86 -a -00	13,72	2	mielerze
63.	08-03-1-08-93 -a -00	8,84	2	mielerze
64.	08-03-1-08-93 -b -00	6,85	2	mielerze
65.	08-03-1-08-93 -c -00	8,37	2	mielerze
66.	08-03-1-08-93 -d -00	4,50	2	mielerze
67.	08-03-1-08-95 -a -00	27,62	2	mielerze
68.	08-03-1-08-96 -a -00	4,00	2	mielerze
69.	08-03-1-08-96 -b -00	3,47	2	mielerze
70.	08-03-1-08-96 -c -00	9,78	2	mielerze
71.	08-03-1-08-96 -f -00	3,21	2	mielerze
72.	08-03-1-08-97 -a -00	2,97	2	mielerze
73.	08-03-1-08-97 -f -00	2,70	2	mielerze
74.	08-03-1-08-97 -g -00	3,76	2	mielerze
75.	08-03-1-08-97 -h -00	2,85	2	mielerze
76.	08-03-1-08-97 -k -00	0,96	2	mielerze
77.	08-03-1-08-98 -c -00	3,39	2	mielerze
78.	08-03-1-04-109 -f -00	6,81	2	mielerze
79.	08-03-1-04-110 -b -00	12,22	2	mielerze
80.	08-03-1-04-110 -f -00	2,54	2	mielerze
81.	08-03-1-08-113 -a -00	1,76	2	mielerze
82.	08-03-1-08-113 -b -00	3,68	2	mielerze
83.	08-03-1-08-113 -c -00	11,88	2	mielerze
84.	08-03-1-08-114 -a -00	7,05	2	mielerze

Lp.	Adres leśny	[ha]	Status obiektu	Opis obiektu
1	2	3	4	5
85.	08-03-1-08-114 -b -00	18,46	2	mielerze
86.	08-03-1-08-115 -a -00	11,37	2	mielerze
87.	08-03-1-08-115 -c -00	3,60	2	mielerze
88.	08-03-1-08-115 -d -00	3,45	2	mielerze
89.	08-03-1-08-115 -f -00	6,45	2	mielerze
90.	08-03-1-08-116 -f -00	0,89	2	mielerze
91.	08-03-1-08-116 -h -00	17,62	2	mielerze
92.	08-03-1-08-117 -a -00	6,26	2	mielerze
93.	08-03-1-08-117 -b -00	6,52	2	mielerze
94.	08-03-1-08-117 -c -00	15,52	2	mielerze
95.	08-03-1-08-118 -a -00	26,31	2	mielerze
96.	08-03-1-08-119 -a -00	4,03	2	mielerze
97.	08-03-1-08-119 -b -00	3,75	2	mielerze
98.	08-03-1-08-142 -b -00	21,58	2	mielerze
99.	08-03-1-08-143 -a -00	19,43	2	mielerze
100.	08-03-1-08-144 -b -00	11,13	2	mielerze
101.	08-03-1-08-144 -c -00	13,67	2	mielerze
102.	08-03-1-08-144 -d -00	2,35	2	mielerze
103.	08-03-1-08-145 -a -00	11,88	2	mielerze
104.	08-03-1-08-145 -b -00	2,89	2	mielerze
105.	08-03-1-08-145 -c -00	4,14	2	mielerze
106.	08-03-1-08-145 -d -00	4,86	2	mielerze
107.	08-03-1-08-145 -g -00	3,02	2	mielerze
108.	08-03-1-08-146 -a -00	4,09	2	mielerze
109.	08-03-1-08-146 -b -00	25,40	2	mielerze
110.	08-03-1-08-147 -f -00	4,34	2	mielerze
111.	08-03-1-08-148 -a -00	16,90	2	mielerze
112.	08-03-1-08-148 -c -00	5,76	2	mielerze
113.	08-03-1-08-149 -a -00	7,71	2	mielerze
114.	08-03-1-08-149 -g -00	5,71	2	mielerze
115.	08-03-1-08-150 -b -00	4,85	2	mielerze
116.	08-03-1-08-170 -a -00	10,72	2	mielerze
117.	08-03-1-08-170 -b -00	2,25	2	mielerze
118.	08-03-1-08-170 -c -00	8,76	2	mielerze
119.	08-03-1-08-171 -a -00	21,36	2	mielerze
120.	08-03-1-08-171 -b -00	6,44	2	mielerze
121.	08-03-1-08-172 -b -00	1,64	2	mielerze
122.	08-03-1-08-172 -c -00	2,72	2	mielerze
123.	08-03-1-08-172 -d -00	9,87	2	mielerze
124.	08-03-1-08-172 -f -00	1,92	2	mielerze
125.	08-03-1-08-172 -g -00	11,18	2	mielerze
126.	08-03-1-08-173 -b -00	2,83	2	mielerze
127.	08-03-1-08-173 -c -00	2,59	2	mielerze

Lp.	Adres leśny	[ha]	Status obiektu	Opis obiektu
1	2	3	4	5
128.	08-03-1-08-173 -d -00	8,20	2	mielerze
129.	08-03-1-08-173 -f -00	3,54	2	mielerze
130.	08-03-1-08-173 -g -00	4,26	2	mielerze
131.	08-03-1-08-173 -h -00	3,45	2	mielerze
132.	08-03-1-08-174 -a -00	12,74	2	mielerze
133.	08-03-1-08-174 -b -00	3,87	2	mielerze
134.	08-03-1-08-175 -a -00	8,18	2	mielerze
135.	08-03-1-08-175 -b -00	3,76	2	mielerze
136.	08-03-1-08-175 -c -00	14,71	2	mielerze
137.	08-03-1-08-176 -a -00	7,19	2	mielerze
138.	08-03-1-08-176 -c -00	4,19	2	mielerze
139.	08-03-1-04-188 -b -00	8,08	2	mielerze
140.	08-03-1-08-193 -c -00	5,95	2	kamień przydrożny kierunkowy
141.	08-03-1-08-195 -a -00	14,59	2	mielerze
142.	08-03-1-08-195 -b -00	10,42	2	mielerze
143.	08-03-1-08-196 -b -00	3,67	2	mielerze
144.	08-03-1-08-196 -c -00	3,40	2	mielerze
145.	08-03-1-08-196 -d -00	3,77	2	mielerze
146.	08-03-1-08-196 -f -00	3,63	2	mielerze
147.	08-03-1-08-197 -b -00	6,44	2	mielerze
148.	08-03-1-08-197 -g -00	5,00	2	mielerze
149.	08-03-1-08-197 -i -00	2,95	2	mielerze
150.	08-03-1-07-218 -c -00	10,43	2	kopiec, około 6 m średnicy
151.	08-03-1-07-219 -d -00	3,30	2	kamień przydrożny kierunkowy
152.	08-03-1-08-223 -b -00	6,79	2	mielerze
153.	08-03-1-08-225 -b -00	5,90	2	mielerze
154.	08-03-1-08-227 -c -00	13,12	2	mielerze
155.	08-03-1-07-332 -b -00	9,73	2	mielerze
156.	08-03-1-07-332 -d -00	12,48	2	mielerze
157.	08-03-1-07-332 -f -00	9,10	2	mielerze
158.	08-03-1-07-332 -g -00	1,06	2	mielerze
159.	08-03-1-07-363 -a -00	5,44	2	kopiec, mielerze
160.	08-03-1-06-378 -i -00	6,82	2	pozostałości pól uprawnych ze średniowiecza lub starsze na dużej części oddziału
161.	08-03-1-07-398 -a -00	28,92	2	kopiec, około 10 m średnicy
162.	08-03-1-07-398 -b -00	8,50	2	kopiec, około 10 m średnicy
163.	08-03-1-07-398 -c -00	4,16	2	kopiec, około 10 m średnicy
164.	08-03-1-11-402 -d -00	3,45	2	kopiec, około 9 m średnicy
165.	08-03-1-11-409 -b -00	4,06	2	mielerze
166.	08-03-1-11-409 -c -00	3,73	2	mielerze
167.	08-03-1-06-415 -b -00	4,32	2	pozostałości pól uprawnych ze średniowiecza lub starsze
168.	08-03-1-06-416 -a -00	6,31	2	pozostałości pól uprawnych ze średniowiecza lub starsze
169.	08-03-1-06-418 -i -00	2,30	2	kopiec, około 7 m średnicy

Lp.	Adres leśny	[ha]	Status obiektu	Opis obiektu
1	2	3	4	5
170.	08-03-1-11-441 -a -00	6,73	2	kopiec, około 8 m średnicy
171.	08-03-1-11-441 -f -00	3,01	2	mielerze
172.	08-03-1-11-441 -g -00	3,92	2	mielerze
173.	08-03-1-11-441 -h -00	2,99	2	mielerze
174.	08-03-1-11-442 -a -00	4,52	2	mielerze
175.	08-03-1-11-442 -g -00	3,85	2	mielerze
176.	08-03-1-11-442 -h -00	4,66	2	mielerze
177.	08-03-1-11-442 -i -00	2,21	2	mielerze
178.	08-03-1-06-457 -f -00	4,10	2	pozostałości pól uprawnych ze średniowiecza lub starsze
179.	08-03-1-06-458 -d -00	8,42	2	pozostałości pól uprawnych ze średniowiecza lub starsze
180.	08-03-1-06-459 -d -00	2,37	2	pozostałości pól uprawnych ze średniowiecza lub starsze
181.	08-03-1-06-460 -f -00	14,03	2	pozostałości pól uprawnych ze średniowiecza lub starsze
182.	08-03-1-06-463 -h -00	4,00	2	kopiec, około 12 m średnicy
183.	08-03-1-06-465 -i -00	1,54	2	kamień przydrożny kierunkowy
184.	08-03-1-06-471 -c -00	3,75	2	kopiec, około 10 m średnicy
185.	08-03-1-07-476 -d -00	6,20	2	mielerze
186.	08-03-1-07-477 -a -00	2,98	2	mielerze
187.	08-03-1-07-477 -b -00	10,60	2	mielerze
188.	08-03-1-07-477 -d -00	3,05	2	mielerze
189.	08-03-1-07-478 -a -00	7,18	2	mielerze
190.	08-03-1-07-478 -b -00	5,43	2	mielerze
191.	08-03-1-07-478 -d -00	2,11	2	mielerze
192.	08-03-1-07-478 -g -00	4,00	2	mielerze
193.	08-03-1-07-478 -h -00	8,92	2	mielerze
194.	08-03-1-07-479 -a -00	2,98	2	mielerze
195.	08-03-1-07-479 -b -00	3,46	2	mielerze
196.	08-03-1-07-479 -c -00	3,77	2	mielerze
197.	08-03-1-07-479 -d -00	4,00	2	mielerze
198.	08-03-1-07-479 -g -00	3,73	2	mielerze
199.	08-03-1-10-490 -c -00	5,91	2	kopiec, około 6 m średnicy
200.	08-03-1-10-491 -b -00	4,35	2	mielerze
201.	08-03-1-10-491 -c -00	3,80	2	mielerze
202.	08-03-1-10-491 -d -00	3,64	2	mielerze
203.	08-03-1-10-492 -c -00	15,63	2	mielerze
204.	08-03-1-10-492 -d -00	1,35	2	mielerze
205.	08-03-1-10-493 -g -00	2,79	2	mielerze
206.	08-03-1-10-493 -h -00	2,90	2	mielerze
207.	08-03-1-10-493 -j -00	2,78	2	mielerze
208.	08-03-1-10-493 -k -00	0,92	2	mielerze
209.	08-03-1-10-494 -i -00	2,47	2	mielerze
210.	08-03-1-10-498 -d -00	1,02	2	mielerze
211.	08-03-1-10-498 -f -00	4,03	2	mielerze
212.	08-03-1-11-502 -b -00	9,57	2	mielerze

Lp.	Adres leśny	[ha]	Status obiektu	Opis obiektu
1	2	3	4	5
213.	08-03-1-01-505 -c -00	4,09	2	mielerze
214.	08-03-1-01-505 -d -00	3,88	2	mielerze
215.	08-03-1-01-506 -c -00	3,61	2	kopiec, około 11 m średnicy
216.	08-03-1-01-506 -f -00	3,34	2	mielerze
217.	08-03-1-01-506 -g -00	3,60	2	mielerze
218.	08-03-1-06-524 -g -00	2,16	2	kamień przydrożny kierunkowy
219.	08-03-1-06-529 -a -00	17,22	2	pozostałości pól uprawnych ze średniowiecza lub starsze
220.	08-03-1-06-530 -a -00	6,50	2	pozostałości pól uprawnych ze średniowiecza lub starsze
221.	08-03-1-06-530 -i -00	5,24	2	pozostałości pól uprawnych ze średniowiecza lub starsze
222.	08-03-1-06-531 -b -00	7,51	2	pozostałości pól uprawnych ze średniowiecza lub starsze
223.	08-03-1-06-531 -d -00	8,23	2	pozostałości pól uprawnych ze średniowiecza lub starsze
224.	08-03-1-06-532 -a -00	5,28	2	pozostałości pól uprawnych ze średniowiecza lub starsze; ND - Naturdenkmal, pomnik przyrody
225.	08-03-1-06-532 -c -00	3,96	2	pozostałości pól uprawnych ze średniowiecza lub starsze
226.	08-03-1-06-532 -f -00	1,60	2	kamień przydrożny kierunkowy
227.	08-03-1-06-532 -g -00	4,86	2	kamień przydrożny kierunkowy
228.	08-03-1-06-532 -j -00	2,70	2	kamień przydrożny kierunkowy
229.	08-03-1-06-533 -c -00	7,60	2	kamień przydrożny kierunkowy
230.	08-03-1-06-539 -c -00	3,71	2	kamień przydrożny kierunkowy
231.	08-03-1-10-544 -b -00	7,54	2	mielerze
232.	08-03-1-10-544 -f -00	2,00	2	mielerze
233.	08-03-1-10-544 -g -00	7,84	2	mielerze
234.	08-03-1-10-545 -b -00	8,18	2	mielerze
235.	08-03-1-10-545 -c -00	10,47	2	mielerze
236.	08-03-1-10-547 -c -00	3,06	2	mielerze
237.	08-03-1-10-548 -a -00	2,18	2	mielerze
238.	08-03-1-10-548 -b -00	2,30	2	mielerze
239.	08-03-1-10-548 -i -00	5,06	2	mielerze
240.	08-03-1-09-558 -g -00	0,84	2	mielerze
241.	08-03-1-10-568 -i -00	4,01	2	kamień przydrożny kierunkowy
242.	08-03-1-10-569 -b -00	1,51	2	kamień kierunkowy z napisem Marienbruecke
243.	08-03-1-10-569 -g -00	2,78	2	kamień kierunkowy Płytnica, Krępsko
244.	08-03-1-10-569 -h -00	14,01	2	mielerze
245.	08-03-1-10-570 -a -00	20,64	2	mielerze
246.	08-03-1-10-570 -c -00	1,84	2	mielerze
247.	08-03-1-10-571 -b -00	2,25	2	mielerze
248.	08-03-1-10-571 -c -00	5,03	2	mielerze
249.	08-03-1-10-571 -f -00	4,63	2	mielerze
250.	08-03-1-10-572 -a -00	9,34	2	mielerze
251.	08-03-1-10-575 -a -00	2,77	2	kamień przydrożny kierunkowy, mielerz
252.	08-03-1-10-575 -c -00	6,70	2	mielerze
253.	08-03-1-01-586 -c -00	4,29	2	kopiec, około 9 m średnicy
254.	08-03-1-01-596 -a -00	6,12	2	kopiec, około 7 m średnicy

Lp.	Adres leśny	[ha]	Status obiektu	Opis obiektu
1	2	3	4	5
255.	08-03-1-09-607 -a -00	7,37	2	kopiec, około 10 m średnicy
256.	08-03-1-09-610 -d -00	3,16	2	kopiec, około 8 m średnicy
257.	08-03-1-09-610 -g -00	6,24	2	kopiec, około 7 m średnicy
258.	08-03-1-09-610 -i -00	1,02	2	kopiec, około 7 m średnicy
259.	08-03-1-06-611 -a -00	3,03	2	kopiec, około 7 m średnicy
260.	08-03-1-10-615 -a -00	7,11	2	mielerze
261.	08-03-1-10-616 -a -00	14,10	2	mielerze
262.	08-03-1-10-616 -b -00	5,05	2	mielerze
263.	08-03-1-10-617 -b -00	3,71	2	mielerze
264.	08-03-1-10-623 -a -00	5,80	2	mielerze
265.	08-03-1-10-623 -b -00	2,36	2	mielerze
266.	08-03-1-10-624 -c -00	3,66	2	mielerze
267.	08-03-1-10-630 -b -00	2,37	2	mielerze
268.	08-03-1-01-644 -j -00	0,90	2	mielerze
269.	08-03-1-01-645 -a -00	1,65	2	mielerze
270.	08-03-1-01-645 -b -00	25,52	2	mielerze
271.	08-03-1-01-645 -c -00	3,72	2	mielerze
272.	08-03-1-01-650 -a -00	13,58	2	kopiec, około 9 m średnicy
273.	08-03-1-01-652 -a -00	4,25	2	mielerze
274.	08-03-1-01-652 -c -00	4,59	2	mielerze
275.	08-03-1-01-652 -d -00	3,96	2	mielerze
276.	08-03-1-01-652 -f -00	3,42	2	mielerze
277.	08-03-1-01-652 -h -00	2,46	2	mielerze
278.	08-03-1-01-653 -a -00	4,09	2	mielerze
279.	08-03-1-09-655 -f -00	3,75	2	mielerze
280.	08-03-1-09-655 -h -00	3,29	2	mielerze
281.	08-03-1-09-658 -d -00	3,14	2	kopiec, około 10 m średnicy
282.	08-03-1-09-660 -i -00	4,63	2	kopiec, około 10 m średnicy
283.	08-03-1-10-666 -c -00	2,65	2	mielerze
284.	08-03-1-10-666 -i -00	4,69	2	mielerze
285.	08-03-1-10-667 -a -00	16,23	2	mielerze
286.	08-03-1-10-667 -b -00	3,73	2	mielerze
287.	08-03-1-10-667 -c -00	4,59	2	mielerze
288.	08-03-1-10-668 -b -00	3,91	2	mielerze
289.	08-03-1-10-668 -c -00	3,99	2	mielerze
290.	08-03-1-10-670 -a -00	3,37	2	mielerze
291.	08-03-1-10-670 -d -00	4,23	2	mielerze
292.	08-03-1-10-671 -b -00	12,75	2	mielerze
293.	08-03-1-10-671 -c -00	7,19	2	mielerze
294.	08-03-1-10-676 -g -00	7,48	2	mielerze
295.	08-03-1-10-676 -j -00	7,26	2	mielerze
296.	08-03-1-09-689 -a -00	2,38	2	mielerze
297.	08-03-1-09-689 -b -00	2,57	2	mielerze

Lp.	Adres leśny	[ha]	Status obiektu	Opis obiektu
1	2	3	4	5
298.	08-03-1-09-689 -d -00	3,17	2	mielerze
299.	08-03-1-09-689 -f -00	0,98	2	mielerze
300.	08-03-1-09-689 -h -00	1,65	2	mielerze
301.	08-03-1-09-689 -i -00	1,96	2	mielerze
302.	08-03-1-09-689 -k -00	3,32	2	mielerze
303.	08-03-1-09-690 -b -00	7,26	2	mielerze
304.	08-03-1-09-690 -l -00	4,78	2	mielerze
305.	08-03-1-09-692 -g -00	4,01	2	mielerze
306.	08-03-1-09-692 -h -00	0,55	2	mielerze
307.	08-03-1-09-700 -i -00	3,89	2	mielerze
308.	08-03-1-09-704 -c -00	2,39	2	mielerze
309.	08-03-1-09-706 -a -00	13,15	2	mielerze
310.	08-03-1-09-707 -b -00	10,77	2	mielerze
	Razem status 2	1849,36		

W tym miejscu należy wyjaśnić pojęcie mielerzy. Pierwotnie mielerz posiadał formę stosu drewna, który uszczelniony był ziemią lub darnią i w takiej postaci podpalany. Tak uzyskane warunki powodowały, iż drewno nie ulegało spaleni, a zwęgleniu. Zachowane do dzisiaj pozostałości mielerzy posiadają własną formę terenową w postaci niewielkiego nasypu ziemnego o średnicy 8-10 m oraz wysokości około 0,5 m. Występują w skupiskach o dość regularnym rozplanowaniu. Nie są one szczególnie narażone na zniszczenie w trakcie działań związanych z prowadzeniem gospodarki leśnej. Niemniej, w miarę możliwości warto są zachowania. Celowym byłoby ich omijanie przez szlaki zrywkowe. Ponadto w ich przypadku podczas przygotowania gleby na odnowieniach wskazane byłoby stosowanie sposobów najmniej opresyjnych – na przykład frezu.

Kolejną ciekawostką wartą omówienia jest kompleks pozostałości pól uprawnych z okresu średniowiecza (a być może nawet okresu wpływów rzymskich), zlokalizowany w granicach Leśnictwa Hajda. Tego typu pozostałości są w polskiej archeologii na tyle nowym zjawiskiem, że nawet nie wypracowano jeszcze dedykowanej im metodyki prowadzenia badań. Dla ich ochrony i zachowania celowym byłoby prowadzenie w ich granicach działań gospodarczych, polegających na minimalizowaniu ingerencji w glebę mineralną.

Ważną kategorią zabytków są obiekty związane z archaicznym drogownictwem o chronologii sięgającej co najmniej przełomu średniowiecza i nowożytności, w tym kamienie przydrożne, kierunkowe, milowe. Niektóre z nich zachowały się do dziś i należy zadbać, aby nie dopuszczać do ich uszkodzenia, czy przesuwania w rezultacie prowadzenia w sąsiedztwie działań gospodarczych.

5.2. Cmentarze i miejsca kultu religijnego

➤ *Cmentarze*

W oddz. 7g o pow. 0,39 ha, zlokalizowany jest cmentarz ewangelicki, nieczynny od końca II wojny światowej. W trakcie prac taksacyjnych zostały określone jego granice. Aktualnie wyłączenie opisano jako „objęte szczególną ochroną”, ze względu na to, że jest to ewidencyjnie powierzchnia leśna.

➤ *Obiekty kultu religijnego*

W trakcie prac taksacyjnych oznaczono również obiekty kultu religijnego takie jak krzyże, kapliczki, mogiły.

Tab. 55. Wykaz obiektów kultu religijnego na gruntach Nadleśnictwa Jastrowie

Lp.	Leśnictwo Oddz., pododz.	Gmina Obręb ewidencyjny	Opis obiektu
1	2	3	4
1.	Sypniewo 12a	Jastrowie Obszar Wiejski Budy	pozostałości po dawnej kapliczce
2.	Brzeźnica 156f	Jastrowie Obszar Wiejski Brzeźnica	krzyż, kapliczka
3.	Prądy 499h	Jastrowie Obszar Wiejski Budy	kamienny pomnik/grób z metalową tabliczką, opis w języku niemieckim - obelisk zbudowany z kamieni, żeliwna tabliczka z napisem częściowo uszkodzona
4.	Hajda 527f	Jastrowie Obszar Wiejski Jastrowie	krzyż

Fot. 13. Pozostałość po kapliczce, oddz. 12a (fot. Andrzej Gruszka)

5.3. Miejsce historyczno-architektoniczne

W pobliżu wsi Brzeźnica Kolonia zachowały się magazyny broni jądrowej wybudowane w latach 1967-70 (typ „3000”) i w połowie lat 70-tych (typ „Granit”). Powstały w skutek porozumienia z połowy lat 60-tych między Związkiem Radzieckim a władzami Polski, którego wynikiem był program o kryptonimie „Wisła”. Magazyny zostały wybudowane przez stronę polską i przekazane Północnej Grupie Wojsk Radzieckich. W magazynie znajdowały się głowice jądrowe do rakiet taktycznych i taktyczno-operacyjnych oraz jądrowe bomby lotnicze.

Fot. 14. Magazyn broni jądrowej typu „Granit” (fot. N-ctwo Jastrowie)

5.4. Park

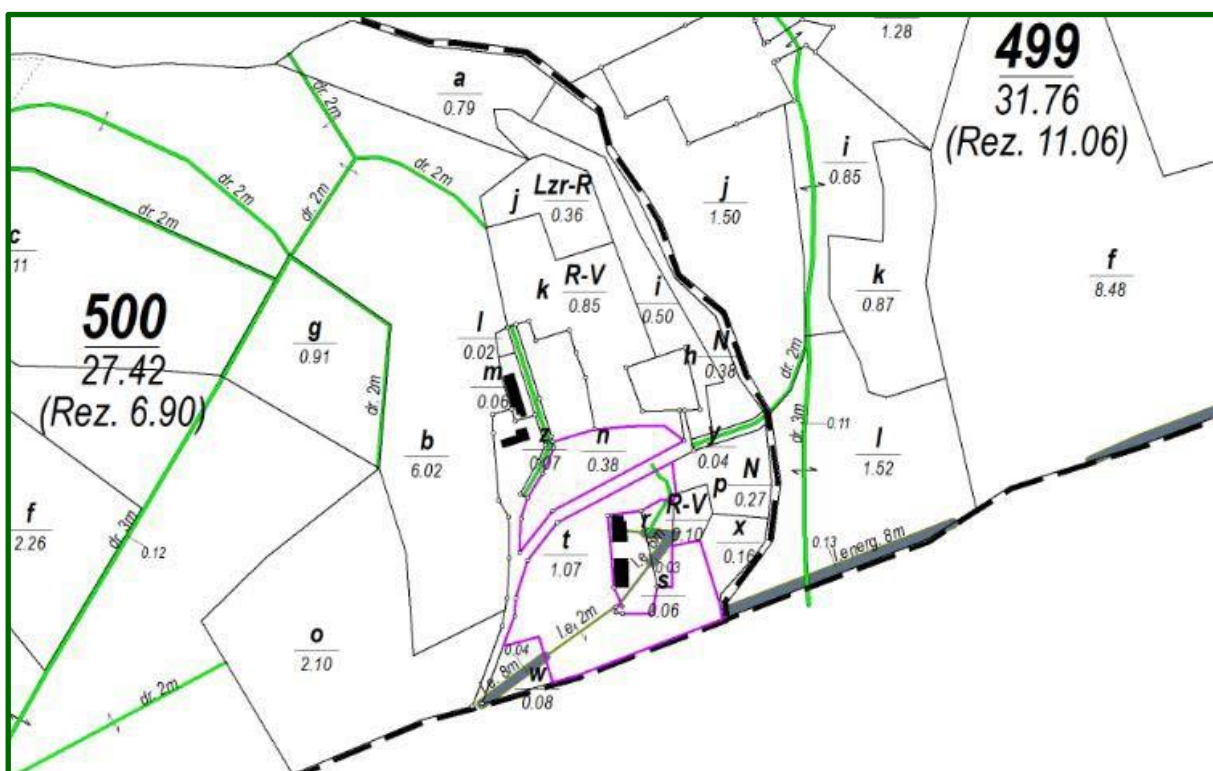
Ustanowiony na podstawie decyzji wojewódzkiego konserwatora zabytków z dnia 12.03.1982 r. w sprawie wpisania dobra kultury do rejestru zabytków, nr rejestru A-414.

Park w Trzebieszkach położony jest przy drodze publicznej z Wąlcza do Jastrowia, w dolinie rzeczki Rurzycy. Park jest w zasadzie dopełnieniem w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy, otaczających kompleksów leśnych. Na podstawie wieku drzew określa się powstanie parku jako początek XX wieku. Pierwsze wzmianki dotyczące miejsca omawianego miejsca sięgają do roku 1597, kiedy to starosta ujsko-pilski, na terenie obecnego parku, wydał pozwolenie na postawienie karczmy o nazwie: „podła jeziora trzebieszkami rzeczonoego”.

Karczma znajdowała się na trakcie handlowym z Wałcza do Gdańska. Na podstawie wieku drzew określa się powstanie parku jako początek XX wieku. Kompleks zabudowań wraz z parkiem od momentu swego powstania do chwili obecnej administrowany jest przez Lasy Państwowe.

W skład parku wchodzi oddz.: 500n,t o łącznej powierzchni 1,45 ha. Drzewostan tworzy buk, dąb, lipa w wieku 145 lat, sosna, świerk, jodła, dąb czerwony w wieku 120 lat, brzoza, olsza, klon w wieku 110 lat, wiąz, lipa w wieku 70 lat, lipa, grab w wieku 50 lat, lipa w wieku 35 lat. Zakrzewienia stanowi głównie śnieguliczka biała, leszczyna pospolita, śliwa tarnina.

Ryc. 37. Park w Trzebiezskach

6. ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA

Stan lasów jest miernikiem zagrożeń całego środowiska przyrodniczego. Las jest najbardziej czułym wskaźnikiem negatywnych zmian, a jednocześnie najtrudniejszym do odtworzenia ekosystemem.

Spośród wielu groźnych dla lasów czynników tylko część może je zniszczyć w ciągu bardzo krótkiego czasu. Taki typ działania wykazują np.: ogień, huragany, powodzie, itp. Pozostałe powodują najczęściej różnorakie uszkodzenia, w wyniku których rozwijają się mniej lub bardziej przewlekłe procesy chorobowe.

Wzajemne powiązanie kilku czynników, polegające na jednoczesnym lub następującym po sobie występowaniu, powoduje, że ich oddziaływanie jest silniejsze, a niszczący efekt końcowy większy niż zwykła suma efektów poszczególnych czynników.

Lasy Nadleśnictwa Jastrowie narażone mogą być na oddziaływanie następujących czynników:

➤ abiotycznych:

- wiatry,
- opady i osady atmosferyczne,
- wyładowania atmosferyczne,
- wahania temperatur;
- zaburzenia gospodarki wodnej;

➤ biotycznych:

- szkodniki owadzie (pierwotne, wtórne),
- grzybowe choroby infekcyjne (korzeni, pędów, liści),
- nadmierne występowanie zwierząt roślinożernych;

➤ antropogenicznych:

- zanieczyszczenie powietrza,
- zanieczyszczenie wód i gleb,
- pożary lasu,
- szkodnictwo leśne.

6.1. Zagrożenia abiotyczne

Wśród zagrożeń abiotycznych w lasach Nadleśnictwa Jastrowie najważniejsze znaczenie mają: wiatry, wahania temperatury, w tym niskie i wysokie temperatury oraz zakłócenia stosunków wodnych, w tym podtopienia i zalania.

6.1.1. Wiatry

Wiatr jest jednym z czynników przyrody nieożywionej mający duże znaczenie dla prowadzenia gospodarki leśnej. Powoduje przesychnanie gleby, jej zubożanie, utratę ciepła i wilgoci oraz głównie uszkodzenia mechaniczne: obłamywanie gałęzi, naruszanie systemu korzeniowego, pęknięcie strzał, wywracanie drzew z korzeniami lub łamanie drzew grupowo, gniazdowo, pasowo i powierzchniowo. Czasem szkody mogą przyjmować rozmiary klęskowe. Największe szkody powstają w miejscach narażonych na działanie panujących wiatrów: na skrajach drzewostanów, w gniazdach, w lukach. Najbardziej wrażliwe na wiatr są gatunki iglaste, zwłaszcza świerk, a z gatunków liściastych – buk. Stopień odporności drzew zależy od rozwoju systemu korzeniowego, budowy strzały, uformowania korony. O odporności drzewostanów decyduje także skład gatunkowy, zwarcie, struktura i ściany ochronne. Najodporniejsze są drzewostany różnowiekowe, wielogatunkowe, wyhodowane w luźnym zwarcu, z nisko osadzonymi koronami, mogące wykształcić silny system korzeniowy. Znaczny wpływ na wielkość szkód ma rodzaj stosowanej rębni. Największe zniszczenia wiatry wyrządzają w jednogatunkowych drzewostanach o złym stanie zdrowotnym, zwłaszcza porażonym przez opieńkę i hubę korzeni oraz spalowane przez zwierzyńkę. Przeciwdziałać szkodom od wiatru można za pomocą czynności gospodarczych korzeniowy. Największe zniszczenia wiatry wyrządzają w jednogatunkowych drzewostanach o złym stanie zdrowotnym, zwłaszcza porażonym przez opieńkę i hubę korzeni oraz spalowane przez zwierzyńkę. Przeciwdziałać szkodom od wiatru można za pomocą czynności gospodarczych z zakresu urządzania i hodowli lasu. Podstawowe czynności to:

- zachowanie ładu przestrzennego,
- zaplanowanie właściwego składu drzewostanów,
- planowanie rębni i bezpiecznego kierunku cięć,
- tworzenie ścian ochronnych,
- rozluźnienie więźby sadzenia na terenach zagrożonych,
- właściwe prowadzenie cięć pielęgnacyjnych,
- ograniczanie rozwoju szkodników wtórnych,
- prawidłowe zwalczanie masowych pojawów owadów,

- usuwanie wywrotów i złomów, przestrzeganie zasad higieny lasu,
- utrzymywanie odpowiedniego stanu zwierzyny łownej.

W ostatnim dziesięcioleciu (lata 2014-2022) na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Jastrowie odnotowano uszkodzenia od wiatru na łącznej powierzchni 1122 ha (2015 – 0,15 ha, 2018 – 0,15 ha, 2019 – 21,26 ha, 2022 – 1100,44 ha). Są to dane uzyskane z Zespołu Ochrony Lasu w Szczecinku.

6.1.2. Opady i osady atmosferyczne

Latem występują niekiedy dłuższe okresy bezdeszczowe (1-2 miesięczne), które w połączeniu z wysokimi temperaturami (+30°C i wyżej) mogą spowodować znaczne osłabienie drzewostanów. Małą ilością opadów charakteryzuje się również początek wiosny. Powstają wtedy szkody w uprawach, głównie sosnowych, świerkowych i bukowych, gdyż sadzonki w takich warunkach słabną i zamierają. W starszych drzewostanach podczas długotrwałych susz cierpi głównie świerk i buk, szczególnie w przypadku gwałtownego odsłonięcia pni. Zjawiskiem wtórnym mogą być martwice, pęknięcie i odpadanie kory.

Nadmierne opady atmosferyczne mogą stanowić zagrożenie dla lasu. Mogą wystąpić w postaci deszczu, gradu, okiści, gołoledzi i szadzi. Bardzo silne deszcze mogą powodować mechaniczne uszkodzenia roślin. Szkody wywołane gradem mogą być bardzo duże zwłaszcza w młodych drzewostanach do 15 roku życia: sadzonki na uprawach mogą być całkowicie zniszczone. W starszych drzewostanach szkody polegają na uszkodzeniu liści, kwiatów, owoców, pędów i kory. Następstwem uszkodzeń mogą być choroby drzew, wzrost podatności na zasiedlenie przez szkodniki wtórne.

Śnieg przy bezwietrznej pogodzie i temperaturze ok. 0°C może powodować okiść. Pod ciężarem śniegu łamią się gałęzie i wierzchołki, przeginają, łamią i wywalają drzewa. Zapobieganie szkodom polega na doborze odpowiedniego składu gatunkowego oraz wykonywaniu odnowień (rozrzedzaniu więźby) i zabiegów pielęgnacyjnych tak, aby drzewostany były odporne na okiść.

Gołoledź powstaje, gdy na zmrożone kory i pnie drzew pada deszcz. Powstająca warstwa lodu może powodować nadmierne obciążenie drzew i ich uszkodzenia. Wrażliwe gatunki to sosna, olsza i buk. Mało wrażliwe są modrzew i brzoza.

Szadz powstaje w wyniku zetknięcia oziębionej mgły z gałązkami korony drzew. Powoduje szkody podobne do tych od gołoledzi.

W ostatnim dziesięcioleciu (lata 2014-2022) na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Jastrowie odnotowano uszkodzenia związane z opadami śniegu na powierzchni 0,16 ha, odnotowane w 2018 roku.. Są to dane uzyskane z Zespołu Ochrony Lasu w Szczecinku.

6.1.3. Wyładowania atmosferyczne

Na pioruny najbardziej narażone są wysokie drzewa rosnące na wilgotnych glebach, dobrze zakorzenione. Szkody mają charakter mechaniczny i fizjologiczny. Uszkodzenia polegają na powstawaniu rysy, obłamywaniu wierzchołków, rozłupaniu lub powalaniu pni. Szkodliwe jest zamieranie grup drzew stojących wokół drzewa rażonego piorunem, zwłaszcza w drzewostanach świerkowych. Porażone kępy mogą stwarzać zagrożenie rozwojem szkodników wtórnych. Pioruny mogą być także przyczyną powstawania pożarów, zwłaszcza przy braku opadów. W latach 2014 – 2022 nie odnotowano jednak z tego powodu żadnych pożarów na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Jastrowie.

6.1.4. Wahania temperatur

Częstym zjawiskiem na terenie Nadleśnictwa są późne przymrozki wiosenne, występujące w maju i na początku czerwca. Obejmują z reguły duże obszary, zmrażając wiosenne pędy buka, dębu i świerka. Zjawiska te szczególnie dotkliwe są w szkółkach i na uprawach. Znacznie mniejsze szkody wyrządzają wczesne przymrozki jesienne, uszkadzające czasami niezdrewniałe jeszcze pędy dębów. Niekiedy w młodszych (1-2 letnich) uprawach obserwuje się zjawisko tzw. gołomrozu, polegające na „wysadzaniu” młodych sadzonek, które następnie usychają.

W ostatnim dziesięcioleciu (lata 2014-2022) na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Jastrowie odnotowano uszkodzenia związane z niskimi i wysokimi temperaturami, oparzeniami, zgorzelą słoneczną, więdnieniem, zmrożeniem bądź zwarzeniem na szkółce leśnej na powierzchni 335,96 ha (2017 – 0,01 ha, 2019 – 202,86 ha, 2020 – 25,88 ha, 2021 – 14,48 ha, 2022 – 92,73 ha). Są to dane uzyskane z Zespołu Ochrony Lasu w Szczecinku.

6.1.5. Zaburzenia gospodarki wodnej

Poważnym zagrożeniem, zaznaczającym się w ostatnich latach, jest spadek poziomu wód gruntowych, powodujący m.in. wysychanie i degradację śródleśnych bagien oraz związany z tym zanik części cennych siedlisk przyrodniczych.

W ostatnim dziesięcioleciu (lata 2014-2022) na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Jastrowie odnotowano uszkodzenia związane z zakłóceniami stosunków

wodnych na powierzchni 282,55 ha (2015 – 0,90 ha, 2016 – 0,22 ha, 2018 – 3,79 ha, 2019 – 13,25 ha, 2020 – 37,35 ha, 2021 – 15,64 ha, 2022 – 211,40 ha). Są to dane uzyskane z Zespołu Ochrony Lasu w Szczecinku.

6.2. Zagrożenia biotyczne

Czynniki biotyczne zagrażające lasom są na bieżąco monitorowane przez Nadleśnictwo i analizowane przez specjalistów z Zespołu Ochrony Lasu w Szczecinku.

6.2.1. Szkodniki owadzie

Szkodliwe owady na terenie Nadleśnictwa występowały i występują w różnym nasileniu. W Polsce okresy między gradacjami najgroźniejszych, od dawna występujących szkodników owadzych wyraźnie się skracają, powstają nowe i poszerzają się stare ogniska gradacyjne. Pogarsza się stan zdrowotny drzew gatunków liściastych, uważanych dotychczas za bardziej odporne.

Tab. 56. Zestawienie powierzchni występowania i zwalczania szkodników owadzych w Nadleśnictwie Jastrowie

Gatunek	Rok	Występowanie [ha]	Zwalczanie [ha]
1	2	3	4
Szkodniki pierwotne			
Brudnica mniszka	2017	1143,72	585,16
	2018	1988,31	1233,00
	2019	1000,00	1000,00
	2021	28,00	-
	2022	156,72	-
Poproch cetyniak	2015	26,74	-
	2016	112,00	-
	2017	197,24	-
Strzygonia choinówka	2017	1042,66	-
	2018	242,81	-
	2019	40,63	-
Susówka dębówka	2016	231,91	-
	2022	60,42	-
Szkodniki wtórne			
Kornik drukarz	2016	5,93	5,93
	2017	37,07	37,07
	2018	47,77	47,77

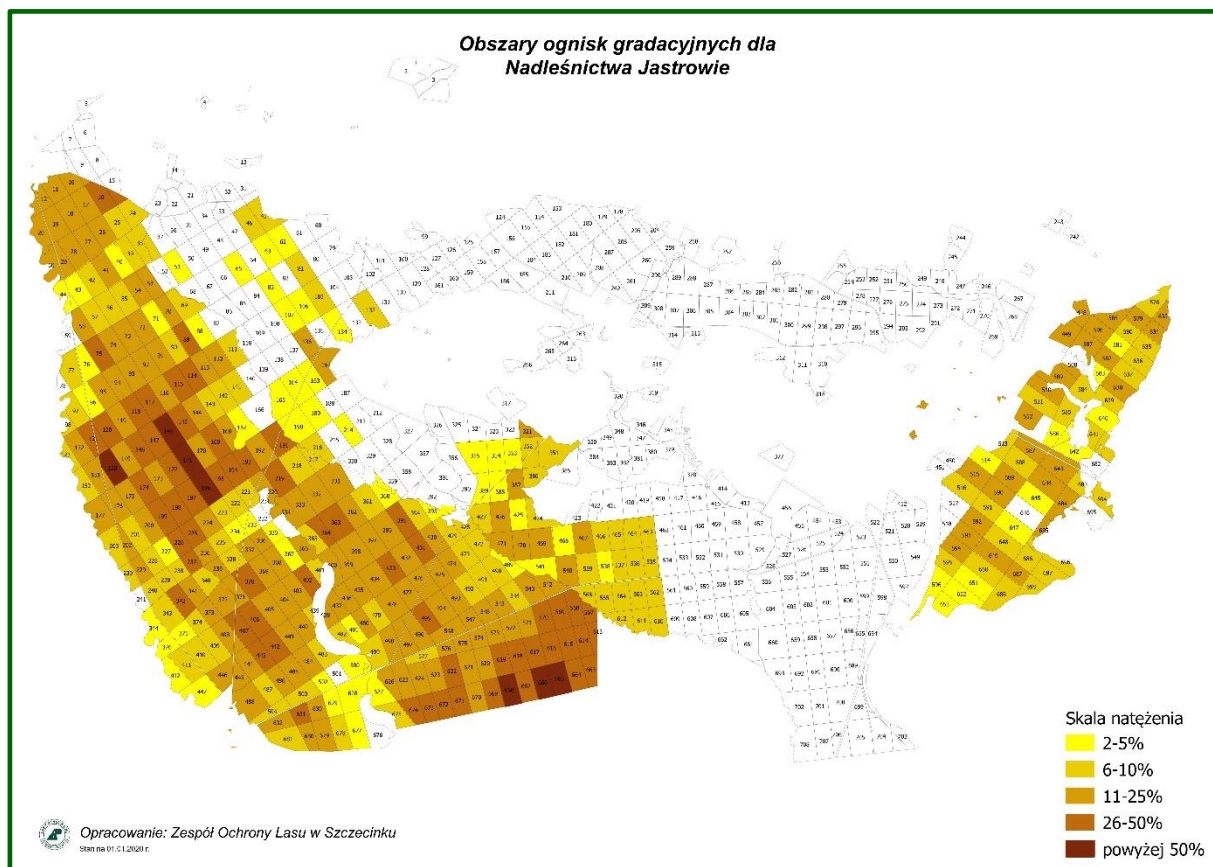
Gatunek	Rok	Występowanie [ha]	Zwalczanie [ha]
1	2	3	4
	2019	30,48	30,48
	2020	23,51	23,51
	2021	3,21	3,21
	2022	18,41	18,41
Przypłaszczek granatek	2015	104,80	-
	2016	929,04	-
	2017	721,34	-
	2018	502,71	-
	2019	551,08	-
	2020	519,51	-
	2021	172,20	-
Rytownik pospolity	2015	0,35	-
	2021	8,00	-
Rytownik dwuzębny	2015	2,12	-
	2018	18,25	-
Smolik dragowinowiec	2015	35,22	35,22
	2016	21,98	21,98
	2017	13,50	13,50
	2018	4,05	4,05
	2021	0,60	0,60
Szkodniki upraw i młodników			
Chrabąszczowate (pędraki)	2014	0,30	-
	2015	0,38	-
	2017	2,80	-
	2018	3,90	-
	2019	3,90	-
	2020	2,56	-
	2021	3,33	-
	2022	4,44	-
Smolik znaczony	2018	65,30	-
	2021	0,40	-
Szeliński	2014	33,04	33,04
	2015	54,31	54,31
	2016	85,42	85,42
	2017	16,52	16,52
	2018	13,10	13,10

Źródło: ZOL w Szczecinku

W minionym okresie w Nadleśnictwie Jastrowie, z wymienianych przez ZOL w Szczecinku, sporadycznie pojawiały się również następujące szkodniki: ściigi, szyszeń, płast, krobik modrzewiowiec, garnusznica bukowa.

Po analizie wieloletnich danych w zakresie ilości wystąpień, zsumowanej wartości zagrożeń oraz ilości przeprowadzonych zabiegów zwalczania foliofagów (strzygoni choinówki, poprocha cetyniaka, boreczników, barczatki sosnowki, brudnicy mniszki) Zespół Ochrony Lasu w Szczecinku określił zasięg ognisk gradacyjnych rozrodu pierwotnych szkodników sosny.

Ogniska gradacyjne wyznaczono w następujących oddziałach: 9f, 10b, 11, 12, 15d,f, 16b,c, 17-20, 24-30, 38-46, 51, 53-58, 62, 63, 65, 69-77, 81, 83, 88-97, 105-107, 111-123, 132, 134, 136, 141-152, 162-165, 167-177, 214, 216-230, 233-240, 292g-w, 321, 331-344, 351-355, 360-376, 386-389, 393-412, 424-448, 449a-h, 463-500, 502-507, 508m-o, 509-516, 535-548, 562-596, 610-645, 647-653, 663-675, 677-681, 683g,j,k, 684-688, 694, 695f, 696-698. Łączna powierzchnia ognisk gradacyjnych wynosi 9967,67 ha. Obecny stan sanitarny lasów jest dość dobry, posusz występuje pojedynczo i nie wpływa znacząco na obniżenie odporności drzewostanów.

Ryc. 38. Obszary ognisk gradacyjnych w Nadleśnictwie Jastrowie
Źródło: ZOL w Szczecinku

Określona w trakcie taksacji powierzchnia drzewostanów z uszkodzeniami od owadów (w różnym stopniu) wynosi 106,59 ha.

Zasady profilaktyki i ochrony przed szkodliwymi owadami przedstawiono w tomie IA opisanego ogólnego.

6.2.2. Grzybowe choroby infekcyjne

Najgroźniejszym dla lasów patogenem grzybowym jest korzeniowiec wieloletni (*Heterobasidion annosum*), powodujący hubę korzeni, występujący szczególnie na gruntach porolnych. Dość często korzeniowcowi wieloletniemu towarzyszy opieńka miodowa, powodująca opieńkową zgniliznę korzeni.

W Nadleśnictwie Jastrowie zalesienia porolne występują na powierzchni 6985,98 ha, to jest na 41,1% powierzchni gruntów zalesionych.

Tab.57. Zestawienie występowania ważniejszych chorób grzybowych w Nadleśnictwie Jastrowie

Nazwa choroby	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
	[ha]									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Huba korzeni	wyst.	649,40	649,40	650,40	650,70	650,70	650,70	650,70	650,70	650,74
	zwalcz.	125,58	405,21	358,47	314,02	-	-	-	-	-
Opieńkowa zgnilizna korzeni	wyst.	9,24	16,43	16,43	23,47	23,47	23,47	23,47	23,47	23,47
Osutki sosny	wyst.	0,45	-	-	51,82	91,38	0,40	30,71	69,74	26,34
	zwalcz.	0,45	0,53	1,02	0,87	1,00	1,03	0,91	0,98	1,03
Pasoż. zgorzel siewek liściastych	wyst.	0,39	0,04	-	-	-	-	-	-	-
	zwalcz.	0,39	0,35	0,63	0,70	0,43	0,65	0,95	0,34	0,40
Pasoż. zgorzel siewek iglastych	wyst.	0,42	0,01	-	-	-	-	-	-	-
	zwalcz.	0,42	0,50	0,34	0,75	0,93	0,97	0,86	0,86	0,99
Mączniak dębu	wyst.	0,81	-	-	-	-	-	-	-	-
	zwalcz.	0,81	0,82	0,68	0,65	0,50	0,20	0,33	0,22	0,11

Źródło: ZOL w Szczecinku

Sporadyczne odnotowano także pojawienie się rdzy na liściach i igłach, skrzętaka sosny, huby iglaste, plamistość liści, jemiola.

Środki zaradcze przed chorobami grzybowymi wymienione są w tomie IA opisanego ogólnego.

Określona w trakcie taksacji powierzchnia drzewostanów z uszkodzeniami od grzybów (w różnym stopniu) wynosi 40,89 ha.

6.2.3. Zwierzęta roślinożerne

a) Zwierzęta łowne

W Nadleśnictwie Jastrowie wg wyników inwentaryzacji zwierzyny łownej na dzień 10.03.2023 r. występuje 575 szt. jeleni, 2017 szt. saren, 40 szt. łosi, 35 szt. danieli i 216 szt. dzików.

Określona w trakcie taksacji powierzchnię ogólną drzewostanów z zainwentaryzowanymi uszkodzeniami od zwierzyny łownej, bez względu na stopień uszkodzeń, w rozbiciu na podklasy wieku i procentowe przedziały uszkodzeń ilustruje tabela.

Tab. 58. Powierzchnia drzewostanów z zainwentaryzowanymi uszkodzeniami od zwierząt łownych według podklas wieku i przedziałów uszkodzeń w Nadleśnictwie Jastrowie

Klasa wieku	Przedział uszkodzeń w %			Razem
	10-20	30-40	>40	
	[ha]			
1	2	3	4	5
Ia	107,04	-	-	107,04
Ib	333,59	0,86	-	334,45
IIa	243,93	35,35	9,95	289,23
IIb	70,32	13,25	1,46	85,03
III i starsze	25,15	26,70	5,14	56,99
RAZEM	780,03	76,16	16,55	872,74

Drzewostany ze stwierdzonymi uszkodzeniami od zwierzyny zajmują łącznie 872,74 ha, czyli ok. 5,1% powierzchni gruntów zalesionych Nadleśnictwa, w tym z uszkodzeniami powyżej 20% zajmują 92,71 ha (0,5% gruntów zalesionych).

Wśród drzewostanów I kl. w., najbardziej wrażliwych na uszkodzenia, uprawy i młodniki uszkodzenia 10-20% (zgryzane i spałowane) zajmują powierzchnię 440,63 ha – 50,5% uszkodzeń. Uszkodzenia w II i starszych klasach wieku – 49,5% powierzchni zainwentaryzowanymi uszkodzeniami od zwierzyny płowej, to w zasadzie zblizniające się już ślady po spałowaniu.

W celu minimalizacji szkód należy:

- utrzymywać stan zwierzyny na poziomie niezagrażającym celom hodowli lasu,
- kształtować optymalną strukturę płci i wieku populacji jeleniowatych,
- stosować środki odstraszające,
- egzekwować prawidłowe zagospodarowanie łowisk (np. koszenie łąk),
- udostępniać żer włóknisty jeleniowatym w okresie niedoborów pokarmowych,

- wzbogacać naturalną bazę żerową,
- grodzić najbardziej zagrożone powierzchnie.

b) Zwierzęta objęte ochroną

➤ Bóbr

Odnotowany w ostatnich latach rozwój populacji bobra objął również część wód powierzchniowych w Nadleśnictwie Jastrowie. Szkodliwa działalność bobra polega m.in. na „ścinaniu” drzew, głównie miękkich. Z powodu budowania tam na rowach i lokalnych ciekach wodnych mogą wystąpić szkody polegające na zalaniu przylegających upraw, młodników i starszych drzewostanów.

Bytowanie bobrów zaobserwowano dość licznie w Nadleśnictwie. Stwierdzono ślady działalności widoczne w 145 pododdziałach. Są to głównie miejsca położone przy rzekach, rowach, zbiornikach wodnych.. Skala zainwentaryzowanych uszkodzeń od bobra w warunkach Nadleśnictwa Jastrowie nie ma znaczenia gospodarczego.

Fot. 15. Nagryzanie przez bobry (fot. Artur Borecki)

➤ Żubr

W latach 2019 i 2022 odnotowano uszkodzenia od żubrów na powierzchni 2,30 ha. Skala zainwentaryzowanych uszkodzeń od żubra w warunkach Nadleśnictwa Jastrowie nie ma znaczenia gospodarczego.

6.3. Zagrożenia antropogeniczne

6.3.1. Stan i zanieczyszczenie powietrza

Emisją zanieczyszczeń nazywamy zjawisko przedostawania się do atmosfery substancji i pyłów z powierzchni ziemi. Rozróżniamy emisje naturalne oraz antropogeniczne – będące wynikiem różnorodnej działalności człowieka. Z punktu widzenia źródeł emisji wyróżnia się emisje: punktowe (sektor energetyczny i przemysłowy), powierzchniowe (sektor komunalno-bytowy i stacje paliw), liniowe (z oddziaływania transportu samochodowego).

Aktualnie obowiązujące przepisy prawne system oceny jakości powietrza opierają na klasyfikacji stref w województwie wielkopolskim. Dla oceny powietrza pod kątem zawartości dwutlenku siarki, tlenków azotu, tlenku węgla, benzenu, pyłu zawieszonego PM10 oraz zawartego w tym pyłe ołowiu, arsenu, kadmu, niklu i benzo(a)pirenu, jak również dla oceny powietrza pod kątem występujących stężeń ozonu przytoczone zostały dane odnoszące się do strefy wielkopolskiej.

Według klasyfikacji stref, dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych dla ochrony zdrowia („Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim raport za 2022 rok” – WIOŚ Poznań), strefę wielkopolską pod kątem zawartości w powietrzu dwutlenku siarki, tlenków azotu, tlenku węgla, benzenu, metali w pyłe PM10 (ołowiu, arsenu, kadmu i niklu), pyłu PM2,5 zaliczono do klasy A, w której poziom zanieczyszczeń nie przekracza wartości dopuszczalnych. Pod kątem zawartości ozonu i tlenku węgla zaliczono również do klasy A. Pod kątem zanieczyszczenia pyłem PM10 i benzo(a)pirenem – strefę wielkopolską zaliczono do klasy C, wskazującej na przekroczenie poziomu docelowego.

W ocenie wykonanej pod kątem ochrony roślin dla dwutlenku siarki i tlenków azotu utrzymano klasę A i klasę D2 dla ozonu.

6.3.2. Stan i zanieczyszczenie wód

Wody powierzchniowe są jednym z najbardziej zagrożonych zanieczyszczeniem elementów środowiska przyrodniczego. Głównymi źródłami zanieczyszczeń wód powierzchniowych na omawianym obszarze są ścieki komunalne, zanieczyszczenia obszarowe pochodzące z terenów rolniczych oraz wody opadowe z terenów osiedlowych i ciągów komunikacyjnych. Na jakość wód ma wpływ wiele czynników, do których należą między innymi: rodzaj i jakość zanieczyszczeń wprowadzanych do wód, podatność danej kategorii wód na degradację oraz zdolność jej do samooczyszczania. Instytucją która prowadzi

badania czystości wód jezior i rzek z terenu Nadleśnictwa jest Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska (WIOŚ) w Poznaniu.

a) Monitoring rzek

W poniższej tabeli przedstawiono dane Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu dotyczące stanu czystości niektórych rzek uzyskane na podstawie oceny stanu JCWP w województwie wielkopolskim, zlokalizowanych w zasięgu Nadleśnictwa.

Tab. 59. Stan czystości rzek w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Jastrowie

Rok badania	Nazwa rzeki	Stan lub potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan wód
1	2	3	4	5
2021	Gwda	umiarkowany	poniżej dobrego	zły
2021	Młynówka	umiarkowany	poniżej dobrego	zły
2021	Piława	dobry	poniżej dobrego	zły
2021	Rurzyca	dobry	poniżej dobrego	zły
2021	Samborka	-	poniżej dobrego	zły
2021	Piława	słaby	poniżej dobrego	zły
2021	Rurzyca	słaby	poniżej dobrego	zły

Źródło: GIOŚ: „Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021 r.

b) Monitoring jezior

Wdrożenie Ramowej Dyrektywy Wodnej nakłada obowiązek kontroli stanu czystości jezior o powierzchni większej od 50 ha. Ocenę stanu czystości jezior można wykonać także dla zbiorników wodnych mniejszych niż 50 ha, lecz ważnych ze względów gospodarczych lub ekologicznych.

Tab. 60. Stan czystości jezior w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Jastrowie

Rok badania	Nazwa jeziora	Stan/ potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan wód
1	2	3	4	5
2018	Krąpsko Długie	stan dobry	stan dobry	zły

Źródło: GIOŚ „Klasyfikacja i ocena stanu wód w latach 2017-2018”

c) Monitoring wód podziemnych

Ocena jakości wód podziemnych prowadzona jest w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Polskę podzielono na Jednolite Części Wód Podziemnych (JCWPd). Grunty Nadleśnictwa Jastrowie w całości znajdują się w zasięgu JCWPd nr 26. Według oceny wód podziemnych prowadzonego przez WIOŚ, stan wód podziemnych posiada ogólną ocenę dobrą, zarówno pod względem ilościowym jak i chemicznym.

d) Źródła zanieczyszczeń ekosystemów wodnych

Na czystość wód powierzchniowych i podziemnych duży wpływ ma gospodarka ściekowa, prowadzona przez gminy z terenu Nadleśnictwa Jastrowie. Unieszkodliwianie ścieków komunalnych realizowane jest przez różnorodne systemy kanalizacyjne, tj. systemy kanalizacji grupowej, systemy zakładowe oraz indywidualne powiązane z oczyszczalniami ścieków. Na terenie Nadleśnictwa największa oczyszczalnia ścieków znajduje się w miejscowości Jastrowie.

Ochrona i właściwe zagospodarowanie zasobów wodnych powinno się odbywać poprzez:

- ◆ realizację zbiorczych i indywidualnych systemów oczyszczania w jednostkach osadniczych i produkcyjnych oraz udoskonalanie systemów już istniejących;
- ◆ wykluczenie zabudowy krawędzi, zboczy i den dolin rzecznych;
- ◆ tworzenie wzdłuż cieków tzw. pasów ekologicznych poprzez zalesianie, zadrzewianie, nasadzanie krzewów oraz przekształcanie gruntów ornych w użytki zielone;
- ◆ ustanawianie lasów wodochronnych w bezpośrednim sąsiedztwie wód;
- ◆ likwidację dzikich wysypisk odpadów, a wobec planowanych w przyszłości wysypisk - przyjęcie i zrealizowanie zabezpieczeń ochraniających użytkowy poziom wodonośny;
- ◆ objęcie szczególną kontrolą obiektów hodowli ryb; potencjalne obiekty hodowlane wymagają nowoczesnych rozwiązań minimalizujących ujemny wpływ na środowisko wodne; wskazana jest ekspertyza ekologiczna przed wydaniem zgody na zlokalizowanie nowych obiektów wzdłuż rzek;
- ◆ realizowanie obiektów małej retencji wodnej (jazy, zastawki, zbiorniki).

6.3.3. Pożary lasu

Czynnikiem antropogenicznym mającym wpływ na uszkodzenia lasów są również pożary. W okresie ostatnich 10 lat odnotowano na terenie Nadleśnictwa 23 pożary,

na łącznej powierzchni 3,80 ha. Przyczyny pożarów: zaniedbanie – 5, podpalenia – 5, wypadki – 1, przyczyny nie ustalono dla 12 pożarów.

6.3.4. Szkodnictwo leśne

Z innych zagrożeń, które mogą wystąpić w warunkach Nadleśnictwa Jastrowie wymienić należy:

- wywożenie do lasu śmieci przez mieszkańców okolicznych wsi,
- wyrzucanie śmieci z pojazdów w trakcie przejazdu przez lasy,
- nadmierna penetracja lasów w okresie zbioru jagód i grzybów przez ludność miejscową i przyjezdną,
- wnykarstwo i kłusownictwo,
- nielegalna eksploatacja piasku i żwiru,
- kradzieże drewna.

7. TURYSTYKA I EDUKACJA

7.1. Opis walorów turystycznych Nadleśnictwa

Racjonalna ochrona przyrody jest ściśle związana z problematyką rekreacji i turystyki. Dotyczy to zarówno udostępniania niektórych danych przyrodniczych w celu promocji ochrony przyrody, jak i nieujawniania części informacji, w przypadku gdy groziłoby to zniszczeniem lub dewastacją obiektów chronionych.

Większość obszaru Nadleśnictwa Jastrowie posiada wysokie walory przyrodnicze, krajobrazowe i rekreacyjno-wypoczynkowe. Różne szlaki turystyczne pozwalają na aktywny wypoczynek. Duże i ogólnie dostępne kompleksy leśne są znakomitą bazą dla amatorów czynnego wypoczynku na łonie przyrody, a obszary porośnięte płatanami czernicy i brusznicy oraz dobre urodzaje grzybów powodują, że lasy te są często odwiedzane przez ludność miejscową i przyjezdną.

Do ciekawszych miejsc na terenie Nadleśnictwa należy zaliczyć m.in. rezerwy „Diabli Skok i „Wielkopolska Dolina Rurzyca” przy rzece Rurzuca a także malowniczo położone użytki ekologiczne. Na terenie Nadleśnictwa Jastrowie znajdują się obiekty archeologiczne takie jak grodziska wczesnośredniowieczne czy kurhany. Do atrakcji można zaliczyć również zabudowania byłych magazynów broni jądrowej znajdujących się na terenie leśnictwa Zacisze.

Penetracja lasu przez człowieka wyłania jednak potrzebę stworzenia warunków ochrony środowiska leśnego oraz pogodzenia różnorodnych funkcji lasu, to jest gospodarczych i ochronnych, z udostępnieniem terenów leśnych dla celów rekreacyjnych. Wszelkie potrzeby w tym zakresie winny wyprzedzać masowy i żywiołowy napływ ludności do lasu.

Bieżące wypełnianie przez lasy funkcji rekreacyjno-wypoczynkowej Nadleśnictwo winno realizować poprzez:

- udostępnianie wstępu do lasu z zachowaniem zasad w zakresie ochrony przyrody i ochrony przeciwpożarowej,
- współpracę z Konserwatorami Przyrody i Zabytków oraz z władzami samorządowymi w zakresie: organizacji ruchu turystycznego, ochrony przyrody i zabytków,
- oznaczenie osobliwości przyrodniczych i miejsc historycznych, jeżeli nie zagraża to dewastacją obiektów chronionych,
- pozostawianie otulin wokół zbiorników wodnych,
- śledzenie rozwoju ruchu turystycznego i dostosowywanie liczby i rodzaju urządzeń turystycznych do aktualnych potrzeb.

7.2. Turystyka na terenie Nadleśnictwa

Na terenie Nadleśnictwa Jastrowie wytyczono różnego rodzaju szlaki turystyczne:

Szlaki piesze

1. **Szlak pomarańczowy** (w zasięgu N-ctwa ok 34,3 km) – Trasa Turystyczno - Sprawnościowa z Nadarzyc, przez kompleks leśny leśnictwa Sypniewo i Drzewiec do rezerwatu „Diabli Skok”, następnie przez leśnictwo Budy do miejscowości Budy, przez leśnictwo Brzeźnica do miejscowości Brzeźnica, dalej przez leśnictwo Wądołek przez miejscowości Samborsko i Jastrowie gdzie kończy się przy hali widowiskowo – sportowej.
2. **Szlak Czerwony** (w zasięgu N-ctwa 0,4 km) – „Szlak im. IV Dywizji Piechoty”, niewielki fragment przy miejscowości Nadarzyc.
3. **Szlak zielony PTTK** (w zasięgu N-ctwa ok. 19,3 km) – „Diabli Skok”, biegnie od rezerwatu „Diabli Skok” przez leśnictwo Budy do miejscowości Budy, następnie przez leśnictwa Brzeźnica, Wądołek do miejscowości Samborsko, kończąc w miejscowości Jastrowie przy Ośrodku Kultury.
4. **Szlak czarny** (w zasięgu N-ctwa ok. 19,2 km) – Leśna ścieżka pieszo – rowerowa „Do Diabiego Stoku”, prowadzi od rezerwatu „Diabli Skok” na terenie leśnictwa Budy do miejscowości Budy, następnie przechodzi przez niewielki fragment leśnictwa Brzeźnica, dalej przez leśnictwo Hajda do miejscowości Hajda, stamtąd przez leśnictwo Wądołek do miejscowości Jastrowie, kończy bieg w miejscowości Jastrowie na placu im. Jana Pawła II.
5. **Szlak niebieski PTTK** (w zasięgu N-ctwa ok. 11 km) – zaczyna swój bieg w miejscowości Nadarzyc i wiedzie polnymi drogami i lasami do rezerwatu „Diabli Skok”.
6. **Szlak żółty PTTK** – ze Szwecji przechodzi przez kompleks leśny do rezerwatu „Diabli Skok”, wschodnią granicą rezerwatu „Wielkopolska Dolina Rurzyca”. Następna część szlaku prowadzi przez Leśnictwa Ptusza oraz Jeziora do granicy Nadleśnictwa Jastrowie.

Szlaki i ścieżki rowerowe

1. **Trasa rowerowa nr 1** (w zasięgu N-ctwa ok 3,6 km) – spod szkoły w miejscowości Jastrowie przez leśnictwo Wądołek do najwyższego wzniesienia w Nadleśnictwie „Sosnowa Góra” (168 m.n.p.m.).

2. **Trasa rowerowa nr 2** (w zasięgu N-ctwa ok 12,5 km) – ścieżka „Dookoła Powiatu Złotowskiego” na terenie Nadleśnictwa zaczyna się w oddz. 693 w leśnictwie Ptusza, biegnie do miejscowości Ptusza, następnie przechodzi do leśnictwa Jeziora gdzie łączy się ze szlakiem pieszym żółtym i niebieskim oraz Transwielpokolską Trasą Rowerową, w oddz. 578 opuszcza leśnictwo Jeziora a tym samym teren Nadleśnictwa Jastrowie.

3. **Trasa rowerowa nr 3** (w zasięgu N-ctwa ok. 15,7 km) – szlak rowerowy „Green Way – Naszyjnik Północy”, biegnie od granicy Nadleśnictwa przy miejscowości Sypniewo, następnie przez teren leśnictwa: Brzeźnica, Wądołek do miejscowości Jastrowie, stamtąd przez leśnictwo Jeziora opuszcza Nadleśnictwo drogą krajową do Złotowa.

5. **Trasa rowerowa nr 4** (w zasięgu N-ctwa ok 5,3 km) – szlak rowerowy „Transwielpokolska Trasa Rowerowa”, od granicy Nadleśnictwa przy oddz. 682 biegnie przez leśnictwo Jeziora gdzie łączy się ze szlakiem pieszym żółtym i niebieskim oraz szlakiem rowerowym „Green Way”, w oddz. 578 opuszcza leśnictwo Jeziora a tym samym teren Nadleśnictwa Jastrowie.

7. **Trasa rowerowa nr 5** (w zasięgu N-ctwa ok 5 km) – ścieżka rowerowo-pieszka „Wokół Jastrowskich Jezior”, zlokalizowana jest w leśnictwie Jeziora, przy miejscowości Jastrowie, pomiędzy jeziorami: Duże, Środkowe i Małe (Damsa).

8. **Trasa rowerowa nr 6** (w zasięgu N-ctwa 25,1 km) – „Pięciu kościołów”, ścieżka zaczyna swój bieg od rezerwatu „Diabli Skok”, następnie przez leśnictwo Budy do miejscowości Budy, dalej przez leśnictwa: Brzeźnica, Hajda, Wądołek, przez miejscowość Jastrowie, w leśnictwie Jeziora łączy się z rowerową trasą nr 9 prowadzącą do „Dzikiej plaży” przy jez. Duże.

9. **Trasa rowerowa nr 7** (w zasięgu N-ctwa 1,3 km) – „Do dzikiej plaży”, trasa od skrzyżowania oddziałów 586, 587, 642 do plaży w południowej części jez. Duże.

Szlaki kajakowe

1. **Rzeka Rurzyca – szlak im. Jana Pawła II,**
2. **Rzeka Pilawa,**
3. **Rzeka Gwda.**

Planowane działania nadleśnictwa Jastrowie odzwierciedlają współczesne podejście do zagospodarowania lasów, które nie tylko skupia się na funkcjach ekologicznych i gospodarczych, ale także na ich znaczeniu dla społeczeństwa. Nadleśnictwo wyznaczyło i udostępniło dla turystyki pewne miejsca, na których można zostawić samochód, rozpałić

ognisko czy rozbić biwak. Miejsca te nie stanowią odrębnych wyłączeń, przedstawia je poniższa tabela:

Tab. 61. Lokalizacja miejsc związanych z turystyką i rekreacją w Nadleśnictwie Jastrowie

Lp.	Rodzaj miejsca	Odział/poddział	Uwagi:
1	2	3	4
1.	Miejsce wypoczynku – wiata Jeziora I	585 a	
2.	Miejsce wypoczynku – wiata Jeziora II	639 f	
3.	Miejsce wypoczynku - Leśnictwo Jeziora	583 a	Wiata edukacyjno- turystyczna
4.	Miejsce odpoczynku – L. Zacisze	166 n	"W dolinie Płytnicy"
5.	Miejsce odpoczynku – L. Budy	392 g	Wiata edukacyjno- turystyczna
6.	Miejsce postoju pojazdów - L. Zacisze	108 b	„Bunkry”
7.	Miejsce postoju pojazdów - L. Drzewiec	221 a	„Diabli Skok”
8.	Miejsce postoju pojazdów – L. Budy	476f	
9.	Miejsce postoju pojazdów - L. Jeziora	507b	miejsce dla wędkarzy
10.	Miejsce postoju pojazdów - L. Ptusza	523 a	
11.	Miejsce wypoczynku - L. Hajda	532d	Dąb HUBERT
12.	Miejsce postoju pojazdów - L. Prądy	575 a	
13.	Miejsce postoju pojazdów - L. Jeziora	584b	miejsce dla wędkarzy
14.	Miejsce postoju pojazdów - L. Szwecja	500 w	
15.	Miejsce postoju pojazdów - L. Jeziora	642 o	miejsce przy polu biwakowym
16.	Miejsce postoju pojazdów - L. Jeziora	682 g	
17.	Miejsce postoju pojazdów - L. Jeziora	683c	miejsce postoju przy tzw. zwalonym moście
18.	Miejsce postoju pojazdów - L. Jeziora	695k	miejsce dla wędkarzy

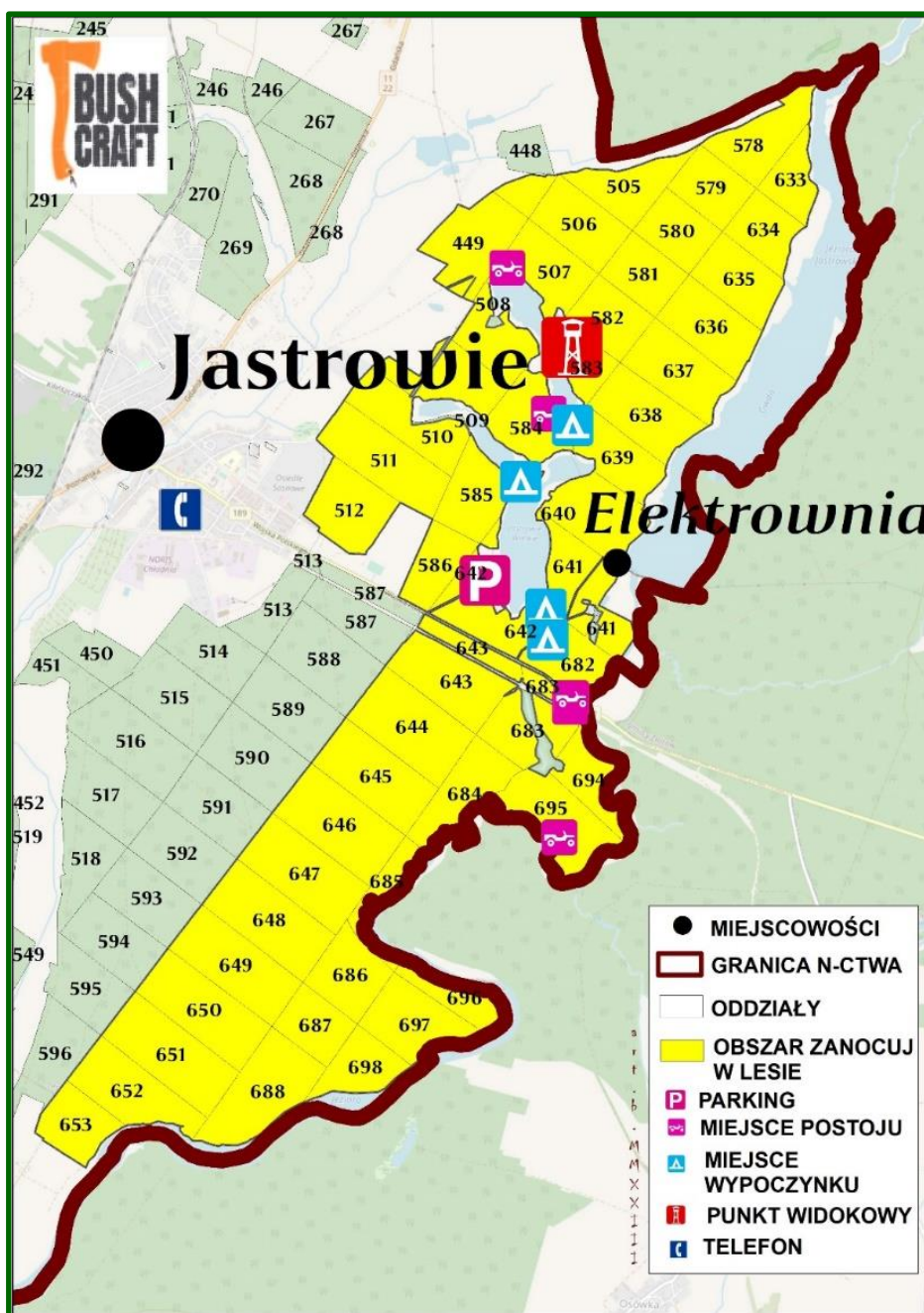
Program „Zanocuj w lesie”

Od 1 maja 2021 r. wszedł w Lasach Państwowych nowy program pod nazwą „Zanocuj w lesie”. Na terenie 430 nadleśnictw w Lasach Państwowych zostały wyznaczone specjalne obszary leśne, gdzie miłośnicy nocowania w lesie, będą mogli uprawiać swoje hobby (bushcraf, survival) bez obaw o naruszenie ustawy o lasach. Nadleśnictwo Jastrowie udostępniło obszar o łącznej powierzchni 1231,04 ha. Obszar ten znajduje się na terenie Leśnictwa Jeziora. Są to tereny w bezpośrednim sąsiedztwie wody: Zbiornik Jastrowie, Jezioro Jastrowskie Wielkie, Jezioro Jastrowskie Małe, Jezioro Ptuszkowskie oraz rzeki Gwdy.

Wyznaczona przez Nadleśnictwo strefa to obszar przeznaczony dla ludzi, którzy chcą przenoć w lesie "na dziko" bez specjalnej infrastruktury. Osoby udające się na wyprawę powinny zapoznać się z regulaminem korzystania z obszaru, który zawarty jest na w załączniku na stronie internetowej Nadleśnictwa. Osoby korzystające z programu „Zanocuj w lesie” powinny także zapoznać się, czy obszar nie podlega okresowemu zakazowi wstępu do lasu,

a także czy na wyznaczonym obszarze są prowadzone prace gospodarcze lub czy odbywają się polowania zbiorowe.

Osoby nocujące w lesie powinny po biwaku przywrócić miejsce swojego pobytu do stanu wyjściowego. Filozofia „Leave no trace” głosi, że nasz biwak musi być zorganizowany w taki sposób, aby po naszym pobycie nie pozostał żaden ślad. Nocleg w udostępnionym miejscu będzie możliwy dla dziewięciu osób na dwie noce. Lokalizacja takich miejsc przedstawiono na mapce poglądowej zamieszczonej poniżej.

Ryc. 39. Mapa obszarów leśnych programu „Zanocuj w lesie” w Nadleśnictwie Jastrowie (www.bdl.lasy.gov.pl)

Omówienie zagadnień z zakresu rekreacji i turystyki przedstawione jest także w opisanu ogólnym.

7.3. Edukacja ekologiczna na terenie Nadleśnictwa

Edukacja ekologiczna prowadzona w Polsce jest wyrazem ogólnych tendencji a także porozumień międzynarodowych. W zakres edukacji ekologicznej wchodzi m.in. edukacja leśna społeczeństwa. Od początku lat dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku edukacja leśna społeczeństwa jest obowiązkiem Lasów Państwowych. Wynika to m.in. z następujących dokumentów:

- Porozumienie Ministra Edukacji Narodowej oraz Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 19 kwietnia 1995 r. w sprawie opracowania i wdrożenia narodowej strategii edukacji przyrodniczej;
- „Polityka Leśna Państwa” (Ministerstwo Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, marzec 1997 r.);
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (z późniejszymi zmianami);
- Zarządzenia nr 57 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 9 maja 2003 roku, w sprawie kierunków rozwoju edukacji leśnej w Lasach Państwowych oraz wytycznych do tworzenia programu edukacji leśnej społeczeństwa w nadleśnictwie.

Wspomniane Zarządzenie nr 57 wprowadziło do praktyki zawodowej Lasów Państwowych dokument zatytułowany **„Program edukacji leśnej społeczeństwa w nadleśnictwie”**. Dokument ten, obowiązujący od 1 stycznia 2004 roku, nadaje działalności edukacyjnej charakter planowy. Wynikają z niego kierunki rozwoju, zakres i zadania realizowane przez nadleśnictwa w ramach edukacji. Celem edukacji powinien być systematyczny rozwój świadomości społecznej na temat lasów, zrównoważonej gospodarki leśnej, a przede wszystkim powinno się uczyć, jak racjonalnie i odpowiedzialnie należy korzystać ze wszystkich walorów lasu. Nadleśnictwo będzie prowadziło edukację leśną wykorzystując naturalne walory przyrodnicze terenu (miejscowe rezerваты przyrody, pomniki przyrody, ścieżkę edukacyjną, ciekawe przyrodniczo lokalizacje).

Miejscami do realizacji zadań w zakresie edukacji w Nadleśnictwa m.in. są:

- izba edukacji leśnej wyposażona w ekspozyty i pomoce naukowe,
- punkt edukacji leśnej „Kącik edukacji przyrodniczo-leśnej” na terenie gospodarstwa szkółkarskiego Hajda wyposażony w dużą wiatę wypoczynkową,
- wiatę turystyczno - edukacyjną nad jeziorem Jastrowskim Dużym,
- wiatę edukacyjno - turystyczną nad Jeziorem Damsa,
- wiatę edukacyjno - turystyczną w Leśnictwie Budy,
- ścieżka rowerowo-dydaktyczna „Wokół Jastrowskich Jezior” wyposażona w tablice edukacyjne oraz wiaty wypoczynkowe,

- Zajęcia edukacyjne w lesie, m.in. w rezerwach,
- Zajęcia w przedszkolach i szkołach. Spotkania z dziećmi, młodzieżą i dorosłymi odbywają się przez cały rok w ramach zorganizowanych grup. Zajęcia prowadzą pracownicy Nadleśnictwa zajmujący się edukacją przyrodniczo-leśną.

Partnerami w edukacji leśnej mają być m.in. lokalne przedszkola i szkoły, urzędy Miast i Gmin, organizacje i stowarzyszenia pozarządowe. Nadleśnictwo powinno prowadzić edukację leśną wykorzystując walory przyrodnicze terenu do przybliżenia problematyki leśnej i ochrony przyrody.

Do najważniejszych zadań z tego zakresu należy zaliczyć:

- ustawianie tablic objaśniających poszczególne zagadnienia z ochrony przyrody i w razie potrzeby z zakresu gospodarki leśnej,
- informować gdzie można wejść, gdzie wjechać i pozostawić bezpiecznie samochód,
- wyraźne oznaczanie granic obiektów szczególnie cennych,
- zajęcia kameralne oraz terenowe z dziećmi i młodzieżą,
- komunikaty w lokalnych środkach masowego przekazu,
- działalność wydawnicza (foldery, informatory, mapy, filmy video itp.),
- okresowe wystawy i konkursy o tematyce leśnej,
- prezentowanie walorów Nadleśnictwa i zagadnień związanych z ochroną przyrody poprzez internet.

Ważne jest, by podejmowane przez Nadleśnictwo działania edukacyjne i popularyzacyjne nie ograniczały się wyłącznie do środowiska leśnego, ale by w jak najszerszym zakresie miały miejsce na terenach szkół, urzędów, ośrodków wypoczynkowych, itp. Wszystkie informacje prezentowane na tablicach, w folderach, itp. muszą być napisane językiem przystępnym i powinny zawierać jak najmniej terminów fachowych.

Współpraca i udział Nadleśnictwa Jastrowie w ostatnim okresie w lokalnych akcjach i przedsięwzięciach:

1. „Rezerwat Diabli Skok” – udział w programie telewizyjnym „Starszaki”;
2. „Już czas na przywrócenie mokradeł” – audycja w Radio Eska;
3. „My tu również produkujemy drewno”, „Zwalczam leśne szkodnictwo”, „Plan Urządzenia Lasu - Leśna Biblia” – artykuły w gazecie Aktualności lokalne;
4. Współpraca ze Specjalnym Ośrodkiem Szkolno - Wychowawczym w Jastrowiu – zajęcia terenowe pozwalające na zdobywanie nowych umiejętności przez podopiecznych;

5. „Na tropach przyrody” - udział w konkursie organizowanym przez RDLP w Pile – uczestnicy konkursu z placówek edukacyjnych, położonych w zasięgu działania Nadleśnictwa Jastrowie w 2017 r. zajęli II miejsce;
6. „Las na Wyspie” - współuczestnictwo w organizacji obchodów święta lasów w Pile;
7. „Leśny Rajd Rowerowy” - współorganizacja razem z Nadleśnictwami: Lipka, Okonek, Płytnica, Zdrojowa Góra i Złotów;
8. Współpraca z Ośrodkiem Kultury w Jastrowiu - ferie w mieście, wakacje w mieście; projekcja filmów przyrodniczych;
9. Współpraca z okolicznymi parafiami;
10. Współpraca ze stowarzyszeniem „Pozytywni z Pasją”;
11. Uczestnictwo w ogólnopolskich cyklicznych akcjach, np.: „Dzień Ziemi”, „Sprzątanie Świata”, „Pomóżmy kasztanowcom”, „Święto drzewa”, „Cała Polska czyta dzieciom”;
12. Nadleśnictwo także patronuje lokalnym konkursom tj.: „Gminny Konkurs Wiedzy Przyrodniczo-Leśnej”.

Nadleśnictwo otrzymało w ostatnim okresie wyróżnienie „Laur Smaku” na Międzynarodowym Festiwalu Folklorystycznym – „Bukowińskie spotkania”, za pracę na rzecz wspierania rozwoju, kultury i tradycji w Jastrowiu.

7.4. Lasy o zwiększonej funkcji społecznej

Rosnące znaczenie funkcji społecznej pełnionej przez lasy rodzi potrzebę odpowiedniego kształtowania polityki ochrony środowiska oraz modyfikowania metod gospodarowania zasobami leśnymi w taki sposób, by zachowując racjonalny kompromis z pozostałymi funkcjami lasu: środowiskową i gospodarczą, zaspokoić rekreacyjne, turystyczne czy zdrowotne potrzeby społeczeństwa.

5 lipca 2022 r. ukazało się Zarządzenie nr 58 Dyrektora Generalnego LP w sprawie wprowadzenia „Wytycznych do zagospodarowania lasów o zwiększonej funkcji społecznej na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych”. Na tej podstawie Decyzją Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Pile nr 7/2023, z dnia 1 lutego 2023 r. powołany został Zespół Lokalnej Współpracy (ZLW) w Nadleśnictwie Jastrowie. Celem Zespołu było prowadzenie dialogu społecznego, wymiany informacji oraz konsultowania założeń do budowy projektu planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa w zakresie lokalizacji lasów o zwiększonej funkcji społecznej oraz planu niezbędnych działań gospodarczych i ochronnych zmierzających do ich bezpiecznego udostępnienia. Do prac w ZLW zaproszono osoby wyłonione w wyniku naboru prowadzonego od 22.11.2022 do 22.12.2022. Udział w ZLW był dobrowolny i miał charakter nieodpłatny.

Zgodnie z wytycznymi DGLP, podczas sporządzania projektu obszarów o zwiększonej funkcji społecznej przyjęto, że lasy o zwiększonej funkcji społecznej obejmują:

- lasy intensywnie użytkowane rekreacyjnie,
- tereny leśne w bezpośrednim sąsiedztwie ośrodków wypoczynkowych,
- lasy uzdrowiskowe w strefach A i B (w rozumieniu ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych).

Projekt lokalizacji obszarów o zwiększonej funkcji społecznej w Nadleśnictwie Jastrowie został przedstawiony w trakcie spotkań Zespołu Lokalnej Współpracy: kameralnego w dniu 21.02.2023r. i terenowego 05.06.2023 r.

Zespół Lokalnej Współpracy pozytywnie zaopiniował propozycję przedstawioną przez Nadleśnictwo obszary lasów o zwiększonej funkcji społecznej w kształcie opisanym poniżej.

Uzgodniono, że w kompleksach leśnych Nadleśnictwa Jastrowie zakwalifikowanych do obszarów o zwiększonej funkcji społecznej wyznacza się zarówno strefy intensywnego jak i zrównoważonego oddziaływania społecznego, wyznaczono dwa takie kompleksy:

- Obszar strefy intensywnego oddziaływania społecznego – „Wokół Jastrowskich Jezior” (WJJ),
- Obszar strefy zrównoważonego oddziaływania społecznego – „Bunkry”.

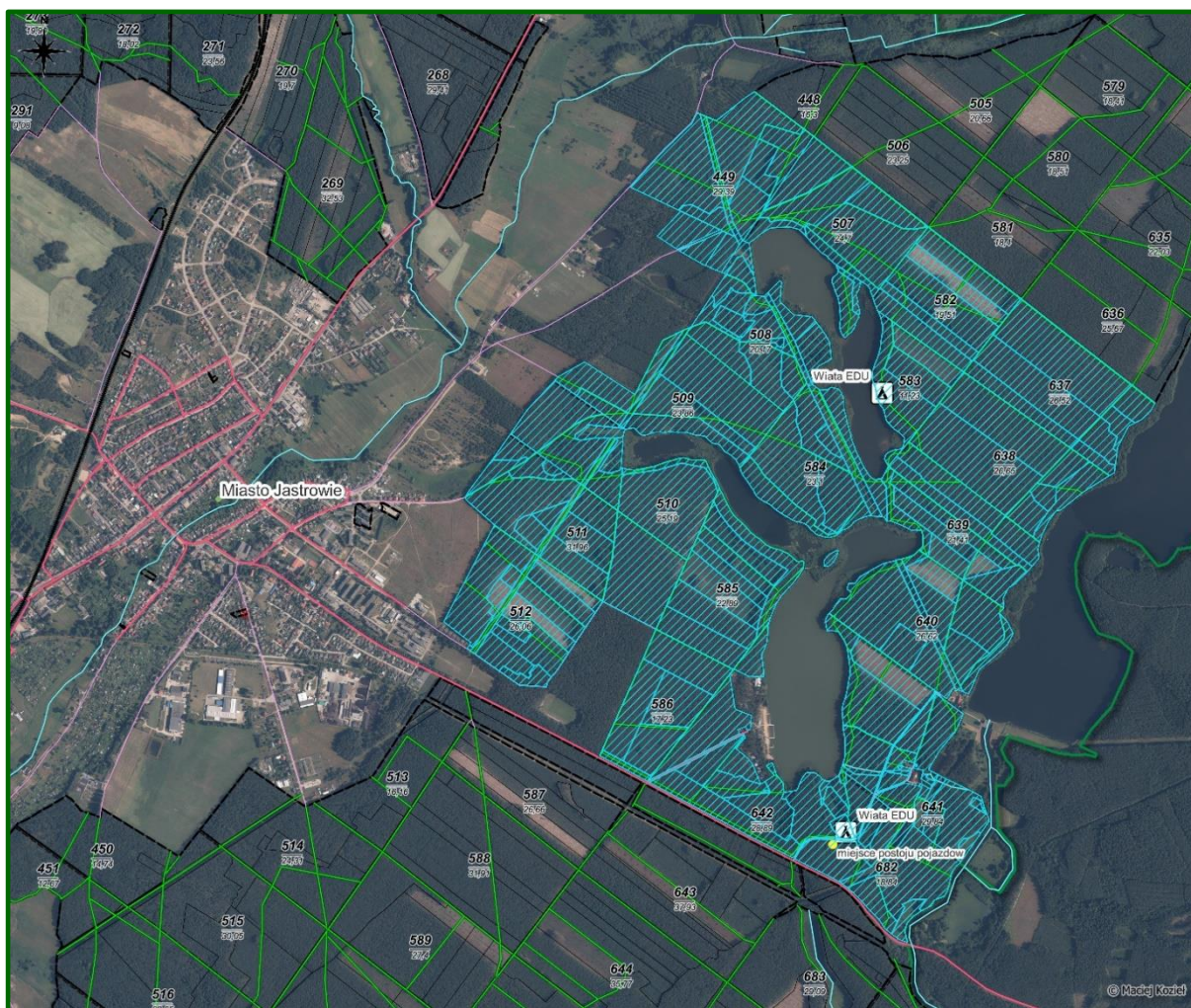
Tab.62. Strefa intensywnego oddziaływania społecznego – obszar „Wokół Jastrowskich Jezior”

Lokalizacja (leśnictwo, oddział, pododdział)	[ha]	Charakterystyka obszaru
1	2	3
Leśnictwo Jeziora Oddz.: 449, 507-511, 512a-l,~a, 582-586, 637-642, 682	452,93	<p>Tereny leśne na siedliskach borowych oraz borów mieszanych, z dominującym udziałem sosny zwyczajnej, położone blisko osiedli mieszkaniowych oraz przy głównych szlakach, na których koncentruje się ruch turystyczny i rekreacyjny głównie lokalnej społeczności. Przez cały rok i każdego dnia odnotowuje się znaczącą, intensywną obecność ludzi chodzących na indywidualne i rodzinne spacery, uprawiających sporty (bieganie, jazda rowerem, nordic walking itp.) czy też traktujących las jako miejsce zabawy dla dzieci.</p> <p>W obszarze Wokół Jastrowskich Jezior występują:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczne, utrzymane w dobrym stanie ścieżki o charakterze edukacyjnym, turystycznym i rekreacyjnym, - dwie wiaty turystyczno-edukacyjne, - miejsce postoju pojazdów, - tablice edukacyjne, - liczne urządzenia małej infrastruktury turystycznej w postaci ławek, małych wiat oraz miejsc postoju dla rowerów. <p>Obszar WJJ wykorzystywany jest przy prowadzeniu lekcji przyrodniczo-leśnych, na jego terenie za zgodą Nadleśnictwa prowadzone są przez podmioty zewnętrzne imprezy sportowo-rekreacyjne w postaci biegów oraz rajdów MTB.</p>

Odstąpiono na tym terenie od wykonywania w drzewostanach dojrzałych zrębów zupełnych. Zastąpiono je zabiegami o charakterze trzebieży późnych w celu wzmocnienia stabilności poprzez umiarkowane rozrzedzenie drzew oraz wyeliminowanie drzew przygłuszonych i opanowanych. Poprawi to również walory estetyczne lasu oraz pozwoli utrzymać bezpieczeństwo wśród poruszających się tam osób.

Pozostałe zadania gospodarcze dla drzewostanów młodszych klas wieku wykonywane będą zgodnie z założeniami trwałej oraz zrównoważonej gospodarki leśnej.

Strony uzgodniły, że projektowane zadania gospodarcze spełniają oczekiwania społeczne.

Ryc. 40. Obszar „Wokół Jastrowskich Jezior”

Tab.63. Strefa zrównoważonego oddziaływania społecznego – obszar „Bunkry”

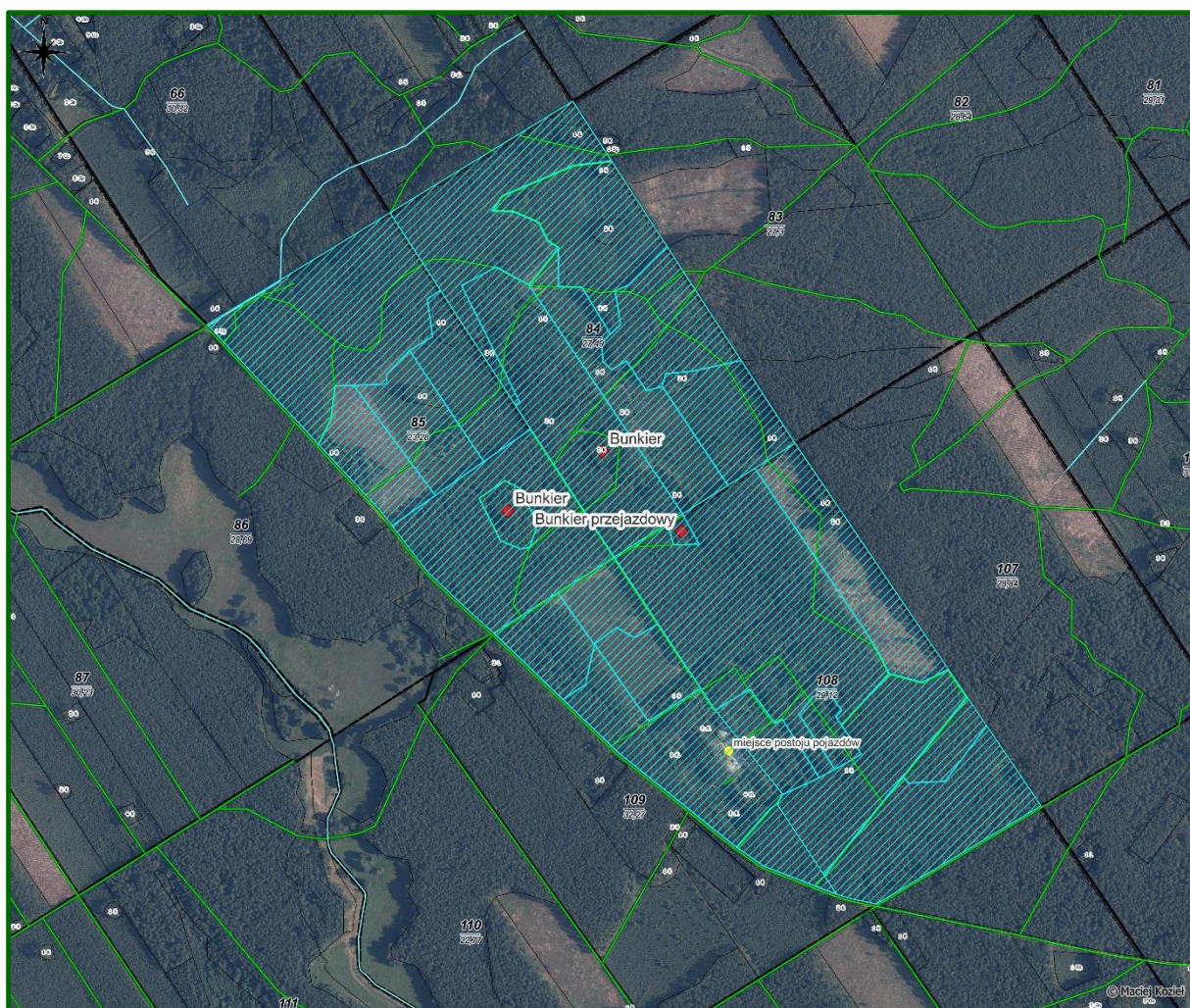
Lokalizacja (leśnictwo, oddział, pododdział)	[ha]	Charakterystyka obszaru Uwagi
1	2	3
Leśnictwo Zacisze Oddz.: 84, 85, 108, 109a,b,g,i,-d,-f	91,11	<p>Teren leśny na siedliskach borowych oraz borów mieszanych z dominującym udziałem sosny zwyczajnej, zlokalizowany w centrum dużego kompleksu leśnego. Presja społeczna umiarkowana. Teren atrakcyjny ze względu na pozostałości bunkrów typu granit wybudowanych w ramach układu warszawskiego. Była to baza raketowa przystosowana do przechowywania głowic atomowych. Obiekt znany w całej Polsce, specjalny charakter miejsca przyciąga ludzi z całego kraju.</p> <p>Do miejsca zapewniono dojazd drogą leśną udostępnioną do ruchu publicznego oraz miejsce postoju pojazdów. Na terenie znajdują się tablice informacyjne oraz edukacyjne.</p>

Odstąpiono na tym terenie od wykonywania w drzewostanach dojrzałych zrębów zupełnych. Zastąpiono je zabiegami o charakterze trzebieży późnych w celu wzmocnienia

stabilności poprzez umiarkowane rozrzedzenie drzew oraz wyeliminowanie drzew przygłuszonych i opanowanych. Poprawi to walory estetyczne lasu oraz pozwoli utrzymać bezpieczeństwo wśród poruszających się tam osób.

Pozostałe zadania gospodarcze dla drzewostanów młodszych klas wieku wykonywane będą zgodnie z założeniami trwałej oraz zrównoważonej gospodarki leśnej.

Strony uzgodniły, że tak projektowane zadania gospodarcze spełniają oczekiwania społeczne.

Ryc. 41. Obszar „Bunkry”

8. PLAN DZIAŁAŃ

8.1. Ogólne wytyczne i zalecenia prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej

8.1.1. Podział na gospodarstwa

Zgodnie z ustaleniami Komisji Założeń Planu przyjęto następujący podział na gospodarstwa:

- a) Specjalne (S) - obejmujące obszary funkcjonalne pełniące funkcje specyficzne w Nadleśnictwie, których realizacja wymaga ograniczenia lub zaniechania funkcji produkcyjnych. Zaliczyć tu należy:
- lasy glebochronne na stokach i zboczach o nachyleniu powyżej 45°;
  - wyłączone powierzchnie badawcze i doświadczalne;
  - drzewostany objęte prawnym zakazem pozyskiwania drewna ze względu na strefy ochrony całorocznej ostoi zwierząt chronionych w tym ściśle strefy ochrony miejsc rozrodu ptaków oraz wyłączenie z użytkowania rębnych drzewostanów w okresowych strefach ochrony miejsc rozrodu ptaków;
  - wyłączone drzewostany nasienne oraz drzewostany zachowawcze;
  - lasy na siedliskach: Bb, BMb, LMb, OI3, OIJ3, Lł;
  - lasy na gruntach wpisanych do rejestru zabytków;
  - ekosystemy referencyjne oraz lasy HCVF kategorii 3.1;
  - lasy referencyjne;
  - lasy na siedliskach przyrodniczych priorytetowych i w stanie zachowania A;
  - lasy na obszarach o wyjątkowym znaczeniu ze względów kulturowych, religijnych lub ekologicznych (np. ze źródliskami), ekotony opisane osobno;
  - lasy o szczególnym znaczeniu dla obronności i bezpieczeństwa Państwa;
  - drzewostany rosnące w strefie ochrony bezpośredniej ujęć wody w przypadku ich stwierdzenia;
  - lasy z rodzajem powierzchni SZCZ CHR;
- b) wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) – obejmujące obszary uznanych lasów ochronnych z wiodącą funkcją ochronną (środowiskotwórczą), której realizacja nie wymaga ograniczenia lub zaniechania funkcji produkcyjnych;
- wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G) – obejmujące pozostałe obszary z wiodącą funkcją produkcyjną, której realizacja powinna uwzględnić wymogi ochrony przyrody. W

gospodarstwie tym, dla potrzeb obliczenia etatów częściowych wyodrębnić należy obszary kwalifikujące się do jednolitych sposobów zagospodarowania. W warunkach Nadleśnictwa Jastrowie będą to:

- zrębowy sposób zagospodarowania (GZ) w pododdziałach z następującymi TSL i TD: Bśw, Bw, BMśw (z TD So), BMw (z TD So), Ol;
- przerębowo-zrębowy sposób zagospodarowania (GPZ) w przypadku pozostałych siedlisk, wariantów uwilgotnienia i typów drzewostanu w obszarach z funkcją produkcyjną.

8.1.2. Wytyczne w zakresie projektowania użytkowania rębego

Zaprojektowane w niniejszym planie rębnie są wynikiem szczegółowego rozpoznania terenowego drzewostanów, przyjętego w poprzednich okresach gospodarczych ładu przestrzenno-czasowego oraz analiz konfrontujących możliwości wykonania poszczególnych cięć ze zdolnością produkcyjną siedlisk leśnych. Ponieważ pod pojęciem rębni rozumiemy system wzajemnie ze sobą powiązanych czynności z zakresu stosowania cięć i odnawiania lasu, planowanie roczne z zakresu użytkowania rębego oraz odnowień nie powinno być rozpatrywane oddzielnie. Przeciwnie – każda lokalizacja planowanego cięcia powinna być analizowana w kontekście istniejącego lub planowanego w danym miejscu odnowienia. Dlatego też na każdej zaplanowanej w niniejszym planie powierzchni manipulacyjnej rębni przed zaprojektowaniem wykonania określonej wskazówki należy dokonać rozpoznania zmienności mikrosiedlisk, zróżnicowania uwilgotnienia, nasłonecznienia powierzchni i występowania nadających się do wykorzystania odnowień, podszytów czy też nawet pojedynczych gatunków biocenotycznych. W możliwie szerokim zakresie w planowaniu rocznym należy uwzględniać prognozy występowania lat nasiennych gatunków odnawianych. Wszystkie czynności planistyczne i zastosowanie poszczególnych elementów rębni (technicznych, przestrzennych i czasowych) należy podporządkować uzyskaniu w przyszłości odpowiednich warunków dla hodowli właściwego pod względem dostosowania do siedliska odnowienia.

Podczas planowania cięć rębnych w poszczególnych latach obowiązywania planu należy kierować się wymaganiami dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej, „*Zasadami hodowli lasu*” oraz instrukcjami i wytycznymi obowiązującymi aktualnie w Lasach Państwowych oraz zaleceniami KZP:

- 1) przy projektowaniu rębni lb należy przyjmować 5 letni nawrót cięć;
- 2) przy stosowaniu rębni zupełnej lub gniazdowej nie należy stosować cięć zupełnych w pasie o szerokości 25 m od linii brzegu naturalnych cieków i zbiorników wodnych;

- 3) bezpośrednio przy źródłiskach i obszarach bagiennych, a także w miejscach kultu religijnego i wokół drzew matecznych, należy zaplanować pozostawienie stref buforowych z istniejącego drzewostanu; w drzewostanach takich, na etapie planowania, należy wydzielić pas ochronny o szerokości 25 m; przy stosowaniu każdego rodzaju rębni (nawet zupełnej) wokół istniejących naturalnych wysięków, podmoczeń, bagienek, w razie braku drzewostanu, pozostawiać całość roślinności krzewiastej w strefie oddziaływania dla mikrosiedliska, postępowanie takie sprzyjać będzie utrzymaniu retencji wodnej;
- 4) w lasach użytkowanych rębniami zupełnymi należy pozostawiać do naturalnego obumarcia co najmniej 5% powierzchni drzewostanów w formie biogrup na zrębach lub większych fragmentów drzewostanów przeznaczonych do użytkowania rębego;
- 5) przy wyznaczaniu przeznaczonych do pozostawienia fragmentów drzewostanów oraz biogrup należy kierować się potrzebą zachowywania mikrosiedlisk oraz fragmentów lokalnie najcenniejszych przyrodniczo;
- 6) zaleca się, aby pozostawiane biogrupy obejmowały drzewa dziuplaste, drzewa z gniazdami wieloletnimi oraz inne żywe drzewa biocenotyczne, w tym drzewa należące do gatunków uznawanych za długowieczne;
- 7) fragmenty drzewostanów oraz biogrupy nie podlegają użytkowaniu w kolejnych rewizjach urzędniowych, należy pozostawiać je do naturalnego rozkładu (dotyczy to również zmarłych drzew); wyjątkiem są sytuacje związane z bezpieczeństwem ludzi oraz zagrożeniem trwałości lasu – decyzje podejmowane w tym zakresie należy dokumentować np. w formie notatki (zatwierdzonej przez osoby nadzorujące planowanie i wykonanie prac z zakresu gospodarki leśnej w nadleśnictwie);
- 8) pozostawienie fragmentów drzewostanów oraz biogrup nie jest obligatoryjne w szczególności w przypadku wystąpienia przesłanek dotyczących zagrożenia trwałości lasu i bezpieczeństwa ludzi oraz na zrębach wykonywanych z przyczyn sanitarnych (w związku z wystąpieniem klęsk lub szkód, np. wichury);
- 9) pozostawienie w ramach powierzchni manipulacyjnej fragmentu drzewostanu oraz biogrup nie jest również obligatoryjne na zrębach o powierzchniach mniejszych niż 1 ha, w przypadku bloku upraw pochodnych i zachowawczych (dopuszcza się pozostawianie kęp gatunków innych, niż wprowadzone w ramach ww. upraw); w takich przypadkach należy zwiększyć powierzchnię pozostawionych elementów na innych powierzchniach zrębowych, tak, aby sumaryczna powierzchnia pozostawionych fragmentów drzewostanu nie była mniejsza niż 5% powierzchni zrębów zupełnych zaplanowanych w danym dziesięcioleciu;

- 10) pozostawienie w ramach powierzchni manipulacyjnej fragmentu drzewostanu oraz biogrup o łącznej powierzchni większej od powierzchni wynikającej ze wskazówki gospodarczej jest dopuszczalne, ale wymaga zatwierdzenia (np. w formie adnotacji na szkicu cięć odnowieniowych) osób nadzorujących planowanie i wykonanie prac z zakresu gospodarki leśnej w nadleśnictwie;
- 11) w przypadku powierzchni planowanych do cięć zupełnych w możliwie największym stopniu należy wykorzystywać odnowienie naturalne, nawet na fragmentach powierzchni; w sytuacjach gdy odnowienie nastąpiło sztucznie, a w uprawę wsiąły się silnie odnowienia naturalne tego samego gatunku, w dalszym postępowaniu hodowlanym drzewka z obsiewu traktować na równi ze sztucznie wprowadzonymi (za wyjątkiem bloków upraw pochodnych);
- 12) planując cięcia częściowe należy zakładać jako priorytetowe odnowienie naturalne, dlatego powinny być wykonane w latach dużego urodzaju nasion;
- 13) w lokalizacjach z optymalnym siedliskiem sóweczki lub włośchatki, uznanych jako drzewostany istotne dla przetrwania i rozwoju tych gatunków, użytkowanie należy planować z respektowaniem zakazu prowadzenia prac poza okresem lęgowym oraz możliwością pozostawiania kęp starodrzewu o powierzchni większej niż 5% projektowanych powierzchni zrębów.

8.1.3. Wytyczne w zakresie planowania hodowlanego

Biorąc pod uwagę regionalizację przyrodniczo-leśną oraz lokalne warunki siedliskowe, KZP ustaliła dla poszczególnych typów siedliskowych lasu typy drzewostanów (TD) oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw. Określając TD dla konkretnego wyłączenia uwzględniano stan siedliska, rzeczywisty skład gatunkowy drzewostanu, stopień uwilgotnienia, występujące mikrosiedliska. KZP przyjęła również typy drzewostanów i orientacyjne składy gatunkowe upraw oraz sposoby zagospodarowania dla siedlisk przyrodniczych Natura 2000.

8.2. Ochrona różnorodności biologicznej

W celu ochrony różnorodności biologicznej w lasach Nadleśnictwa Jastrowie zaleca się:

a) dla zachowania różnorodności gatunkowej:

- zwracać uwagę na skład gatunkowy nie tylko upraw i warstwy drzewiastej ale również podszytów,
- chronić cenne przyrodniczo gatunki roślin podczas prowadzenia zabiegów np. poprzez pozostawianie biogrup i kęp oraz omijanie ich przy wyznaczaniu szlaków zrywkowych;

- stwarzać warunki dla rozwoju wszystkich warstw lasu;
- b) w celu zachowania różnorodności genowej należy:
- chronić populacje rzadkich i zagrożonych gatunków roślin i zwierząt,
  - zwracać uwagę, ażeby pozyskiwanie materiału siewnego (głównie drzew i krzewów leśnych) odbywało się z jak największej liczby osobników oraz z różnych miejsc Nadleśnictwa;
- c) w celu zachowania bogactwa i różnorodności ekosystemów należy dążyć do:
- wykorzystania zmienności w ramach mikrosiedlisk, wprowadzając na te niewielkie powierzchnie właściwe im gatunki,
  - zachowania w stanie zbliżonym do naturalnego i odtwarzania śródleśnych cieków i zbiorników wodnych,
  - pozostawiania w stanie nienaruszonym nisz źródliskowych, bagien, trzęsawisk i torfowisk z ich charakterystyczną florą i fauną,
  - zachowania olsów i innych naturalnych zbiorowisk jako ostoi rzadkich gatunków roślin i zwierząt,
  - popierania mechanizmów samoregulacji w przyrodzie (o ile nie zagraża to trwałości lasów),
  - zwiększania udziału starych drzew w lasach oraz związanych z nimi roślin, zwierząt i mikroorganizmów,
  - wyznaczania i pozostawiania drzew dziuplastych do ich naturalnego rozkładu,
  - pozostawiania drewna martwego,
  - preferowania odnowień naturalnych,
  - kształtowania strefy ekotonowej, bogatej w gatunki stykowe, szczególnie na siedliskach porolnych,
  - zagospodarowania lasu w sposób zapewniający korzystny ich wpływ na klimat, wodę, glebę i warunki życia człowieka,
  - czynnej ochrony cennych ekosystemów łąkowych na odpowiednich nieleśnych siedliskach przyrodniczych poprzez regularne wykaszanie, a tam gdzie jest to konieczne – zbiór siana.

8.3. Kształtowanie stref ekotonowych

Biocenozy mogą mieć w przyrodzie wyraźnie wykształcone granice lub przechodzić jedna w drugą stopniowo, szerszym lub węższym pasem przejściowym. Ta strefa przejściowa,

zwana inaczej ekotonem, odznacza się zazwyczaj większym bogactwem flory i fauny, niż podstawowe, graniczące ze sobą ekosystemy. Szczególnie korzystne są szerokie strefy ekotonowe, będące miejscem bytowania gatunków charakterystycznych dla obu sąsiadujących biocenoz oraz tzw. gatunków stykowych.

W celu kształtowania korzystnej strefy ekotonowej w Nadleśnictwie Jastrowie należy:

- dążyć do tego, by zewnętrzne obrzeże lasu oraz lasy wzdłuż dróg, cieków, szlaków turystycznych itp. były maksymalnie wypełnione; by tworzyła się „ściana lasu” ograniczająca wnikanie i penetrację czynników szkodliwych; ściana ta winna składać się z wielu warstw roślinnych, obejmujących roślinność drzewiastą, krzewiastą i runo;
- stosować na obrzeżach lasu silniejsze cięcia pielęgnacyjne, umożliwiając w ten sposób wnikanie światła do wnętrza lasu i powstawanie fragmentów lasu charakteryzujących się możliwie dużym zwarcie pionowym drzewostanów;
- w cięciach pielęgnacyjnych preferować drzewa i krzewy silnie korzeniące się oraz drzewa silnie ugałęzione;
- przy sztucznym kształtowaniu tej strefy stosować luźniejszą więźbę sadzenia, wprowadzać możliwie dużą gamę gatunków o wysokich walorach estetycznych;

Realizacja powyższych zaleceń powinna odbywać się etapami, przy okazji wykonywania bieżących zadań gospodarczych w poszczególnych drzewostanach.

8.4. Kształtowanie stosunków wodnych

Zagadnienia gospodarki wodnej są niezmiernie istotne na znacznym obszarze Nadleśnictwa. Wiele hektarów lasów prawidłowo rozwijać się będzie jedynie w przypadku utrzymania obecnego poziomu wód gruntowych.

Realizacji tego celu ma służyć przestrzeganie następujących zasad:

- należy chronić brzegi zbiorników wodnych przed dewastacją;
- wokół jezior, których brzegi stwarzają korzystne warunki dla rozwoju rekreacji powinny być wyznaczone strefy ochronne przy wszystkich jeziorach;
- należy utrzymywać w stanie zbliżonym do naturalnego śródleśne zbiorniki i oczka wodne;
- pozwolić na naturalne kształtowanie się koryt rzek;
- nie można osuszać i zalesiać torfowisk;
- melioracje odwadniające powinny być ograniczone do niezbędnego minimum;
- zaleca się lokalne zbieranie wód, np. w rowach bez odpływu, zbiornikach retencyjnych;

- podmokłe, trudne do odnowienia grunty można odnawiać samosiewem lub wieloletkami, bez przygotowania gleby ciężkim sprzętem i bez stosowania rabatowałków; dopuszczalne są tu również odstępstwa od zalecanego składu gatunkowego;
- nie można zalesiać tych łąk i pastwisk, na których zaewidencjonowano siedliska przyrodnicze;
- wskazana jest likwidacja gruntów ornych dochodzących do zbiorników i koryt rzek; należałoby je przekształcać na trwałe użytki zielone lub pozostawić do sukcesji leśnej.

8.5. Postępowanie w obiektach objętych ochroną

W obiektach objętych ochroną Nadleśnictwo wykonuje zadania z zakresu ochrony przyrody na podstawie planów ochrony, planów zadań ochronnych lub zaleceń wydanych przez organ właściwy do sprawowania ochrony przyrody i po zapewnieniu środków finansowych na ochronę.

Postępowanie w obiektach chronionych, wyszczególnionych w rozdziale „Formy ochrony przyrody”, powinno uwzględniać:

a) odnośnie rezerwatu przyrody „Diabli Skok”

Rezerwat nie posiada planu ochrony, do czasu jego ustanowienia wszelkie prace w rezerwacie prowadzić w uzgodnieniu z RDOŚ. Służby Nadleśnictwa powinny czynnie uczestniczyć przy tworzeniu projektu planu ochrony dla rezerwatów przyrody. Po wprowadzeniu planu ochrony przestrzegać uzgodnień w nim zawartych.

b) odnośnie rezerwatu przyrody „Wielkopolska Dolina Rurzycy”

Rezerwat posiada zadania ochronne ustanowione Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 16 kwietnia 2020 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Wielkopolska Dolina Rurzycy” oraz Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 12 października 2021 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie ustanowienia zadań ochronnych. W załączniku nr 1 do zarządzenia określono sposoby ochrony czynnej z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji zadań ochronnych. Zadania ochronne dotyczące Nadleśnictwa Jastrowie przedstawia poniższa tabela.

Tab. 64. Zadania ochronne w rezerwacie Wielkopolska Dolina Rurzyca dotyczące Nadleśnictwa Jastrowie

Lp.	Rodzaj zadania	Rozmiar zadania	Lokalizacja zadania
1	2	3	4
1.	Usuwanie nalotu i podrostu drzew i krzewów bez naruszania struktury gleby oraz runa, z pozyskaniem drewna W okresie zimowym	Na powierzchni 17,18 ha (*sumaryczna pow. dla Nadl. Jastrowie i Płytnica)	Leśnictwo Prądy, oddz. 627c
2.	Koszenie roślinności zielnej w terminie od 15 sierpnia do 30 września z pozostawieniem 50% powierzchni nieskoszonej (co dwa lata innej). Zbiór pokos i jego usunięcie poza teren rezerwatu.	Na powierzchni 17,18 ha (sumaryczna pow. dla Nadl. Jastrowie i Płytnica)	Leśnictwo Prądy, oddz. 627c
3.	Usuwanie nalotu i podrostu drzew i krzewów oraz zarośli bez naruszania struktury gleby oraz runa, z pozyskaniem drewna w terminie od 15 sierpnia do 1 lutego następnego roku	Na powierzchni 3,94 ha	Leśnictwo Budy, oddz.: 365g, 400d Leśnictwo Szwecja, oddz. 366m
4.	Koszenie na powierzchni, na której występują odrosła drzew i krzewów lub wycinanie tych odrosli raz na dwa lata W terminie od 15 sierpnia do 15 lutego następnego roku	Na powierzchni 3,94 ha	Leśnictwo Budy, oddz.: 365g, 400d Leśnictwo Szwecja, oddz.: 366m
5.	Skoszenie roślinności runi raz W ciągu 5 lat w terminie od 15 do 15 lutego następnego roku z pozostawieniem do 20% powierzchni nieskoszonej, zielnej. Zbiór pokosu i jego usunięcie poza teren rezerwatu.	Na powierzchni 3,94 ha	Leśnictwo Budy, oddz.: 365g, 400d Leśnictwo Szwecja, oddz.: 366m
6.	Mechaniczne usuwanie obcych gatunków w drzewostanie i podszycie	Na powierzchni 11,11 ha (*pow. wg PUL 2024-2033 – 10,52 ha)	Leśnictwo Budy, oddz.: 334j i 400f
7.	Poprawa struktury drzewostanu – sukcesywne usuwanie z drzewostanu i podszytu egzemplarzy modrzewi i świerka pospolitego młodszych niż 50 lat ze wspieraniem odnowień buka pospolitego w miejscu powstałych luk	Na powierzchni 15,93 ha	Leśnictwo Budy, oddz.: 365b, 365c, 438c, 482b; Leśnictwo Prądy, oddz.: 628n, 676b; Leśnictwo Szwecja, oddz.: 439f
8.	Popieranie gatunków pożądanых -tworzenie Małopowierzchniowych ogrodzeń zabezpieczających odnowienie gatunków * pożądanых (głównie graba pospolitego). Sukcesywne, domieszkowe nasadzenia graba w przypadku jego braku w drzewostanach i podszycie, inicjujące przebudowę struktury drzewostanu	Na powierzchni 20,87 ha (*sumaryczna pow. dla Nadl. Jastrowie i Płytnica)	Leśnictwo Szwecja, oddz.: 483a, 483b; Leśnictwo Prądy, oddz.: 499h, 499l, 628k, 628n, 628w, 676b, 677b
9.	Rozwieszenie i utrzymanie sprawności technicznej skrzynek lęgowych dla gągoła <i>Bucephala clangula</i> i nurogęsi <i>Mergus merganser</i>	-	Okolice rzeki Rurzyca oraz jezior Krapsko Górne i Krapsko Długie
10.	Monitoring gatunków owadów żerujących na drzewach	Na powierzchni 897,48 ha	Cały teren rezerwatu
11.	Monitoring gatunków obcych, ze szczególnym uwzględnieniem drzew	Na powierzchni 897,48 ha	Cały teren rezerwatu
12.	Monitoring stanu ochrony siedliska przyrodniczego 7230	Na powierzchni 15,00 ha (*sumaryczna pow. dla Nadl. Jastrowie i Płytnica)	Leśnictwo Budy, oddz. 365g
13.	Monitoring stanu ochrony siedliska przyrodniczego 7220	-	Na reprezentatywnej liczbie płatów
14.	Monitoring stanu ochrony siedlisk przyrodniczych 9110, 9130 i 9160	-	Na reprezentatywnej liczbie płatów
15.	Monitoring stanu ochrony siedliska przyrodniczego 91E0	-	Na reprezentatywnej liczbie płatów

Objaśnienia: adresy pododdziałów wg PUL 2024-2033 r.

W latach 2014-2023 Nadleśnictwo Jastrowie wykonało na terenie rezerwatu „Wielkopolska Dolina Rurzycy” działania ochronne, które przedstawiono poniżej.

Tab. 65. Wykonanie działań ochronnych na terenie rezerwatu „Wielkopolska Dolina Rurzycy” w latach 2014-2023 dotyczących Nadleśnictwa Jastrowie

Lp.	Rok	Opis wykonanych działań ochronnych	Powierzchnia objęta działaniami	Podstawa prawna działań
1	2	3	4	5
1.	2022	Usuwanie nalotu i podrostu drzew i krzewów bez naruszania struktury gleby oraz runa, z pozyskaniem drewna w okresie zimowym	1,80 ha	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 12.10.2021
2.	2022, 2023	Koszenie roślinności zielnej w terminie od 15 sierpnia do 30 września z pozostawieniem 50% powierzchni nieskoszonej (co dwa lata innej). Zbiór pokosu i jego usunięcie poza teren rezerwatu	1,80 ha	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 12.10.2021
3.	2022	Usuwanie nalotu i podrostu drzew i krzewów bez naruszania struktury gleby oraz runa, z pozyskaniem drewna w terminie od 15 sierpnia do 15 lutego następnego roku	0,87 (07-400d)	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 12.10.2021
4.	2021, 2023	Koszenie na powierzchni, na której występują odrosła drzew i krzewów lub wycinanie tych odrosli raz na dwa lata w terminie od 15 sierpnia do 15 lutego następnego roku	0,87 (11-366m) 2,30 (07-365g)	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 12.10.2021
5.	2021, 2023	Skoszenie roślinności zielnej runi raz w ciągu 5 lat w terminie od 15 sierpnia do 15 lutego następnego roku z pozostawieniem do 20% powierzchni nieskoszonej. Zbiór pokosu i jego usunięcie poza teren rezerwatu.	4,04 ha	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 12.10.2021
6.	2014-2023	Monitoring gatunków owadów żerujących na drzewach	Cała powierzchnia rezerwatu	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 12.10.2021
7.	2014-2023	Monitoring stanu ochrony siedliska przyrodniczego 7230	Na reprezentowanej liczbie płatów	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 12.10.2021
8.	2014-2023	Monitoring stanu ochrony siedlisk 9110, 9130, 9160, 91E0	Na reprezentowanej liczbie płatów	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 12.10.2021

c) odnośnie rezerwatu przyrody „Kozie Brody”

Rezerwat posiada plan ochrony, zawarty w Rozporządzeniu Nr 223/06 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 21 grudnia 2006 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody "Kozie Brody" (Dz. Urz. z 2006 r. Nr 215, poz. 5426). Ochronie czynnej podlega cała powierzchnia rezerwatu. Działania ochronne w gestii Nadleśnictwa Jastrowie dotyczące obszaru ochrony czynnej obejmują koszenie w czerwcu łąk znajdujących się w zachodniej części rezerwatu, z usuwaniem pokosu poza rezerwat.

Poniższa tabela prezentuje działania ochronne wykonane na terenie rezerwatu „Kozie Brody” w latach 2014-2023 przez Nadleśnictwo Jastrowie.

Tab. 66. Wykonanie działań ochronnych na terenie rezerwatu „Kozie Brody” w latach 2014-2023 dotyczących Nadleśnictwa Jastrowie

Lp.	Rok	Opis wykonanych działań ochronnych	Powierzchnia objęta działaniami	Podstawa prawna działań
1	2	3	4	5
1.	2014-2023	Monitorowanie stanu fitocenozy pod kątem właściwego stanu florystycznego (działalność ciągła)	0,72 ha	Rozporządzenie Nr 215/2006 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 21.12.2006
2.	2014-2023	Koszenie całej powierzchni nieleśnej raz w roku z usunięciem skoszonej masy poza teren rezerwatu	0,72 ha	Rozporządzenie Nr 215/2006 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 21.12.2006
3.	2014-2023	Wykonanie 3 zastawek palisadowych na rowach opaskowych w wydzieleniu otaczającym rezerwat	0,72 ha	Rozporządzenie Nr 215/2006 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 21.12.2006

d) odnośnie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy”

Obszar obecnie nie posiada aktualnie wprowadzonych zakazów czy też wskazań ochronnych. Nadleśnictwo powinno przestrzegać zapisów wprowadzonych w uchwałach sejmiku właściwego województwa gdy takie dokumenty zostaną zatwierdzone.

e) odnośnie obszaru specjalnej ochrony ptaków „Puszcza nad Gwdą” – PLB300012

Obszar PLB300012 Puszcza nad Gwdą posiada plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 21 kwietnia 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza nad Gwdą PLB300012 (Dz. Urz. 2015 r. poz. 2773), doprecyzowanym Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 9 czerwca 2017 r. (Dz. Urz. 2017 r. poz. 4387) oraz Zarządzeniu RDOŚ w Poznaniu i Szczecinie z dnia 27 września 2023 r. (Dz. Urz. 2023 r. poz. 5126) zmieniającym zarządzenie w sprawie ustanowienia PZO dla obszaru Natura 2000 Puszcza nad Gwdą PLB300012 w zakresie załącznika nr 4 określającego cele działań ochronnych.

W załączniku Nr 3 planu zadań ochronnych zidentyfikowano istniejące i potencjalne zagrożenia dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków będących przedmiotami ochrony oraz ich siedlisk. W załączniku Nr 5 określono działania ochronne ze wskazaniem przedmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie.

Tab. 67. Działania ochronne w obszarze PLB300012 Puszcza nad Gwdą dotyczące Nadleśnictwa Jastrowie

Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Zakres działań ochronnych	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
1	2	3	4	5
A094 Rybołów	Budowa platform gniazdowych	Wykonanie i montaż 10 platform gniazdowych dla rybołowa. Zamontowanie platform gniazdowych na drzewach lub słupach specjalnie postawionych do tego celu. Monitorowanie stanu technicznego platform i przeprowadzanie ewentualnych napraw. Termin wykonania: montaż platform w 2 lub 3 roku obowiązywania planu zadań ochronnych; monitoring i naprawy platform w okresie od ich montażu do końca obowiązywania planu zadań ochronnych.	Okolice Jez. Krąpsko Średniego, Jez. Krąpsko Górnego, Jez. Krąpsko Długiego,	Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 na podstawie porozumienia z miejscowym nadleśniczym
A215 Puchacz	Budowa sztucznych gniazd	Budowa i montaż sztucznego gniazda w obrębie każdego potwierdzonego rewiru. Termin wykonania: działanie ciągłe w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	Tereny leśne zarządzane przez PG Lasy Państwowe w obszarze Natura 2000.	Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 na podstawie porozumienia z miejscowym nadleśniczym
A067 Gągoł A070 Nurogęś	Rozmieszczenie i utrzymanie sprawności technicznej skrzynek lęgowych	W biotopach gągoła i nurogęsi rozmieszczenie i utrzymanie w sprawności technicznej po 50 skrzynek lęgowych dla każdego z gatunków. Skrzynki należy zabezpieczyć przed dostępem drapieżników naziemnych. Termin wykonania: rozwieszenie skrzynek w pierwszych 5 latach obowiązywania planu zadań ochronnych; utrzymanie ich sprawności w okresie od ich rozwieszenia do końca obowiązywania planu zadań ochronnych	Okolice rzek: Gwdy, Piławy, Płytnicy, Rurzyca oraz jezior: Krąpsko Górnego, Krąpsko Długiego, Businowskiego Dużego	Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 na podstawie porozumienia z miejscowym nadleśniczym
A030 Bocian czarny, A073 Kania czarna, A074 Kania ruda, A075 Bielik, A094 Rybołów, A215 Puchacz, A223 Włochatka, A236 Dzięcioł czarny	Zapewnienie minimalnego udziału starych drzew	Dostosowanie dotychczas prowadzonej działalności do potrzeb zachowania przedmiotów ochrony – poprzez planowanie urządzania lasu z uwzględnieniem zasady obecności w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych w granicach obszaru Natura 2000, nie mniej niż 20% drzewostanów wieku powyżej 80 lat w tym 5% drzewostanów w wieku powyżej 100 lat (z uwzględnieniem klasy odnowienia, klasy do odnowienia oraz kęp pozostawionych po zrębach i po cięciach uprzętających w rębniach złożonych). Termin wykonania: działanie ciągłe w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	Tereny leśne zarządzane przez PG Lasy Państwowe w obszarze Natura 2000.	Właściwy miejscowo nadleśniczy
A030 Bocian czarny, A067 Gągoł,	Zapewnienie trwałej dostępności drzewostanów lęgowych	Dostosowanie dotychczas prowadzonej działalności do potrzeb zachowania przedmiotów ochrony – poprzez zapewnienie trwałej dostępności drzewostanów lęgowych w obszarze Natura 2000 przez pozostawianie na pasach, smugach i strefach cięć rębnych o	Tereny leśne w obszarze Natura 2000	Właściwy miejscowo nadleśniczy

Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Zakres działań ochronnych	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
1	2	3	4	5
A070 Nurogęś, A073 Kania czarna, A074 Kania ruda, A075 Bielik, A094 Rybołów, A215 Puchacz, A223 Włochatka, A236 Dzięciol czarny, A320 Muchotłówka mała		powierzchni większej od 1 ha (bez względu na grupę rębni) kęp starodrzewu wraz z dolnymi warstwami drzewostanu na obszarze równym 5% powierzchni manipulacyjnej pasa, smugi lub strefy. Drzewa w pozostawionych biogrupach nie podlegają użytkowaniu, są pozostawiane do naturalnej śmierci i rozkładu z wyjątkiem sytuacji zagrażających bezpieczeństwu ludzi. Nie jest konieczne pozostawianie fragmentów starodrzewu w przypadku zagrożenia trwałości lasu i bezpieczeństwa ludzi, na powierzchniach zrębów mniejszych niż 1 ha oraz w przypadku bloku upraw pochodnych czy zachowawczych jeśli stanowią je gatunki drzew, dla których założono dany blok. Termin wykonania: działanie ciągłe w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.		
A030 bocian czarny, A067 Gągoł, A070 Nurogęś, A073 Kania czarna, A074 Kania ruda, A075 Bielik A127 Żuraw, A215 Puchacz, A223 Włochatka	Ochrona żerowisk	Zapobieganie zmniejszaniu się powierzchni żerowisk przez utrzymanie dotychczasowego przeznaczenia gruntów na terenach otwartych – bagien, łąk o optymalnym uwodnieniu,, wrzosowisk, luk, (za wyjątkiem tych, które w planie urządzania lasu są przeznaczone do odnowienia), pasów p-poż., a w razie potrzeby podejmowanie zabiegów powstrzymujących sukcesję lasu na ww. terenach. Termin wykonania: działanie ciągłe w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	Żerowiska w obszarze Natura 2000	Organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000; Miejscowi nadleśniczowie; właściciel lub posiadacz obszaru na podstawie porozumienia z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000
A094 Rybołów	Zwiększenie liczby potencjalnych miejsc lęgowych	Pozostawienie drzew optymalnych do założenia gniazda przez rybołowa; pojedynczych wysokich wyeksponowanych sosen albo kęp kilku rosnących w luźnym zwarciu sosen > 100 lat (docelowo do osiągnięcia wieku 150 lat) o parasolowatych koronach, zlokalizowanych < 1 km od wybranych większych zbiorników wodnych (po jednej sośnie lub kępie sosen/1 km brzegu jeziora), w odległości powyżej 500 m od zabudowań i ruchliwych dróg. Termin wykonania: działanie ciągłe w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	Okolice jez. Krapsko Średniego, jez. Krapsko Długiego, jez. Krapsko Małego,	Miejscowi nadleśniczowie
A067 Gągoł, A070 Nurogęś,	Zachowanie drzew dziuplastych	Zapobiegnięcie zmniejszeniu się miejsc lęgowych, poprzez pozostawianie w drzewostanach drzew dziuplastych, z wyłączeniem sytuacji stwarzających zagrożenie	Tereny leśne w obszarze Natura 2000	Miejscowi nadleśniczowie, właściciel lub

Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Zakres działań ochronnych	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
1	2	3	4	5
A223 Włochatka, A320 Mucholówka a mała		zdrowia, życia lub mienia ludzkiego oraz w przypadku usuwania posuszu czynnego w ramach wykonywania cięć sanitarnych w sytuacjach zagrażających trwałości lasu. Termin wykonania: działanie ciągłe w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.		posiadacz obszaru
A223 Włochatka	Zapewnienie dostępności świerka pospolitego	Zapobiegnięcie zmniejszeniu się dostępności świerka pospolitego jako gatunku preferowanego przez włochatkę, poprzez uwzględnianie obecności świerka pospolitego w drzewostanach i innych warstwach lasu. Ograniczenie pozyskania świerka w drzewostanach rębnych, preferowanie go w biogrupach drzew pozostawionych do fizjologicznej śmierci. Popieranie w cięciach pielęgnacyjnych i rębnych świerka pospolitego z odnowień naturalnych, który tworzy grupy i kępy. Nie dotyczy siedlisk przyrodniczych: 4030, 7110, 7120, 7140, 7210, 7230, 9110, 9130, 9160, 9170, 9190, 91F0, 9110. Termin wykonania: działanie ciągłe w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	Tereny leśne w obszarze Natura 2000 z wyłączeniem Nadleśnictwa Borne Sulinowo	Miejscowi nadleśniczowie, właściciel lub posiadacz obszaru
A224 Lelek, A246 Lerka	Ochrona biotopów	Zapobiegnięcie zmniejszeniu się powierzchni biotopów lelka i lerki, poprzez ochronę śródleśnych terenów otwartych, w tym powierzchni nieleśnych – łąk, muraw oraz luk (za wyjątkiem tych, które w planie urządzenia lasu są przeznaczone do odnowienia) w drzewostanach, w zakresie zgodnym z obowiązującymi przepisami. Preferowanie zrębowego sposobu zagospodarowania lasów na siedliskach borowych. Termin wykonania: działanie ciągłe w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych. Zapobiegnięcie zmniejszenia się powierzchni buczyn, przez zapewnienie stałego minimalnego udziału lasów z dominacją buka zwyczajnego, przez stałą dostępność w granicach Natura 2000 nie mniej niż 100 ha drzewostanów bukowych w wieku powyżej 80 lat, w tym co najmniej 50 ha w wieku ponad 100 lat. Termin wykonania: działanie ciągłe w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	Biotopy w obszarze Natura 2000	Miejscowi nadleśniczowie, właściciel lub posiadacz obszaru
A224 Lelek, A246 Lerka	Ochrona powierzchni lęgowych	Zapobiegnięcie zmniejszeniu się powierzchni lęgowych, poprzez tolerowanie obecności drzewostanów o zadrzewieniu poniżej 0,5 na siedliskach borowych, szczególnie boru suchego. Termin wykonania: działanie ciągłe w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	Tereny leśne w obszarze Natura 2000	Miejscowi nadleśniczowie, właściciel lub posiadacz obszaru
A067 Gagoł, A070 Nurogęś, A229 Zimorodek	Ochrona lasów wzdłuż brzegów jezior i rzek	Zapobiegnięcie zmniejszeniu się powierzchni drzewostanów dojrzałych w pobliżu zbiorników wodnych i rzek poprzez pozostawianie wyłączonych z cięć rębnych pasów o szerokości do 30 m od brzegów jezior i po obu stronach rzek o korycie szerszym niż 1,5 m. Dla nurogęsia w obrębie pasów pozostawianie	Tereny leśne w obszarze Natura 2000	Miejscowi nadleśniczowie, właściciel lub posiadacz obszaru

Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Zakres działań ochronnych	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
1	2	3	4	5
		wykrotów i złamanych drzew, jeśli nie stanowią one zagrożenia bezpieczeństwa ludzi. Termin wykonania: działanie ciągłe w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.		
A236 Dzięciół Czarny	Utrzymanie lub zwiększenie ilości martwego drewna	Zapobiegnięcie zmniejszeniu się ilości dogodnych siedlisk, poprzez utrzymanie lub zwiększanie ilości martwego drewna w lesie. Termin wykonania: działanie ciągłe w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	Tereny leśne w obszarze Natura 2000	Miejscowi nadleśniczowie, właściciel lub posiadacz obszaru
A236 Dzięciół Czarny	Zwiększenie bazy żerowej	Zapobiegnięcie zmniejszeniu się bazy żerowej, poprzez pozostawianie wszystkich możliwych pni po zrębach do ich naturalnego rozkładu oraz niestosowanie ich karczowania i korowania. Działanie nie dotyczy powierzchni zagrożonych masowymi pojawami szkodników drzew. Termin wykonania: działanie ciągłe w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	Tereny leśne w obszarze Natura 2000	Miejscowi nadleśniczowie, właściciel lub posiadacz obszaru
A320 Muchotłówka mała	Ochrona buczyn	Zapobiegnięcie zmniejszenia się powierzchni buczyn, przez zapewnienie stałego minimalnego udziału lasów z dominacją buka zwyczajnego, przez stałą dostępność w granicach Natura 2000 nie mniej niż 100 ha drzewostanów bukowych w wieku powyżej 80 lat, w tym co najmniej 50 ha w wieku ponad 100 lat. Termin wykonania: działanie ciągłe w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	Tereny leśne w obszarze Natura 2000 z wyłączeniem Nadleśnictwa Borne Sulinowo	Miejscowi nadleśniczowie, właściciel lub posiadacz obszaru
A73 Kania czarna A74 Kania ruda A215 Puchacz	Ochrona żerowisk położonych na trwałych użytkach zielonych	<u>Działania obligatoryjne:</u> 1) Zachowanie siedlisk przedmiotów ochrony położonych na trwałych użytkach zielonych. 2) Ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych utrzymujące siedlisko gatunku. <u>Działania fakultatywne:</u> 1) Wykaszenie użytków zielonych po 15 lipca. 2) Usunięcie lub ułożenie w stogi ściętej biomasy w terminie 2 tygodni po pokosie, a w uzasadnionych przypadkach w dłuższym terminie niezwłocznie po ustaniu przyczyn ze względu, na które termin ten nie był przestrzegany. Termin wykonania: działanie ciągłe w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	Łąki i pastwiska na działkach ewidencyjnych wymienionych na końcu załącznika w przypisie (1), a także na działkach, które zostaną wskazane po kolejnych etapach monitoringu gatunku.	<u>Działania obligatoryjne:</u> Na gruntach Nadleśnictwa – miejscowy Nadleśniczy <u>Działania fakultatywne:</u> Na gruntach Nadleśnictwa – miejscowy Nadleśniczy z korzystaniem z programów wsparcia.
A127 Żuraw	Ochrona siedlisk lęgowych i żerowisk położonych na trwałych użytkach zielonych.	<u>Działania obligatoryjne:</u> 1) Zachowanie siedlisk przedmiotów ochrony położonych na trwałych użytkach zielonych. 2) Ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych utrzymujące siedlisko gatunku. <u>Działania fakultatywne:</u> 1) Wykaszenie użytków zielonych po 1 sierpnia 2) Wypasanie w sezonie pastwiskowym trwającym od dnia 1 maja do 15 października przy obsadzie zwierząt wynoszącej maksymalnie 1,0 DJP/ha. 3) Usunięcie lub ułożenie w stogi ściętej biomasy w terminie 2 tygodni po pokosie, a w	Łąki i pastwiska na działkach ewidencyjnych wymienionych na końcu załącznika w przypisie (2), a także na działkach, które zostaną wskazane po kolejnych etapach monitoringu gatunku.	

Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Zakres działań ochronnych	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
1	2	3	4	5
		uzasadnionych przypadkach w dłuższym terminie niezwłocznie po ustaniu przyczyn ze względu, na które termin ten nie był przestrzegany. Termin wykonania: działanie ciągle w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.		

W dniu 30 grudnia 2020 r. zostało zawarte porozumienie pomiędzy RDOŚ w Poznaniu i RDOŚ w Szczecinie oraz RDLP w Pile w sprawie prowadzenia działań ochronnych związanych z czynną ochroną włośchatki (*Aegolius funereus*) i sóweczki (*Glaucidium passerinum*) w obszarze Natura 2000 Puszcza nad Gwda PLB300012 na terenie nadleśnictw nadzorowanych przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Pile (znak: WOP.023.41.2020.AG).

W celu zapewnienia trwałej dostępności siedlisk dla włośchatki (*Aegolius funereus*) i sóweczki (*Glaucidium passerinum*), Strony postanawiają wprowadzić do stosowania, w nadleśnictwach RDLP w Pile położonych w obszarze Natura 2000 Puszcza nad Gwda PLB300012, poniżej wymienionych działań ochronnych:

1. W nadleśnictwach RDLP w Pile położonych w obszarze Natura 2000 Puszcza nad Gwda PLB300012, w których w wyniku uzupełniania stanu wiedzy oraz badań monitoringowych prowadzonych przez organ sprawujący nadzór nad obszarem (Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Poznaniu, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie) stwierdzono stanowiska włośchatki i sóweczki, wytypowane zostaną w drodze ustaleń pomiędzy regionalnymi dyrekcjami ochrony środowiska i właściwym terytorialnie Nadleśniczym, drzewostany istotne dla przetrwania i rozwoju obu gatunków.
2. W wytypowanych drzewostanach nadleśnictwa przyjmą harmonogram prac leśnych zakazujący wykonywania zabiegów trzebieżowych i cięć rębnych w okresie od lutego do sierpnia.
3. Zabiegi trzebieżowe i cięcia rębne wykonywane poza okresem lęgowym nie będą obejmować drzew dziuplastych, których pozostawianie regulowane jest odrębnymi wytycznymi.
4. W związku z niekorzystną sytuacją zdrowotną drzewostanów świerkowych, zapisy dotyczące realizacji działań ochronnych związanych z zapewnieniem dostępności świerka pospolitego (załącznik nr 5, punkt B10 Planu Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 Puszcza nad Gwda) będą realizowane poprzez szersze stosowanie tego gatunku w odnowieniach naturalnych i sztucznych (poza siedliskami przyrodniczymi w których świerk jest gatunkiem obcym ekologicznie).

5. Możliwość stworzenia stref ochrony całorocznej włośchatki i sóweczki zostanie ograniczona tylko do przypadków w których stwierdzono pewne gniazdowanie tych gatunków.
6. Aktualizacja listy drzewostanów istotnych dla przetrwania i rozwoju włośchatki i sóweczki będzie się odbywała po podsumowaniu obserwacji rocznych i zakończeniu kolejnej fazy badań monitoringowych, do 30 listopada każdego roku kalendarzowego we współpracy z właściwą Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska. Drzewostany istotne do przetrwania i rozwoju sóweczki i włośchatki wyznaczono w oddz.: 37m-r, 38k , 50d-k, 57a, 92c,d,h,i, 93b, 94a-h, 116a-c, 118a, 119, 137d,g,138f,g, 141i, 147b,-d,g, 163c-f, 164a, 172a-c,h-i, 173d,j, 198b,f, 225a-d, 343d,f, 372c-h, 389d,f, 390f,g, 677h,i,m, 678f, 701b,c, 702a,b.

f) odnośnie specjalnego obszaru ochrony siedlisk „Dolina Rurzycy” – PLH300017

Obszar PLH300017 Dolina Rurzycy posiada plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 23 czerwca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Rurzycy PLH300017 (Dz. Urz. 2014, poz. 2698), doprecyzowanym Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 28 marca 2018 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Rurzycy PLH300017 (Dz. Urz. 2018, poz. 1611). W załączniku Nr 3 planu zadań ochronnych zidentyfikowano istniejące i potencjalne zagrożenia dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków będących przedmiotami ochrony oraz ich siedlisk. W załączniku Nr 5 określono zadania ochronne ze wskazaniem przedmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie. Działania ochronne dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, i ich siedlisk dla Nadleśnictwa Jastrowie przedstawia poniższa tabela.

Tab. 68. Działania ochronne w obszarze PLH300017 Dolina Rurzycy dotyczące Nadleśnictwa Jastrowie

Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
1	2	3	4
3140 Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic <i>Charatea</i>	Uporządkowanie i kontrola antropopresji w strefie siedliska: – okresowe kontrole ruchu turystycznego w strefie brzegowej w ramach rutynowych patroli Straży Leśnej; – utrzymywanie brzegów w czystości (działanie bieżące); – usunięcie zaśmieci z brzegów (każdorazowo po sezonie letnim).	Jez. Krępsko (Krąpsko) Długie, Krępsko (Krąpsko) Górne, Krępsko (Krąpsko) Średnie, Trzebieszki, Dąb, Smolary	Nadleśniczy Nadleśnictwa Jastrowie, Nadleśniczy Nadleśnictwa Płynica, Dzierżawca Obwodu Rybackiego Krępsko Górne na rzece Rurzyca - nr 1

Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
1	2	3	4
	Działania obowiązujące przez cały okres obowiązywania planu.		
	Dopuszczenie do miejscowego stosowania wyłącznie degradowalnych herbicydów w celu zwalczania ekspansywnych gatunków obcych w podszybie (czeremcha amerykańska) na obszarze Natura 2000, za wyjątkiem pasa o szerokości 75 m od rzek i jezior, gdzie eliminacji tych gatunków należy dokonywać wyłącznie mechanicznie – przez cały okres obowiązywania planu.	Lasy na terenie obszaru Natura 2000	Nadleśniczy Nadleśnictwa Jastrowie, Nadleśniczy Nadleśnictwa Płytnica
	Ustalenie lokalizacji nielegalnie posadowionych pomostów oraz inicjowanie czynności zmierzających do usunięcia określonych samowoli budowlanych. Działanie ciągle w okresie obowiązywania planu.	Jez. Krępsko (Krąpsko) Długie, Krąpsko (Krąpsko) Górne, Krąpsko (Krąpsko) Średnie, Trzebieszki, Dąb, Smolary	Właściwy terytorialnie Dyrektor RDOŚ we współpracy z PGW Wody Polskie ustanowionym do rybactwa w danym obwodzie, a także z Nadleśniczymi Nadleśnictw Jastrowie i Płytnica.
	w zakresie właściwego użytkowania terenu dla zachowania jego walorów przyrodniczych – ustawienie na szlakach turystycznych, miejscach postoju, kąpieliskach tablic informacyjnych. Przeprowadzenie warsztatów dla ludności miejscowej zwiększające świadomość ekologiczną. Zamieszczenie na stronach internetowych informacji promujących walory turystyczne obszaru Natura 2000 oraz informacji o zasadach postępowania na jego terenie. Optymalne terminy działań: tablice i warsztaty – w drugim lub trzecim roku obowiązywania planu zadań ochronnych, pozostałe – zadanie ciągle.	Cały obszar Natura 2000 ze szczególnym uwzględnieniem jezior i rzeki	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu, Nadleśniczy Nadleśnictwa Jastrowie, Nadleśniczy Nadleśnictwa Płytnica, Gmina i Miasto Jastrowie, Gmina Szydłowo, Gmina Wałcz
3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nymphaeion</i> , <i>Potamion</i>	Uporządkowanie i kontrola antropopresji w strefie siedliska: – okresowe kontrole ruchu turystycznego w strefie brzegowej w ramach rutynowych patroli Strażników Leśnych; – utrzymywanie brzegów w czystości (działanie bieżące); – usunięcie zaśmieci z brzegów (każdorazowo po sezonie letnim). Działania obowiązujące przez cały okres obowiązywania planu.	Jez. Krępsko (Krąpsko) Małe, rzeka Rurzyca na płd. od jez. Dąb	Nadleśniczy Nadleśnictwa Jastrowie Nadleśniczy Nadleśnictwa Płytnica Dzierżawca Obwodu Rybackiego Krąpsko Górne nr 1 na rzece Rurzyca

Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
1	2	3	4
	Ustalenie lokalizacji nielegalnie posadowionych pomostów oraz inicjowanie czynności zmierzających do usunięcia określonych samowoli budowlanych. Działanie ciągłe w okresie obowiązywania planu.	Jez. Krępsko (Krąpsko) Małe	Właściwy terytorialnie Dyrektor RDOŚ we współpracy z PGW Wody Polskie ustanowionym do rybactwa w danym obwodzie, a także z Nadleśniczym Nadleśnictwa Jastrowie
	Dopuszczenie do miejscowego stosowania wyłącznie degradowalnych herbicydów w celu zwalczania ekspansywnych gatunków obcych w podszycie (np. czeremcha amerykańska) na obszarze Natura 2000, z wyjątkiem pasa o szerokości 75 m od rzek i jezior, gdzie eliminacji tych gatunków należy dokonywać wyłącznie mechanicznie – przez cały okres obowiązywania planu.	Lasy na terenie obszaru Natura 2000	Nadleśniczy Nadleśnictwa Jastrowie, Nadleśniczy Nadleśnictwa Płytnica
	Edukacja turystów i członków lokalnych społeczności w zakresie właściwego użytkowania terenu dla zachowania jego walorów przyrodniczych – ustawienie na szlakach turystycznych, miejscach postoju, kąpieliskach tablic informacyjnych. Przeprowadzenie warsztatów dla ludności miejscowej zwiększających świadomość ekologiczną. Zamieszczenie na stronach internetowych informacji promujących walory turystyczne obszaru Natura 2000 oraz informacji o zasadach postępowania na jego terenie. Optymalne terminy działań: tablice i warsztaty – w drugim lub trzecim roku obowiązywania planu zadań ochronnych, pozostałe – zadanie ciągłe.	Cały obszar Natura 2000 ze szczególnym uwzględnieniem jezior i rzeki	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu, Nadleśniczy Nadleśnictwa Jastrowie, Nadleśniczy Nadleśnictwa Płytnica, Gmina i Miasto Jastrowie, Gmina Szydłowo, Gmina Walcz
3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (Ranunculon fluitantis)	Edukacja turystów i członków lokalnych społeczności w zakresie właściwego użytkowania terenu dla zachowania jego walorów przyrodniczych – ustawienie na szlakach turystycznych, miejscach postoju, kąpieliskach tablic informacyjnych. Przeprowadzenie warsztatów dla ludności miejscowej zwiększające świadomość ekologiczną. Zamieszczenie na stronach internetowych informacji promujących walory turystyczne obszaru Natura 2000 oraz informacji o zasadach postępowania na jego terenie. Optymalne terminy działań: tablice i warsztaty – w drugim lub trzecim roku obowiązywania planu zadań ochronnych, pozostałe – zadanie ciągłe.	Cały obszar Natura 2000 ze szczególnym uwzględnieniem jezior i rzeki Rurzyca	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu, Nadleśniczy Nadleśnictwa Jastrowie, Nadleśniczy Nadleśnictwa Płytnica, Gmina i Miasto Jastrowie, Gmina Szydłowo, Gmina Walcz
	Dopuszczenie do miejscowego stosowania wyłącznie degradowalnych herbicydów w celu zwalczania ekspansywnych gatunków obcych w podszycie (np. czeremchy amerykańskiej) na obszarze Natura 2000, z wyjątkiem pasa o szerokości 75 m od rzek i jezior, gdzie eliminacji tych gatunków należy dokonywać wyłącznie	Lasy na terenie obszaru Natura 2000	Nadleśniczy Nadleśnictwa Jastrowie, Nadleśniczy Nadleśnictwa Płytnica

Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
1	2	3	4
	mechanicznie – przez cały okres obowiązywania planu.		
7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria-Caricetea</i>)	Edukacja turystów i członków lokalnych społeczności w zakresie właściwego użytkowania terenu dla zachowania jego walorów przyrodniczych – ustawienie na szlakach turystycznych, miejscach postoju, kąpieliskach tablic informacyjnych. Przeprowadzenie warsztatów dla ludności miejscowej zwiększających świadomość ekologiczną. Zamieszczenie na stronach internetowych informacji promujących walory turystyczne obszaru Natura 2000 oraz informacji o zasadach postępowania na jego terenie. Optymalne terminy działań: tablice i warsztaty – w drugim lub trzecim roku obowiązywania planu zadań ochronnych, pozostałe – zadanie ciągłe.	Cały obszar Natura 2000	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu, Nadleśniczy Nadleśnictwa Jastrowie, Nadleśniczy Nadleśnictwa Płytnica, Gmina i Miasto Jastrowie, Gmina Szydłowo, Gmina Walcz
7220 Źródlika wapienne ze zbiorowiskami <i>Cratoneurion commutati</i>	Ochrona siedliska oraz jego bezpośredniego otoczenia poprzez pozostawienie bez wskazań gospodarczych źródeł wapiennych oraz ich otoczenia w odległości 40 m, w szczególności w drodze tworzenia gospodarstw specjalnych lub wyznaczania powierzchni referencyjnych. Przez cały okres obowiązywania planu	Płaty siedliska przyrodniczego wraz z buforem 40 m w oddz.: 231d,f, 365b,d.	Nadleśniczy Nadleśnictwa Jastrowie.
	Uporządkowanie i kontrola antropopresji w strefie siedliska – okresowe kontrole ruchu turystycznego i stanu utrzymania w obrębie strefy źródełkowej, prowadzone w ramach rutynowych patroli Straży Leśnej. Przez cały okres obowiązywania planu	Wszystkie płaty siedliska w obszarze Natura 2000	Nadleśniczy Nadleśnictwa Jastrowie, Nadleśniczy Nadleśnictwa Płytnica
	Edukacja turystów i członków lokalnych społeczności w zakresie właściwego użytkowania terenu dla zachowania jego walorów przyrodniczych – ustawienie na szlakach turystycznych, miejscach postoju, kąpieliskach tablic informacyjnych. Przeprowadzenie warsztatów dla ludności miejscowej zwiększających świadomość ekologiczną. Zamieszczenie na stronach internetowych informacji promujących walory turystyczne obszaru Natura 2000 oraz informacji o zasadach postępowania na jego terenie. Optymalne terminy działań: tablice i warsztaty – w drugim lub trzecim roku obowiązywania planu zadań ochronnych, pozostałe – zadanie ciągłe.	Cały obszar Natura 2000	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu, Nadleśniczy Nadleśnictwa Jastrowie, Nadleśniczy Nadleśnictwa Płytnica, Gmina i Miasto Jastrowie, Gmina Szydłowo, Gmina Walcz

Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
1	2	3	4
7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	Usuwanie nalotu i podrostów drzew i krzewów (głównie olszy) bez naruszania struktury gleby oraz runa, z pozyskaniem drewna w okresie zimowym – optymalnie w ciągu dwóch pierwszych lat obowiązywania planu.	Mechowiska w oddz. 334g, 365g Nadl. Jastrowie	Nadleśniczy Nadleśnictwa Jastrowie we współpracy z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu i Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie
	Koszenie – prace powinny być prowadzone co dwa lata od 15 sierpnia do 30 września, przez cały okres obowiązywania planu, z pozostawianiem 50% powierzchni nieskoszonej (co dwa lata innej). Pokos powinien zostać zebrany i usunięty poza obręb siedliska.	Mechowiska w oddz. 334g, 365g Nadl. Jastrowie	Nadleśniczy Nadleśnictwa Jastrowie we współpracy z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu i Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie
9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>)	Usuwanie gatunków obcych – mechaniczne usuwanie obcych gatunków w drzewostanie i podszycie – dębu czerwonego i czeremchy amerykańskiej – przez cały okres obowiązywania planu.	Oddz.: 334j, 400f Nadl. Jastrowie	Nadleśniczy Nadleśnictwa Jastrowie
	Eliminacja gatunków obcych – m.in. czeremchy amerykańskiej, dębu czerwonego, robinii akacyjnej, daglezi zielonej z podszyciu na podstawie wyników monitoringu o którym mowa w działaniu monitoringowym 2. Działanie ciągłe.	Wszystkie płaty siedliska w obszarze Natura 2000	Nadleśniczy Nadleśnictwa Jastrowie
	Poprawa struktury drzewostanu – sukcesywne usuwanie z drzewostanu i podszyciu egzemplarzy modrzewi i świerka młodszych niż 50 lat ze wsparciem odnowień buka w miejscu powstałych luk w ciągu obowiązywania planu.	Oddz. 365b,c, 438c, 439f, 482b Nadl. Jastrowie	Nadleśniczy Nadleśnictwa Jastrowie
	Pozostawianie całości martwego drewna wydzielającego się naturalnie. Przez cały okres obowiązywania planu.	Płaty siedliska przyrodniczego 9110 zlokalizowane w oddz.: 400f, 401d, 402g, 438a, 482c.	Nadleśniczy Nadleśnictwa Jastrowie
	Kontrola występowania gatunków obcych – m.in. czeremchy amerykańskiej, dębu czerwonego, robinii akacyjnej, daglezi zielonej w ciągu całego okresu obowiązywania planu.	Wszystkie płaty siedliska w obszarze Natura 2000	Nadleśniczy Nadleśnictwa Jastrowie
9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulo-</i>	Eliminacja z podszyciu gatunków obcych – m.in. czeremchy amerykańskiej, dębu czerwonego, robinii akacyjnej, daglezi zielonej na podstawie wyników monitoringu o którym mowa w działaniu monitoringowym 2. Działanie ciągłe.	Wszystkie płaty siedliska w obszarze Natura 2000	Nadleśniczy Nadleśnictwa Jastrowie

Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
1	2	3	4
<i>sae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>)	Kontrola występowania gatunków obcych – m.in. czeremchy amerykańskiej, dębu czerwonego, robinii akacjowej, daglezi zielonej w ciągu całego okresu obowiązywania planu.	Wszystkie płaty siedliska w obszarze Natura 2000	Jastrowie Nadleśniczy Nadleśnictwa Jastrowie
9160 Grąd subatlantycki (<i>Stellario-carpinetum</i>)	Popieranie gatunków pożądaných – tworzenie małopowierzchniowych ogrodzeń zabezpieczających odnowienia gatunków pożądaných (głównie graba). Sukcesywne, domieszkowe nasadzenia graba w przypadku jego braku w drzewostanach i podszytu, inicjujące naturalną przebudowę struktury drzewostanów – przez cały okres obowiązywania planu.	Wszystkie płaty siedliska w obszarze Natura 2000	Nadleśniczy Nadleśnictwa Jastrowie, Nadleśniczy Nadleśnictwa Płytnica
	Poprawa struktury drzewostanu. Sukcesywne usuwanie modrzewi i świerka młodszych niż 50 lat z drzewostanu i podszytu – przez cały okres obowiązywania planu	Płaty siedliska w oddz. 628n, 676b Nadl. Jastrowie	Nadleśniczy Nadleśnictwa Jastrowie
	Eliminacja gatunków obcych – m.in. czeremchy amerykańskiej, dębu czerwonego, robinii akacjowej, daglezi zielonej z podszytu, na podstawie wyników monitoringu o którym mowa w działaniu monitoringowym 2. Działanie ciągłe.	Wszystkie płaty siedliska w obszarze Natura 2000	Nadleśniczy Nadleśnictwa Jastrowie, Nadleśniczy Nadleśnictwa Płytnica
	Pozostawianie całości martwego drewna wydzielającego się naturalnie. Przez cały okres obowiązywania planu.	Płaty siedliska przyrodniczego 9160 zlokalizowane w oddz.: 483a,b, 676b.	Nadleśniczy Nadleśnictwa Jastrowie
	Kontrola występowania gatunków obcych – m.in. czeremchy amerykańskiej, dębu czerwonego, robinii akacjowej, daglezi zielonej – przez cały okres obowiązywania planu	Wszystkie płaty siedliska w obszarze Natura 2000	Nadleśniczy Nadleśnictwa Jastrowie
91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albofragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe	Pozostawienie bez wskazań gospodarczych płatów siedliska, w tym pozostawienie całości martwego drewna wydzielającego się naturalnie, w szczególności w drodze tworzenia gospodarstw specjalnych lub wyznaczania powierzchni referencyjnych. Przez cały okres obowiązywania planu,	Płaty siedliska przyrodniczego 91E0 zlokalizowane w oddz.: 231i,h, 334f, 400g, 677a	Nadleśniczy Nadleśnictwa Jastrowie
1014 Poczwarówka zwężona <i>Vertigo angustior</i>	Usunięcie nalotu i podrostów drzew oraz krzewów (głównie olszy) bez naruszania struktury gleby oraz runa, z pozyskaniem drewna w okresie zimowym – optymalnie, w ciągu dwóch pierwszych lat obowiązywania planu.	Torfowiska w oddz. 365g, 627c Nadl. Jastrowie	Nadleśniczy Nadleśnictwa Jastrowie we współpracy z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu
	Koszenie – prace powinny być prowadzone nie częściej niż co dwa lata od 15 sierpnia do 30 września, z pozostawianiem 50% powierzchni nieskoszonej (każdorazowo innej); pokos powinien zostać zebrany i usunięty poza obręb siedliska gatunku oraz poza płaty siedlisk przyrodniczych.	Torfowiska w oddz. 365g, 627c Nadl. Jastrowie	

Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
1	2	3	4
1016 Poczwarówka jajowata <i>Vertigo moulinsiana</i>	Usunięcie nalotu i podrostów drzew oraz krzewów (głównie olszy) bez naruszania struktury gleby oraz runa, z pozyskaniem drewna w okresie zimowym. Działanie zrealizować w pierwszej połowie obowiązywania planu.	Torfowiska w oddz. 365g, 627c Nadl. Jastrowie	Nadleśniczy Nadleśnictwa Jastrowie, Nadleśniczy Nadleśnictwa Płytnica we współpracy z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu
	Koszenie – prace powinny być prowadzone nie częściej niż co dwa lata od 15 sierpnia do 30 września, z pozostawianiem 50% powierzchni nieskoszonej (każdorazowo innej); pokos powinien zostać zebrany i usunięty poza obręb siedliska gatunku oraz poza płyty siedlisk przyrodniczych.	Torfowiska w oddz. 365g, 627c Nadl. Jastrowie	

*Adresy leśne wg aktualnego PUL 2024-2033 r.

g) odnośnie użytków ekologicznych

Nadzór nad wymienionymi niżej użytkami ekologicznymi sprawuje Nadleśnictwo Jastrowie.

Tabela. 69. Zakazy określone dla użytków ekologicznych na terenie Nadleśnictwa Jastrowie

Lp.	Nazwa	Uchwała	Zakazy
1	2	3	4
1	W Dolinie Samborki	Uchwała Nr 116/2012 Rady Miejskiej w Jastrowiu z dnia 28 czerwca 2012 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego „W Dolinie Samborki” (Dz. Urz. 2012, poz. 3402)	- niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru; - wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
2	W Dolinie Piławy	Uchwała Nr 117/2012 Rady Miejskiej w Jastrowiu z dnia 28 czerwca 2012 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego „W Dolinie Piławy” (Dz. Urz. 2012, poz. 3401)	- uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby; - dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
3	Mokradła Brzeźnickie	Uchwała Nr 117/2012 Rady Miejskiej w Jastrowiu z dnia 28 czerwca 2012 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego „W Dolinie Piławy” (Dz. Urz. 2012, poz. 3400)	- likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych; - wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych;
4	W Dolinie Płytnicy	Uchwała Nr 119/2012 Rady Miejskiej w Jastrowiu z dnia 28 czerwca 2012 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego „W Dolinie Płytnicy” (Dz. Urz. 2012, poz. 3399)	- zmiany sposobu użytkowania ziemi; - wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
5	W Dolinie Oski	Uchwała Nr 120/2012 Rady Miejskiej w Jastrowiu z dnia 28 czerwca 2012 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego „W Dolinie Oski” (Dz. Urz. 2012, poz. 3404)	- umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;

Lp.	Nazwa	Uchwała	Zakazy
1	2	3	4
6	Nad Jeziorem Busino	Uchwała Nr 121/2012 Rady Miejskiej w Jastrowiu z dnia 28 czerwca 2012 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego „Nad Jeziorem Busino” (Dz. Urz. 2012, poz. 3398)	- zbioru, niszczenia, uszkodzenia roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych; - umieszczania tablic reklamowych.
7	Uroczysko nad Gwdą	Uchwała Nr 122/2012 Rady Miejskiej w Jastrowiu z dnia 28 czerwca 2012 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego „Uroczysko nad Gwdą” (Dz. Urz. 2012, poz. 3396)	
8	Kozie Bagno	Uchwałą Nr 123/2012 Rady Miejskiej w Jastrowiu z dnia 28 czerwca 2012 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego „Kozie Bagno” (Dz. Urz. 2012, poz. 3397)	

h) odnośnie pomników przyrody

- przestrzeganie zakazów wprowadzonych rozporządzeniami wojewody lub uchwałami rad gmin w sprawie ustanowienia odpowiedniego obiektu;
- właściwe oznakowanie obiektów w terenie;
- uzgodnienia ewentualnych działań z właściwym organem (Radą Gminy lub Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska).

8.6. Metody ochrony rzadkich i chronionych gatunków

W celu ochrony chronionych i zagrożonych wyginięciem gatunków flory i fauny oraz ich siedlisk należy:

a) w stosunku do roślin i grzybów objętych ochroną gatunkową:

- stanowiska cennych gatunków nanieść na odpowiednie mapy (np. szkice powierzchni manipulacyjnej), a w razie potrzeby zaznaczyć w terenie,
- działania gospodarcze na stanowiskach cennych gatunków lub w bezpośrednim otoczeniu prowadzić w sposób niezagrażający trwaniu populacji (np. poprzez pozostawianie biogrup na zrębach, wytyczenie szlaków zrywkowych z ominięciem występujących płatów cennej flory),
- nowe stanowiska cennej roślinności w odpowiedni sposób katalogować i kartować (np. uzupełniając kronikę w programie ochrony przyrody),
- przeprowadzać szkolenia pracowników z rozpoznawania cennych gatunków;

b) w stosunku do gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną gatunkową:

- przestrzegać zasad podanych w rozdziale „Kształtowanie stosunków wodnych”, które pozwolą zachować we właściwym stanie zbiorniki będące miejscem rozrodu płazów i gadów,
- przestrzegać sposobów gospodarowania w pobliżu zbiorników wodnych stanowiących potencjalne miejsca bytowania wielu gatunków ptaków,
- pozostawiać w starszych drzewostanach drzewa martwe i obumierające, które będą stanowić potencjalne miejsca gniazdowania ptaków dziuplastych,
- w drzewostanach stanowiących miejsca bytowania żurawia wszelkie prace gospodarcze wykonywać poza okresem lęgowym (tj. z wyłączeniem miesięcy III-VII);
- przestrzegać zaleceń mających na celu zapobieganie lub ograniczenie niektórych negatywnych oddziaływań w stosunku do wybranych gatunków fauny:
  - **trzepla zielona, zalotka większa** – stanowiska tych ważek zlokalizowano na terenach bagiennych w pobliżu cieków wodnych, dlatego też ochrona powinna dotyczyć nieużytków i ich otoczenia; należy wprowadzić zakaz zmiany stosunków wodnych, tzn. np. niepogłębiania rowów itp.;
  - **czerwończyk nieparek** – jest to gatunek związany z podmokłymi łąkami, więc podejmowane działania realizowane na użytkach zielonych najogólniej powinny dotyczyć utrzymania odpowiednich stosunków wodnych, utrzymywania rolniczego użytkowania gruntów oraz przeciwdziałania intensyfikacji działalności rolniczej; konieczne jest podjęcie działań (odkraczanie, usuwanie biomasy oraz gatunków ekspansywnych lub obcych, w tym gatunków inwazyjnych), które wpłyną na poprawę stanu ochrony siedlisk motyli;
  - **kumak nizinny** – zachowanie niewielkich bagierek i oczek wodnych na których stwierdzono stanowiska, zapobieganie ich dewastacji i wysychaniu, powstrzymanie spontanicznych niekorzystnych zmian powodowanych naturalną sukcesją i zarastaniem;
  - **traszka grzebieniasta** – zachowanie niewielkich bagierek, na których stwierdzono stanowiska, utrzymanie właściwych stosunków wodnych, aby nie doprowadzić do odwodnienia;
  - **traszka zwyczajna** – związana z niewielkimi zbiornikami wodnymi, ochrona powinna polegać na utrzymywaniu właściwych stosunków wodnych, aby nie doprowadzić do odwodnienia;

- **bąk** – zachować miejsca rozrodu i przebywania, głównie z rozległymi płatami trzciny lub pałki oraz silnie zarośnięte wysoką roślinnością szuwarową okolic stawów, bagien i starorzeczy;
- **blotniak stawowy** – zachowanie miejsc rozrodu i przebywania, na których stwierdzono występowanie tego gatunku;
- **bocian biały** – ochrona gniazd oraz minimalizacja najczęstszych przyczyn śmierci, zachowanie siedlisk i miejsc żerowania;
- **czajka** – zachowanie miejsc rozrodu i przebywania, na których stwierdzono występowanie gatunku;
- **derkacz** – zachowanie miejsc rozrodu i przebywania, głównie wilgotnych łąk, na których stwierdzono występowanie tego gatunku;
- **dzięcioł czarny** – pozostawianie drzew dziuplastych i obumierających w drzewostanach, głównie iglastych;
- **dzięcioł średni, duży, zielony** – pozostawianie drzew dziuplastych i obumierających w świetlistych, starych drzewostanach głównie liściastych, a także mniejszych zadrzewieniach śródpolnych, starych parkach, sadach i alejach;
- **gągol** – pozostawianie starych dziuplastych drzew nad brzegami jezior, rzek, starorzeczy i innych zbiorników wodnych;
- **gąsiorek** – zachowanie istniejących lub zakładanie nowych zadrzewień śródpolnych i utrzymywanie w nich kolczastych krzewów;
- **lelek** – zachować miejsca występowania, głównie suche, świetliste bory sosnowe w pobliżu łąk, pól, polan, zrębów, młodników; chronić tereny otwarte oraz preferować zrębowy sposób zagospodarowania lasu na siedliskach borowych;
- **lerka** – objęcie specyficznych, suchych gruntów z rzadką roślinnością murawową, sąsiadujących z kompleksami leśnymi, promując utrzymanie takich siedlisk w stanie niezmienionym; chronić tereny otwarte oraz preferować zrębowy sposób zagospodarowania lasu na siedliskach borowych;
- **mucholówka mała** – zaleca się utrzymywanie jak największej powierzchni starych drzewostanów liściastych;
- **nurogęś** – zachowanie miejsc rozrodu i przebywania, głównie starodrzewu w pobliżu jezior i rzek;
- **zimorodek** – zachowanie miejsc przebywania, którymi najczęściej są czyste, śródładowe wody (rzeki i strumienie oraz brzegi jezior i stawów) o stromych brzegach;

- **żuraw** – ochrona powinna polegać na zachowaniu miejsc rozrodu, którymi najczęściej w warunkach Nadleśnictwa są bagna i torfowiska; nie należy zmieniać stosunków wodnych w miejscach występowania gatunku;
- **bóbr europejski i wydra** – na terenie Nadleśnictwa występują w jeziorach i rzekach, a więc nie wymagają szczególnych działań ochronnych ze strony Nadleśnictwa;

c) odnośnie stref ochrony:

- dla gatunków ptaków, które gniazdują na terenach leśnych zarządzanych przez Nadleśnictwo:
  - **sóweczka, włochatka** – przestrzegać rygorów określonych w ustawie o ochronie przyrody oraz w decyzjach administracyjnych ustanawiających strefę ochrony ostoi i regularnego przebywania;
- dla gatunków, które występują lub prawdopodobnie mogą występować na terenach zarządzanych przez Nadleśnictwo:
  - **kania czarna, kania ruda, puchacz, bielik, włochatka, sóweczka, bocian czarny** - po ewentualnym zlokalizowaniu nowego gniazda informować o jego lokalizacji właściwy RDOŚ, w bezpośrednim sąsiedztwie gniazda nie prowadzić działań gospodarczych;
  - **nietoperze** – po ewentualnym zlokalizowaniu zimowisk (pomieszczenia i kryjówki) w których w ciągu 3 kolejnych lat choć raz stwierdzono występowanie ponad 200 osobników informować o ich lokalizacji właściwy RDOŚ.

8.7. Ochrona siedlisk przyrodniczych

8.7.1. Chronione siedliska leśne

Główne zasady postępowania na siedliskach chronionych, to:

- zrównoważenie funkcji gospodarczej lasu z funkcją przyrodniczą,
- wszelkie działania na siedliskach w „stanie uprzywilejowanym/wzorcowym – A” powinny zmierzać do zachowania tego stanu,
- podniesienie w trakcie kształtowania kolejnego pokolenia drzew stopnia zachowania siedlisk przynajmniej o jeden stopień (dotyczy to szczególnie siedlisk w stanie silnie zniekształconym „C”, których renaturyzacja bez interwencji człowieka może trwać bardzo długo),

- całkowita rezygnacja z celowego użytkowania lasu na siedliskach skrajnie ubogich pod względem troficznym, których ilość i powierzchnia w danym nadleśnictwie jest niewielka lub bardzo mała; pozyskanie drewna może być prowadzone przy zabiegach ochronnych (np. usuwanie nadmiaru osobników brzoźowych w Bb).

Celem zabiegów pielęgnacyjnych powinno być:

- stworzenie najodpowiedniejszych dla danych warunków siedliskowych:
  - struktury drzewostanu,
  - składu gatunkowego,
  - zróżnicowania wieku,
  - ukształtowania koron,
  - budowy warstwowej drzewostanu;
- poprawa stanu zdrowotnego i sanitarnego drzewostanów, zwłaszcza o niewłaściwym składzie gatunkowym (monokultury).

Cięcia rębne

Cięcia rębne powinny wynikać z potrzeb ochrony siedlisk przyrodniczych, z uwzględnieniem ładu przestrzennego i czasowego. Głównym zadaniem cięć rębnych jest stworzenie odpowiednich warunków do powstania i rozwoju młodego pokolenia lub wprowadzenia pożądanych gatunków drzew i krzewów. Należy dobrać rodzaj rębni najbardziej zbliżonej do naturalnych procesów rozwojowych drzewostanu w danych warunkach siedliskowych i klimatycznych. Użytkowanie nie może spowodować zaniku określonego typu siedliska i zmniejszenia jego powierzchni.

Trzebieże

Podczas wykonywania trzebieży należy odsłaniać powstające stożki odnowieniowe. Niektóre zabiegi trzebieżowe należy wykonywać pod kątem ochrony gatunków runa leśnego. Stopniowo eliminować gatunki niezgodne z siedliskiem i obce geograficznie.

Odnowienia, zalesienia, poprawki, uzupełnienia i dolesienia

Podstawą prac odnowieniowych, zalesieniowych, poprawek, uzupełnień i dolesień powinny być przyjęte przez Komisję Założeń Planu docelowe składy gatunkowe drzewostanów dojrzałych (typy drzewostanów) oraz wyjściowy, orientacyjny skład gatunkowy upraw.

Typy drzewostanów, orientacyjne składy gatunkowe upraw oraz sposoby zagospodarowania dla typów siedlisk przyrodniczych w Nadleśnictwie Jastrowie przedstawia poniższa tabela.

Tab. 71. Typy drzewostanów oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw dla siedlisk przyrodniczych i poszczególnych typów siedliskowych lasu (TSL) wraz z zaleceniami gospodarczymi przyjęte w Nadleśnictwie Jastrowie

Siedlisko przyrodnicze	Kod	TSL	TD	Orientacyjny skład gatunkowy [w %]	Zalecany rodzaj rębni	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
Śródładowy bór chrobotkowy	91T0-1	Bs	So	So 90, Brz 10	I,IV	Rębnia I dopuszczalna w dużych płatach siedliska pod warunkiem nieobjęcia rębnią całego płatu.
		Bśw				
Bór bagienny typowy	91D0-2	Bb	So	So 90, Brz.om i in. 10		Zakaz użytkowania rębneho, pozostawienie martwych drzew na gruncie, sprzyjanie odnowieniu naturalnemu.
		BMb (rzadko)	Brz-So	So 60, Brz.om i in. 40		
Bory i lasy bagienne	91D0	BMb	Brz-So	So 60, Brz.om i in. 40		
Brzeziny bagienne	91D0-1	BMb	So-Brz	Brz.om 60, So 30, Ol i in. 10		
		LMb (rzadko)				
Kwaśne buczyny niżowe	9110-1	BMśw	So-Bk	Bk 50, So 30, Db i inne 20	Rębnie złożone II,III,IV.	W domieszce dąb bezszypułkowy.
		LMśw	Bk	Bk 70, So 20, Db i in. 10		
		Lśw	Bk	Bk 70, Db i in. 30		
Żyzne buczyny niżowe	9130-1	Lśw	Bk	Bk 80, Db, Lp i in. 20	Rębnie złożone II,III,IV.	W domieszce dęby z przewagą dębu szypułkowego.
		LMśw (rzadko)				
		Lw	Bk	Bk 70, Db 20, Wz,Js,Ol i in. 10		
Grąd subatlantycki	9160	Lśw	Db	Db 70, Gb,Lp i in. 30	Rębnie złożone II,III,IV.	Dążyć do przewagi dębu szypułkowego.
		Lw	Gb-Db	Db 50, Gb 30, Lp, Wz i in. 20		
		LMśw	Bk-Db	Db 50 Bk 30 Gb, Lp i inne 20		
Grąd środkowoeuropejski	9170	LMśw	Db	Db 70, Gb, Lp i in. 30	Rębnie złożone II,III,IV.	Dążyć do przewagi dębu szypułkowego.
		Lśw	Gb-Db	Db 50, Gb30, Lp i in. 20		
		LMw (rzadko)				
Śródładowe kwaśne dąbrowy	9190-2		So-Db	Db 50, So 30, Bk i in. 20	Rębnie złożone II,III,IV.	
		LMśw, LMw, Lśw	Db	Db 80, Bk i in. 20		
			Bk-Db	Db 60, Bk 30, So i in. 10		
Cieplolubne dąbrowy	9110-1		Db	Db 80, Brz, Lp i in. 20	Rębnie złożone II,III,IV.	Bez względu na siedlisko leśne. Konieczność eliminacji Gb.
Łęgi wierzbowe i topolowe	91E0-2	Lł	Tp	Tp 70, Js, Wz i in. 30	Rębnie złożone II,IV.	

Siedlisko przyrodnicze	Kod	TSL	TD	Orientacyjny skład gatunkowy [w %]	Zalecany rodzaj rębni	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
Łęgi olszowe i jesionowe	91E0-3	OI	Js-OI	OI 50, Js 30, Wz i in. 20	Rębnie złożone. Na siedl. olsu również rębnia zupełna.	Do czasu ustąpienia chorób Js należy zastępować go innymi: Wz, Dbs, Jw, Brz, OI, Kl i in. Należy unikać gat. obcych geograficznie i ekologicznie.
		OIJ				
		Lw	OI	OI 80, Wz i inne 20		
		LMw (rzadko)	OI-Db	Db 50, OI 30 Wz i in. 20		
Źródłiskowe lasy olszowe na niżu	91E0-4	OI	OI	OI 90, Js i in. 10		Bierne formy ochrony.
Łęgowe lasy dębowo-wiazowo-jesionowe	91F0	Lł	Wz-Js-Db	Db 40, Js 30, Wz 20, OI i in. 10	Rębnie złożone II, IV.	Do czasu ustąpienia chorób Js należy zastępować go innymi: Wz, Dbs, Jw, Brz, OI, Kl i in. Niezbędne okresowe zalewy. Należy unikać gat. obcych geograficznie i ekologicznie.
		Lw				

W odnowieniach przyjmować następującą kolejność postępowania: samosiew, siew, sadzenie. Może zachodzić potrzeba wykorzystania w jednym drzewostanie wszystkich wymienionych sposobów. Należy zwrócić uwagę na wykorzystanie mikrosiedlisk i odpowiedni do nich dobór gatunków.

We wszystkich fazach rozwojowych drzewostanu, przy wykonywaniu zabiegów pielęgnacyjnych starać się stwarzać korzystne warunki do odnowienia naturalnego.

Wykonując prace hodowlane na leśnych siedliskach przyrodniczych należy kierować się następującymi zasadami:

- podstawą prac odnowieniowych, zalesieniowych, poprawek i uzupełnień jest określony dla każdego siedliska przyrodniczego docelowy skład gatunkowy;
- w pielęgnacji upraw należy preferować gatunki właściwe dla siedliska;
- chronić i pielęgnować odnowienia naturalne;
- charakter i intensywność zabiegów pielęgnacyjnych powinny wynikać z potrzeby ochrony siedliska i dążenia do ukształtowania struktury i składu drzewostanu zgodnego z siedliskiem, charakterystycznego dla danego zespołu leśnego;
- powstające luki i przerzedzenia należy wykorzystywać dla odnowienia naturalnego lub sztucznego gatunków charakterystycznych i typowych dla danego zespołu leśnego;
- preferować odnowienie naturalne gatunków domieszkowych;

- chronić cenne domieszki, w tym takich gatunków, jak: osika, cis pospolity, czeremcha zwyczajna;
- cięcia odnowieniowe wykonywać tylko w przypadku koniecznej przebudowy, konieczności odsłaniania istniejących, wartościowych i zgodnych z siedliskiem odnowień naturalnych lub starości drzewostanu;
- starać się o zachowanie dłuższego okresu przebudowy drzewostanu;
- w odniesieniu do lasów bukowych o uproszczonej strukturze wiekowo-gatunkowej należy wprowadzać naturalne gatunki domieszkowe (w zależności od żyzności gleb): grab, dąb szypułkowy i bezszypułkowy, jawor, lipa drobnolistna, czereśnia ptasia;
- z uwagi na niszczenie runa nie stosować kruszarek do gałęzi;
- realizując ogólną zasadę trwałości szaty leśnej należy dążyć do wytworzenia dolnego piętra lub podszytu (z wyjątkiem siedlisk ubogich), o ile nie występują one naturalnie.

Postępowanie z gatunkami obcego pochodzenia

Z ekologicznego punktu widzenia obecność w lasach gatunków obcych nie jest pożądana, chociaż nie zawsze jednoznacznie szkodliwa, mając na myśli produkcyjny aspekt gospodarki leśnej. Jednak gospodarka leśna ma również na celu zrównoważone zarządzanie środowiskiem, co przy wprowadzaniu gatunków obcego pochodzenia nie jest realizowane.

Obce, ekspansywne gatunki drzew (robinia akacjowa, dąb czerwony, czeremcha amerykańska) powinny być stopniowo eliminowane z drzewostanów.

Zalecenia do prowadzenia działań hodowlanych na leśnych siedliskach przyrodniczych

- **Kwaśne buczyny niżowe (9110), żyzne buczyny niżowe (9130), grąd subatlantycki (9160), kwaśne dąbrowy (9190):**
  - przebudowa drzewostanu zgodnie z typem siedliska (usuwanie gatunków drzew niepożądanych oraz prowadzenie odnowień wraz z ich ochroną i pielęgnacją);
  - usuwanie podrostu drzew niezgodnych z danym typem siedliska;
  - pozostawianie fragmentów drzewostanów do naturalnego rozpadu w sposób niezagrażający trwałości lasu;
  - pozostawianie martwego drewna;
  - zwalczanie gatunków ekspansywnych lub obcych, w tym gatunków inwazyjnych;
- **Brzezina bagienna (91D0-1) i sosnowy bór bagienny (91D0-2):**
  - wyłączenie z użytkowania rębego;
  - usuwanie gatunków drzew niepożądanych (ekspansywnych lub obcych, w tym inwazyjnych);

- usuwanie podrostu drzew niezgodnych z danym typem siedliska
- dostosowanie stosunków wodnych do potrzeb siedliska (budowa zastawek);
- w przypadku planowania cięć zupełnych (rębnie zupełne I oraz rębnie III gniazdowe) wokół hydrogeniczných siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, należy wyznaczyć strefy buforowe, o szerokości ok. 25 m (uwzględniając rzeczywiste ukształtowanie terenu), gdzie nie powinno się wykonywać cięć zupełnych i lokalizować gniazd przy rębniach złożonych; w tych strefach w razie potrzeby można odsłaniać pojawiające się odnowienie naturalne bądź wprowadzone odnowienie sztuczne; czynności związane z usuwaniem posuszu czynnego zagrażającego trwałości lasu oraz związane z bezpieczeństwem ludzi mogą być prowadzone.

➤ **Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe, jesionowe i olsy źródliskowe (91E0):**

- podtyp „olsy źródliskowe” należy wyłączyć z użytkowania rębego;
- przebudowa drzewostanu zgodnie z typem siedliska (usuwanie gatunków drzew niepożądanych oraz prowadzenie odnowień wraz z ich ochroną i pielęgnacją);
- pozostawianie fragmentów drzewostanów do naturalnego rozpadu w sposób niezagrażający trwałości lasu;
- pozostawianie martwego drewna;
- dostosowanie stosunków wodnych do potrzeb siedliska (budowa zastawek, montaż rur przelewowych w tamach bobrowych);
- w przypadku planowania cięć zupełnych (rębnie zupełne I oraz rębnie III gniazdowe) wokół hydrogeniczných siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, należy wyznaczyć strefy buforowe, o szerokości ok. 25 m (uwzględniając rzeczywiste ukształtowanie terenu), gdzie nie powinno się wykonywać cięć zupełnych i lokalizować gniazd przy rębniach złożonych; w tych strefach w razie potrzeby można odsłaniać pojawiające się odnowienie naturalne bądź wprowadzone odnowienie sztuczne; czynności związane z usuwaniem posuszu czynnego zagrażającego trwałości lasu oraz związane z bezpieczeństwem ludzi mogą być prowadzone;

➤ **Sosnowy bór chrobotkowy (kod siedliska 91T0)**

- pozostawianie fragmentów drzewostanów do naturalnego rozpadu w sposób niezagrażający trwałości lasu.

8.7.2. Chronione siedliska nieleśne

Zalecenia dla siedlisk nieleśnych opracowano na podstawie analizy zaplanowanych działań w dokumentach Planów Zadań Ochronnych (PZO), przedstawionych m.in. w Priorytetowych Ramach Działań (PAF) dla Sieci Natura 2000 w Polsce na lata 2021-2027 (GDOŚ, 2021). Działania na siedliskach przyrodniczych zawarte w tej publikacji poddano niewielkim modyfikacjom, dostosowując je do warunków siedliskowych Nadleśnictwa.

➤ **Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne (kod siedliska 3150)**

- nie wydzierżawiać do hodowli ryb, choć można wydzierżawiać do ekstensywnych zarybień na cele wędkarskie,
- zachować ostrożność w udostępnianiu do rekreacji,
- nie odprowadzać wody z systemów melioracyjnych, zamknąć takie odprowadzenia jeśli istnieją,
- w przypadku planowania cięć zupełnych (rębnie zupełne I oraz rębnie III gniazdowe) wokół siedliska należy wyznaczyć strefę buforową, o szerokości ok. 25 m (uwzględniając rzeczywiste ukształtowanie terenu), gdzie nie powinno się wykonywać cięć zupełnych i lokalizować gniazd przy rębniach złożonych; w tych strefach w razie potrzeby można odsłaniać pojawiające się odnowienie naturalne bądź wprowadzone odnowienie sztuczne; czynności związane z usuwaniem posuszu czynnego zagrażającego trwałości lasu oraz związane z bezpieczeństwem ludzi mogą być prowadzone;

➤ **Suche wrzosowiska (kod siedliska 4030)**

- nie zalesiać;
- usuwanie podrostu drzew i krzewów (wraz z usunięciem biomasy), nie dotyczy dębów szypułkowego i bezszypułkowego oraz drzewiastych form rodzimych wierzb,
- w zależności od oceny stanu siedliska zaleca się wykaszanie,
- zwalczanie gatunków ekspansywnych lub obcych, w tym gatunków inwazyjnych,
- usuwanie skutków zniszczenia i dewastacji siedliska przyrodniczego;

➤ **Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (kod siedliska 7110), torfowiska wysokie, przejściowe i trzęsawiska (kod siedliska 7140)**

- poprawić stosunki wodne poprzez m.in. budowę zastawek, zasypywanie rowów melioracyjnych oraz montaż rur przelewowych w tamach bobrowych;
- usuwanie podrostu drzew i krzewów (wraz z usunięciem biomasy);
- usuwanie gatunków ekspansywnych lub obcych, w tym gatunków inwazyjnych, umożliwiających odtworzenie siedlisk torfowiskowych i podmokłych;

- wykaszanie okrajków siedlisk torfowiskowych wraz usunięciem biomasy;
  - w przypadku planowania cięć zupełnych (rębnie zupełne I oraz rębnie III gniazdowe) wokół siedliska należy wyznaczyć strefę buforową, o szerokości ok. 25 m (uwzględniając rzeczywiste ukształtowanie terenu), gdzie nie powinno się wykonywać cięć zupełnych i lokalizować gniazd przy rębniach złożonych; w tych strefach w razie potrzeby można odsłaniać pojawiające się odnowienie naturalne bądź wprowadzone odnowienie sztuczne; czynności związane z usuwaniem posuszu czynnego zagrażającego trwałości lasu oraz związane z bezpieczeństwem ludzi mogą być prowadzone;
- **Źródlika wapienne (kod siedliska 7220)**
- w przypadku planowania cięć zupełnych (rębnie zupełne I oraz rębnie III gniazdowe) wokół siedliska należy wyznaczyć strefę buforową, o szerokości ok. 40 m (uwzględniając rzeczywiste ukształtowanie terenu), gdzie nie powinno się wykonywać cięć zupełnych i lokalizować gniazd przy rębniach złożonych; w tych strefach w razie potrzeby można odsłaniać pojawiające się odnowienie naturalne bądź wprowadzone odnowienie sztuczne; czynności związane z usuwaniem posuszu czynnego zagrażającego trwałości lasu oraz związane z bezpieczeństwem ludzi mogą być prowadzone;
- **Górskie i nizinne torfowiska zasadowe (kod siedliska 7230)**
- usuwanie podrostu drzew i krzewów (wraz z usunięciem biomasy);
  - wykaszanie okrajków siedlisk torfowiskowych wraz usunięciem biomasy;
  - w przypadku planowania cięć zupełnych (rębnie zupełne I oraz rębnie III gniazdowe) wokół hydrogenicznym siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, należy wyznaczyć strefy buforowe, o szerokości ok. 25 m (uwzględniając rzeczywiste ukształtowanie terenu), gdzie nie powinno się wykonywać cięć zupełnych i lokalizować gniazd przy rębniach złożonych; w tych strefach w razie potrzeby można odsłaniać pojawiające się odnowienie naturalne bądź wprowadzone odnowienie sztuczne; czynności związane z usuwaniem posuszu czynnego zagrażającego trwałości lasu oraz związane z bezpieczeństwem ludzi mogą być prowadzone.
- **Niżowe świeże łąki użytkowane ekstensywnie (kod siedliska 6510)**
- użytkowanie kośne z usunięciem biomasy i/lub pastwiskowe użytkowanie terenów łąk;
  - usuwanie podrostu drzew i krzewów (wraz z usunięciem biomasy).

9. ADRESY ORGANÓW, JEDNOSTEK I ORGANIZACJI SPOŁECZNYCH ZAJMUJĄCYCH SIĘ OCHRONĄ PRZYRODY

W związku z koniecznością prowadzenia przez Nadleśnictwo wielu uzgodnień, konsultacji i korespondencji związanej z szeroko pojętą problematyką ochrony przyrody, poniżej zamieszczono pomocniczy wykaz instytucji i organizacji zajmujących się tą tematyką na terenie województwa wielkopolskiego i zachodniopomorskiego:

- Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Poznaniu, ul. Jana Henryka Dąbrowskiego 79, 60-529 Poznań;
- Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie, ul. Teofila Firlika 20, 71-637 Szczecin;
- Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Warszawie, ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa;
- Regionalne Centrum Edukacji Ekologicznej w Poznaniu, ul. Kościuszki 79, 61-715 Poznań;
- Regionalne Centrum Edukacji Ekologicznej w Szczecinie, ul. Kaszubska 59, 70-382 Szczecin;
- Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego, Al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań;
- Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego ul. Korsarzy 34 70-540 Szczecin;
- Liga Ochrony Przyrody, Zarząd Okręgowy w Poznaniu, Al. Niepodległości 32, 60-714 Poznań;
- Liga Ochrony Przyrody, Zarząd Okręgowy w Szczecinie, ul. Żubrów 1, 71-637 Szczecin;
- Klub Przyrodników, ul. 1 Maja 22, 66-200 Świebodzin;
- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu, ul. Szczepanowskiego 15A, 60-541 Poznań;
- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie, ul. Ludwika Solskiego 3, 71-323 Szczecin;
- Inspekcja Ochrony Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, ul. Czarna Rola 4, 61-625 Poznań;
- Inspekcja Ochrony Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie, Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin;
- Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Poznaniu, ul Gołębia 2, 61-840 Poznań;
- Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Poznaniu, Delegatura w Piłi, ul. Śniadeckich 46, 64-920 Piła;

- Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Szczecinie, Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin;
- Starostwo Powiatowe w Złotowie, Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa, Al. Ptasia 32, 77-400 Złotów;
- Starostwo Powiatowe w Pile, Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa, al. Niepodległości 33/35, 64-920 Piła;
- Starostwo Powiatowe w Wałczu, Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa, ul. Dąbrowskiego 17, 78-600 Wałcz.

10. MAPY PROGRAMU OCHRONY PRZYRODY

W ramach „Programu ochrony przyrody dla Nadleśnictwa Jastrowie opracowano mapy przeglądowe w skali 1 : 25 000:

- walorów przyrodniczo-kulturowych,
- obszarów chronionych oraz gatunków i siedlisk przyrodniczych Natura 2000.

11. LITERATURA

1. Kapuściński R., Zadura J.: „Edukacja przyrodnicza i leśna w Lasach Państwowych” – GDLP, Warszawa 2007.
2. Kondracki J.: „Geografia regionalna Polski”, PWN, Warszawa 2018.
3. „Mapa Podziału Hydrograficznego Polski”, Zakład Hydrografii i Morfologii Koryt Rzecznych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Ministerstwo Środowiska, Warszawa, 2012.
4. Matuszkiewicz J.M.: „Regionalizacja geobotaniczna Polski” IGiPZ PAN, Warszawa 2008.
5. Matuszkiewicz W., Faliński J.B., Kostrowicki A.S., Matuszkiewicz J.M., Olaczek R., Wojterski T.: „Potencjalna roślinność naturalna Polski – Mapa przeglądowa 1:300 000”, Arkusz A1, IGiPZ PAN, Warszawa 1995.
6. Ocena stanu chemicznego i ilościowego jednolitych części wód podziemnych, GIOŚ.
7. „Operat glebowo-siedliskowy opracowany przez Biuro Ekologicznych i Urzędzeniowo-Leśnych „OPERAT” – S.C. w Toruniu..
8. Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 „Dolina Rurzycy” PLH300017, Poznań, 2014, 2018.
9. Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 „Puszcza nad Gwdą” PLB300012, Poznań, 2015, 2017.
10. „Polityka Ekologiczna Państwa 2030” – Ministerstwo Środowiska, Warszawa, 2019.
11. „Program ochrony przyrody dla Nadleśnictwa Jastrowie na okres od 01.01.2014 do 31.12.2023 r.”, BULiGL w Szczecinku, Szczecinek 2013.
12. „Program Ochrony Środowiska (POŚ) Województwa Wielkopolskiego na lata 2016 – 2020”.
13. Raporty o stanie środowiska w województwie wielkopolskim – WIOŚ Poznań.
14. Referat Nadleśniczego Nadleśnictwa Jastrowie na posiedzenie Komisji Założeń Planu do opracowania Programu Ochrony Przyrody, Nadleśnictwo Jastrowie, 2023.
15. „Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim - raport za rok 2022”.
16. Solon J., Borzyszkowski J., Bidłasik M., Richling A., Badora K., Balon J., Brzezińska-Wójcik T., Chabudziński Ł., Dobrowolski R., Grzegorzczak I., Jodłowski M., Kistowski M., Kot R., Krąż P., Lechnio J., Macias A., Majchrowska A., Malinowska E., Migoń P., Myga-Piątek U., Nita J., Papińska E., Rodzik J., Strzyż M., Terpiłowski S., Ziaja W., Physico-geographical mesoregions of Poland: Verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data, „Geographia Polonica” 2018, vol. 91, no. 2, s.143-170.
17. „Światowa Czerwona Lista gatunków zagrożonych” (Red List of Threatened Species) – IUCN 2008.
18. „Wyniki aktualizacji stanu powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w Lasach Państwowych na dzień 1 stycznia 2022 r.” – BULiGL, Sękocin Stary, 2023.
19. Zestawienie inwentaryzacji zwierzyny łownej wg stanu na 10 marca 2023 r., Nadleśnictwo Jastrowie, 2023.
20. Zestawienie występowania i zwalczania szkodników lasu w Nadleśnictwie Jastrowie – Zespół Ochrony Lasu, Szczecinek, 2023.
21. Zdjęcia fotograficzne: Nadleśnictwo Jastrowie: oraz BULiGL Szczecinek - Artur Borecki, A. Gruszka.
22. Zielony R., Kliczkowska A., Regionalizacja przyrodniczo-leśna Polski 2010, CILP, Warszawa 2012.

12. ZAŁĄCZNIKI

12.1. Zestawienie zadań z zakresu ochrony przyrody

Lp.	Adres leśny	[ha]	Ogólna charakterystyka	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji		Obszar Natura 2000
				zadania wg planu urządzenia lasu	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)	
1	2	3	4	5	6	7
REZERWATY						
"Diabli Skok"						
1	Lokalizacja w podrozdziale 3.1.1	20,97	Lasy i grunty nieleśne	brak	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody	PLH300017
„Wielkopolska Dolina Rurzyca”						
2	Lokalizacja w podrozdziale 3.1.1	309,88	Lasy i grunty nieleśne	brak	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody	PLH300017
„Kozie Brody”						
3	Lokalizacja w podrozdziale 3.1.1	0,72	Lasy i grunty nieleśne	brak	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody	
OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU						
"Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy"						
1	Lokalizacja w podrozdziale 3.1.2	12518,78	Lasy i grunty nieleśne	Zgodnie z Planem Urządzenia Lasu	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody	PLH300017 PLB300012
OBSZARY NATURA 2000						
OSO "Puszcza nad Gwdą"						
1	Lokalizacja w podrozdziale 3.1.3	12642,18	Lasy i grunty nieleśne	Zgodnie z Planem Urządzenia Lasu	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody	PLH300017
SOO "Dolina Rurzyca"						
2	Lokalizacja w podrozdziale 3.1.3	451,82	Lasy i grunty nieleśne	Zgodnie z Planem Urządzenia Lasu	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody	PLB300012
UŻYTKI EKOLOGICZNE						
„W Dolinie Samborki”						
1	Lokalizacja w podrozdziale 3.1.4	73,60	Lasy i grunty nieleśne	brak	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody	PLB300012
„W Dolinie Piławy”						

Lp.	Adres leśny	[ha]	Ogólna charakterystyka	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji		Obszar Natura 2000
				zadania wg planu urzędzenia lasu	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)	
1	2	3	4	5	6	7
2	Lokalizacja w podrozdziale 3.1.4	3,76	Lasy i grunty nieleśne	brak	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody	PLB30001 2
„Mokradła Brzeźnickie”						
3	Lokalizacja w podrozdziale 3.1.4	7,58	Grunty nieleśne	brak	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody	
„W Dolinie Płytnicy”						
4	Lokalizacja w podrozdziale 3.1.4	129,59	Lasy i grunty nieleśne	brak	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody	PLB30001 2
„W Dolinie Oski”						
5	Lokalizacja w podrozdziale 3.1.4	2,93	Grunty nieleśne	brak	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody	
„Nad Jeziorem Busino”						
6	Lokalizacja w podrozdziale 3.1.4	6,58	Grunty nieleśne	brak	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody	
„Uroczysko nad Gwdą”						
7	Lokalizacja w podrozdziale 3.1.4	6,46	Grunty nieleśne	brak	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody	
„Kozie Bagno”						
8	Lokalizacja w podrozdziale 3.1.4	11,42	Grunty nieleśne	brak	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody	PLB30001 2
POMNIKI PRZYRODY						
1	Lokalizacja w podrozdziale 3.1.5		4 drzewa		Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody	
STREFA OCHRONY						
1	Lokalizacja stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania sóweczki - zastrzeżona		Sóweczka 1 strefa, Włochatka 7 stref	W strefie brak wskazań gospodarczych	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody	
NIELEŚNE SIEDLISKA PRZYRODNICZE N2000						
3150 – Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne						
1	08-03-1-03-157 -f -00	3,10	ZBIORNIK	brak	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody	
RAZEM		3,10				
<ul style="list-style-type: none"> – nie wydzierżawiać do intensywnej hodowli ryb, choć można wydzierżawiać do ekstensywnych zarybień na cele wędkarskie, – zachować ostrożność w udostępnianiu do rekreacji, – nie odprowadzać wody z systemów melioracyjnych, zamknąć takie odprowadzenia jeśli istnieją, – w przypadku planowania cięć zupełnych (rębnie zupełne I oraz rębnie III gniazdowe) wokół siedliska należy wyznaczyć strefę buforową, o szerokości ok. 25 m (uwzględniając rzeczywiste ukształtowanie terenu), gdzie nie powinno się wykonywać cięć zupełnych i lokalizować 						

Lp.	Adres leśny	[ha]	Ogólna charakterystyka	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji		Obszar Natura 2000
				zadania wg planu urzędzenia lasu	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)	
1	2	3	4	5	6	7
gniazd przy rębniach złożonych; w tych strefach w razie potrzeby można odsłaniać pojawiające się odnowienie naturalne bądź wprowadzone odnowienie sztuczne; czynności związane z usuwaniem posuszu czynnego zagrażającego trwałości lasu oraz związane z bezpieczeństwem ludzi mogą być prowadzone.						
4030 - Suche wrzosowiska						
1.	08-03-1-10-629 -o -00	0,48	L ENERG	brak	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody	
2.	08-03-1-11-631 -f -00	0,17	L ENERG			
3.	08-03-1-10-664 -b -00	1,21	PAS PPOŻ			
4.	08-03-1-10-665 -g -00	1,44	PAS PPOŻ			
5.	08-03-1-10-666 -k -00	1,65	PAS PPOŻ			
6.	08-03-1-10-667 -d -00	1,44	PAS PPOŻ			
7.	08-03-1-10-668 -d -00	1,32	PAS PPOŻ			
8.	08-03-1-10-670 -k -00	1,72	PAS PPOŻ			
9.	08-03-1-10-671 -d -00	1,65	PAS PPOŻ			
10.	08-03-1-10-672 -d -00	1,35	PAS PPOŻ			
11.	08-03-1-10-673 -f -00	1,26	PAS PPOŻ			
12.	08-03-1-10-674 -f -00	1,1	PAS PPOŻ			
13.	08-03-1-11-680 -c -00	0,24	L ENERG			
RAZEM		15,03				
<ul style="list-style-type: none"> - nie zalesiać; - usuwanie podrostu drzew i krzewów (wraz z usunięciem biomasy), nie dotyczy dębów szypułkowego i bezszypułkowego oraz drzewiastych form rodzimych wierzb, - w zależności od oceny stanu siedliska zaleca się wykaszanie, - zwalczanie gatunków ekspansywnych lub obcych, w tym gatunków inwazyjnych, - usuwanie skutków zniszczenia i dewastacji siedliska przyrodniczego. 						
6510 - Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie						
1.	08-03-1-05-69 -a -00	2,44	PS	brak	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody	
2.	08-03-1-04-86 -c -00	10,8	Ł			
3.	08-03-1-02-271 -b -00	2,93	Ł			
4.	08-03-1-06-462 -h -00	0,95	PS			
5.	08-03-1-06-462 -i -00	0,5	PS			
6.	08-03-1-06-463 -c -00	0,87	PS			
7.	08-03-1-06-463 -d -00	0,4	PS			
8.	08-03-1-06-463 -f -00	0,08	PS			
9.	08-03-1-06-464 -c -00	0,67	PS			
10.	08-03-1-06-464 -d -00	0,4	PS			
11.	08-03-1-09-554 -i -00	0,83	BAGNO			
12.	08-03-1-09-556 -h -00	0,46	Ł			
RAZEM		21,33				
<ul style="list-style-type: none"> - użytkowanie kośne z usunięciem biomasy i/lub pastwiskowe użytkowanie terenów łąk; - usuwanie podrostu drzew i krzewów (wraz z usunięciem biomasy). 						
7110 - Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą						
1.	08-03-1-03-160 -c -00	1,58	BAGNO	brak	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody	
2.	08-03-1-01-508 -k -00	0,16	BAGNO			

Lp.	Adres leśny	[ha]	Ogólna charakterystyka	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji		Obszar Natura 2000
				zadania wg planu urzędzenia lasu	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)	
1	2	3	4	5	6	7
RAZEM		1,74				
<ul style="list-style-type: none"> - poprawić stosunki wodne poprzez m.in. budowę zastawek, zasypywanie rowów melioracyjnych oraz montaż rur przelewowych w tamach bobrowych; - usuwanie podrostu drzew i krzewów (wraz z usunięciem biomasy); - usuwanie gatunków ekspansywnych lub obcych, w tym gatunków inwazyjnych, umożliwiających odtworzenie siedlisk torfowiskowych i podmokłych; - wykaszanie okrajów siedlisk torfowiskowych wraz usunięciem biomasy; - w przypadku planowania cięć zupełnych (rębnie zupełne I oraz rębnie III gniazdowe) wokół siedliska należy wyznaczyć strefę buforową, o szerokości ok. 25 m (uwzględniając rzeczywiste ukształtowanie terenu), gdzie nie powinno się wykonywać cięć zupełnych i lokalizować gniazd przy rębniach złożonych; w tych strefach w razie potrzeby można odsłaniać pojawiające się odnowienie naturalne bądź wprowadzone odnowienie sztuczne; czynności związane z usuwaniem posuszu czynnego zagrażającego trwałości lasu oraz związane z bezpieczeństwem ludzi mogą być prowadzone. 						
7140 - Torfowiska przejściowe i trzęsawiska						
1.	08-03-1-03-159 -f -00	0,80	BAGNO	brak	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody	
2.	08-03-1-02-270 -i -00	0,34	BAGNO			
RAZEM		1,14				
<ul style="list-style-type: none"> - poprawić stosunki wodne poprzez m.in. budowę zastawek, zasypywanie rowów melioracyjnych oraz montaż rur przelewowych w tamach bobrowych; - usuwanie podrostu drzew i krzewów (wraz z usunięciem biomasy); - usuwanie gatunków ekspansywnych lub obcych, w tym gatunków inwazyjnych, umożliwiających odtworzenie siedlisk torfowiskowych i podmokłych; - wykaszanie okrajów siedlisk torfowiskowych wraz usunięciem biomasy; - w przypadku planowania cięć zupełnych (rębnie zupełne I oraz rębnie III gniazdowe) wokół siedliska należy wyznaczyć strefę buforową, o szerokości ok. 25 m (uwzględniając rzeczywiste ukształtowanie terenu), gdzie nie powinno się wykonywać cięć zupełnych i lokalizować gniazd przy rębniach złożonych; w tych strefach w razie potrzeby można odsłaniać pojawiające się odnowienie naturalne bądź wprowadzone odnowienie sztuczne; czynności związane z usuwaniem posuszu czynnego zagrażającego trwałości lasu oraz związane z bezpieczeństwem ludzi mogą być prowadzone. 						
7220 - Źródlika wapienne ze zbiorowiskami <i>Cratoneurion commutati</i>						
1.	08-03-1-07-231 -d -00	0,38*	D-STAN	BRAK WSK	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody	PLH300017
2.	08-03-1-07-231 -f -00	0,13*	D-STAN	BRAK WSK		PLH300017
3.	08-03-1-07-334 -d -00	0,18*	D-STAN	BRAK WSK		PLH300017
RAZEM		0,69*				
<p>* siedlisko to występuje w drobnych płatach zestawiona jest sumaryczna powierzchnia fragmentów tego siedliska, nie stanowią one osobnych wyłączeń;</p> <p>** siedlisko występuje punktowo w następujących pododdziałach: 365b,d, 366d, 400g, 401a,b, 440i, 483b, 499h, 500b, 628n,r, 675d, 676b.</p> <ul style="list-style-type: none"> - w przypadku planowania cięć zupełnych (rębnie zupełne I oraz rębnie III gniazdowe) wokół siedliska należy wyznaczyć strefę buforową, o szerokości ok. 40 m (uwzględniając rzeczywiste ukształtowanie terenu), gdzie nie powinno się wykonywać cięć zupełnych i lokalizować gniazd przy rębniach złożonych; w tych strefach w razie potrzeby można odsłaniać pojawiające się odnowienie naturalne bądź wprowadzone odnowienie sztuczne; czynności związane z usuwaniem posuszu czynnego zagrażającego trwałości lasu oraz związane z bezpieczeństwem ludzi mogą być prowadzone. 						
7230 - Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk						
1.	08-03-1-07-334 -f -00	1,55*	D-STAN	BRAK WSK	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody	PLH300017
2.	08-03-1-07-334 -g -00	0,80	BAGNO	brak		PLH300017
3.	08-03-1-07-365 -g -00	4,95	BAGNO	brak		PLH300017
4.	08-03-1-11-366 -d -00	0,41	BAGNO	brak		PLH300017
5.	08-03-1-11-366 -n -00	1,63	BAGNO	brak		PLH300017
6.	08-03-1-07-400 -d -00	2,18	BAGNO	brak		PLH300017
7.	08-03-1-11-500 -h -00	0,38	BAGNO	brak		PLH300017
RAZEM		11,90*				

Lp.	Adres leśny	[ha]	Ogólna charakterystyka	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji		Obszar Natura 2000
				zadania wg planu urzędzenia lasu	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)	
1	2	3	4	5	6	7
<p>* zestawiona sumaryczna powierzchnia całych pododdziałów oraz fragmentów tego siedliska nie stanowiących osobnych wyłączeń.</p> <ul style="list-style-type: none"> - usuwanie podrostu drzew i krzewów (wraz z usunięciem biomasy); - wykaszanie okrajków siedlisk torfowiskowych wraz usunięciem biomasy; - w przypadku planowania cięć zupełnych (rębnie zupełne I oraz rębnie III gniazdowe) wokół hydrogenicznych siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, należy wyznaczyć strefy buforowe, o szerokości ok. 25 m (uwzględniając rzeczywiste ukształtowanie terenu), gdzie nie powinno się wykonywać cięć zupełnych i lokalizować gniazd przy rębniach złożonych; w tych strefach w razie potrzeby można odślaniać pojawiające się odnowienie naturalne bądź wprowadzone odnowienie sztuczne; czynności związane z usuwaniem posuszu czynnego zagrażającego trwałości lasu oraz związane z bezpieczeństwem ludzi mogą być prowadzone. 						
LEŚNE SIEDLISKA PRZYRODNICZE N2000						
9110 - Kwaśne buczyny						
1.	08-03-1-05-36 -h -00	1,73	D-STAN	TP	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody	
2.	08-03-1-04-87 -j -00	1,45	D-STAN	TP		
3.	08-03-1-04-189 -b -00	1,06	D-STAN	TP		
4.	08-03-1-07-220 -c -00	1,62	D-STAN	BRAK WSK		
5.	08-03-1-07-231 -c -00	0,89	D-STAN	BRAK WSK		PLH300017
6.	08-03-1-07-231 -f -00	3,14*	D-STAN	BRAK WSK		PLH300017
7.	08-03-1-07-231 -g -00	0,80	D-STAN	BRAK WSK		PLH300017
8.	08-03-1-11-232 -c -00	2,62	D-STAN	BRAK WSK		
9.	08-03-1-07-334 -j -00	6,15	D-STAN	BRAK WSK		PLH300017
10.	08-03-1-11-335 -a -00	1,35	D-STAN	BRAK WSK		PLH300017
11.	08-03-1-07-400 -f -00	4,37	D-STAN	BRAK WSK		PLH300017
12.	08-03-1-07-400 -i -00	0,69	D-STAN	BRAK WSK		PLH300017
13.	08-03-1-07-436 -c -00	1,25	D-STAN	BRAK WSK		PLH300017
14.	08-03-1-07-437 -b -00	2,44	D-STAN	BRAK WSK		PLH300017
15.	08-03-1-07-437 -f -00	0,75	D-STAN	BRAK WSK		PLH300017
16.	08-03-1-07-437 -i -00	0,65	D-STAN	TP		PLH300017
17.	08-03-1-07-438 -a -00	5,14	D-STAN	BRAK WSK		PLH300017
18.	08-03-1-11-440 -n -00	1,26	D-STAN	BRAK WSK		PLH300017
19.	08-03-1-06-460 -d -00	1,16	D-STAN	IIB		
20.	08-03-1-06-463 -b -00	3,45	D-STAN	TP		
21.	08-03-1-07-482 -f -00	1,31	D-STAN	BRAK WSK		PLH300017
22.	08-03-1-10-499 -c -00	2,72	D-STAN	BRAK WSK		PLH300017
23.	08-03-1-10-499 -i -00	0,85	D-STAN	BRAK WSK		PLH300017
24.	08-03-1-11-500 -b -00	6,02	D-STAN	BRAK WSK		PLH300017
25.	08-03-1-06-530 -j -00	4,23	D-STAN	TP		
26.	08-03-1-06-531 -d -00	8,23	D-STAN	TP		
27.	08-03-1-06-532 -f -00	1,60	D-STAN	TP		
28.	08-03-1-06-532 -g -00	4,86	D-STAN	TP		
29.	08-03-1-06-533 -c -00	7,60	D-STAN	TP		
30.	08-03-1-09-556 -a -00	1,47	D-STAN	TP		
RAZEM		80,86*				

Lp.	Adres leśny	[ha]	Ogólna charakterystyka	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji		Obszar Natura 2000
				zadania wg planu urzędzenia lasu	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)	
1	2	3	4	5	6	7
<p>* powierzchnia pomniejszona o sumę płatów siedliska 7220.</p> <ul style="list-style-type: none"> - przebudowa drzewostanu zgodnie z typem siedliska (usuwanie gatunków drzew niepożądanych oraz prowadzenie odnowień wraz z ich ochroną i pielęgnacją); - usuwanie podrostu drzew niezgodnych z danym typem siedliska; - pozostawianie fragmentów drzewostanów do naturalnego rozpadu w sposób niezagrażający trwałości lasu; - pozostawianie martwego drewna; - zwalczanie gatunków ekspansywnych lub obcych, w tym gatunków; 						
9130 - Żyzne buczyny						
1.	08-03-1-07-334 -c -00	1,44	D-STAN	BRAK WSK	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody	PLH300017
2.	08-03-1-06-345 -o -00	0,73	D-STAN	BRAK WSK		
3.	08-03-1-06-378 -c -00	2,07	D-STAN	CP		
4.	08-03-1-06-378 -d -00	1,98	D-STAN	BRAK WSK		
5.	08-03-1-06-378 -f -00	6,65	D-STAN	TW		
6.	08-03-1-06-378 -i -00	6,82	D-STAN	ODN-ZŁOŻ		
7.	08-03-1-06-379 -c -00	2,81	D-STAN	TW		
8.	08-03-1-06-380 -a -00	2,44	D-STAN	TP		
9.	08-03-1-06-415 -b -00	4,32	D-STAN	CP		
10.	08-03-1-06-415 -c -00	3,96	D-STAN	AGROT		
11.	08-03-1-06-416 -a -00	6,31	D-STAN	IIAU		
12.	08-03-1-06-416 -b -00	1,38	D-STAN	TW		
13.	08-03-1-06-417 -i -00	2,63	D-STAN	BRAK WSK		
14.	08-03-1-06-417 -l -00	0,55	D-STAN	TP		
15.	08-03-1-06-453 -b -00	0,89	D-STAN	CP		
16.	08-03-1-06-455 -d -00	5,90	D-STAN	CP		
17.	08-03-1-06-457 -b -00	4,13	D-STAN	TP		
18.	08-03-1-06-457 -g -00	7,98	D-STAN	TP		
19.	08-03-1-06-458 -b -00	7,51	D-STAN	TW		
20.	08-03-1-06-458 -d -00	8,42	D-STAN	TP		
21.	08-03-1-06-458 -f -00	7,48	D-STAN	TW		
22.	08-03-1-06-459 -a -00	1,82	D-STAN	TW		
23.	08-03-1-06-459 -d -00	2,37	D-STAN	TP		
24.	08-03-1-06-459 -f -00	2,48	D-STAN	TW		
25.	08-03-1-06-460 -f -00	14,03	D-STAN	AGROT		
26.	08-03-1-07-482 -c -00	4,47	D-STAN	BRAK WSK		PLH300017
27.	08-03-1-06-526 -c -00	6,57	D-STAN	BRAK WSK		
28.	08-03-1-06-527 -f -00	6,20	D-STAN	BRAK WSK		
29.	08-03-1-06-528 -b -00	8,26	D-STAN	ODN-ZŁOŻ		
30.	08-03-1-06-529 -a -00	17,22	D-STAN	TP		
31.	08-03-1-06-530 -c -00	3,13	D-STAN	TP		
32.	08-03-1-06-530 -g -00	2,89	D-STAN	TW		
33.	08-03-1-09-554 -b -00	2,71	D-STAN	BRAK WSK		
RAZEM		158,55				

Lp.	Adres leśny	[ha]	Ogólna charakterystyka	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji		Obszar Natura 2000
				zadania wg planu urzędzenia lasu	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)	
1	2	3	4	5	6	7
<ul style="list-style-type: none"> - przebudowa drzewostanu zgodnie z typem siedliska (usuwanie gatunków drzew niepożądanych oraz prowadzenie odnowień wraz z ich ochroną i pielęgnacją); - usuwanie podrostu drzew niezgodnych z danym typem siedliska; - pozostawianie fragmentów drzewostanów do naturalnego rozpadu w sposób niezagrażający trwałości lasu; - pozostawianie martwego drewna; - zwalczanie gatunków ekspansywnych lub obcych, w tym gatunków. 						
9160 - Grąd subatlantycki						
1.	08-03-1-05-4 -a -00	0,24	D-STAN	BRAK WSK	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody	
2.	08-03-1-05-4 -b -00	0,58	D-STAN	BRAK WSK		
3.	08-03-1-05-4 -c -00	1,45	D-STAN	TP		
4.	08-03-1-05-4 -d -00	2,48	D-STAN	BRAK WSK		
5.	08-03-1-05-13 -a -00	2,70	D-STAN	BRAK WSK		
6.	08-03-1-05-37 -r -00	1,41	D-STAN	CP		
7.	08-03-1-05-37 -t -00	2,02	D-STAN	CP		
8.	08-03-1-05-50 -h -00	0,62	D-STAN	BRAK WSK		
9.	08-03-1-05-50 -i -00	5,59	D-STAN	TP		
10.	08-03-1-04-67 -b -00	3,33	D-STAN	TW		
11.	08-03-1-11-344 -d -00	1,38	D-STAN	BRAK WSK		
12.	08-03-1-11-376 -c -00	0,50	D-STAN	BRAK WSK		
13.	08-03-1-06-416 -f -00	3,46	D-STAN	BRAK WSK		
14.	08-03-1-06-416 -g -00	4,03	D-STAN	BRAK WSK		
15.	08-03-1-06-416 -i -00	1,87	D-STAN	BRAK WSK		
16.	08-03-1-06-416 -k -00	1,80	D-STAN	BRAK WSK		
17.	08-03-1-06-417 -m -00	0,92	D-STAN	TP		
18.	08-03-1-06-418 -d -00	1,23	D-STAN	BRAK WSK		
19.	08-03-1-06-418 -h -00	7,41	D-STAN	AGROT		
20.	08-03-1-06-418 -i -00	2,30	D-STAN	TP		
21.	08-03-1-06-419 -c -00	5,29	D-STAN	TP		
22.	08-03-1-06-420 -b -00	11,49	D-STAN	TP		
23.	08-03-1-06-454 -a -00	2,60	D-STAN	TP		
24.	08-03-1-06-454 -b -00	1,25	D-STAN	BRAK WSK		
25.	08-03-1-06-454 -c -00	2,06	D-STAN	TP		
26.	08-03-1-06-454 -d -00	0,97	D-STAN	TP		
27.	08-03-1-06-454 -g -00	1,17	D-STAN	TP		
28.	08-03-1-06-454 -i -00	5,82	D-STAN	TP		
29.	08-03-1-06-455 -a -00	8,55	D-STAN	BRAK WSK		
30.	08-03-1-06-455 -b -00	4,60	D-STAN	BRAK WSK		
31.	08-03-1-06-455 -c -00	4,22	D-STAN	BRAK WSK		
32.	08-03-1-06-457 -d -00	5,94	D-STAN	TP		
33.	08-03-1-06-457 -f -00	4,10	D-STAN	TP		
34.	08-03-1-06-458 -c -00	7,43	D-STAN	TP		
35.	08-03-1-06-459 -b -00	5,05	D-STAN	TP		

Lp.	Adres leśny	[ha]	Ogólna charakterystyka	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji		Obszar Natura 2000
				zadania wg planu urzędzenia lasu	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)	
1	2	3	4	5	6	7
36.	08-03-1-06-459 -g -00	4,04	D-STAN	BRAK WSK		
37.	08-03-1-06-459 -h -00	6,37	D-STAN	TP		
38.	08-03-1-06-460 -a -00	8,10	D-STAN	TP		
39.	08-03-1-06-461 -a -00	8,66	D-STAN	TP		
40.	08-03-1-06-461 -b -00	1,35	D-STAN	BRAK WSK		
41.	08-03-1-06-461 -c -00	3,67	D-STAN	TP		
42.	08-03-1-06-462 -b -00	6,42	D-STAN	TP		
43.	08-03-1-06-462 -f -00	1,96	D-STAN	TP		
44.	08-03-1-06-463 -a -00	7,41	D-STAN	PIEL		
45.	08-03-1-10-499 -h -00	1,28	D-STAN	BRAK WSK		PLH300017
46.	08-03-1-10-499 -l -00	1,52	D-STAN	BRAK WSK		PLH300017
47.	08-03-1-11-500 -t -00	1,07	LZ			
48.	08-03-1-06-525 -f -00	1,11	D-STAN	BRAK WSK		
49.	08-03-1-06-525 -j -00	0,22	D-STAN	TP		
50.	08-03-1-06-530 -a -00	6,50	D-STAN	BRAK WSK		
51.	08-03-1-06-530 -b -00	6,38	D-STAN	BRAK WSK		
52.	08-03-1-06-531 -b -00	7,51	D-STAN	CP		
53.	08-03-1-06-531 -c -00	1,07	D-STAN	BRAK WSK		
54.	08-03-1-06-532 -a -00	5,28	D-STAN	IIA		
55.	08-03-1-06-532 -d -00	2,47	D-STAN	BRAK WSK		
56.	08-03-1-10-628 -k -00	1,10	D-STAN	BRAK WSK		PLH300017
57.	08-03-1-10-628 -w -00	0,82	D-STAN	BRAK WSK		PLH300017
58.	08-03-1-01-633 -a -00	1,34	D-STAN	BRAK WSK		
59.	08-03-1-01-653 -g -00	0,94	D-STAN	BRAK WSK		
60.	08-03-1-10-676 -b -00	3,95	D-STAN	BRAK WSK		PLH300017
61.	08-03-1-10-677 -b -00	0,89	D-STAN	BRAK WSK		PLH300017
62.	08-03-1-01-688 -h -00	0,45	D-STAN	BRAK WSK		
63.	08-03-1-09-703 -a -00	2,12	D-STAN	TW		
RAZEM		209,86				
<ul style="list-style-type: none"> - przebudowa drzewostanu zgodnie z typem siedliska (usuwanie gatunków drzew niepożądanych oraz prowadzenie odnowień wraz z ich ochroną i pielęgnacją); - usuwanie podrostu drzew niezgodnych z danym typem siedliska; - pozostawianie fragmentów drzewostanów do naturalnego rozpadu w sposób niezagrażający trwałości lasu; - pozostawianie martwego drewna; - zwalczanie gatunków ekspansywnych lub obcych, w tym gatunków. 						
9190 - Kwaśne dąbrowy						
1.	08-03-1-04-65 -i -00	0,85	D-STAN	BRAK WSK	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody	
RAZEM		0,85				
<ul style="list-style-type: none"> - przebudowa drzewostanu zgodnie z typem siedliska (usuwanie gatunków drzew niepożądanych oraz prowadzenie odnowień wraz z ich ochroną i pielęgnacją); - usuwanie podrostu drzew niezgodnych z danym typem siedliska; - pozostawianie fragmentów drzewostanów do naturalnego rozpadu w sposób niezagrażający trwałości lasu; - pozostawianie martwego drewna; 						

Lp.	Adres leśny	[ha]	Ogólna charakterystyka	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji		Obszar Natura 2000
				zadania wg planu urzędzenia lasu	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)	
1	2	3	4	5	6	7
– zwalczanie gatunków ekspansywnych lub obcych, w tym gatunków.						
91E0 - Łęgi olszowe i jesionowe						
1.	08-03-1-05-13 -d -00	0,83	D-STAN	BRAK WSK	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody	
2.	08-03-1-05-13 -f -00	0,78	D-STAN	BRAK WSK		
3.	08-03-1-05-20 -c -00	0,46	D-STAN	BRAK WSK		
4.	08-03-1-05-20 -i -00	5,04	D-STAN	BRAK WSK		
5.	08-03-1-05-21 -a -00	0,70	D-STAN	BRAK WSK		
6.	08-03-1-05-21 -b -00	1,60	D-STAN	BRAK WSK		
7.	08-03-1-05-22 -a -00	3,37	D-STAN	BRAK WSK		
8.	08-03-1-05-23 -a -00	1,27	D-STAN	BRAK WSK		
9.	08-03-1-05-23 -f -00	1,41	D-STAN	BRAK WSK		
10.	08-03-1-05-23 -h -00	2,86	D-STAN	BRAK WSK		
11.	08-03-1-05-30 -f -00	1,02	D-STAN	BRAK WSK		
12.	08-03-1-05-30 -g -00	1,40	D-STAN	BRAK WSK		
13.	08-03-1-05-30 -i -00	1,45	D-STAN	BRAK WSK		
14.	08-03-1-05-31 -a -00	0,85	D-STAN	BRAK WSK		
15.	08-03-1-05-32 -a -00	3,18	D-STAN	BRAK WSK		
16.	08-03-1-05-44 -b -00	0,45	D-STAN	BRAK WSK		
17.	08-03-1-05-44 -f -00	0,58	D-STAN	BRAK WSK		
18.	08-03-1-05-44 -h -00	1,41	D-STAN	BRAK WSK		
19.	08-03-1-05-49 -i -00	2,49	D-STAN	BRAK WSK		
20.	08-03-1-05-59 -c -00	0,32	D-STAN	BRAK WSK		
21.	08-03-1-05-59 -g -00	0,44	D-STAN	BRAK WSK		
22.	08-03-1-05-59 -i -00	0,36	D-STAN	BRAK WSK		
23.	08-03-1-05-59 -j -00	1,17	D-STAN	BRAK WSK		
24.	08-03-1-04-65 -k -00	1,91	D-STAN	BRAK WSK		
25.	08-03-1-04-66 -k -00	2,48	D-STAN	BRAK WSK		
26.	08-03-1-05-78 -c -00	0,75	D-STAN	BRAK WSK		
27.	08-03-1-08-98 -b -00	0,78	D-STAN	BRAK WSK		
28.	08-03-1-04-111 -f -00	3,80	D-STAN	BRAK WSK		
29.	08-03-1-08-122 -d -00	2,35	D-STAN	BRAK WSK		
30.	08-03-1-08-123 -b -00	0,55	D-STAN	BRAK WSK		
31.	08-03-1-08-123 -f -00	1,89	D-STAN	BRAK WSK		
32.	08-03-1-08-123 -i -00	0,30	D-STAN	BRAK WSK		
33.	08-03-1-04-130 -p -00	0,90	D-STAN	BRAK WSK		
34.	08-03-1-08-152 -i -00	0,72	D-STAN	BRAK WSK		
35.	08-03-1-08-152 -k -00	1,20	D-STAN	BRAK WSK		
36.	08-03-1-04-165 -l -00	1,01	D-STAN	BRAK WSK		
37.	08-03-1-08-177 -g -00	1,42	D-STAN	BRAK WSK		
38.	08-03-1-08-177 -m -00	0,77	D-STAN	BRAK WSK		

Lp.	Adres leśny	[ha]	Ogólna charakterystyka	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji		Obszar Natura 2000
				zadania wg planu urzędzenia lasu	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)	
1	2	3	4	5	6	7
39.	08-03-1-08-203 -c -00	2,89	D-STAN	BRAK WSK		
40.	08-03-1-07-216 -c -00	1,01	D-STAN	BRAK WSK		
41.	08-03-1-07-216 -f -00	0,68	D-STAN	BRAK WSK		
42.	08-03-1-07-217 -c -00	0,99	D-STAN	BRAK WSK		
43.	08-03-1-08-230 -b -00	0,66	D-STAN	BRAK WSK		
44.	08-03-1-07-231 -d -00	2,46*	D-STAN	BRAK WSK		PLH300017
45.	08-03-1-07-231 -h -00	0,95	D-STAN	BRAK WSK		PLH300017
46.	08-03-1-07-231 -i -00	0,59	D-STAN	BRAK WSK		PLH300017
47.	08-03-1-11-232 -d -00	0,69	D-STAN	BRAK WSK		
48.	08-03-1-11-232 -f -00	0,77	D-STAN	BRAK WSK		
49.	08-03-1-11-241 -c -00	0,76	D-STAN	BRAK WSK		
50.	08-03-1-11-241 -g -00	0,70	D-STAN	BRAK WSK		
51.	08-03-1-02-248 -i -00	1,46	D-STAN	BRAK WSK		
52.	08-03-1-02-248 -j -00	0,72	D-STAN	BRAK WSK		
53.	08-03-1-02-249 -c -00	1,70	D-STAN	BRAK WSK		
54.	08-03-1-02-250 -d -00	0,63	D-STAN	BRAK WSK		
55.	08-03-1-02-251 -b -00	0,51	D-STAN	BRAK WSK		
56.	08-03-1-02-251 -d -00	0,82	D-STAN	BRAK WSK		
57.	08-03-1-02-251 -g -00	0,34	D-STAN	BRAK WSK		
58.	08-03-1-02-252 -a -00	0,69	D-STAN	BRAK WSK		
59.	08-03-1-02-253 -a -00	0,93	D-STAN	BRAK WSK		
60.	08-03-1-02-256 -b -00	0,52	D-STAN	BRAK WSK		
61.	08-03-1-02-269 -c -00	0,28	D-STAN	BRAK WSK		
62.	08-03-1-02-272 -b -00	1,34	D-STAN	BRAK WSK		
63.	08-03-1-02-272 -c -00	1,79	D-STAN	BRAK WSK		
64.	08-03-1-02-273 -b -00	0,57	D-STAN	BRAK WSK		
65.	08-03-1-02-273 -c -00	0,61	D-STAN	BRAK WSK		
66.	08-03-1-02-290 -b -00	0,31	D-STAN	BRAK WSK		
67.	08-03-1-02-290 -c -00	0,11	D-STAN	BRAK WSK		
68.	08-03-1-02-309 -c -00	0,94	D-STAN	BRAK WSK		
69.	08-03-1-02-309 -f -00	1,12	D-STAN	BRAK WSK		
70.	08-03-1-02-309 -l -00	0,88	D-STAN	BRAK WSK		
71.	08-03-1-02-309 -r -00	0,79	D-STAN	BRAK WSK		
72.	08-03-1-07-334 -d -00	0,81*	D-STAN	BRAK WSK		PLH300017
73.	08-03-1-07-334 -f -00	4,27*	D-STAN	BRAK WSK		PLH300017
74.	08-03-1-06-345 -m -00	0,14	D-STAN	BRAK WSK		
75.	08-03-1-06-347 -f -00	1,84	D-STAN	BRAK WSK		
76.	08-03-1-06-347 -g -00	1,25	D-STAN	BRAK WSK		
77.	08-03-1-07-360 -f -00	0,92	D-STAN	BRAK WSK		
78.	08-03-1-07-365 -d -00	0,55	D-STAN	BRAK WSK		PLH300017
79.	08-03-1-11-366 -a -00	0,44	D-STAN	BRAK WSK		PLH300017

Lp.	Adres leśny	[ha]	Ogólna charakterystyka	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji		Obszar Natura 2000
				zadania wg planu urządzenia lasu	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)	
1	2	3	4	5	6	7
80.	08-03-1-11-366 -k -00	0,54	D-STAN	BRAK WSK		PLH300017
81.	08-03-1-11-376 -f -00	1,00	D-STAN	BRAK WSK		
82.	08-03-1-07-392 -d -00	0,95	D-STAN	BRAK WSK		
83.	08-03-1-07-400 -g -00	3,14	D-STAN	BRAK WSK		PLH300017
84.	08-03-1-11-401 -a -00	2,60	D-STAN	BRAK WSK		PLH300017
85.	08-03-1-11-412 -m -00	1,22	D-STAN	BRAK WSK		
86.	08-03-1-06-415 -a -00	4,75	D-STAN	BRAK WSK		
87.	08-03-1-06-418 -b -00	1,01	D-STAN	BRAK WSK		
88.	08-03-1-07-428 -b -00	1,04	D-STAN	BRAK WSK		
89.	08-03-1-11-440 -i -00	0,70	D-STAN	BRAK WSK		PLH300017
90.	08-03-1-06-457 -a -00	1,75	D-STAN	BRAK WSK		
91.	08-03-1-06-457 -c -00	3,64	D-STAN	BRAK WSK		
92.	08-03-1-06-458 -a -00	2,31	D-STAN	BRAK WSK		
93.	08-03-1-06-470 -k -00	1,30	D-STAN	BRAK WSK		
94.	08-03-1-10-499 -d -00	2,12	D-STAN	BRAK WSK		PLH300017
95.	08-03-1-10-499 -j -00	1,50	D-STAN	BRAK WSK		PLH300017
96.	08-03-1-11-500 -a -00	0,79	D-STAN	BRAK WSK		PLH300017
97.	08-03-1-01-507 -h -00	0,99	D-STAN	BRAK WSK		
98.	08-03-1-06-527 -c -00	0,94	D-STAN	BRAK WSK		
99.	08-03-1-06-528 -a -00	4,14	D-STAN	BRAK WSK		
100.	08-03-1-06-529 -b -00	0,69	D-STAN	BRAK WSK		
101.	08-03-1-06-529 -f -00	0,93	D-STAN	BRAK WSK		
102.	08-03-1-06-530 -d -00	1,03	D-STAN	BRAK WSK		
103.	08-03-1-06-541 -h -00	1,65	D-STAN	BRAK WSK		
104.	08-03-1-06-541 -m -00	1,49	D-STAN	BRAK WSK		
105.	08-03-1-06-541 -n -00	0,95	D-STAN	BRAK WSK		
106.	08-03-1-09-549 -s -00	0,39	D-STAN	BRAK WSK		
107.	08-03-1-09-553 -h -00	2,15	D-STAN	BRAK WSK		
108.	08-03-1-09-553 -i -00	1,15	D-STAN	BRAK WSK		
109.	08-03-1-09-554 -g -00	0,58	D-STAN	BRAK WSK		
110.	08-03-1-09-554 -h -00	1,47	D-STAN	BRAK WSK		
111.	08-03-1-01-595 -b -00	0,75	D-STAN	BRAK WSK		
112.	08-03-1-01-596 -l -00	0,35	D-STAN	BRAK WSK		
113.	08-03-1-01-596 -m -00	0,35	D-STAN	BRAK WSK		
114.	08-03-1-09-597 -a -00	1,47	D-STAN	BRAK WSK		
115.	08-03-1-09-597 -b -00	3,47	D-STAN	BRAK WSK		
116.	08-03-1-09-598 -g -00	2,01	D-STAN	BRAK WSK		
117.	08-03-1-09-598 -k -00	0,46	D-STAN	BRAK WSK		
118.	08-03-1-09-604 -k -00	1,81	D-STAN	BRAK WSK		
119.	08-03-1-09-604 -l -00	2,10	D-STAN	BRAK WSK		
120.	08-03-1-09-605 -c -00	0,67	D-STAN	BRAK WSK		

Lp.	Adres leśny	[ha]	Ogólna charakterystyka	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji		Obszar Natura 2000
				zadania wg planu urządzenia lasu	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)	
1	2	3	4	5	6	7
121.	08-03-1-09-605 -f -00	2,31	D-STAN	BRAK WSK		
122.	08-03-1-09-608 -p -00	1,00	D-STAN	BRAK WSK		
123.	08-03-1-09-609 -h -00	0,85	D-STAN	BRAK WSK		
124.	08-03-1-09-610 -j -00	1,43	D-STAN	BRAK WSK		
125.	08-03-1-06-611 -i -00	1,37	D-STAN	BRAK WSK		
126.	08-03-1-06-612 -f -00	2,30	D-STAN	BRAK WSK		
127.	08-03-1-10-627 -b -00	2,61	D-STAN	BRAK WSK		PLH300017
128.	08-03-1-10-628 -a -00	0,77	D-STAN	BRAK WSK		PLH300017
129.	08-03-1-10-628 -b -00	1,81	D-STAN	BRAK WSK		PLH300017
130.	08-03-1-10-628 -m -00	0,68	D-STAN	BRAK WSK		PLH300017
131.	08-03-1-10-628 -r -00	1,16	D-STAN	BRAK WSK		PLH300017
132.	08-03-1-01-642 -m -00	0,71	D-STAN	BRAK WSK		
133.	08-03-1-01-652 -l -00	1,57	D-STAN	BRAK WSK		
134.	08-03-1-09-662 -f -00	1,09	D-STAN	BRAK WSK		
135.	08-03-1-10-676 -a -00	1,79	D-STAN	BRAK WSK		PLH300017
136.	08-03-1-10-676 -c -00	0,62	D-STAN	BRAK WSK		PLH300017
137.	08-03-1-10-677 -a -00	1,48	D-STAN	BRAK WSK		PLH300017
138.	08-03-1-01-684 -l -00	5,27	D-STAN	BRAK WSK		
139.	08-03-1-01-685 -b -00	2,17	D-STAN	BRAK WSK		
140.	08-03-1-01-685 -d -00	1,55	D-STAN	BRAK WSK		
141.	08-03-1-01-685 -f -00	2,63	D-STAN	BRAK WSK		
142.	08-03-1-01-688 -i -00	1,65	D-STAN	BRAK WSK		
143.	08-03-1-09-693 -g -00	1,43	D-STAN	BRAK WSK		
144.	08-03-1-09-693 -i -00	4,03	D-STAN	BRAK WSK		
145.	08-03-1-01-694 -g -00	0,62	D-STAN	BRAK WSK		
146.	08-03-1-01-695 -f -00	1,23	D-STAN	BRAK WSK		
147.	08-03-1-01-695 -m -00	2,38	D-STAN	BRAK WSK		
148.	08-03-1-01-695 -n -00	0,44	D-STAN	BRAK WSK		
149.	08-03-1-01-696 -a -00	0,85	D-STAN	BRAK WSK		
150.	08-03-1-09-702 -f -00	0,88	D-STAN	BRAK WSK		
151.	08-03-1-09-702 -l -00	0,76	D-STAN	BRAK WSK		
152.	08-03-1-09-702 -o -00	0,65	D-STAN	BRAK WSK		
153.	08-03-1-09-702 -r -00	1,44	D-STAN	BRAK WSK		
154.	08-03-1-09-708 -i -00	0,95	D-STAN	BRAK WSK		
155.	08-03-1-09-708 -j -00	1,17	D-STAN	BRAK WSK		
RAZEM		210,70*				
<p>* powierzchnia pomniejszona o sumę płątów siedliska 7220, 7230.</p> <ul style="list-style-type: none"> - podtyp „olsy źródłiskowe” należy wyłączyć z użytkowania rębego; - przebudowa drzewostanu zgodnie z typem siedliska (usuwanie gatunków drzew niepożądanych oraz prowadzenie odnowień wraz z ich ochroną i pielęgnacją); - pozostawianie fragmentów drzewostanów do naturalnego rozpadu w sposób niezagrażający trwałości lasu; - pozostawianie martwego drewna; - dostosowanie stosunków wodnych do potrzeb siedliska (budowa zastawek, montaż rur przelewowych w tamach bobrowych); 						

Lp.	Adres leśny	[ha]	Ogólna charakterystyka	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji		Obszar Natura 2000
				zadania wg planu urzędzenia lasu	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)	
1	2	3	4	5	6	7
<ul style="list-style-type: none"> w przypadku planowania cięć zupełnych (rębnie zupełne I oraz rębnie III gniazdowe) wokół hydrogenicznych siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, należy wyznaczyć strefy buforowe, o szerokości ok. 25 m (uwzględniając rzeczywiste ukształtowanie terenu), gdzie nie powinno się wykonywać cięć zupełnych i lokalizować gniazd przy rębniach złożonych; w tych strefach w razie potrzeby można odslaniać pojawiające się odnowienie naturalne bądź wprowadzone odnowienie sztuczne; czynności związane z usuwaniem posuszu czynnego zagrażającego trwałości lasu oraz związane z bezpieczeństwem ludzi mogą być prowadzone. 						
91D0 - Bory i lasy bagienne						
1.	08-03-1-02-279 -f -00	1,10	D-STAN	BRAK WSK	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody	
2.	08-03-1-09-661 -f -00	1,76	D-STAN	BRAK WSK		
RAZEM		2,86				
<ul style="list-style-type: none"> wyłączenie z użytkowania rębno; usuwanie gatunków drzew niepożądanych (ekspansywnych lub obcych, w tym inwazyjnych); usuwanie podrostu drzew niezgodnych z danym typem siedliska dostosowanie stosunków wodnych do potrzeb siedliska (budowa zastawek); w przypadku planowania cięć zupełnych (rębnie zupełne I oraz rębnie III gniazdowe) wokół hydrogenicznych siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, należy wyznaczyć strefy buforowe, o szerokości ok. 25 m (uwzględniając rzeczywiste ukształtowanie terenu), gdzie nie powinno się wykonywać cięć zupełnych i lokalizować gniazd przy rębniach złożonych; w tych strefach w razie potrzeby można odslaniać pojawiające się odnowienie naturalne bądź wprowadzone odnowienie sztuczne; czynności związane z usuwaniem posuszu czynnego zagrażającego trwałości lasu oraz związane z bezpieczeństwem ludzi mogą być prowadzone. 						
91T0 - Bory chrobotkowe						
1.	08-03-1-07-398 -a -00	28,92	D-STAN	ODN-ZRB	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody	
2.	08-03-1-07-398 -b -00	8,50	D-STAN	BRAK WSK		
3.	08-03-1-07-398 -c -00	4,16	D-STAN	TP		
4.	08-03-1-07-473 -g -00	4,03	D-STAN	TW		
5.	08-03-1-07-477 -a -00	2,98	D-STAN	TP		
RAZEM		48,59				
<ul style="list-style-type: none"> pozostawianie fragmentów drzewostanów do naturalnego rozpadu w sposób niezagrażający trwałości lasu. 						

12.2. Wykaz lokalizacji neofitów zielnych

Lp	Garunek	Adres leśny	[ha]	Stopień pokrycia	Stopień ekspansywności
1	2	3	4	5	6
1	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-01-578 -a -00	2,61	2	2
2	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-01-578 -b -00	2,02	2	2
3	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-01-639 -h -00	1,89	2	2
4	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-01-641 -g -00	0,72	1	2
5	Rdestowiec japoński	08-03-1-01-641 -h -00	3,04	2	2
6	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-01-642 -m -00	0,68	1	2
7	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-02-243 -c -00	2,92	1	2
8	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-02-244 -a -00	18,58	1	2
9	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-02-248 -i -00	1,66	1	2
10	Niecierpek gruczołowaty	08-03-1-02-248 -i -00	1,66	2	2
11	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-02-248 -j -00	1,23	1	2
12	Barszcz Sosnowskiego	08-03-1-02-257 -g -00	3,32	1	2
13	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-02-257 -h -00	3,52	1	2
14	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-02-270 -f -00	3,75	1	2
15	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-02-272 -b -00	1,83	1	2
16	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-02-272 -c -00	1,43	1	2
17	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-02-273 -c -00	0,60	1	2
18	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-02-273 -d -00	1,08	1	2
19	Niecierpek gruczołowaty	08-03-1-02-284 -d -00	4,51	2	2
20	Niecierpek gruczołowaty	08-03-1-02-286 -c -00	5,59	2	2
21	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-02-310 -l -00	4,90	3	2
22	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-02-311 -d -00	13,94	2	2
23	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-02-312 -g -00	2,62	3	2
24	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-03-1 -i -00	3,46	3	2
25	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-03-126 -g -00	2,07	2	2
26	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-03-158 -c -00	0,83	2	2
27	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-03-2 -i -00	2,82	2	2
28	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-03-204 -b -00	2,98	3	2
29	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-03-204 -c -00	1,10	3	2
30	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-03-204 -f -00	0,72	3	2
31	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-03-205 -d -00	22,06	4	1
32	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-03-205 -f -00	8,44	3	1
33	Niecierpek gruczołowaty	08-03-1-03-211 -l -00	0,31	4	1
34	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-03-260 -h -00	8,35	3	1
35	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-03-3 -j -00	3,20	3	1
36	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-04-102 -h -00	1,23	3	1
37	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-04-102 -l -00	1,05	4	1
38	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-04-111 -m -00	2,72	3	1
39	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-04-135 -a -00	12,97	3	1
40	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-04-135 -b -00	1,93	3	1
41	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-04-135 -f -00	1,41	3	1
42	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-04-135 -h -00	2,05	3	1

Lp	Garunek	Adres leśny	[ha]	Stopień pokrycia	Stopień ekspansywności
1	2	3	4	5	6
43	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-04-136 -b -00	2,15	3	1
44	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-04-140 -c -00	2,45	6	1
45	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-05-22 -a -00	4,11	1	1
46	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-05-23 -h -00	3,26	1	1
47	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-05-30 -c -00	8,86	1	1
48	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-05-30 -f -00	1,02	1	1
49	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-05-30 -h -00	2,12	1	1
50	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-05-30 -j -00	1,62	3	1
51	Rdestowiec japoński	08-03-1-05-4 -h -00	2,07	2	1
52	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-320 -a -00	1,12	1	2
53	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-320 -b -00	0,72	1	2
54	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-320 -c -00	1,23	1	2
55	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-320 -d -00	2,82	1	2
56	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-320 -f -00	1,22	1	2
57	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-320 -g -00	1,01	1	2
58	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-320 -h -00	0,86	1	2
59	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-320 -i -00	2,35	1	2
60	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-320 -j -00	0,16	1	2
61	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-320 -k -00	1,54	1	2
62	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-320 -l -00	1,39	1	2
63	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-345 -a -00	0,11	1	2
64	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-345 -d -00	1,60	1	2
65	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-345 -f -00	1,91	1	2
66	Rdestowiec japoński	08-03-1-06-345 -f -00	1,91	1	2
67	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-345 -h -00	2,17	1	2
68	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-345 -i -00	2,64	1	2
69	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-345 -k -00	2,53	1	2
70	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-345 -m -00	0,14	1	2
71	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-345 -n -00	0,35	1	2
72	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-345 -o -00	0,73	1	2
73	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-345 -p -00	0,71	1	2
74	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-345 -p -00	0,79	1	2
75	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-345 -r -00	0,03	1	2
76	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-346 -a -00	5,61	2	2
77	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-346 -b -00	4,00	1	2
78	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-347 -h -00	3,48	1	2
79	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-347 -i -00	3,93	1	2
80	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-347 -j -00	0,97	1	2
81	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-347 -k -00	0,70	1	2
82	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-347 -l -00	1,60	2	2
83	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-348 -i -00	2,10	1	2
84	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-348 -j -00	2,83	1	2
85	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-348 -k -00	2,82	1	2
86	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-348 -l -00	4,00	1	2

Lp	Garunek	Adres leśny	[ha]	Stopień pokrycia	Stopień ekspansywności
1	2	3	4	5	6
87	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-348 -m -00	3,85	2	2
88	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-349 -a -00	1,24	1	2
89	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-349 -b -00	10,46	1	2
90	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-349 -c -00	0,67	2	2
91	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-350 -a -00	0,74	1	3
92	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-350 -b -00	11,87	1	2
93	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-378 -c -00	2,07	1	2
94	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-378 -d -00	1,98	1	2
95	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-378 -f -00	6,77	1	2
96	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-378 -g -00	2,38	1	2
97	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-378 -h -00	0,71	1	2
98	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-378 -i -00	7,00	1	2
99	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-378 -j -00	0,99	2	2
100	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-379 -c -00	3,42	2	2
101	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-379 -d -00	1,34	2	2
102	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-379 -f -00	0,93	1	2
103	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-379 -g -00	8,66	1	2
104	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-380 -a -00	2,31	1	2
105	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-380 -b -00	1,69	1	2
106	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-380 -c -00	0,71	1	2
107	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-380 -d -00	5,17	1	2
108	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-381 -a -00	0,97	1	2
109	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-381 -b -00	1,83	1	2
110	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-381 -c -00	1,37	1	2
111	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-381 -d -00	3,18	1	2
112	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-381 -f -00	1,22	1	2
113	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-381 -h -00	3,58	1	2
114	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-381 -i -00	1,16	1	2
115	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-381 -j -00	4,66	1	2
116	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-382 -a -00	2,04	1	2
117	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-382 -b -00	4,05	2	2
118	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-382 -c -00	7,37	1	2
119	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-382 -g -00	1,12	1	2
120	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-382 -h -00	2,34	1	2
121	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-382 -i -00	2,44	1	2
122	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-383 -a -00	5,87	1	2
123	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-383 -b -00	3,72	1	2
124	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-383 -c -00	2,26	1	2
125	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-383 -d -00	7,69	1	2
126	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-384 -a -00	3,24	1	2
127	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-384 -b -00	0,53	1	2
128	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-384 -c -00	3,30	1	2
129	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-384 -d -00	2,17	1	2
130	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-384 -f -00	2,10	1	2

Lp	Garunek	Adres leśny	[ha]	Stopień pokrycia	Stopień ekspansywności
1	2	3	4	5	6
131	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-384 -g -00	3,68	2	2
132	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-413 -a -00	0,57	1	2
133	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-413 -g -00	2,32	1	2
134	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-413 -h -00	3,62	1	2
135	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-413 -i -00	0,43	1	2
136	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-414 -b -00	1,07	1	2
137	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-414 -d -00	2,96	2	2
138	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-415 -a -00	4,80	1	3
139	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-415 -b -00	4,25	1	2
140	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-415 -c -00	3,97	1	2
141	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-416 -a -00	6,20	1	2
142	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-416 -b -00	1,37	1	2
143	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-416 -f -00	3,48	1	2
144	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-416 -g -00	5,94	1	2
145	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-416 -h -00	1,41	1	2
146	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-416 -j -00	0,64	1	2
147	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-417 -a -00	1,47	1	2
148	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-417 -b -00	0,60	1	2
149	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-417 -c -00	3,08	1	2
150	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-417 -d -00	2,04	1	2
151	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-417 -f -00	3,13	1	2
152	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-417 -g -00	2,10	1	2
153	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-417 -h -00	0,88	1	2
154	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-417 -i -00	2,57	1	2
155	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-417 -j -00	6,28	1	2
156	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-417 -k -00	0,76	1	2
157	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-417 -l -00	0,55	1	2
158	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-417 -m -00	0,96	1	2
159	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-417 -n -00	1,20	2	1
160	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-418 -a -00	11,11	1	2
161	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-418 -b -00	1,01	2	2
162	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-418 -c -00	0,76	1	2
163	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-418 -d -00	1,22	1	2
164	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-418 -f -00	2,16	1	2
165	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-418 -g -00	3,71	2	2
166	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-418 -h -00	7,41	1	3
167	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-418 -i -00	2,30	1	2
168	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-419 -a -00	9,41	1	2
169	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-419 -b -00	1,32	1	2
170	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-419 -c -00	5,11	2	1
171	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-419 -d -00	4,09	1	2
172	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-419 -f -00	0,57	2	2
173	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-419 -g -00	3,89	1	2
174	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-420 -a -00	4,46	1	2

Lp	Garunek	Adres leśny	[ha]	Stopień pokrycia	Stopień ekspansywności
1	2	3	4	5	6
175	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-420 -b -00	11,49	1	2
176	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-420 -c -00	1,51	2	2
177	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-420 -d -00	5,22	1	2
178	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-421 -a -00	18,47	1	2
179	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-421 -b -00	7,78	1	2
180	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-421 -c -00	6,02	1	2
181	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-422 -a -00	3,61	1	2
182	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-422 -b -00	10,96	1	2
183	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-422 -b -00	0,51	1	2
184	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-422 -c -00	1,35	1	2
185	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-423 -a -00	3,87	1	2
186	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-423 -b -00	10,48	3	2
187	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-453 -a -00	5,75	2	2
188	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-453 -b -00	0,93	2	2
189	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-453 -c -00	1,59	2	2
190	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-453 -d -00	1,55	2	2
191	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-454 -a -00	2,62	2	2
192	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-454 -b -00	1,26	2	2
193	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-454 -c -00	2,32	2	2
194	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-454 -d -00	0,97	3	2
195	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-454 -f -00	4,22	2	2
196	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-454 -g -00	1,05	2	2
197	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-454 -h -00	1,24	3	2
198	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-454 -i -00	2,88	3	2
199	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-454 -i -00	3,05	2	2
200	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-454 -l -00	2,22	3	2
201	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-455 -a -00	8,22	3	2
202	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-455 -b -00	5,05	3	1
203	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-455 -c -00	2,57	4	1
204	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-455 -d -00	7,44	2	2
205	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-456 -cx -00	1,41	2	2
206	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-456 -k -00	1,80	4	2
207	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-456 -o -00	2,59	3	2
208	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-456 -p -00	1,34	4	2
209	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-456 -s -00	0,37	3	2
210	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-456 -w -00	5,80	2	2
211	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-456 -y -00	0,62	1	2
212	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-457 -a -00	1,42	1	2
213	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-457 -b -00	4,25	1	2
214	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-457 -c -00	3,59	1	2
215	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-457 -d -00	6,32	1	2
216	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-457 -f -00	3,92	1	2
217	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-457 -g -00	2,76	2	2
218	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-457 -g -00	5,30	2	2

Lp	Garunek	Adres leśny	[ha]	Stopień pokrycia	Stopień ekspansywności
1	2	3	4	5	6
219	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-458 -a -00	2,31	1	2
220	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-458 -b -00	7,54	1	3
221	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-458 -c -00	7,46	2	2
222	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-458 -d -00	8,24	1	3
223	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-458 -f -00	7,63	1	2
224	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-459 -b -00	4,99	1	2
225	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-459 -c -00	3,97	1	2
226	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-459 -d -00	2,41	1	2
227	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-459 -f -00	2,48	2	2
228	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-459 -g -00	4,06	2	2
229	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-459 -h -00	6,32	1	2
230	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-460 -a -00	8,18	1	2
231	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-460 -c -00	2,86	1	2
232	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-460 -d -00	1,13	2	2
233	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-460 -f -00	14,29	2	2
234	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-461 -a -00	9,28	1	2
235	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-461 -b -00	1,31	1	2
236	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-461 -c -00	4,87	1	2
237	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-461 -d -00	3,08	2	3
238	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-461 -f -00	6,12	2	2
239	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-462 -a -00	6,75	1	3
240	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-462 -b -00	6,27	1	3
241	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-462 -c -00	1,23	1	3
242	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-463 -a -00	6,78	1	3
243	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-463 -b -00	4,02	2	2
244	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-464 -a -00	1,76	2	2
245	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-464 -b -00	5,90	1	3
246	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-466 -c -00	2,14	1	3
247	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-466 -d -00	2,38	1	2
248	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-468 -a -00	1,38	1	2
249	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-468 -b -00	1,77	1	2
250	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-468 -c -00	4,06	1	2
251	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-468 -d -00	2,79	2	2
252	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-468 -f -00	1,74	1	3
253	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-524 -a -00	6,42	1	3
254	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-524 -b -00	0,82	2	2
255	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-524 -c -00	0,84	3	2
256	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-524 -d -00	1,10	2	2
257	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-524 -f -00	1,18	2	2
258	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-524 -f -00	0,52	2	2
259	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-525 -a -00	1,98	1	3
260	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-525 -b -00	2,45	2	2
261	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-525 -c -00	1,08	4	2
262	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-525 -d -00	4,57	2	2

Lp	Garunek	Adres leśny	[ha]	Stopień pokrycia	Stopień ekspansywności
1	2	3	4	5	6
263	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-525 -f -00	1,11	4	2
264	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-525 -g -00	4,62	2	2
265	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-525 -h -00	1,14	1	3
266	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-525 -i -00	3,79	3	2
267	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-526 -a -00	1,99	2	2
268	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-526 -c -00	1,28	2	2
269	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-526 -c -00	6,19	2	2
270	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-526 -c -00	0,51	2	2
271	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-527 -b -00	0,31	2	2
272	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-527 -c -00	0,94	2	2
273	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-527 -f -00	6,29	2	2
274	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-527 -l -00	1,57	2	2
275	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-527 -p -00	1,01	2	2
276	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-527 -t -00	1,93	2	2
277	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-528 -a -00	4,14	2	2
278	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-528 -b -00	8,50	3	2
279	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-529 -a -00	17,28	2	2
280	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-530 -a -00	6,62	1	3
281	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-530 -b -00	6,67	1	3
282	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-530 -c -00	2,97	1	2
283	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-530 -d -00	0,96	1	2
284	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-530 -g -00	2,91	1	3
285	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-530 -h -00	3,52	1	3
286	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-530 -j -00	4,55	1	3
287	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-531 -b -00	7,49	1	3
288	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-531 -d -00	8,34	1	3
289	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-531 -f -00	5,60	1	3
290	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-532 -a -00	5,61	1	3
291	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-532 -b -00	1,42	1	3
292	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-532 -c -00	3,85	1	3
293	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-532 -d -00	2,22	2	3
294	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-532 -f -00	1,56	2	2
295	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-533 -a -00	1,31	2	2
296	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-06-533 -b -00	0,50	2	2
297	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-07-231 -d -00	2,84	1	1
298	Niecierpek gruczołowaty	08-03-1-07-330 -g -00	2,15	2	1
299	Niecierpek gruczołowaty	08-03-1-07-359 -f -00	3,16	2	1
300	Niecierpek gruczołowaty	08-03-1-07-359 -h -00	0,44	2	1
301	Niecierpek gruczołowaty	08-03-1-07-360 -b -00	3,47	1	2
302	Niecierpek gruczołowaty	08-03-1-07-360 -c -00	2,94	3	1
303	Niecierpek gruczołowaty	08-03-1-07-360 -f -00	0,91	1	1
304	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-07-392 -a -00	30,22	2	1
305	Niecierpek gruczołowaty	08-03-1-07-392 -a -00	30,22	3	2
306	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-07-392 -d -00	0,95	3	2

Lp	Garunek	Adres leśny	[ha]	Stopień pokrycia	Stopień ekspansywności
1	2	3	4	5	6
307	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-07-392 -f -00	0,35	2	2
308	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-07-393 -a -00	3,14	2	2
309	Niecierpek gruczołowaty	08-03-1-07-393 -a -00	3,14	4	2
310	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-07-437 -a -00	0,59	3	2
311	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-07-481 -b -00	16,13	4	2
312	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-07-482 -g -00	0,59	3	2
313	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-08-152 -k -00	0,99	3	2
314	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-08-177 -f -00	0,58	6	2
315	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-522 -c -00	2,99	3	2
316	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-549 -a -00	7,55	5	2
317	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-549 -f -00	6,99	3	2
318	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-549 -h -00	1,53	3	2
319	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-549 -j -00	1,92	1	2
320	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-549 -k -00	0,89	1	2
321	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-549 -m -00	3,26	1	2
322	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-549 -p -00	1,38	1	2
323	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-549 -s -00	0,35	2	2
324	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-549 -w -00	0,77	2	2
325	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-550 -r -00	2,13	1	2
326	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-550 -x -00	3,43	1	2
327	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-551 -d -00	1,11	1	2
328	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-551 -i -00	0,54	1	2
329	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-552 -b -00	7,17	5	2
330	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-552 -f -00	3,38	2	2
331	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-552 -g -00	8,25	1	2
332	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-552 -i -00	1,25	1	2
333	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-552 -l -00	2,30	4	2
334	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-553 -a -00	1,42	1	2
335	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-553 -b -00	7,24	3	2
336	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-553 -g -00	2,19	3	2
337	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-553 -h -00	3,45	1	2
338	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-553 -j -00	1,57	4	2
339	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-554 -b -00	2,69	1	2
340	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-554 -c -00	1,00	2	2
341	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-554 -h -00	2,10	2	2
342	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-554 -i -00	0,83	1	2
343	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-555 -a -00	1,34	1	2
344	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-555 -b -00	1,16	3	2
345	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-555 -c -00	0,62	1	2
346	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-555 -d -00	0,91	3	2
347	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-555 -f -00	2,26	2	2
348	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-556 -b -00	7,46	2	2
349	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-556 -d -00	14,41	5	2
350	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-556 -h -00	0,46	2	2

Lp	Garunek	Adres leśny	[ha]	Stopień pokrycia	Stopień ekspansywności
1	2	3	4	5	6
351	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-557 -a -00	1,39	2	2
352	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-557 -b -00	6,38	2	2
353	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-597 -a -00	1,47	2	2
354	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-597 -b -00	3,42	2	2
355	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-597 -c -00	8,56	2	2
356	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-597 -f -00	1,82	2	2
357	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-597 -g -00	2,81	2	2
358	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-597 -j -00	1,86	1	2
359	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-598 -a -00	1,43	1	2
360	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-598 -a -00	1,00	3	2
361	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-598 -b -00	1,19	4	2
362	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-598 -c -00	1,79	1	2
363	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-598 -f -00	4,34	3	2
364	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-598 -g -00	2,38	4	2
365	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-598 -h -00	1,92	2	2
366	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-605 -a -00	7,55	1	2
367	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-689 -p -00	1,77	2	2
368	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-689 -r -00	0,88	4	2
369	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-693 -b -00	9,84	1	2
370	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-693 -i -00	3,95	3	2
371	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-699 -a -00	5,64	2	2
372	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-699 -b -00	2,37	2	2
373	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-699 -c -00	2,17	2	2
374	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-702 -d -00	2,50	1	2
375	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-702 -f -00	0,89	1	2
376	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-702 -i -00	3,72	3	2
377	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-702 -k -00	0,57	3	1
378	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-703 -a -00	2,12	4	1
379	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-703 -b -00	5,30	5	1
380	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-703 -c -00	3,21	2	1
381	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-703 -f -00	1,37	3	1
382	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-703 -g -00	6,72	3	1
383	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-09-708 -i -00	1,07	2	1
384	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-10-499 -d -00	2,12	2	1
385	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-10-499 -j -00	1,50	5	1
386	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-10-499 -l -00	1,52	5	1
387	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-10-567 -g -00	1,58	5	1
388	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-10-627 -a -00	4,12	5	1
389	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-10-627 -b -00	2,61	1	1
390	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-10-627 -c -00	3,60	4	1
391	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-10-627 -j -00	1,65	3	1
392	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-10-628 -a -00	0,77	3	1
393	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-10-628 -b -00	1,81	5	1
394	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-10-628 -c -00	3,17	5	1

Lp	Garunek	Adres leśny	[ha]	Stopień pokrycia	Stopień ekspansywności
1	2	3	4	5	6
395	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-10-628 -d -00	2,33	6	1
396	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-10-628 -f -00	0,33	6	1
397	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-10-628 -g -00	2,34	6	1
398	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-10-628 -h -00	2,88	2	1
399	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-10-628 -j -00	1,50	3	1
400	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-10-628 -k -00	1,10	2	1
401	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-10-628 -l -00	1,17	2	1
402	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-10-628 -m -00	0,68	2	1
403	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-10-628 -n -00	2,31	3	1
404	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-10-628 -o -00	1,47	2	1
405	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-10-628 -p -00	4,58	2	1
406	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-10-628 -r -00	1,16	2	1
407	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-10-628 -s -00	0,70	2	1
408	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-10-628 -w -00	0,82	3	1
409	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-10-675 -c -00	2,00	3	1
410	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-10-675 -d -00	2,57	4	1
411	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-10-676 -a -00	1,79	2	1
412	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-10-676 -b -00	3,95	3	1
413	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-10-676 -c -00	0,62	1	1
414	Rdestowiec japoński	08-03-1-10-676 -d -00	0,86	1	1
415	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-10-676 -f -00	2,07	1	1
416	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-10-676 -h -00	0,57	2	1
417	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-10-676 -i -00	2,28	1	1
418	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-10-677 -a -00	1,48	4	1
419	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-10-677 -b -00	0,89	2	1
420	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-11-241 -c -00	0,76	2	1
421	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-11-344 -d -00	1,60	1	1
422	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-11-344 -i -00	0,50	3	1
423	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-11-344 -j -00	8,69	1	1
424	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-11-344 -k -00	1,41	3	1
425	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-11-376 -b -00	14,37	3	1
426	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-11-376 -f -00	1,11	1	1
427	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-11-412 -h -00	0,64	2	1
428	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-11-412 -j -00	1,09	3	1
429	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-11-412 -m -00	1,23	2	1
430	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-11-412 -n -00	0,24	2	1
431	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-11-447 -b -00	0,55	2	1
432	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-11-447 -c -00	0,96	3	1
433	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-11-447 -h -00	1,13	2	1
434	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-11-447 -i -00	1,26	1	1
435	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-11-447 -j -00	0,89	1	1
436	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-11-447 -k -00	1,58	3	1
437	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-11-483 -a -00	4,08	3	1
438	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-11-500 -a -00	0,79	1	1

Lp	Garunek	Adres leśny	[ha]	Stopień pokrycia	Stopień ekspansywności
1	2	3	4	5	6
439	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-11-500 -b -00	6,02	3	1
440	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-11-500 -h -00	0,38	2	1
441	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-11-500 -i -00	0,50	1	1
442	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-11-500 -j -00	0,36	1	1
443	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-11-500 -k -00	0,85	1	1
444	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-11-500 -n -00	0,38	1	1
445	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-11-500 -p -00	0,27	3	1
446	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-11-500 -t -00	1,07	1	1
447	Niecierpek drobnokwiatowy	08-03-1-11-500 -x -00	0,16	3	1

Objaśnienia:

stopień pokrycia:

- 1 - $\leq 1\%$
- 2 - $>1\% - 5\%$
- 3 - $>5\% - 25\%$
- 4 - $>25\% - 50\%$
- 5 - $>50\% - 75\%$
- 6 - $>75 - 100\%$;

stopień ekspansywności:

- 1 - populacja rośnie
- 2 - populacja stabilna
- 3 - populacja maleje.

12.3. Tabela IV – Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących w obszarze PLB300012 Puszcza nad Gwdą

Tab. IV_Nadleśnictwo Jastrowie, PLB_PUSZCZA_NAD_GWDA

Stan na: 01.01.2024 r.

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo-stale		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.	
		plazo-winy	haliz. zręby	.	1-10		11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
		powierzchnia w ha / miąższość w m3																							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
BŚW	SO		31,85				306,31	321,72	200,48	273,58	149,19	309,33	267,72	140,68	305,80	291,42	149,83	51,66	3,65				2771,37	2803,22	100
			451			14451		4930	20635	40180	32155	87920	85335	46570	103795	105360	60265	19450	1490				622536	622987	100
	Razem		31,85				306,31	321,72	200,48	273,58	149,19	309,33	267,72	140,68	305,80	291,42	149,83	51,66	3,65				2771,37	2803,22	100
			451			14451		4930	20635	40180	32155	87920	85335	46570	103795	105360	60265	19450	1490				622536	622987	100
BMŚW	SO		83,63	2,45	0,85		581,02	512,52	346,85	535,25	319,64	790,01	1020,01	508,27	554,86	467,49	576,91	77,21	33,18	140,94	11,60		6475,76	6562,69	99,43
			1348	13	14	30395	75	10335	40205	101670	86670	278035	371065	195835	221270	193860	251050	32785	13715	49145	3955		1880065	1881440	99,73
	MD						3,71																3,71	3,71	0,06
						75																	75	75	0
	ŚW								0,86	1,63	0,76	0,79			0,68								4,72	4,72	0,07
						20			65	320	240	240			390								1275	1275	0,07
	DB								2,78	2,64													5,42	5,42	0,08
						120				230	170												520	520	0,03
	DB.B									12,18													12,18	12,18	0,18
						230																	230	230	0,01
	BRZ								1,37	0,56		1,64	2,69	4,52							0,90		11,68	11,68	0,18
						24			275	120		500	680	1165							200		2964	2964	0,16
Razem		83,63	2,45	0,85		584,73	524,70	351,86	540,08	320,40	792,44	1022,70	512,79	555,54	467,49	576,91	77,21	33,18	141,84	11,60		6513,47	6600,40	100	
		1348	13	14	30864	75	10335	40775	102280	86910	278775	371745	197000	221660	193860	251050	32785	13715	49345	3955		1885129	1886504	100	
BMW	SO										5,83											5,83	5,83	100	
											2070												2070	2070	100
	Razem										5,83											5,83	5,83	100	
											2070											2070	2070	100	
BMB	SO																		0,72			0,72	0,72	29,03	
																			90			90	90	32,73	
	BRZ												1,76									1,76	1,76	70,97	
													185									185	185	67,27	
	Razem												1,76						0,72			2,48	2,48	100	
												185										275	275	100	

Tab. IV_Nadleśnictwo Jastrowie, PLB_PUSZCZA_NAD_GWDA

Stan na: 01.01.2024 r.

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesione				grunty zales. i nie zales.		
		plazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
powierzchnia w ha / miąższość w m3																										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
LMSW	SO			0,90	0,69		47,26	23,63	32,38	115,53	76,57	305,11	390,19	144,22	21,30	47,47	67,25	50,98	18,93	73,92			1414,74	1416,33	89,63	
				2	205	3108	260	490	6000	26705	23635	109685	146220	58950	8325	21365	31400	25370	9380	22770			493663	493870	92,08	
	MD								3,87		2,20		2,04										8,11	8,11	0,51	
							70			990	615		860										2535	2535	0,47	
	ŚW								3,67	0,91		7,81	1,02	1,20			2,03						16,64	16,64	1,05	
							35			535	150	3065	460	415			1105						5765	5765	1,07	
	BK								4,13	5,92	2,53	1,47	11,71		10,53			1,16	2,47	3,52			43,44	43,44	2,75	
							430			185	400	405	3955		4270			470	1320	995			12430	12430	2,32	
	DB								1,30	19,53	3,14	2,65		0,94				0,85					28,41	28,41	1,8	
							1320		30	1535	350	495		240				455					4425	4425	0,83	
	DB.S									8,69													8,69	8,69	0,55	
							65			1970													2035	2035	0,38	
	DB.B							2,02	2,92	1,54													6,48	6,48	0,41	
							394	90	10	90													584	584	0,11	
	DB.C									2,71													2,71	2,71	0,17	
										450													450	450	0,08	
	KL																0,17			1,52			1,69	1,69	0,11	
																	55			630			685	685	0,13	
	BRZ								1,15		2,72	4,78	4,12		10,02						23,69		46,48	46,48	2,94	
									60		490	1590	1295		3520						6060		13015	13015	2,43	
OL														1,04								1,04	1,04	0,07		
														460								460	460	0,09		
TP												0,17										0,17	0,17	0,01		
												60										60	60	0,01		
Razem				0,90	0,69		49,28	33,13	78,31	124,83	86,20	318,68	405,90	156,48	31,83	47,64	70,13	52,14	22,92	101,13			1578,60	1580,19	100	
				2	205	5422	350	590	11755	28095	26335	114510	151735	63345	12595	21420	32960	25840	11330	29825			536107	536314	100	

Tab. IV_Nadleśnictwo Jastrowie, PLB_PUSZCZA_NAD_GWDA

Stan na: 01.01.2024 r.

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.	
		plazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
powierzchnia w ha / miąższość w m3																									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
LMW	SO				0,79				18,62	10,35		14,31	3,90	7,83		0,52	3,60	1,58		1,14			61,85	62,64	32,17
					78	393			3200	2150		4610	1500	3120		185	1635	845		355			17993	18071	35,72
	ŚW								3,58	1,74	2,08	8,99	4,46	4,98					1,77				27,60	27,60	14,18
							16			420	340	560	4075	2235	2865				990				11501	11501	22,73
	BK									5,25													5,25	5,25	2,7
							125			240													365	365	0,72
	DB									12,14									4,03				16,17	16,17	8,31
							7			1595									2180				3782	3782	7,48
	DB.S							2,31															2,31	2,31	1,19
							65																65	65	0,13
	DB.B							3,50		28,95													32,45	32,45	16,67
							99			2395													2494	2494	4,93
	BRZ									2,06					9,02								11,08	11,08	5,69
						74			245					3115								3434	3434	6,79	
OL					10,97				2,57	0,93	2,17	5,14	2,53	6,84	0,55	5,46						26,19	37,16	19,09	
					1026	13			365	180	760	1780	880	2945	235	2695						9853	10879	21,5	
Razem					11,76		5,81		73,17	13,02	4,25	28,44	10,89	28,67	0,55	5,98	3,60	7,38		1,14		182,90	194,66	100	
					1104	792			8460	2670	1320	10465	4615	12045	235	2880	1635	4015		355		49487	50591	100	
LMB	BRZ													0,90								0,90	0,90	30,61	
														280								280	280	48,03	
	OL				0,61						1,43											1,43	2,04	69,39	
					8						295												295	303	51,97
	Razem				0,61					1,43				0,90								2,33	2,94	100	
					8					295				280								575	583	100	

Tab. IV_Nadleśnictwo Jastrowie, PLB_PUSZCZA_NAD_GWDA

Stan na: 01.01.2024 r.

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent	
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.		
		plazo- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
powierzchnia w ha / miąższość w m3																										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
LŚW	SO								1,71	4,13		9,08	13,18	14,05				11,12	2,62	23,02			78,91	78,91	19	
							12		325	725		3185	4985	5940					7825	1280	6440			30717	30717	20,14
	MD									0,59														0,59	0,59	0,14
										140														140	140	0,09
	ŚW										0,81	1,26	6,77											8,84	8,84	2,13
											270	570	2350											3190	3190	2,09
	BK							2,71	34,99	13,07	7,98	28,63			3,13	16,15	24,53	11,12	13,57	4,27	30,20			190,35	190,35	45,85
							1552	90	895	1205	1805	9570			955	7075	11755	5150	7040	2235	6585			55912	55912	36,67
	DB			3,40						1,51	4,60	1,25	1,88	2,06		18,63	9,77	11,67	10,17	10,02	5,28			76,84	80,24	19,32
				21			22			230	1010	245	670	525		9205	4855	6220	5365	5915	3775			38037	38058	24,95
	DB.S																		5,94	6,38	10,81	7,51		30,64	30,64	7,38
																			3315	3470	6665	3315		16765	16765	10,99
	DB.C										0,48													0,48	0,48	0,12
											95													95	95	0,06
	GB												0,50			1,38								1,88	1,88	0,45
												120				500								620	620	0,41
	BRZ									5,11					1,72							14,44		21,27	21,27	5,12
										995					665							4600		6260	6260	4,1
	OL												0,99	1,04										2,03	2,03	0,49
													450	320										770	770	0,5
Razem			3,40				2,71	38,21	27,98	10,04	41,35	23,00	19,94	36,16	34,30	28,73	41,24	27,72	80,45				411,83	415,23	100	
			21			1586	90	1450	4170	2320	14115	8310	7880	16780	16610	14685	23700	16095	24715				152506	152527	100	

Tab. IV_Nadleśnictwo Jastrowie, PLB_PUSZCZA_NAD_GWDA

Stan na: 01.01.2024 r.

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesione				grunty zales. i nie zales.		
		plazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
		powierzchnia w ha / miąższość w m3																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
LW	SO										0,77	1,04			4,56		0,77					7,14	7,14	3,69		
												200	285			1790		335					2610	2610	3,52	
	ŚW											7,85	14,29			1,70							23,84	23,84	12,31	
												1875	5775			1115							8765	8765	11,81	
	BK						25				2,37												2,37	2,37	1,22	
											215												240	240	0,32	
	DB						32			1,46	10,84			2,96	6,58	18,19	24,88	1,23	8,75	9,62	14,82		99,33	99,33	51,28	
										115	1585			1160	2330	7890	12960	605	5575	6040	4780		43072	43072	58,05	
	DB.S								3,71														3,71	3,71	1,92	
							100																100	100	0,13	
	DB.B									3,88													3,88	3,88	2	
							400			50													450	450	0,61	
	BRZ									1,26	4,67	2,31		12,84									21,08	21,08	10,88	
						20			225	935	700		5050									6930	6930	9,34		
OL									1,93	8,11	3,23	1,59	0,85		6,13	3,27			7,24			32,35	32,35	16,7		
						15			405	2485	1140	525	455		2635	1770			2605			12035	12035	16,22		
Razem								3,71	5,34	16,40	21,40	20,87	4,55	20,27	24,45	31,01	5,27	8,75	9,62	22,06		193,70	193,70	100		
						592			165	2430	5495	7900	1685	7835	10795	15595	2710	5575	6040	7385		74202	74202	100		
OL	ŚW											3,88										3,88	3,88	2,55		
												1255										1255	1255	2,58		
	BRZ													2,11								2,11	2,11	1,39		
														670								670	670	1,38		
	OL			0,41	13,64				4,49	7,51	16,22	33,56	21,65	17,47	5,36	10,07	10,78	4,78				131,89	145,94	96,06		
Razem			2	1303	50			865	1545	5200	11180	7465	5985	1675	4115	5120	2150				45350	46655	96,04			
			2	1303	50			865	1545	5200	12435	7465	6655	1675	4115	5120	2150				47275	48580	100			
OLJ	ŚW														1,80							1,80	1,80	4,77		
															905							905	905	6,32		
	BK															0,59						0,59	0,59	1,56		
																240						240	240	1,68		
	JS															1,16						1,16	1,16	3,07		
																395						395	395	2,76		
	OL								2,48		10,87	3,44	1,17	6,72	4,41	4,98	0,15					34,22	34,22	90,6		
Razem						31			455	3440	1600	365	2865	1915	2030	85					12786	12786	89,24			
						31			455	3440	1600	365	3770	2310	2270	85						14326	14326	100		

Tab. IV_Nadleśnictwo Jastrowie, PLB_PUSZCZA_NAD_GWDA

Stan na: 01.01.2024 r.

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesione				grunty zales. i nie zales.		
		plazo-winy	haliz. zręby		1-10		11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej								
		powierzchnia w ha / miąższość w m3																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
Łącznie	SO		115,48	3,35	2,33		934,59	857,87	600,04	938,84	546,17	1434,71	1695,00	815,05	886,52	806,90	798,36	192,55	59,10	239,02	11,60		10816,32	10937,48	91,23	
			1799	15	297	48359	335	15755	70365	171430	142660	485790	609105	310415	335180	320770	344685	86275	25955	78710	3955		3049744	3051855	90,05	
	MD						3,71		3,87	0,59	2,20		2,04											12,41	12,41	0,1
						145			990	140	615		860											2750	2750	0,08
	ŚW								8,11	4,28	11,50	37,02	12,25	7,98	2,38		2,03	1,77						87,32	87,32	0,73
						71			1020	810	2945	14980	5045	4185	1505		1105	990						32656	32656	0,96
	BK							6,84	46,16	17,97	7,98	30,10	11,71	3,13	26,68	25,12	11,12	14,73	6,74	33,72				242,00	242,00	2,02
						2132		90	1320	1820	1805	9975	3955	955	11345	11995	5150	7510	3555	7580				69187	69187	2,04
	DB			3,40				1,30	37,42	21,22	3,90	1,88	5,96	6,58	36,82	34,65	13,75	22,95	19,64	20,10				226,17	229,57	1,91
				21		1501		30	3705	3115	740	670	1925	2330	17095	17815	7280	13120	11955	8555				89836	89857	2,65
	DB.S						2,31	3,71	8,69								5,94	6,38	10,81	7,51				45,35	45,35	0,38
						230			1970								3315	3470	6665	3315				18965	18965	0,56
	DB.B						5,52	15,10	34,37															54,99	54,99	0,46
						1123	90	10	2535															3758	3758	0,11
	DB.C								2,71	0,48														3,19	3,19	0,03
							450	95																545	545	0,02
	KL																0,17		1,52					1,69	1,69	0,01
																	55		630					685	685	0,02
	JS														1,16									1,16	1,16	0,01
															395									395	395	0,01
GB											0,50			1,38									1,88	1,88	0,02	
											120			500									620	620	0,02	
BRZ							1,15	3,43	9,65	9,45	8,07	2,69	42,89							39,03			116,36	116,36	0,97	
					118		60	520	1830	2525	2495	680	14650							10860			33738	33738	1	
OL			0,41	25,22				9,54	10,37	38,80	45,37	27,93	33,96	10,32	26,64	14,20	4,78		7,24				229,15	254,78	2,13	
			2	2337	109			1685	2130	12180	15700	9685	13030	3825	11475	6975	2150		2605				81549	83888	2,48	
TP											0,17												0,17	0,17	0	
											60												60	60	0	
Ogółem		115,48	7,16	27,55		946,13	885,97	754,34	1003,40	620,00	1557,82	1757,58	909,59	965,26	893,48	845,40	243,16	97,81	346,62	11,60		11838,16	11988,35	100		
		1799	38	2634	53788	425	15945	84560	181370	163470	529790	631255	345565	369845	362110	368510	113515	48760	111625	3955		3384488	3388959	100		

Grunty związane z gospodarką leśną: 398,86
 Ogółem lasy: 12387,21

12.4. Tabela Va – Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu, w obszarze PLB300012 Puszcza nad Gwdą

Tab. Va_Nadleśnictwo Jastrowie, PLB_PUSZCZA_NAD_GWDA

Stan na: 01.01.2024 r.

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem								
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII												
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej				Powierzchnia zalesiona w ha								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20							
BŚW	SO	268,05	275,01	173,66	249,36	146,53	308,75	267,23	140,49	305,80	291,42	149,83	51,66	3,65				2631,44	94,95							
	ŚW			1,82	0,49	0,13												2,44	0,09							
	DB	0,38	0,39															0,77	0,03							
	DB.B	0,59																0,59	0,02							
	BRZ	37,29	46,32	25,00	23,73	2,53	0,58	0,49	0,19									136,13	4,91							
Razem	ha	306,31	321,72	200,48	273,58	149,19	309,33	267,72	140,68	305,80	291,42	149,83	51,66	3,65				2771,37	100,00							
	%	11,05	11,62	7,23	9,87	5,38	11,16	9,66	5,08	11,03	10,52	5,41	1,86	0,13				100,00	100,00							
BMŚW	SO	463,93	404,64	275,24	483,00	300,30	780,40	1003,23	482,61	551,10	458,39	566,85	76,42	31,97	96,27	10,81		5985,16	91,98							
	SO.B		0,74															0,74	0,01							
	MD	3,20	4,05	4,28	2,87	1,62	0,59								0,16			16,77	0,26							
	ŚW	0,33	1,32	16,80	5,83	3,57	1,01	2,35	0,93	1,02	4,84	2,46	0,16		0,37			40,99	0,63							
	BK	4,63	9,85	4,93	1,87		0,30	2,03	0,88	2,23	4,01	7,51	0,26	1,21	21,73	0,79		62,23	0,96							
	DB	12,65	22,29	19,17	7,58	0,26	1,77								1,74			65,46	1,01							
	DB.S		0,28															0,28	0,00							
	DB.B	28,92	22,06	2,89	0,21										19,02			73,10	1,12							
	DB.C			1,32	0,99													2,31	0,04							
	KL														0,05			0,05	0,00							
	JW				0,45														0,45	0,01						
	GB	1,25																	1,25	0,02						
	BRZ	69,45	59,47	26,92	37,28	14,32	8,28	15,09	20,91	1,04	0,07	0,09	0,28		0,59			253,79	3,90							
	OL			0,31		0,11			0,33	0,15	0,18		0,09						1,17	0,02						
	OS					0,22	0,09												0,31	0,00						
LP	0,37													1,91			2,28	0,04								
Razem	ha	584,73	524,70	351,86	540,08	320,40	792,44	1022,70	505,66	555,54	467,49	576,91	77,21	33,18	141,84	11,60		6506,34	100,00							
	%	8,99	8,06	5,41	8,30	4,92	12,18	15,71	7,77	8,54	7,19	8,87	1,19	0,51	2,18	0,18		100,00	100,00							
BMW	SO						5,42											5,42	92,97							
	BRZ						0,41											0,41	7,03							
Razem	ha						5,83											5,83	100,00							
	%						100,00											100,00	100,00							

Tab. Va_Nadleśnictwo Jastrowie, PLB_PUSZCZA_NAD_GWDA

Stan na: 01.01.2024 r.

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem													
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII																	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej				Powierzchnia zalesiona w ha													
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20												
BMB	SO								0,70					0,44				1,14	45,97												
	BRZ								1,06					0,28				1,34	54,03												
Razem	ha								1,76					0,72				2,48	100,00												
	%								70,97					29,03				100,00	100,00												
LMŚW	SO	22,55	13,25	28,32	92,66	62,81	269,30	371,96	119,59	19,10	41,06	46,57	31,68	12,63	39,58			1171,06	74,18												
	MD		0,49	6,52	2,55	1,89	2,04	4,04						0,15	0,16			17,84	1,13												
	ŚW	0,82	0,75	6,16	6,53	5,73	15,91	3,31	2,62	0,22	0,72	3,92	0,25	0,36	1,00			48,30	3,06												
	DG			0,13														0,13	0,01												
	BK	10,29	7,62	8,89	4,87	0,66	2,06	11,70	7,05	11,87	3,07	15,53	18,93	7,99	33,12			143,65	9,10												
	DB	10,13	4,47	16,12	5,73	2,38	1,51	2,39	0,78	0,42	1,21	1,64	0,33	0,60	3,50			51,21	3,24												
	DB.S			3,62	0,25										6,21			10,08	0,64												
	DB.B	4,39	5,05	1,11											6,85			17,40	1,10												
	DB.C			2,01	0,50		0,14											2,65	0,17												
	KL										0,10			0,30				0,40	0,03												
	JW		0,12	0,87	0,28		0,39					0,53			0,33			2,52	0,16												
	GB	0,58					0,19	0,34						0,25	0,05			1,41	0,09												
	BRZ	0,52	1,23	3,07	10,00	10,16	20,17	10,63	24,62	0,22	0,93	1,53		0,17	8,79			92,04	5,83												
	OL			0,64	1,46	2,57	6,20	1,53	1,82		0,02	0,94	0,95	0,32				16,45	1,04												
	OL.S			0,21														0,21	0,01												
	TP						0,10											0,10	0,01												
OS						0,67											0,67	0,04													
LP		0,15	0,64											0,15	1,54		2,48	0,16													
Razem	ha	49,28	33,13	78,31	124,83	86,20	318,68	405,90	156,48	31,83	47,64	70,13	52,14	22,92	101,13			1578,60	100,00												
	%	3,12	2,10	4,96	7,91	5,46	20,19	25,71	9,91	2,02	3,02	4,44	3,30	1,45	6,41			100,00	100,00												

Tab. Va_Nadleśnictwo Jastrowie, PLB_PUSZCZA_NAD_GWDA

Stan na: 01.01.2024 r.

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII						
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
LMW	SO	1,74		16,59	6,61		11,20	2,79	8,07		2,03	2,73	1,30		0,45			53,51	29,25	
	MD			0,13	0,29													0,42	0,23	
	ŚW	0,58		15,83	2,98	1,34	9,61	4,47	3,74	0,06		0,40	1,24		0,23			40,48	22,13	
	BK			3,16	0,82							0,20	0,63					4,81	2,63	
	DB			6,76	0,28									3,22		0,08			10,34	5,65
	DB.S	1,16														0,30			1,46	0,80
	DB.B	1,75		14,88															16,63	9,09
	DB.C			0,27															0,27	0,15
	BRZ			9,42	1,05	0,42	3,40	2,17	10,79		0,10	0,16							27,51	15,04
	OL	0,58		6,13	0,99	2,49	4,16	1,32	5,23	0,49	3,85	0,11	0,99		0,08				26,42	14,45
	OL.S						0,07												0,07	0,04
	OS							0,14	0,84										0,98	0,54
Razem	ha	5,81		73,17	13,02	4,25	28,44	10,89	28,67	0,55	5,98	3,60	7,38		1,14			182,90	100,00	
	%	3,18		40,01	7,12	2,32	15,55	5,95	15,68	0,30	3,27	1,97	4,03		0,62			100,00	100,00	
LMB	BRZ								0,81									0,81	34,76	
	OL					1,43			0,09									1,52	65,24	
Razem	ha					1,43			0,90									2,33	100,00	
	%					61,37			38,63									100,00	100,00	

Tab. Va_Nadleśnictwo Jastrowie, PLB_PUSZCZA_NAD_GWDA

Stan na: 01.01.2024 r.

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Powierzchnia zalesiona w ha																		%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
LŚW	SO		0,54	1,14	4,39	0,32	9,32	11,82	10,31	2,39	1,38	2,30	6,62	2,99	13,06			66,58	16,17
	MD			0,51	1,79	0,16	0,07	0,79			0,62							3,94	0,96
	ŚW			0,34	1,05	0,45	1,29	3,05	0,70	0,44	0,64	0,13	0,03	0,56	0,47			9,15	2,22
	DG									0,44				0,42	0,31			1,17	0,28
	BK		1,63	33,30	9,89	6,38	24,61	0,68	4,82	13,45	23,29	11,32	22,47	8,78	39,23			199,85	48,53
	DB		0,54	1,56	4,03	2,73	3,10	3,64	0,22	16,54	6,86	11,30	6,80	6,09	10,49			73,90	17,94
	DB.S											2,97	4,46	6,39	8,62			22,44	5,45
	DB.B				0,68										0,31			0,99	0,24
	DB.C					0,88				1,16								2,04	0,50
	KL										0,11							0,11	0,03
	JW												0,13					0,13	0,03
	WZ						0,05											0,05	0,01
	JS										0,62	0,11		0,52				1,25	0,30
	GB			0,21	0,75		1,19		0,17	0,96			0,64	0,49				4,41	1,07
	BRZ			0,47	5,10		1,62	1,35	2,99	0,37	0,34	0,11		0,58	7,14			20,07	4,87
	OL				0,10		0,10	1,67	0,73	0,28	0,11	0,36		0,26	0,41			4,02	0,98
	OS										0,33			0,64	0,41			1,38	0,34
LP									0,13			0,22					0,35	0,08	
Razem	ha		2,71	38,21	27,98	10,04	41,35	23,00	19,94	36,16	34,30	28,73	41,24	27,72	80,45			411,83	100,00
	%		0,66	9,28	6,79	2,44	10,04	5,58	4,84	8,78	8,33	6,98	10,01	6,73	19,54			100,00	100,00

Tab. Va_Nadleśnictwo Jastrowie, PLB_PUSZCZA_NAD_GWDA

Stan na: 01.01.2024 r.

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej				Powierzchnia zalesiona w ha	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
LW	SO				0,44	1,22	1,10		2,45	3,28	1,55	0,53			1,84			12,41	6,41
	MD				0,13	1,79												1,92	0,99
	ŚW			0,09	2,61	4,66	11,06	0,30		1,98		0,16			0,46			21,32	11,01
	DG			0,18						0,17					0,43			0,78	0,40
	BK		0,74	0,26	3,41	1,64	0,32	0,89	1,26	0,45	3,24			2,69	2,04	2,22		19,16	9,89
	DB			0,93	4,36	0,57	0,37	0,88	4,72	14,91	18,19	1,23	6,06	7,47	8,47			68,16	35,17
	DB.S		2,97												6,33			9,30	4,80
	DB.B			3,49														3,49	1,80
	DB.C									0,50					0,11			0,61	0,31
	KL								0,13									0,13	0,07
	JW				0,34													0,34	0,18
	JS						0,23					0,82	0,15					1,20	0,62
	GB								0,13									0,13	0,07
	BRZ			0,39	2,78	3,15	4,54	0,30	4,37	2,26	2,30	0,26						20,35	10,51
	OL				2,33	8,05	3,02	1,66	7,47	0,90	4,50	2,94			2,31			33,18	17,13
	OL.S					0,32												0,32	0,17
	OS						0,23	0,13										0,36	0,19
LP								0,13			0,41						0,54	0,28	
Razem	ha		3,71	5,34	16,40	21,40	20,87	4,55	20,27	24,45	31,01	5,27	8,75	9,62	22,06			193,70	100,00
	%		1,92	2,76	8,47	11,05	10,77	2,35	10,46	12,62	16,00	2,72	4,52	4,97	11,39			100,00	100,00
OL	SO				0,31	0,25	0,63	0,56	1,65		0,40	0,19						3,99	2,89
	ŚW			1,47	0,70	0,40	1,55	0,23	0,51		0,27	0,19						5,32	3,86
	BK												0,56					0,56	0,41
	JS											0,21						0,21	0,15
	BRZ			0,13	0,17	0,40	0,99	0,20	1,81									3,70	2,68
	OL			2,89	6,33	15,17	33,88	20,66	15,61	5,36	9,40	10,19	4,22					123,71	89,73
	OS						0,39											0,39	0,28
Razem	ha			4,49	7,51	16,22	37,44	21,65	19,58	5,36	10,07	10,78	4,78					137,88	100,00
	%			3,26	5,45	11,76	27,15	15,70	14,20	3,89	7,30	7,82	3,47					100,00	100,00

Tab. Va_Nadleśnictwo Jastrowie, PLB_PUSZCZA_NAD_GWDA

Stan na: 01.01.2024 r.

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
OLJ	SO					0,29			0,18									0,47	1,24
	ŚW			0,50		0,60			1,66			0,06						2,82	7,47
	BK										1,29							1,29	3,42
	JS									0,81	0,65							1,46	3,87
	BRZ								0,37	0,20								0,57	1,51
	OL			1,98		9,98	3,44	1,17	6,31	4,37	3,63	0,09						30,97	81,99
	OS									0,19								0,19	0,50
Razem	ha			2,48		10,87	3,44	1,17	8,52	5,57	5,57	0,15						37,77	100,00
	%			6,57		28,76	9,11	3,10	22,56	14,75	14,75	0,40						100,00	100,00
Łącznie	SO	756,27	693,44	494,95	836,77	511,72	1386,12	1657,59	766,05	881,67	796,23	769,00	167,68	51,68	151,20	10,81		9931,18	83,91
	SO.B		0,74															0,74	0,01
	MD	3,20	4,54	11,44	7,63	5,46	2,70	4,83			0,62			0,15	0,32			40,89	0,35
	ŚW	1,73	2,07	43,01	20,19	16,88	40,43	13,71	10,16	3,72	6,47	7,32	1,68	0,92	2,53			170,82	1,44
	DG			0,31						0,61				0,42	0,74			2,08	0,02
	BK	14,92	19,84	50,54	20,86	8,68	27,29	15,30	14,01	28,00	34,90	34,56	45,54	20,02	96,30	0,79		431,55	3,65
	DB	23,16	27,69	44,54	21,98	5,94	6,75	6,91	5,72	31,87	26,26	14,17	16,41	14,16	24,28			269,84	2,28
	DB.S	1,16	3,25	3,62	0,25							2,97	4,46	6,39	21,46			43,56	0,37
	DB.B	35,65	27,11	23,05	0,21										26,18			112,20	0,95
	DB.C			3,60	2,37		0,14			1,66					0,11			7,88	0,07
	KL							0,13			0,21			0,30	0,05			0,69	0,01
	JW		0,12	0,87	1,07		0,39				0,53	0,13			0,33			3,44	0,03
	WZ						0,05											0,05	0,00
	JS						0,23			0,81	2,09	0,47		0,52				4,12	0,03
	GB	1,83		0,21	0,75		1,38	0,47	0,17	0,96			0,64	0,74	0,05			7,20	0,06
	BRZ	107,26	107,02	65,40	80,11	30,98	39,99	30,23	67,92	4,09	3,74	2,15	0,28	1,03	16,52			556,72	4,71
	OL	0,58		11,95	11,21	39,80	50,80	28,01	37,59	11,55	21,69	14,63	6,25	0,58	2,80			237,44	2,01
	OLS			0,21		0,32	0,07											0,60	0,01
	TP						0,10											0,10	0,00
	OS					0,22	1,38	0,27	0,84	0,19	0,33			0,64	0,41			4,28	0,04
LP	0,37	0,15	0,64					0,13	0,13	0,41		0,22	0,15	3,45			5,65	0,05	
Ogółem	ha	946,13	885,97	754,34	1003,40	620,00	1557,82	1757,58	902,46	965,26	893,48	845,40	243,16	97,81	346,62	11,60		11831,03	100,00
	%	8,00	7,49	6,38	8,48	5,24	13,17	14,83	7,63	8,16	7,55	7,15	2,06	0,83	2,93	0,10		100,00	100,00

Powierzchnia ewidencyjna gruntów zalesionych: 118383241 m2

12.5. Tabela Vb – Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu, w obszarze PLB300012 Puszcza nad Gwdą

Tab. Vb_Nadleśnictwo Jastrowie, PLB_PUSZCZA_NAD_GWDA

Stan na : 01.01.2024 r.

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem								
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII												
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej				Miąższosc w m3								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20							
BŚW	SO		3750	17690	37375	31730	87790	85180	46525	103795	105360	60265	19450	1490					600400	98,74						
	ŚW			230	55	45													330	0,05						
	BRZ		1180	2715	2750	380	130	155	45										7355	1,21						
Razem	m3		4930	20635	40180	32155	87920	85335	46570	103795	105360	60265	19450	1490					608085	100						
	%		0,81	3,39	6,61	5,29	14,46	14,03	7,66	17,07	17,32	9,91	3,20	0,25					100,00	100						
BMSW	SO		8150	35360	94735	82600	275235	365020	189490	219680	191365	247030	32230	12945	47795	3825			1805460	97,37						
	MD		175	670	555	470	200												2070	0,11						
	ŚW		25	945	895	975	305	1415	335	765	1155	965	90		125				7995	0,43						
	BK		55	145	235	30	120	1415	485	885	1280	3025	320	770	1195	130			10090	0,54						
	DB		160	315	490	50	480								55				1550	0,08						
	DB.B		35	70	20														125	0,01						
	DB.C			20	75			15											110	0,01						
	JW				115														115	0,01						
	GB	75																	75	0						
	BRZ		1735	3180	5160	2660	2400	3880	6570	270	15	30	100		175				26175	1,41						
	OL			70		30			120	60	45		45						370	0,02						
OS					95	35												130	0,01							
Razem	m3	75	10335	40775	102280	86910	278775	371745	197000	221660	193860	251050	32785	13715	49345	3955			1854265	100						
	%	0,00	0,56	2,20	5,52	4,69	15,03	20,06	10,62	11,95	10,45	13,54	1,77	0,74	2,66	0,21			100,00	100						
BMW	SO						1950												1950	94,2						
	BRZ						120												120	5,8						
Razem	m3						2070												2070	100						
	%						100,00												100,00	100						
BMB	SO								85					65					150	54,55						
	BRZ								100					25					125	45,45						
Razem	m3								185					90					275	100						
	%								67,27					32,73					100,00	100						

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
LMŚW	SO		75	5610	22220	20145	97315	138455	51085	8275	18930	23175	16490	6155	21160			429090	80,86
	MD		30	2175	640	545	790	1630						75				5885	1,11
	ŚW		5	650	1305	1705	6600	1750	1150	65	345	2180	70	280	450			16555	3,12
	DG			5														5	0
	BK	95	265	440	750	120	1350	5265	2300	4020	1170	5660	8750	3825	3565			37575	7,08
	DB	205	100	1025	720	435	395	645	245	160	485	845	90	495	315			6160	1,16
	DB.S			555														555	0,1
	DB.B		70	45														115	0,02
	DB.C			305	60		45											410	0,08
	KL											30			120			150	0,03
	JW			130	50		65	115				130						490	0,09
	GB	50					55	80	30						100			315	0,06
	BRZ		45	445	1815	2575	5480	3270	7755	75	325	595		50	4335			26765	5,04
	OL			145	535	810	2085	525	780		5	505	440	165				5995	1,13
	OL.S			80														80	0,02
	TP						40											40	0,01
	OS						265											265	0,05
LP			145			25								65			235	0,04	
Razem	m3	350	590	11755	28095	26335	114510	151735	63345	12595	21420	32960	25840	11330	29825			530685	100
	%	0,07	0,11	2,22	5,29	4,96	21,58	28,59	11,94	2,37	4,04	6,21	4,87	2,13	5,62			100,00	100

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem								
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII												
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej				Miąższosc w m3								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20							
LMW	SO			2890	1465		3705	1025	3340		850	1225	650		185			15335	31,5							
	MD			35	70													105	0,22							
	ŚW			1480	545	430	4440	2330	2350	35		230	760		130			12730	26,14							
	BK			125	130							80	360					695	1,43							
	DB			830	25								1785		40			2680	5,5							
	DB.B			725														725	1,49							
	DB.C			35														35	0,07							
	BRZ			1365	175	75	855	640	3595		25	50						6780	13,92							
	OL			975	260	815	1450	565	2360	200	2005	50	460					9140	18,77							
	OL.S						15											15	0,03							
	OS						55	400									455	0,93								
Razem	m3			8460	2670	1320	10465	4615	12045	235	2880	1635	4015		355			48695	100							
	%			17,37	5,48	2,71	21,49	9,48	24,74	0,48	5,91	3,36	8,25		0,73			100,00	100							
LMB	BRZ								265									265	46,09							
	OL						295		15									310	53,91							
Razem	m3						295		280									575	100							
	%						51,30		48,70									100,00	100							

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem													
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII																	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej				Miąższosc w m3													
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20												
LŚW	SO		25	240	925	115	3180	4520	4755	1000	660	1045	4610	1460	6315				28850	19,12											
	MD			105	270	45	25	270			220								935	0,62											
	ŚW			65	195	160	635	1210	285	155	465	55	10	225	330				3790	2,51											
	DG									225				540	645				1410	0,93											
	BK		50	845	1430	1615	8535	205	1455	5925	11395	5300	12205	3975	7185				60120	39,85											
	DB		15	80	305	385	865	1085	75	8210	3260	6170	3875	3980	4100				32405	21,47											
	DB.S											1800	2580	4825	2705				11910	7,89											
	DB.C				110					590									700	0,46											
	KL										45								45	0,03											
	JW												70						70	0,05											
	WZ						15												15	0,01											
	JS										250	35		230					515	0,34											
	GB			30	95		330		35	390			275	150					1305	0,86											
	BRZ			85	810		500	345	1030	135	130	35		250	2975				6295	4,17											
	OL				30		30	675	245	95	50	175		140	230				1670	1,11											
OS										135			320	230				685	0,45												
LP									55				145					200	0,13												
Razem	m3		90	1450	4170	2320	14115	8310	7880	16780	16610	14685	23700	16095	24715				150920	100											
	%		0,06	0,96	2,76	1,54	9,35	5,51	5,22	11,12	11,01	9,73	15,70	10,66	16,38				100,00	100											

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
LW	SO				75	385	345		1200	1390	730	245			970			5340	7,25
	MD				25	440												465	0,63
	ŚW			5	485	1210	4930	145		1190		60			375			8400	11,41
	DG			10						140								150	0,2
	BK			5	360	265	50	320	395	245	1460		1715	920	215			5950	8,08
	DB			95	510	125	95	290	1695	6660	10020	605	3840	5060	4565			33560	45,59
	DB.B			50														50	0,07
	DB.C									160					60			220	0,3
	KL							35										35	0,05
	JW				20													20	0,03
	JS						70					265	65					400	0,54
	GB							30						20				50	0,07
	BRZ					460	675	1230	75	1535	665	940	85					5665	7,7
	OL					495	2295	1100	705	3010	345	2035	1650			1260		12895	17,52
	OL.S						100											100	0,14
	OS							80	35									115	0,16
LP								50			145						195	0,26	
Razem	m3			165	2430	5495	7900	1685	7835	10795	15595	2710	5575	6040	7385			73610	100
	%			0,22	3,30	7,47	10,73	2,29	10,64	14,67	21,19	3,68	7,57	8,21	10,03			100,00	100
OL	SO				60	85	185	205	555		165	75						1330	2,82
	ŚW			160	120	105	600	45	150		160	75						1415	3
	BK												180					180	0,38
	JS											80						80	0,17
	BRZ			15	35	105	245	65	515									980	2,08
	OL			690	1330	4905	11275	7150	5435	1675	3790	4890	1970					43110	91,27
	OS						130											130	0,28
Razem	m3			865	1545	5200	12435	7465	6655	1675	4115	5120	2150				47225	100	
	%			1,83	3,27	11,01	26,34	15,81	14,09	3,55	8,71	10,84	4,55				100,00	100	

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem								
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII												
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej				Miąższosc w m3								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20							
OLJ	SO					120			65									185	1,29							
	ŚW			30		195			1020			40						1285	8,99							
	BK										500							500	3,5							
	JS									265	170							435	3,04							
	BRZ								105	80								185	1,29							
	OL			425		3125	1600	365	2580	1895	1600	45						11635	81,4							
	OS										70							70	0,49							
Razem	m3			455		3440	1600	365	3770	2310	2270	85						14295	100							
	%			3,18		24,06	11,19	2,55	26,39	16,16	15,88	0,59						100,00	100							
Łącznie	SO		12000	61790	156855	135180	469705	594405	297100	334140	318060	333060	73430	22115	76425	3825		2888090	86,71							
	MD		205	2985	1560	1500	1015	1900			220			75				9460	0,28							
	ŚW		30	3565	3600	4825	17510	6895	5290	2210	2125	3605	930	505	1410			52500	1,58							
	DG			15							365			540	645			1565	0,05							
	BK	95	370	1560	2905	2030	10055	7205	4635	11075	15805	14065	23530	9490	12160	130		115110	3,46							
	DB	205	275	2345	2050	995	1835	2020	2015	15030	13765	7620	9590	9535	9075			76355	2,29							
	DB.S			555								1800	2580	4825	2705			12465	0,37							
	DB.B		105	890	20													1015	0,03							
	DB.C			360	245		45	15		750				60				1475	0,04							
	KL							35				75		120				230	0,01							
	JW			130	185		65	115				130	70					695	0,02							
	WZ						15											15	0							
	JS						70				265	685	180	230				1430	0,04							
	GB	125		30	95		385	110	65	390			295	250				1745	0,05							
	BRZ		2960	7805	11205	6470	10960	8430	21515	1225	1435	795	100	325	7485			80710	2,42							
	OL			2305	2650	12275	17540	9985	14545	4270	9530	7315	2915	305	1490			85125	2,56							
	OL.S			80		100	15											195	0,01							
	TP						40											40	0							
	OS					95	510	90	400	70	135			320	230			1850	0,06							
	LP			145			25	50		55	145		145	65				630	0,02							
Ogółem	m3	425	15945	84560	181370	163470	529790	631255	345565	369845	362110	368510	113515	48760	111625	3955		3330700	100							
	%	0	0	3	5	5	16	19	10	11	11	11	3	1	3	0		100	100							

12.6. Tabela IV – Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących w obszarze PLH300017 Dolina Rurzycy

Tab. IV_Nadleśnictwo Jastrowie, PLH_300017_Dolina_Rurzycy

Stan na 01.01.2024 r.

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione					Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo-stałe	I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.						
		plazo-winy	haliz. zręby			1-10		11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140						141 i wyżej		
		powierzchnia w ha / miąższość w m3																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
BŚW	SO									1,60		4,52		7,26	1,02	1,06	9,76						25,22	25,22	100	
						8				285		1135		2505	340	360	3940						8573	8573	100	
	Razem									1,60		4,52		7,26	1,02	1,06	9,76						25,22	25,22	100	
BMŚW	SO						2,89			17,58	2,71	23,29	5,82	17,70	14,26	24,87	66,95	20,87	10,49				207,43	207,43	98,27	
						125				3655	835	8160	2125	7160	5885	11045	28290	8475	5065				80820	80820	99	
	BRZ												1,03	2,62									3,65	3,65	1,73	
													195	620									815	815	1	
	Razem						2,89			17,58	2,71	23,29	6,85	20,32	14,26	24,87	66,95	20,87	10,49				211,08	211,08	100	
LMŚW	SO									19,33	8,88	6,11		5,38		13,19	12,28	4,90	6,42				76,49	76,49	91,23	
						263				4960	2595	2440		2360		5680	5605	2320	3590				29813	29813	92,62	
	ŚW												1,02				0,87						1,89	1,89	2,25	
													460				495						955	955	2,97	
	DB								3,95														3,95	3,95	4,71	
							192			595														787	787	2,45
	KL																			1,52				1,52	1,52	1,81
Razem									3,95	19,33	8,88	6,11	1,02	5,38		13,19	13,15	4,90	7,94			630	630	1,96		
						455			595	4960	2595	2440	460	2360		5680	6100	2320	4220				32185	32185	100	

Tab. IV_Nadleśnictwo Jastrowie, PLH_300017_Dolina_Rurzycy

Stan na 01.01.2024 r.

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione					Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent	
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo-stałe	I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesione				grunty zales. i nie zales.			
		plazo-winy	haliz. zręby			1-10		11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140						141 i wyżej		
		powierzchnia w ha / miąższość w m3																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
LŚW	SO													1,31				9,44	2,62				13,37	13,37	21,64	
															520				7135	1280				8935	8935	29,4
	MD										0,59													0,59	0,59	0,95
											140														140	140
	BK															8,35	20,40	3,27	0,80	4,27				37,09	37,09	60,03
																3685	9755	1235	375	2235				17285	17285	56,87
	DB															1,71	1,10			4,45				7,26	7,26	11,75
																585	455			2250				3290	3290	10,83
BRZ										3,48														3,48	3,48	5,63
										740														740	740	2,44
Razem										4,07				1,31	10,06	21,50	3,27	10,24	11,34				61,79	61,79	100	
										880				520	4270	10210	1235	7510	5765				30390	30390	100	
LW	BRZ												2,31											2,31	2,31	23,91
													700												700	700
	OL																4,08	3,27						7,35	7,35	76,09
																	1630	1770						3400	3400	82,93
Razem													2,31			4,08	3,27						9,66	9,66	100	
													700			1630	1770						4100	4100	100	
OL	OL										7,63	1,50	2,86	0,98		2,60	4,73	4,78						25,08	25,08	100
												2380	495	1310	405		1035	2325	2150					10100	10100	100
	Razem										7,63	1,50	2,86	0,98		2,60	4,73	4,78						25,08	25,08	100
												2380	495	1310	405		1035	2325	2150					10100	10100	100
OLJ	BK																0,59							0,59	0,59	8,77
																	240							240	240	9,01
	JS															1,16								1,16	1,16	17,24
																395								395	395	14,82
	OL																4,98							4,98	4,98	73,99
																	2030							2030	2030	76,17
Razem														1,16	5,57								6,73	6,73	100	
														395	2270								2665	2665	100	

Tab. IV_Nadleśnictwo Jastrowie, PLH_300017_Dolina_Rurzycy

Stan na 01.01.2024 r.

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent		
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo-stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII				VIII	grunty zalesione		grunty zales. i nie zales.	
		plazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140				141 i wyżej				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
Łącznie	SO						2,89			38,51	11,59	33,92	5,82	31,65	15,28	39,12	88,99	35,21	19,53				322,51	322,51	76,16	
						396				8900	3430	11735	2125	12545	6225	17085	37835	17930	9935				128141	128141	75,55	
	MD									0,59													0,59	0,59	0,14	
										140														140	140	0,08
	ŚW												1,02				0,87						1,89	1,89	0,45	
														460				495						955	955	0,56
	BK														8,35	20,99	3,27	0,80	4,27				37,68	37,68	8,9	
															3685	9995	1235	375	2235					17525	17525	10,33
	DB									3,95						1,71	1,10			4,45				11,21	11,21	2,65
							192			595						585	455			2250				4077	4077	2,4
	KL																			1,52				1,52	1,52	0,36
																				630				630	630	0,37
JS															1,16								1,16	1,16	0,27	
															395								395	395	0,23	
BRZ										3,48		2,31	1,03	2,62									9,44	9,44	2,23	
										740		700	195	620									2255	2255	1,33	
OL											7,63	1,50	2,86	0,98		11,66	8,00	4,78					37,41	37,41	8,84	
											2380	495	1310	405		4695	4095	2150					15530	15530	9,15	
Ogółem							2,89		3,95	42,58	19,22	37,73	10,73	35,25	26,50	72,87	101,13	40,79	29,77				423,41	423,41	100	
						588			595	9780	5810	12930	4090	13570	10890	32230	43660	20455	15050				169648	169648	100	

Grunty związane z gospodarką leśną:

11,75

Ogółem lasy:

435,16

12.7. Tabela Va – Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu, w obszarze PLH300017 Dolina Rurzycy

Tab.Va_Nadleśnictwo Jastrowie, PLH_300017_Dolina_Rurzycy

Stan na 01.01.2024 r.

Typ siedlisko wy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej				Powierzchnia zalesiona w ha	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
BŚW	SO				1,44		4,23		7,26	1,02	1,06	9,76						24,77	98,22
	BRZ				0,16		0,29											0,45	1,78
Razem	ha				1,60		4,52		7,26	1,02	1,06	9,76						25,22	100,00
	%				6,34		17,92		28,79	4,04	4,20	38,71						100,00	100,00
BMŚW	SO	2,31			13,45	1,63	23,09	5,92	18,39	14,26	23,63	66,95	20,87	10,49				200,99	95,21
	MD				0,30	0,27												0,57	0,27
	ŚW				0,42	0,27						0,74						1,43	0,68
	BK											0,32						0,32	0,15
	DB.B	0,29																0,29	0,14
	JW				0,45													0,45	0,21
	BRZ	0,29			2,96	0,54	0,20	0,93	1,93									6,85	3,25
	OL											0,18						0,18	0,09
Razem	ha	2,89			17,58	2,71	23,29	6,85	20,32	14,26	24,87	66,95	20,87	10,49				211,08	100,00
	%	1,37			8,33	1,28	11,03	3,25	9,63	6,76	11,78	31,71	9,89	4,97				100,00	100,00
LMŚW	SO			0,40	8,84	6,00	4,25	0,31	5,38		11,71	8,67	2,57	3,90				52,03	62,03
	MD				1,63	0,47	0,90							0,15				3,15	3,76
	ŚW			1,19	2,84	0,94	0,28	0,61			0,32	0,87						7,05	8,41
	BK			0,40	1,12						0,63	3,28	1,58	2,94				9,95	11,87
	DB			1,96	0,18									0,35				2,49	2,97
	KL													0,30				0,30	0,36
	JW				0,28						0,53							0,81	0,97
	BRZ				3,19	1,47	0,68	0,10				0,10						5,54	6,61
	OL				1,25							0,23	0,75	0,15				2,38	2,84
Razem	ha			3,95	19,33	8,88	6,11	1,02	5,38		13,19	13,15	4,90	7,94				83,85	100,00
	%			4,71	23,05	10,59	7,29	1,22	6,42		15,73	15,68	5,84	9,47				100,00	100,00

Typ siedlisko wy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII						
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
Powierzchnia zalesiona w ha																		%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
LŚW	SO				1,16				0,53	2,02	0,11	0,33	4,60	2,57				11,32	18,32	
	MD				0,64						0,62							1,26	2,04	
	ŚW				0,41						0,44							0,85	1,38	
	DG										0,44							0,44	0,71	
	BK								0,78	4,89	16,79	2,94	5,42	4,79				35,61	57,62	
	DB										2,14	2,70			1,76			6,60	10,68	
	KL											0,11						0,11	0,18	
	JS											0,62			0,52			1,14	1,84	
	GB														0,22			0,22	0,36	
	BRZ				1,86							0,11			0,58			2,55	4,13	
	OL											0,11			0,26			0,37	0,60	
	OS											0,33			0,64			0,97	1,57	
LP										0,13			0,22				0,35	0,57		
Razem	ha				4,07				1,31	10,06	21,50	3,27	10,24	11,34				61,79	100,00	
	%				6,59				2,12	16,28	34,80	5,29	16,57	18,35				100,00	100,00	
LW	SO						0,23											0,23	2,38	
	JS						0,23				0,82	0,15						1,20	12,42	
	BRZ						1,39					0,18						1,57	16,25	
	OL						0,23				2,85	2,94						6,02	62,33	
	OS						0,23											0,23	2,38	
	LP										0,41							0,41	4,24	
Razem	ha						2,31				4,08	3,27						9,66	100,00	
	%						23,91				42,24	33,85						100,00	100,00	
OL	ŚW					0,18												0,18	0,72	
	BK												0,56					0,56	2,23	
	JS											0,21						0,21	0,84	
	BRZ					0,18												0,18	0,72	
	OL					7,27	1,50	2,86	0,98		2,60	4,52	4,22					23,95	95,49	
Razem	ha					7,63	1,50	2,86	0,98		2,60	4,73	4,78					25,08	100,00	
	%					30,42	5,98	11,40	3,91		10,37	18,86	19,06					100,00	100,00	

Typ siedlisko wy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem								
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII												
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej				Powierzchnia zalesiona w ha								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20							
OLJ	BK										1,29							1,29	19,17							
	JS									0,81	0,65							1,46	21,69							
	OL									0,35	3,63							3,98	59,14							
Razem	ha									1,16	5,57							6,73	100,00							
	%									17,24	82,76							100,00	100,00							
Łącznie	SO	2,31		0,40	24,89	7,63	31,80	6,23	31,56	17,30	36,51	85,71	28,04	16,96				289,34	68,33							
	MD				2,57	0,74	0,90				0,62			0,15				4,98	1,18							
	ŚW			1,19	3,67	1,39	0,28	0,61		0,44	1,06	0,87						9,51	2,25							
	DG									0,44								0,44	0,10							
	BK			0,40	1,12				0,78	4,89	19,03	6,22	7,56	7,73				47,73	11,27							
	DB			1,96	0,18						2,14	2,70			2,11			9,09	2,15							
	DB.B	0,29																0,29	0,07							
	KL											0,11			0,30			0,41	0,10							
	JW				0,73							0,53						1,26	0,30							
	JS						0,23			0,81	2,09	0,36			0,52			4,01	0,95							
	GB														0,22			0,22	0,05							
	BRZ	0,29			8,17	2,19	2,56	1,03	1,93		0,11	0,28			0,58			17,14	4,05							
	OL				1,25	7,27	1,73	2,86	0,98	0,35	9,37	7,69	4,97	0,41				36,88	8,71							
	OS						0,23					0,33			0,64			1,20	0,28							
	LP									0,13	0,41		0,22	0,15				0,91	0,21							
	Ogółem	ha	2,89		3,95	42,58	19,22	37,73	10,73	35,25	26,50	72,87	101,13	40,79	29,77				423,41	100,00						
%		0,68		0,93	10,06	4,54	8,91	2,53	8,33	6,26	17,21	23,89	9,63	7,03				100,00	100,00							

Powierzchnia ewidencyjna gruntów zalesionych: 4233847 m2

12.8. Tabela Vb – Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu, w obszarze PLH300017 Dolina Rurzycy

Tab. Vb_Nadleśnictwo Jastrowie, PLH_300017_Dolina_Rurzycy

Stan na 01.01.2024 r.

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII						
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
Miąższosc w m3																				%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
BŚW	SO				260		1075		2505	340	360	3940						8480	99,01	
	BRZ				25		60											85	0,99	
Razem	m3				285		1135		2505	340	360	3940						8565	100	
	%				3,33		13,25		29,25	3,97	4,20	46,00						100,00	100	
BMŚW	SO				2860	535	8110	2155	7325	5885	10755	28290	8475	5065				79455	97,48	
	MD				90	80												170	0,21	
	ŚW				80	90						125						295	0,36	
	BK								20		120							140	0,17	
	JW				115													115	0,14	
	BRZ				510	130	50	165	435									1290	1,58	
	OL											45						45	0,06	
Razem	m3				3655	835	8160	2320	7780	5885	11045	28290	8475	5065				81510	100	
	%				4,48	1,02	10,01	2,85	9,54	7,22	13,55	34,72	10,40	6,21				100,00	100	
LMŚW	SO			110	2280	1925	1730	115	2360		5305	4295	1235	2180				21535	67,88	
	MD				440	110	340							75				965	3,04	
	ŚW			170	685	250	145	315			80	495						2140	6,74	
	BK			25	375						165	1155	755	1330				3805	11,99	
	DB			290	15									370				675	2,13	
	KL													120				120	0,38	
	JW				50						130							180	0,57	
	BRZ				630	310	225	30				30						1225	3,86	
	OL				485							125	330	80				1020	3,21	
LP													65				65	0,2		
Razem	m3			595	4960	2595	2440	460	2360		5680	6100	2320	4220				31730	100	
	%			1,88	15,63	8,18	7,69	1,45	7,44		17,90	19,22	7,31	13,30				100,00	100	

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem								
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII												
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej				Miąższosc w m3								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20							
LŚW	SO				280				250	830	40	120	3705	1255				6480	21,32							
	MD				135						220							355	1,17							
	ŚW				95					155								250	0,82							
	DG									225								225	0,74							
	BK							270	2245	8300	1115	3660	2375					17965	59,1							
	DB								760	1135			1120					3015	9,92							
	KL										45							45	0,15							
	JS											250			230			480	1,58							
	GB														75			75	0,25							
	BRZ					370						35			250			655	2,16							
	OL											50			140			190	0,63							
	OS											135			320			455	1,5							
	LP										55			145				200	0,66							
Razem	m3				880				520	4270	10210	1235	7510	5765				30390	100							
	%				2,90				1,71	14,05	33,60	4,06	24,71	18,97				100,00	100							
LW	SO						80											80	1,95							
	JS						70				265	65						400	9,76							
	BRZ						390					55						445	10,85							
	OL						80				1220	1650						2950	71,95							
	OS						80											80	1,95							
	LP											145						145	3,54							
Razem	m3						700				1630	1770					4100	100								
	%						17,07				39,76	43,17					100,00	100								
OL	ŚW					35												35	0,35							
	BK												180					180	1,78							
	JS											80						80	0,79							
	BRZ					50												50	0,5							
	OL					2295	495	1310	405		1035	2245	1970					9755	96,58							
Razem	m3				2380	495	1310	405		1035	2325	2150					10100	100								
	%				23,56	4,90	12,97	4,01		10,25	23,02	21,29					100,00	100								

Tab. Vb_Nadleśnictwo Jastrowie, PLH_300017_Dolina_Rurzycy

Stan na 01.01.2024 r.

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
OLJ	BK										500							500	18,76
	JS									265	170							435	16,32
	OL									130	1600							1730	64,92
Razem	m3									395	2270							2665	100
	%									14,82	85,18							100,00	100
Łącznie	SO			110	5680	2460	10995	2270	12440	7055	16460	36645	13415	8500				116030	68,64
	MD				665	190	340				220			75				1490	0,88
	ŚW			170	860	375	145	315		155	205	495						2720	1,61
	DG									225								225	0,13
	BK			25	375				290	2245	9085	2270	4595	3705				22590	13,36
	DB			290	15					760	1135			1490				3690	2,18
	KL										45			120				165	0,1
	JW				165							130						295	0,17
	JS						70			265	685	145		230				1395	0,83
	GB													75				75	0,04
	BRZ				1535	490	725	195	435		35	85		250				3750	2,22
	OL				485	2295	575	1310	405	130	3950	4020	2300	220				15690	9,28
	OS						80				135			320				535	0,32
	LP									55	145		145	65				410	0,24
Ogółem	m3			595	9780	5810	12930	4090	13570	10890	32230	43660	20455	15050				169060	100
	%			0	6	3	8	2	8	6	19	26	12	9				100	100

